

သန့်သန့်သန့် သန့်သန့်သန့်

န ဂါး နီ တန် နိုး နဲ့ အမျိုး ၇ ဇာတ် စေမည်။

အချစ်နှင့်စိုက်ကယ်ကောလင်း

With Michael Collins
in the fight for Irish Independence
By Batt. O' Connor, T.D.

မြို့မ-ဆရာဟိန်၊ဘာသာပြန်သည်၊

{ ဤစာအုပ်ကို၊နဂါးနီစာအုပ်တိုက်လီမိတက်မှ
မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုခွင့်မူပိုင်ယူထားပြီးပြန်သည်ဟု

နဂါးနီစာအုပ်တိုက်လီမိတက်၊
၁၅၁-စကော့ဇေး။ ရန်ကုန်မြို့။
အသင်းသားများအတွက်လက်ဝေသည်။

အသင်းသားမဟုတ်သူများကိုရောင်းစားခွင့်မပြု။

ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် မိမိတို့၏အသက်ကို ရက်ရက်ချီချီ
စွန့်လွှတ်ခါဆောင့်ရှက်သွားကြကုန်သော

- ၁။ ဦးဝိစာရ၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၂။ ဦးဝဋ္ဌိမာ၊ မန္တလေးမြို့။
- ၃။ ဦးပဏ္ဍိတ၊ ထီးလင်းတိုက်။
- ၄။ ဦးပညာဇောတ၊ ခွေးချိုတိုက်။
- ၅။ ဦးဝေပုလ္လ၊ တူမောင်းတိုက်၊ အမရပူရ။
- ၆။ ဦးဝေပုလ္လ၊ မဟာအာဇာနည်၊ ဘုရားကြီးတိုက်။
- ၇။ ဦးအာလောက၊ ငွေတောင်တိုက်။
- ၈။ ဦးကေလာ၊ ခင်မကန်တိုက်။
- ၉။ ဦးကေတု၊ ဆင်တဲတိုက်။
- ၁၀။ ဗိုလ်အောင်ကျော်၊ ဂျပ်ဆင်ကောလိပ်ကျောင်းသား။
- ၁၁။ ဗိုလ်ဘမိုး၊ အာလံမြို့။
- ၁၂။ ဗိုလ်တင်အောင်၊ အမျိုးသားကျောင်း။
- ၁၃။ ဗိုလ်ဘဌေး၊ ဝက်စလီကျောင်း။
- ၁၄။ ဗိုလ်လှမောင်၊ နိဗ္ဗာနကျောင်း။
- ၁၅။ ဗိုလ်မူ၊ ကြေးနန်းရုံမြောက်။
- ၁၆။ ဗိုလ်ထွန်းမောင်၊ ဆိုင်းတန်း။
- ၁၇။ ဗိုလ်အောင်ထူး၊ ဒက္ခိဏဝံတိုက်။
- ၁၈။ ဗိုလ်ခင်မောင်၊ ဥယျာဉ်ဝင်း။
- ၁၉။ ဗိုလ်အလွန်း၊ သရက်တပင်။
- ၂၀။ ဗိုလ်ထွန်းအိ၊ မရမ်းခြံ။
- ၂၁။ ဗိုလ်ခင်မောင်၊ မြူနီစီပယ်ကျောင်း။

ဟူသော ရဟန်းအာဇာနည်။ လူအာဇာနည်အပေါင်းတို့အား အခြေ
တစေ အမှတ်တရဖြစ်စေရန် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤအာသာပြန်စာအုပ်ကို ရေး
သားခြင်းဖြင့် အရှိအသေပြုလိုက်ပါသည်။

မောင်ဟိန်။

၂၇-၃-၃၉။

မၤတိကၤ။

အခဏ်း။

အကြောင်းအရာ။

စာမျက်နှာ။

အခဏ်း	၁။	မျိုးချစ်မိတ်စတင်ပေါ်ပေါက်ခြင်း။	၇
အခဏ်း	၂။	အိုင်ရစ်သမတအဖွဲ့သို့ဝင်ရောက်ခြင်း။	၁၇
အခဏ်း	၃။	ဆင်မက်ဒါမော့နှင့်တွေ့ဆုံခြင်း။	၂၈
အခဏ်း	၄။	ရဲဘော်ရဲမက်များ။	၃၈
အခဏ်း	၅။	အပျော်ထမ်းရဲတပ်များဖြစ်ပေါ်လာပုံ။	၄၀
အခဏ်း	၆။	အပျော်ထမ်းရဲတပ်သားများ၏လုပ်ငန်း။	၅၀
အခဏ်း	၇။	အရေးတော်ပုံအတွက်ပြင်ဆင်ကြခြင်း။	၆၁
အခဏ်း	၈။	အရေးတော်ပုံ။	၆၄
အခဏ်း	၉။	အချုပ်ခံရခြင်း။	၇၀
အခဏ်း	၁၀။	ကိမိန်ဟန်ထောင်ကြီးအတွင်း။	၇၄
အခဏ်း	၁၁။	ထောင်ထဲတွင်အမျိုးသားသီချင်းဆိုခြင်း။	၇၈
အခဏ်း	၁၂။	ရစ်ချမ္ဗန်စစ်ဟန်းလျားတွင်။	၈၁
အခဏ်း	၁၃။	တကျွန်းသို့ပို့ခြင်း။	၈၆
အခဏ်း	၁၄။	ဝင်ဝပ်ထောင်ကြီး။	၉၂
အခဏ်း	၁၅။	သက်သာရာရခြင်း။	၉၈
အခဏ်း	၁၆။	ဖရန်ဂေါ့ထောင်စခမ်းလွတ်မြောက်ခြင်း။	၁၀၃
အခဏ်း	၁၇။	ဆင်းဖိန်းအသင်းကြီးနှင့်အပျော်ထမ်းရဲတပ်များ၊ ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်း။	၁၁၀
အခဏ်း	၁၈။	မိုက်ကယ်ကောလင်းနှင့်ချစ်ကျွမ်းတဝင်ဖြစ်ခြင်း။	၁၂၀
အခဏ်း	၁၉။	ဆင်းဖိန်းအသင်းကြီး၏အောင်မြင်ခြင်းနှင့်၊တော် လှန်သူအိုင်ရစ်လူမျိုးများ၏အစိုးရအဖွဲ့။	၁၂၉
		အိုင်ရစ်နှင့်အင်္ဂလိပ်တိုက်ပွဲစတင်ပုံ။	၁၃၁

မာတိကာ။

အခန်း။ အကြောင်းအရာ။ စာမျက်နှာ။

အခန်း ၂၀။	တို့လွတ်တော်တန်ခိုးကြီးလာခြင်း။	၁၃၉
အခန်း ၂၁။	ကျွန်ုပ်တို့၏ရှေ့ခြေလှမ်း။	၁၄၂
အခန်း ၂၂။	ဘမ်းဆီးခြင်းနှင့်လွတ်မြောက်ခြင်းများ။	၁၄၈
အခန်း ၂၃။	ကျွန်ုပ်ရှောင်တိမ်းနေရခြင်း။	၁၅၉
အခန်း ၂၄။	သိသိကလေးလိုတော့ခြင်း။	၁၆၉
အခန်း ၂၅။	တုလွပ်ခြင်းကင်းသော မိုက်ကယ်ကောလင်း။	၁၇၄
အခန်း ၂၆။	ကိုမညိုအဖွဲ့ခေါ်ဝေါ်သားများရောက်လာခြင်း။	၁၇၉
	အိပ်ခန်းလျှိုများပြုလုပ်ခြင်း။	၁၈၄
အခန်း ၂၇။	မိုက်ကယ်ကောလင်းကဆုံးမပုံ။	၁၈၈
အခန်း ၂၈။	အကြမ်းဆုံးအရမ်းဆုံးအချိန်။	၁၉၃
အခန်း ၂၉။	ပိုမိုကြမ်းထမ်းလာခြင်းနှင့် ခရစ်မမတ်ပွဲတော်။	၂၀၀
အခန်း ၃၀။	စေ့စပ်ပြေငြိမ်းခြင်း။	၂၂၀
အခန်း ၃၁။	မိုက်ကယ်ကောလင်းစိတ်မချမ်းသာဖြစ်ရပုံ။	၂၂၉
အခန်း ၃၂။	ဒပ်ဗလင်ရဲတိုက်ကြီးလက်ရောက်ပေးအပ်ရခြင်း။	၂၄၃
အခန်း ၃၃။	မိုက်ကယ်ကောလင်းအနိစ္စရောက်ခြင်း။	၂၄၇
အခန်း ၃၄။	နိဂုံးချုပ်။	၂၅၃

၁၉၀၁-ခုနှစ် မြန်မာပြည်တွင်ပုံနှိပ်သည်။
 ဆဂါးနီပုံနှိပ်တိုက်၊ ၂၄၈ လွတ္တလမ်း၊ ရန်ကုန်။

နိဒါန်း။

လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း ၃၀၀၀ ခန့်ကစ၍
ထီးစည်ကြဌန်း၊ ရွှေနန်းအဆောင်ဆောင်တို့
ဖြင့်၊ ကိုယ်၊ မင်းကိုယ်၊ ချင်းအုပ်စိုးခဲ့သောမြန်
မာပြည်ကြီးသည် ကံမကောင်း အကြောင်း
မသင့်သဖြင့်၊ တပါးသူ၏ လက်အောက်သို့
ကျန်နိုင်ငံအဖြစ် သဘောကံနိုင်ငံ အဖြစ်ဖြင့်
သက်ဆင်းကျရောက်ခဲ့သည်မှာ အသက်မြန်
မာပြည်ကား နှစ်ပေါင်း ၅၀ ကျော်မျှ အ
ချိန်ကာလကြာမြင့်ခဲ့လေပြီ။ ထိုကဲ့သို့ ကျန်
စာရင်း သွတ်သွင်းခြင်းခံရသော မြန်မာလူ
မျိုးတို့မှာ နိုင်ငံချွတ်နစ်အရ အုပ်စိုးသော အ
စိုးရတို့နှင့် နိုင်ငံခြားသားနေရှင်ကြီးများပူး
ပေါင်းကာ၊ မြန်မာတို့၏ စီးပွားရေးကိုလက်
ဝါးကြီးအုပ်လျက်၊ အဆီအနှစ်တို့ကို ရုတ်
ယူမှုကြောင့် တနေ့တခြား ရေနည်းငါးကဲ့သို့၊
ငတ်မွတ်မွဲတော အခြေမသွပ်ဖြစ်လျက်၊ သူရာမ
ဝင်လူတမ်းစေ့ မနေနိုင်ဘဲ၊ အဆင်းရဲကြီး
ဆင်းရဲခံခဲ့ရပေကြောင်း။

နိဒါန်း။

ထိုသို့တိုင်းရင်းသားမြန်မာလူမျိုးများမှာ၊
စားစရာလည်းဆန်မရှိ၊သုံးစရာလည်းငွေမရှိ၊
နေစရာလည်း မြေမရှိသော၊ အကြောင်းရင်း
တို့ကို ဖစ်မြစ်ကလွန်၍ အချို့သော သံဃာ
တော်တို့နှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ မိမိတို့သွေး
တူသားတူ ဆင်းရဲသားများအား ရှင်းလင်း
ပြောဟောခြင်းကိုပြုကြရာ၊ နိုင်ငံချွတ်ဒီအရ
စိုးမိုးသော အစိုးရတို့သည်၊ ၎င်းတို့အားအ
ကြည်အညိုပျက်စေသည့်ဟုစွပ်စွဲပြီးလျှင်၊ အ
ဆိုပါသံဃာတော်များနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်တို့အား
ထောင်တန်းနှောင်အိမ်တို့၌ ချုပ်နှောင်ထည့်
သွင်း ထားခြင်းကို ပြုလေတော့၏။ ထိုသို့
လွတ်လပ်စွာ ပြောဟောမှုကိုချုတ်ချယ်ခြင်း
ကြောင့်၊ တအံ့နွေးနွေး နေခဲ့ရသော စိတ်တို့
သည် ရုန်းကန်ခြင်းဖြင့် ထွက်ပေါက်ကိုရှာ
ကြရာ၊ လွန်ခဲ့သည့် ၈-နှစ်ခန့်လောက်က အ
စပြု၍ မြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် မငြိမ်မသက်
လှုပ်ရှား ထကြွခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။

လွန်ခဲ့သည့် ၈-နှစ်အတွင်း၊ ရန်ကုန်မြို့
ကြီး၌ မြန်မာ-ကော်ရင်ဂျီ အဓိကရုဏ်း၊
မြန်မာ တရပ်အဓိကရုဏ်း၊ သာယာဝတီ
အရေးတော်ပုံ၊ ၁၉၃၆-ခုနှစ်၊ ကျောင်းသား
သပိတ်စသည်တို့မော်ပေါက်ပြီးနောက်၊ ယခု

နိဒါန်း။

၁၉၃၈-၃၉-ခုနှစ်တွင်မြန်မာနိုင်ငံမှတ်ဆောင်
အမိအကရုဏ်း၊ ရေနံမြေသပိတ်၊ တောင်သူ
လယ် သမားများ အရေး၊ ကျောင်းသား
ကျောင်းသူများ သပိတ်၊ အလုပ်သမားသ
ပိတ်အမျိုးမျိုးတို့ဆက်ခံဆက်ခံပေါ်ပေါက်
လာပြီးလျှင်၊ တတိုင်းတပြည်လုံး ကူးစက်
လျက်“မီးထုတ် မီးထုတ် ရှိ . ရှိ .” “သပိတ်
သပိတ်-မှောက် မှောက်” “အရေးတော်ပုံ-
အောင်ပါစေ” ဟူသောဆင်းရဲသားတို့၏ကြိုး
ငါးသော အသံကြီးများသည်၊ မြေကြီးအက်
ကွဲမတတ်တခဲနက် ထွက်ပေါ်လာတော့၏။

ထိုသို့ ဆင်းရဲသားတို့၏ ကြိုးငါးသံကြီး
များကား၊ နိုင်ငံချွေအစိုးရနှင့် ခန့်ရှင်တို့ ပူး
ပေါင်းကာ၊ ပြည်သူ တိုင်းသားတို့၏ လွတ်
လပ်စွာ ပြောဟောမှု၊ လွတ်လပ်စွာ ရေးသား
မှု၊ လွတ်လပ်စွာ နေထိုင်သွားလာမှု တို့ကို
ချုတ်ချယ် ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည်
မှာ၊ ငြင်းပယ်နိုင်သော အကြောင်း မဟုတ်
ပေ။ ထိုကြိုးငါးသံများ၏ လှုံ့ဆော်မှုဖြင့်
ရန်ကုန်မြို့၌ မိုလ်အောင်ကျော်၊ အာလံမြို့၌
မိုလ်ဘဌေး၊ မန္တလေးမြို့၌၊ ရဟန်းအာဇာနည်
နှင့် လူအာဇာနည် ၁၇-ဦးတို့သည်မိမိတို့၏

နိဒါန်း။

အသက်သွေးခဲဘို့ ရွပ်ရွပ်ချုံ့ချုံ့ စွန့်လွှတ်ခါ
ပြည်သူတို့၏လွတ်လပ်မှုကိုအကြမ်းမတက်
အနုသက်သက်နည်းဖြင့်၊ ဆောင်ရွက် သွား
ကြသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့သည် မျက်ဝါးထင်
ထင်ရှာမြင်ကြရလေပြီ။ထိုအာဇာနည်ပုဂ္ဂိုလ်
များအပြင်၊မြေခံမြားစွာသော ရဟန်းတော်
များနှင့်ကလေးသူငယ်မကျန်-ကျားမ မဟူ
မြန်မာလူမျိုးတို့သည် ပြည်သူ့ အစေခံဖြစ်
သောပုလိပ်တို့၏ရက်စက် ကြမ်းကြုတ်မှုကို
ခေါင်းငုံ့၍ခံကာ ထောင့်တန်း နှောင်အိမ်
တို့သို့ဇွတ်ဒရွတ် တိုးဝင်ကာပြည်သူ့လွတ်
လပ်မှု အတွက် အနစ်နာခံနေကြပြီကိုလည်း
တွေ့ကြုံရပေပြီ။

ဤသို့ တိုင်းပြည်နှင့် အမျိုးအတွက်၊
အနစ်နာခံကာ ရွပ်ရွပ် ချုံ့ချုံ့ ဆောင်ရွက်
ကြသော မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်တို့သည် မြန်မာ
ပြည်အတွင်းတနေ့တခြား တိုးပွားလာလျက်
မြန်မာပြည်၏ လုံးဝလွတ်လပ်ရေး ပန်းတိုင်
သို့အရောက်ကြိုးပမ်း နှင်ကြစေရန်၊ရည်သန်
ရိုးရင်းနှလုံးသွင်းဖြင့် အိုင်ယာလန် ပြည်သူ
ပြည်သား မျိုးချစ်ရဲဘော်များသည် မိမိတို့
တိုင်းပြည် လွတ်လပ်ရေးအတွက်၊အသက်

နိဒါန်း။

စွန့်၍ ဆောင်ရွက်ပုံကို ဘက်-ဒို-ကွန်နော်-
အမည်ရှိအိုင်ရစ်မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတဦးရေး
သားသောစာအုပ်မှ ဘာသာပြန်၍ရေးသား
လိုက်ပါသတည်း။

အရေးတော်ပုံ-အောင်ပါစေ။

၁၉၃၉-မတ်လ ၂၇-ရက်နေ့။

မောင်ဟိန်။
ရန်ကုန်မြို့။

အခန်း-၁။

မျိုးချစ်စိတ် စတင် ပေါ်ပေါက်ခြင်း။

တောရွာကလေး၌မွေးဖွားသောအိုင်ရစ်အမျိုးသားတိုင်း
တွေ့ကြုံသိမြင်ရသည့်နည်းတူ၊ နိုင်ငံခြားသားတို့၏ အုပ်ချုပ်
စိုးမိုးခြင်းလက်အောက်တွင် အကျွန်ုပ်တို့၏ အမျိုးသားများ
မှာမချီဆင်းရဲငတ်မွတ်ပွဲ၍နေရသော အခြေအနေကို၊ အက
လေးအရွယ် ငယ်စဉ်ကပင် ကျွန်ုပ်သည် တွေ့ကြုံသိမြင်
ခဲ့ရပေသည်။

ဘရော့စနား ရွာကလေးတွင် နေထိုင်ကြသော ရွာသူ
ရွာသားတို့၏မျိုးချစ်စိတ်သည် အတန်ထက်သန် ခိုင်မာပေ
သည်။ အခွန်အတုတ် မပေးနိုင်ရှာသော ရွာသူရွာသားများ
အား ဘိလစ်စာရေးကြီးများသည်- နေအိမ်မှ နှင်ချခြင်းအိမ်
ထောင်ပစ္စည်းများကိုဝရမ်းဘမ်းခြင်း၊ ရွာသူရွာသားတို့၏
ကွဲပြားမှုများကိုဘမ်းဆီးခြင်း၊ စသောဗလက်ကာယအမှုများ
လည်းမကြာခဏဖြစ်ပေါ်၏။ ရွာသူရွာသားများကလည်းထို
သို့သောမတရားမှုတို့ကိုသိမ်းမှောက်ခြင်း၊ ခုခံခြင်းတို့ဖြင့်
မကြာခဏ လက်စားချေကြ၏။ ဘိလစ်စာရေးတယောက်
မှာတရားခံ တဦးအတွက် သက်သေခံရန် ရုံးသို့လာရာ၌
“စကောခံဂရေး”ခေါ် မြင်းတပ်ဖြင့် ပိုင်းရံ၍ လာရသည်ကို

ကျွန်ုပ်သည် မှတ်မိသေး၏။ တခါတွင်လည်း၊ မိန်းခလေး
တယောက်သည် မိမိအားထားရှိရုံဖြစ်သောလယ်သမား
ကြီး၏ပစ္စည်းများကို ဘိလစ်စာရေးသည် ဝရမ်းဘမ်းရာ-
သည်းမခံနိုင်သဖြင့်အဆိုပါဘိလစ်စာရေးအားချခံ ရိုက်နှက်
မိသောကြောင့် ထောင်ဒါဏ် အပြစ်ပေးခြင်း ခံရဘူးလေ
သည်။တကြိမ်တွင်လည်း လယ်သမားကြီး တယောက်မှာ
လယ်သမားများအသင်း၏ စည်းမျဉ်းကို လိုက်နာမိသဖြင့်
ထောင်ချခြင်းကိုခံရပေရာ၊ သူ၏ ဒိမ်းနီးပါးချင်းတို့မှာမနေ
သာဘဲသူ၏ သားမယားများအတွက် ကောက်ပဲသီးနှံများ
ကိုစိုက်ပျိုးပေးရခြင်း၊ရိပ်သိမ်းပေးရခြင်းဖြင့်ပိုင်းဝန်း ကူညီ
ကြရပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ဒီစကြာတ်မြို့နယ်မှတခြားနိုင်ငံများသို့ထွက်ခွာ
သွားကြရရှာသူများမှာအဆက်မပြတ်လှပေ။ ကျား-မမဟူ
လူငယ်လူရွယ်ကလေးတို့မှာ-ကြေကွဲသောနှလုံး- ပို၍သော
မျက်ရည်ဖြင့်မိဘမောင်ဘွားဆွေမျိုးများနှင့်ခွဲခွာကာ-အမေ
ရိကတိုက်သို့ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်း အလို့ငှာသွား
ရောက်ကြရလျက်တကျွန်းစီနေ၊ တပြေစီခြာရာမှငွေကြေး
ဖြင့်ထောက်ပံ့ကြရသည်ကိုလည်း ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်ကိုယ်
တွေ့ကြုံခဲ့ရပေသည်။ကျွန်ုပ်မှာလည်း၊ထိုလူငယ်များနည်းတူ
အမေရိကနိုင်ငံသို့ထွက်ခွာသွားရသည်ဖြစ်ရာထိုစဉ်အခါက
ကျွန်ုပ်တို့အမျိုးသားတရု၏အဖြစ်အပျက်ကို ကျွန်ုပ်၏မိတ်
နှလုံးတွင်ခါတ်ပုံရိုက်ကူးထားဘိသကဲ့သို့ ထင်ရှားစွာတည်
မြဲခဲ့ပေတော့သည်။

အိုင်ယာလန်ပြည်မှထွက်ခွါသွားရခြင်းသည် အိုင်ယာ
လန်ပြည်အားပိုမိုချစ်ခင်ခြင်းကိုမဖြစ်စေသော်လည်း၊ တိုင်း
ချစ်စိတ်ပိုမို ရင့်သန်လာခြင်းကိုမူကား အားပေးလေသည်။
ကျွန်ုပ်တို့သည်အိုင်ယာလန်ပြည်၌နေထိုင်စဉ်အခါ၌မိမိတို့
ပြည်ကြီးသည်မိမိတို့ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းတရပင်ဖြစ်
သည်ဟုထင်မှတ်ခဲ့ပေသည်။ အိုင်ရာလန်ပြည်ကြီး၏သာယာ
သောရှုမြှင်ခင်းများကို ကြည့်ရှုရ ခြင်းသည် မိဘတို့၏
မျက်နှာကိုဖူးမြော် ရဘိသကဲ့သို့ ကျေနပ်ဝမ်းမြောက်ခြင်း
ဖြစ်ဘိ၏။ သို့ဖြစ်လင့်ကစားမိမိတို့ပြည်ကြီးကို မြတ်နိုးသော
စိတ်ဓါတ်သည် ထိုမျှခိုင်မာတည်မြဲလျက်ရှိသည်ကို အဦး
အစဉ်ကောင်းစွာ သတိမပြုမိခဲ့ပေ။

မိဘဆွေးမျိုးတို့၏ အသိုက်အဝန်းမှ ခွဲခွါလာခဲ့ကြပြီး
နောက်တခြားတနိုင်ငံသို့၊ ရောက်သောအခါ၊ ထိုနိုင်ငံရှိအခြေ
အနေတို့သည်မည်မျှပင် ကြည်သာ ရှင်မြူးဘွယ် ဖြစ်လင့်
ကစား ကျွန်ုပ်တို့၏မွေးဘွားရာဒေသဟုတ်သည်ကို သတိ
ရမိ၏။ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရန် အသင်း အဖွဲ့များလည်း
မရှိပေ။ ကျွန်ုပ်မှာ အမေရိကန်နိုင်ငံ၌ နေထိုင်စဉ် - မိမိနေ့စဉ်
ကြုံတွေ့ရသောရှုမြှင်ခင်းများကိုကြည့်ရှုရင်း၊ ပျင်းရိထိုင်း
မှိုင်းလာတော့၏။ ငယ်စဉ်ကပြေးလွှား ရှင်မြူးအပျော်ကြူး
ခဲ့ရသော နေရာ ဒေသများကို တရားရား ထင်ယောင်
မြင်ယောင်မိ၏။ အိုင်ယာလန်ပြည်မှာနေစဉ်အခါက၊ သုံး
လေးသုံးထရှိသောနေ့စဉ်သုံးစကားမျိုးတို့ကိုပင် ပြောကြား

ရမည်မှာ ရှက်ကြောက်စာတွယ်ကဲ့သို့ ဖြစ်ရကား အလျှင်း
မကြားရတော့ပေ။

ကလေးဘဝက- အိုင်ယာလန်ပြည်ရှိ စိမ်းစိုသောမြက်
ခင်းတို့ကိုဖြတ်သန်းတိုက်ခိုက်သာသောလေ့ပြေလေအေးကို
ရှုရှုရခြင်း၊ ကြည်လင်ဖြေသော ထူးတွင်း၊ စမ်းအိုင်တို့
တွင်၊ ငါးမြားခွဲရခြင်း၊ ကျေးဌာန်တို့သည်၊ ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်း
အတွင်း၌ အသိုက်အအုံပြုကာနေကြသည်ကို ရှာဖွေခွဲရ
ခြင်း၊ စသောငယ်စဉ်ကအဖြစ်အပျက်တို့ကိုလည်း တရား
ရေး မြင်ယောင်လျက်ရှိရကား၊ ဤမိမိတို့နေရင်းဌာနတို့ကို
ပြန်လည် ကြည့်ရှုလိုသော ဆန္ဒသည် ဖြစ်ပေါ်လာပြန်၏။
ကျွန်ုပ်မွေးဖွားရာ အိမ်ဟောင်းကလေးနှင့် ပတ်သက်၍ စာ
မဖွဲ့လောက်သော ချေးဟောင်းနှောင်းဖြစ် ကလေးများကို
ပင် ပြန်လည်သတိရလေတော့၏။

အမေရိကတိုက်တွင် နှစ်နှစ်မျှ ကြာသောအခါ၊ ရုတ်
ကျွန်းတွင် ဆင်ယင်ကျင်းပသော စိန်ပက်ထရစ်နေ့ ဝွဲတော်
ကြီးနှင့် ကြုံကြိုက်ရပေရာ ကျွန်ုပ်သည်လည်း၊ အဆိုပါဝွဲနေ့
လှည့်လည်ဝွဲတွင် ဝင်ရောက်ခွဲပျော်ခဲ့၏။ ထိုသို့ဝွဲလှည့်ရာ
တွင် တတိုင်းတနိုင်ငံသို့လွင့်လာကြသော အိုင်ရစ်လူမျိုး
ကုန်သည်၊ မိမိတို့အမျိုးသားဆိုင်ရာ ဝွဲတော်ကြီးကို နှစ်
ဆင်နော်သကဲ့သို့ ထင်မြင်အောက်မေ့မိရကား၊ ထိုနေ့က
စ၍ ကျွန်ုပ်၏ တိုင်းချစ်စိတ်သည် နိုးကြားထကြွ လာပေ
သည်။ ထိုသို့နိုးကြားလာသော တိုင်းချစ်စိတ်ပင် ကျွန်ုပ်
အား အိုင်ယာလန်ပြည်သို့ ပြန်ရန်ယုံ့ဆော်ခဲ့ပေသည်။

အိုင်ယာလန်ပြည်သို့ ပြန်လည်ဆိုက်ရောက် ပြီးနောက် နှစ်နှစ်မျှကြာသောအခါ၊ အိုင်ယာလန်ဘာသာ စကားကို ပြန့်ပွားစေရန်ဖွဲ့စည်းထားသော “ဂဲသစ်လီ” ခေါ်အသင်းသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ပေသည်။ နောင်သောအခါ၊ ဗုဒ္ဓိတုံအမည်ရှိ သော မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏မြေပုံအနီးတွင် အိုင်ရစ်သမ္မတ အဖွဲ့(Irish Republican Brotherhood)၏ သစ္စာကို ခံယူကာ၊ မျိုးချစ်အသင်းသားတစ်ဦးဖြစ်လာတော့၏။

အိုင်ယာလန်ပြည်သို့ ပြန်လည်ဆိုက်ရောက်စက ကျွန်ုပ် တို့၏ အမျိုးသားများသည် အိုင်ယာလန်ပြည် လွတ်လပ် ရေးအတွက် မည်သို့သဘောထားကြသည်ကို မသိရသေး သဖြင့်၊ အထူးစိတ်ပျက်မိ၏။ စင်စစ်အားဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် အပြင်အပအခြေအနေကိုသာကြည့်ရှုလျက်၊ အတွင်းရေး သဘောထားတို့ကို၊ ဆင်ခြင်စူးစမ်းခြင်းမပြုမီသဖြင့် စိတ် ပျက်ခြင်းဖြစ်မိပေသည်။ အကြောင်းအားလျော်စွာ၊ ဖြစ် ပျက်လာသော ကိစ္စအဝဝတို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် အလင်း ရောင်ကိုရရှိလာ၏။ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲကြီး ဖြစ်ပေါ်လာ သေးအခါ၊ အိုင်ယာလန် ပြည်သူပြည်သားတို့သည်၊ နှောင့် နှေးဆုတ်ဆိုင်းခြင်းမရှိ။ ထထကြွကြွ ဖြစ်လာသည်ကို သိ ရပေတော့သည်။ အနည်းငယ်မျှသော အိုင်ယာလန်ပြည် သား အာဇာနည်ယောက်ျားတို့၏ စွန့်စားဆောင်ရွက်သွား ပုံများကို အားကျကာ၊ မိမိတို့ အိုးအိမ် အသက်စည်းစိမ် တို့ကို စွန့်လွှတ်၍၊ အရေးတော်ပုံအတွင်း မိမိတို့ ဆိုင်ရာ တာဝန်ကို ကြေငြိန်စွာ ထမ်းဆောင်ကြကုန်သော အိုင်ရစ်

အမျိုးသားအမျိုးသမီးများ ထောင်သောင်းမက များပြားသည်ကိုလည်းတွေ့ရပေသည်။ အမေရိကတိုက်တွင် ရှိနေသော အိုင်ရစ်အမျိုးသားများကလည်း လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲကြီး အောင်မြင်စေခြင်းငှါ ငွေကြေးများကို ရက်ရောစွာ ပေးလှူစွန့်ကြဲကြလေသည်။ သို့သော် မိုက်ကယ်ကောလင်းက “ကျွန်ုပ်သည် အဆွေတို့ရက်ရောစွာ ပေးပို့ကြသော အလှူငွေကိုများစွာအလိုမရှိ၊ အဆွေတို့ထံမှ တိုက်ခိုက်မည့် သူတထောင်လောက်ပိုလျှင် များစွာကျေနပ် ပေလိမ့်မည်” ဟု ပြောသောအခါ၊ အနည်းငယ်သော မျိုးချစ်တရုတ်တို့သာ မိုက်ကယ်ကောလင်း၏ အလိုသို့ လိုက်ပါနိုင်ကြ ရှာလေသည်။

ပြည်နှင်ဒဏ်သင့်ခဲ့သော အိုင်ရစ်အမျိုးသား များမှာ၊ အမေရိကတိုက်၌ မိမိတို့အမျိုးသား အလံများကို လှူငွေထူကာ၊ တိုင်းချစ်စိတ်ထက်သန်စေသော အမျိုးသားသီချင်းတို့ကို လွတ်လွတ်လပ်လပ်သီဆိုအော်ဟစ်နိုင်ကြပေသည်။ ကျွန်ုပ်အထက်က ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း၊ စိန်ပက်ထရစ်နေ့ အထိမ်းအမှတ်ပွဲတွင် နွဲ့ဆင်ခဲ့ရာ၌ ကျွန်ုပ်သည် မိမိကိုယ်ကို အိုင်ရစ်အမျိုးသားကြီးတဦးအနေဖြင့်၊ နိုင်ငံခြားသားတို့၏အလယ်တွင် ထယ်ထယ် ခန့်ခန့်ကြီး ပါဝင် နွဲ့ဆင်ခဲ့ရသည်ကို ကျေနပ်ခြင်းဖြစ်မိ၏။ အမေရိကတိုက်၌ ကျွန်ုပ်တို့မှာ လှလှငတ်၍ ဝေစားကာ ချွမ်းစွာနေထိုင် အသက်မွေးခဲ့ရပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့မှာ လွတ်လပ်သော နိုင်ငံ၏အရသာကို ကောင်းစွာခံစားခဲ့ရပေ၏။ ကျွန်ုပ်တို့အမျိုး

သား၏ အောင်လံတံခွန်ကိုလွှင့်ထူကာ၊ အိုင်ရစ်လူမျိုးအသင်းအဖွဲ့တို့အား ငွေကြေး တတ်အားသမျှ ထည့်ဝင်လှူဒါန်းနိုင်ခြင်းကိုပင် မိမိတို့ဘိုင်းပြည် အတွက် အကျိုးဆောင်ခြင်းဟူ၍ ယူဆကာ အထူးကျေနပ် ဝမ်းမြောက်ခဲ့ပေ၏။ အိုင်ယာလန်ပြည်၌မူ ထိုသို့မဟုတ် ကျွန်ုပ်တို့မှာ ရှိသမျှအချိန်ကို ဝမ်းရေးအတွက် လုံးပမ်းလုပ်ကိုင် နေကြရကုန်၏။ အိုင်ယာလန်ပြည်ကို၎င်း၊ ကိုယ် မင်းကိုယ်ချင်းနှင့် လွတ်လပ်စွာနေခဲ့ရခြင်းတို့ကို၎င်း၊ သတိရစေရန် ကျင်းပအပ်သော လှည့်လည်ပွဲများကိုလည်း ဝင်ရောက် ခွဲယှက်ခြင်းမပြုနိုင်ကြပေ။ အနည်းငယ်သောလူတစ်စုသာလျှင်၊ အိုင်ယာလန်ပြည်၏ လွတ်လပ်ရေး လုပ်ငန်းဟောင်းကို တွေးတောနိုင်ရန် အချိန်ရကြ၏။ ထိုလူတစ်စုပင်လျှင်၊ လွတ်လပ်ရေးအတွက် အနစ်နာခံကာချခံဘိုက်ခိုက်ရမည်ကို၊ လေးလေးနက်နက်ဆင်ခြင်စဉ်းစားမိကြလေသည်။

အိုင်ရစ်အမျိုးသားတို့သည်၊ တိုင်းရေးပြည်ရေးတွင် အမှုခွဲနေထိုင်ကြခြင်းမှာလည်း အခြားအကြောင်းတရားရှိသေး၏။ ထိုအခါက အိုင်ရစ်ပါလီမန်ထရီပါတီခေါ်အင်္ဂလိပ်တို့ဖွဲ့စည်းထားသော၊ ပါလီမန်လွှတ်တော်သို့ ဝင်ရောက်၍ အားပေးနေကြသော အဖွဲ့တစ်ခုက၊ တိုင်းပြည်တွင် အာဏာလွှမ်းမိုးကာအုပ်ချုပ်နေ၏။ ထိုအဖွဲ့၏ဝါဒမှာ အစစအရာရာ၌ အင်္ဂလိပ်တို့၏ မျက်နှာကိုထောက်ရှု၍ အလုပ်လုပ်နေကြခြင်းဖြင့်၊ အိုင်ရစ်လူမျိုးတို့၏ ဇာတိမာန်ကိုမျိုးမှီမပျက်ဆီးရာရောက်နေ၏။ အိုင်ရစ်လူမျိုးတို့မှာမိမိတို့နိုင်ငံ

လွတ်လပ်ရေးအတွက် ဂရုမစိုက်နိုင်တော့ဘဲ၊ သူတို့၏ကိုယ်
စားလည်လူကြီးမျိုးသည်လည်း အင်္ဂလိပ်အစိုးရထံ အခံကြို
ကာ၊ မိမိတို့ကိုယ်ကျိုးအတွက်သာ တောင်းခံဆောင်ရွက်
နေကြကုန်၏။

အိုင်ရစ်အမျိုးသားတို့မှာ ဇာတိမာန် ကင်းပျောက်သ
လောက်ရှိချေပြီ။ ဒပ်ဗလင်မြို့တော်ကြီးရှိ ကျွန်ုပ်တို့၏ပါလီမန်
လွှတ်တော်ကြီးကို ဖျက်သိမ်းခြင်းခံရပြီးနောက်၊ တိုင်းပြည်
၏ကိုယ်စားလှယ်အမတ်တို့သည်၊ အင်္ဂလန်ပြည်ရှိ အောက်
ပါလီမန် လွှတ်တော်သို့ သွားကြရရှာ၏။ ထိုအခါတွင်
အင်္ဂလိပ်တို့မှာလူများစုဖြစ်၍၊ ကျွန်ုပ်တို့အမတ်များမှာအမြဲ
လွှမ်းမိုးချွတ်ချယ်ခြင်းကိုခံနေကြရပေ၏။ ထိုမျှသာမဟုတ်
သေး၊ အိုင်ရစ်စကားကိုပင် ကျွန်ုပ်တို့၏ကိုယ်စားလှယ်များ
သည်၊ ပြောဆိုရမည်ကိုရှက်ကြောက်ခါ၊ အင်္ဂလိပ်စကား
ကိုသာသူတို့၏တိုက်တွန်းချက်အရ အရေးထားခါ၊ ပါလီမန်
တွင်ပြောဆိုနေကြခြင်းပင်လျှင်၊ အင်္ဂလန်သည်၊ အိုင်ယာ
လန်အား အထူးအောင်နိုင်နေခြင်းပင်ဖြစ်ဘာ့၏။

အိုင်ယာလန်ပြည်တွင်၊ ကျွန်ုပ်တို့လုပ်ကိုင်လိုသမျှသော
ကိစ္စတို့ကို၊ အင်္ဂလန်ပြည်မှ၊ ပဋ္ဌမအခွင့်ခံယူပြီးမှ လုပ်ကိုင်
နိုင်သည့်အပြင်၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတွက်အိုင်ရစ်
ဘာသာစကားမှာ၊ အနည်းငယ်မျှအသုံးဝင် အရာရောက်
ခြင်းမရှိတော့ပေ။ ထိုသို့ဖြစ်ပေရာ ကျွန်ုပ်တို့၏ တိုင်းပြည်
နှင့်ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘာသာစကားကို၊ ကျွန်ုပ်တို့လူမျိုးများက
ပင်၊ များစွာအထင် အမြင်သေးခဲ့ပေ၏။ ကျွန်ုပ်အမေရိကံ

နိုင်ငံမှပြန်ရောက်စတွင်၊ ဒိုင်ယာလန်၏ပြည်အခြေအနေကို အထက်ပါအတိုင်း၊ နေရာတကာတွင် တွေ့ကြုံရပေရာ ကျွန်ုပ်မှာ အထူးစိတ်ပျက်ခြင်းဖြစ်ရ၏။တိုင်းချစ် မျိုးချစ် စိတ်တို့ကား၊ မရဏသဘော ရွှေ့လျောသက်ဆင်းရှာချေ ဖြတ်ကားဟုအောက်မေ့မိ၏။

သို့သော်-အလုပ်လုပ်လျက်နေသော အခြားအသင်းအဖွဲ့များသည်းရှိချေသေး၏။ တတိုင်းပြည်လုံး ထကြွနှိုးကြား စေသည့်အသီးကိုသီးစေနိုင်သော မျိုးချစ်စိတ်မျိုးစေ့ကို တိတ်တဆိတ်စိုက်ပျိုးနေကြသည့် မြင့်မြတ်သောလူတစ်ဦး သေးသည်ကိုတွေ့ကြုံရပေသည်။

အာသာဂရစ်ဖစ်ပိုင် “သည်-ယူနိုက်တက်ဒိုင်ရစ်မင်း” ခေါ်ဒိုင်ရစ် အမျိုးသား ညွန့်ပေါင်းသတင်းစာကလည်း၊ အင်္ဂလိပ်ပါလီမန်ကို၊ အားကိုးသောဝါဒကို ဖိနှိပ်ချိုးနှိမ် ကာ အမြဲရေးသားဖော်ပြကာ “ဆင်ဖိန်း”ဝါဒကို ဖြန့်ဖြူး လျက်နေ၏။ (“ဆင်ဖိန်း”၏သဘောမှာ မိမိတို့ကိုယ်ကိုသာ မိမိတို့အားကိုးရမည့်ဝါဒပင်ဖြစ်၏။) ထိုဝါဒကို-သောမတ် ဒေးဗစ်သည်မျိုးစေ့ချခဲ့သည်ဖြစ်ရာ၊ ထိုဝါဒပြန့်ပွားမှုကို သာတဖြေးဖြေးမထင်မရှား အားပေးလျက်နေ၏။ ဆင်ဖိန်း အသင်းသားဖြစ်ခဲ့ဘူးသော တွမ်ကလပ်သည်၊ တသက်တ ကျန်းအပြစ်ဒါဏ်မှလွတ်မြောက်ခဲ့ပြီးနောက်၊ မိမိ၏ဆင်ဖိန်း ဝါဒကို ငယ်ရွယ်သူ-ဆင်းမက်ဒါမော့အား ခွဲဝေပေးခဲ့၏။ ဆင်းမက်ဒါမော့က တဖန်၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းအားဖြန့် ဖြူးပေးအပ်ခဲ့လေသည်။ ထိုမှတပါး-ဂဲလစ်လိခေါ်ဒိုင်ရစ်

ဘာသာစကားပြန်ပွားရေး အသင်းကလည်း၊ စာသင်တန်းများဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ်ပေးခြင်းဖြင့်၊ အိုင်ရစ်အမျိုးသားအမျိုးသမီးကလေးများ၏ ကျွန်ုပ်တို့သဘောတူစိတ်ကို၊ ချီးမြှင့်ပျက်ဆီးကာဇာတိမာန်ကိုတက်ကြွစေခဲ့လေသည်။

ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၀၀-ပြည့်နှစ်တွင်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် “ဂဲလစ်လီ” ၏ အသင်းခွဲဖြစ်သော “စိန်လောရင့်အိုတူလီ” အဖွဲ့ဝင်တယောက် ဖြစ်လာပြီးသော်၊ အိုင်ရစ်ဘာသာစကားကိုလေ့လာလိုက်စားခဲ့ပေသည်။ ယခုအခါ-ကောက်မြှိုရှိ၊ တက္ကသိုလ်ကျောင်းကြီးတွင် ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်နေသော၊ (ပက်ထရစ်မယ်ရီမန် အမ်-အေ သည်၊ ထိုအခါကကျွန်ုပ်တို့အား အိုင်ရစ်ဘာသာစကားကိုသင်ကြားပြသပေးသောဆရာကြီးကြီးပင်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုဆရာကြီးသည် ကြည်ညိုဘွယ်သောရပ်ဆင်းအင်္ကျီနှင့်ပြည့်စုံ၍၊ အထူးအရည်အချင်းနှင့်ပြည့်စုံသောဆရာကောင်းတဦးပင် ဖြစ်ပေသည်။ သူ၏တပည့်တန်းများထံမှ မည်သည့်အကြောင်းကိုမျှမခံယူဘဲ၊ အခဲ ပညာသင်ပေးခြင်းပင်လျှင်၊ သူ့အားပိုမိုကြည်ညိုဘွယ်ဖြစ်ကြောင်းမှာအထူးဖော်ပြရန်မလိုပေ။

ထိုအဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကမ္ဘာကျော်ကဗျာဆရာတဦးဖြစ်လတ်သော ပြဇာတ်ရေးဆရာ ဆင်းအိုကောဆီနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ရပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက်မှာ အလုပ်လုပ်ပေးလုပ်ဘက်ဖြစ်၍ များစွာခင်မင်ရင်းနှီးခဲ့ကြ၏။ သူ၏လိမ္မာပါးနပ်ပုံ ဇာတိမာန်ရှိပုံနှင့် လွတ်လပ်သောစိတ်ဓါတ်ရှိပုံများကိုကျွန်ုပ်တို့သည် များစွာကြည်ညိုနှစ်ခြိုက်မိ၏။

တခါကလည်း ဆင်းဒိုကောဆီသည်။ မီးရထားဌာနမှ အလုပ်ပြုတ်ခါ၊ တခြားမှာလည်းအလုပ်မရဘဲ၊ ကာလအဘန်ကြာထီးထမ်း လမ်းရှောက်ဖြစ်နေရှာ၏။ တနေ့သ၌-ကျွန်ုပ်သည် “ဒိုင်ရစ်ဖရီးနွန်” ခေါ် ဒိုင်ရစ်လွတ်လုပ်ရေးသတင်းစာတိုက်တွင် ဆင်းဒိုကောဆီအားတွေ့ဆုံရာ၊ သူ၏ ဘွတ်ဘိနပ်မှာပေါက်ပြဲကာ ခြေချောင်းကလေးများထွက်နေသည်ကိုသတိပြုမိ၏။ ထိုအခါကျွန်ုပ်သည် မိမိ၏အိပ်တွင်းသို့ လက်နှိုက်ခါ “ခင်ဗျားအလုပ်ရသောအခါ ပြန်ပေးတာပေါ့” ဟုပြောပြ လျှင်ရွှေဒင်္ဂါးတပြားကို ချေးငှားမည်ဖြစ်ကြောင်းပြော၏။ သို့သော် သူသည် ကျွန်ုပ်အတန်တန်ပေးသောငွေကိုလက်မခံချေ။ ငွေရပေါက်ရလမ်းမမြင်ဘဲ သူတပါးထံမှ ငွေမချေ ငှားလိုကြောင်းနှင့် ပြန်လည်ပြောကြားလေသည်။

ကျွန်ုပ်သည်-စိန်လောရင့် အသင်းခွဲတွင်ပင်၊ ဒို-ဂရုနီရေးသားသောစာအုပ်ငါးအုပ်ကိုဘတ်ရှုရပြီးနောက်၊ ဖရီးဒါရစ်လမ်းရှိ “ကိတင်း” အသင်းခွဲသို့ အသင်းသားအဖြစ်ဖြင့် ဝင်ပြန်၏။ အမျိုးသားအချင်းချင်းတိုက်ပွဲတွင်၊ ဒို-ကော်နယ်လမ်း၌၊ တိုက်ခိုက်ရင်း အသက်ဆုံးရှုံးရှာသော အမျိုးသားစင်ပြိုင် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်၊ ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးချုပ် ကက်သဲဘရူးဂါးသည်၊ ထိုအခါက “ကိတင်း” အသင်းခွဲတွင်ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်ပေသည်။ ဤ“ကိတင်း” အသင်းခွဲတွင်ကျွန်ုပ်သည် အရေးတော်ပုံကြီးပေါ်ပေါက်လာသောအခါ၊ သက်

စွန့်ကြိုးပန်းအမှုထမ်းကြကုန်သော၊ ဒိုင်ယာလန်ပြည်ကြီး၏ သားကောင်၊ ရတနာဘရဟ္မနှင့် ချစ်ခင်ရင်းနှီးခဲ့ရပေသည်။ သမတအစိုးရ ကြေငြာစာတမ်းကို လက်မှတ်ရေးထိုးသဖြင့်၊ နောင်သောအခါ ကြိုးဒါဏ်ပေးခြင်းခံရသော၊ ဆင်းမက်ဒါမော့၊ ယခုအခါ-အင်းဒိုင်ဘက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်သော၊ ဒိုင်ဒိုနင်လင်း-မိုက်ကယ်ကောလင်း၏ ညာလက်ရုံးတဦးဖြစ်သော၊ ဂီယာရော့အို-ဆာလီဗင်နှင့် အခြားမျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်သော ဝက်ဒိုအိုကက်ဖီး၊ ဒိုင်ယာမော့အိုဟာဂါတီ၊ ဗီယာရတ်ဘီစလေ၊ မိုက်ကယ်ဖော့လီ၊ မိုက်ကယ်လင်း၊ ကက်သဲဂါဝါ၊ ကွန်ကောလင်း တို့သည်ကာ၊ ကျွန်ုပ်၏ရင်းနှီးသောမိတ်ဆွေများဖြစ်လေသည်။ “ကိတင်း” အသင်းခွဲမှာ နောင်သောအခါ မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်များ ပြုစုပျိုးထောင်ပေးခြင်း၌၊ နာမည်အထူးကျော်ဇောလာသော အသင်းခွဲပင်ဖြစ်ပေကြောင်း။

အခန်း-(၂)

အိုင်ရစ်သမတအဖွဲ့သို့ဝင်ရောက်ခြင်း။

“ယူနိုက်တက် အိုင်ရစ်မင်း”ခေါ် အိုင်ရစ်အမျိုးသားညွန့်ပေါင်း သတင်းစာတွင်၊ အာသာဂရစ်ဖစ်သည် စတင်ရေးသားသည့်အခါ၊ ကျွန်ုပ်သည် ထိုသတင်းစာကို အပတ်စဉ် ဝယ်ယူ ဘတ်ရှုခဲ့ပေသည်။ သူရေးသား သမျှသော ဆောင်းပါးတို့သည်၊ ပြေပြစ် ကောင်းမွန်ခြင်း၊ သတိပြု၍ ရေးသားခြင်း၊ လေးလေးနက်နက်ရှိခြင်းတို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည်များစွာစွဲလမ်းနှစ်သက် မိပေသည်။ စိတ်ကို ပျော့ညံ့စေသောသဘောများကင်းစေလျက်၊ ဒုက္ခဆင်းရဲမှုတို့ကို သရုပ်သဏ္ဌာန်ပေါ်ပေါက်အောင် ရေးသားခြင်းဖြင့် ကျွန်ုပ်မှာ အကြံသစ် ဉာဏ်သစ်များ ပေါ်ပေါက်သာ၏။ ဝမ်းနည်းကြေကွဲဘွယ် ကိစ္စတို့ကို အလင်္ကာ-ကဗျာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ကာ ရေးသားခြင်းမပြုဘဲ ကျွန်ုပ်တို့အား အိပ်မောကျကာ မနေရန် နှိုးဆော်ခြင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ စိတ်ဓါတ်ခိုင်မာရင့်သန်အောင်လှုံ့ဆော်ခြင်းမျိုးကိုသာ ရေးသားဖော်ပြလေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ထိုင်းပြည်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ တကယ်စိတ်အား ထက်သန်ချေသော်၊ ကျွန်ုပ်တို့ လုပ်ချင်ရာကိုလုပ်နိုင် နိုင်သည်ဟူသော သဘောသည်သူ၏ ဩဝါဒကထာပင်ဖြစ်ချေသည်။

သူ၏ထင်မြင်ချက်များနှင့်လေးနက်သော စကားတို့သည်

အလွန်အားတက်ဘွယ်ဖြစ်၍ သူ၏အကြံပေးချက် များအရ အိုင်ယာလန်ပြည်ကြီးကိုတမျိုးမြင်ပြီးလျှင်အားတက်ခြင်း မြော်လင့်ဘွယ် ရှိခြင်းတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

အိုင်ရစ်သမ္မတအဖွဲ့ဝင်များသိမ်းသွင်းရာ၌ “ဂဲလစ်လီ” အသင်းဝင်နှင့် “ဂဲလစ် ကိုယ်လက် လှုပ်ရှားရေး အသင်း” သည် အရေးကြီးသော အသင်းကြီး နှစ်ခုဖြစ်ပေသည်။ “ဂဲလစ်လီ” အသင်းသားဖြစ်ချေသော်၊ အိုင်ရစ် သမ္မတအဖွဲ့သို့ အသင်းသားအဖြစ်ဖြင့် ဝင်ရောက်ရန် များစွာမခဲယဉ်း တော့ပေ။ “ဂဲလစ်လီ” အသင်းသားမဟုတ်ချေသော်၊ ထိုသူသည် ဂဲလစ်ဘောလုံးအသင်းတွင် ပါဝင်သော အသင်းသားသော်၎င်း၊ သို့မဟုတ်စိတ်အားထက်သန်စွာ အားပေးသူသော်၎င်းဖြစ်မှ သာလျှင်၊ “အိုင်ရစ် သမ္မတအဖွဲ့” သို့ ဝင်ရောက်ရန် အထောက်အခံရနိုင်ပေသည်။ ထိုအဖွဲ့ နှစ်မျိုးတွင်ပါဝင်သော အကြင်သူသည် လုံ့လဝီရိယရှိခြင်း၊ စိတ်ထားထက်သန်ခြင်း၊ သစ္စာရှိခြင်း၊ စိတ်ဝါတ်ခိုင်မြဲခြင်း၊ ရှိပြီးဖြစ်သည်မှာ ယုံမှားစရာမရှိပေ။ အိုင်ရစ်သမ္မတအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရန် အထက်ပါ အရည်အချင်းများသည် အရေးကြီးသော အချက်များ ဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် အိုင်ရစ်သမ္မတအဖွဲ့သို့ ဝင်ပိသောအခါ၊ ကျွန်ုပ်နှင့် ချစ်ခင် ရင်းနှီးကြသော ရဲဘော်တို့ မှာ အထက်ပါအရည်အချင်းများနှင့် ပြည့်စုံပြီးဖြစ်ကြောင်း ကိုတွေ့မြင်ရသဖြင့် များစွာဝမ်းမြောက်မိပေသည်။

ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၀၉ ခုနှစ်တွင် “ဘော်ဒင်း” မြို့၌-ဂုဏ်တုန်း၏ သင်းချိုင်းကိုအရိုအသေပေးသောနှစ်လည်ပွဲကြီးနှင့်

ကြိုရာဝယ်၊ ကျွန်ုပ်သည်လျှို့ဝှက်သော ဖင်နိုယံ အသင်းကြီး တည်တန့်နေသေးသည်ကိုဦးစွာသတိပြုမိပေသည်။

အခမ်းအနားများ ပြီးဆုံးသည့်နောက်- ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆဲလင်းမီးရထားဘူတာရုံအနီးတူးမြောင်းဘရုဏီ ကမ်းနဖူးတွင်လဲလျောင်းကာ အမေအပန်းဖြေနေကြရာတွင်၊ နှစ်လည်အရီအသေပေးခဲ့ကို ခေါင်းဆောင်သူတဦးက ကျွန်ုပ်အား စကားစမြည်ပြောကြားလာ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် စကားစ၍ ပြောကြားရာ၌ အထူးသတိထားကာ ပြောကြား၏။ ပထမဦးစွာ အမေရိကတိုက်အကြောင်း ပြောကြား၍၊ ထိုနိုင်ငံတွင် “ကလင်နာဂီဗီးလ်” အမည်ရှိသော အသင်းက၊ ဖင်နိုယံ ဝါဒ (ပုန်ကန်ထကြွရန် ဝါဒ) အတိုင်း လုပ်ဆောင် နေကြောင်းကို ပြောကြား၏။ သူပြောသမျှ စကားတို့ကို ကျွန်ုပ်သည် စိတ်အားထက်သန်စွာ နားထောင်နေသည်ကို ၎င်း၊ သူမေးသမျှတို့ကိုလည်း အားတက်သရော ဖြေဆိုသည် ကို ၎င်း၊ သူသည် အတော်ကျေနပ်၏။ ထိုနောက် သူက “ဂဲလစ်လီ” အသင်းတွင် ကျွန်ုပ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သမျှတို့ကို တွင်ကလပ်နှင့် ဆင်းမက်ဒါ မော့တို့က အတန်ကြာ စောင့်ဆိုင်းကြည့်ရှုခဲ့ကြကြောင်း။ ထိုသူနှစ်ဦးကပင် သူ့အား ကျွန်ုပ်ကို ပြောကြားရန် ညွှန်ကြားကြောင်း ပြောဆိုလေသည်။ ဖင်နိုယံ အသင်းဟောင်းကြီးကို အသစ်ပြန်လည်ထူထောင်ပြီးကြောင်းကို ဖွင့်၍ ပြောကြား၏။ ထိုအသင်းမှာ “အိုင်ရစ်ရီပတ်ဘလိကင် ဘရားသားဟုန်” ခေါ် အိုင်ရစ်သမ္မတအဖွဲ့ဖြစ်၍ အတိုကောက်အားဖြင့် “အိုင်အာ-ဘီ” ခေါ်ကြောင်း။ ဤ “အိုင်-အာ-ဘီ” အမည်ကိုလည်း

လျှို့ဝှက်ထားကာ “ဖရီးဒွန်ကလပ်” လွတ်လပ်ရေး အဖွဲ့များ
ဟုခေါ်တွင် ကြောင်းပြောကြားလေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ထို
အဖွဲ့တွင် ပါဝင်လိုပါက အသင်းဝင်တဦးအဖြစ်ဖြင့် စာရင်း
သွင်းပေးရန်သူ့မှာ အာဏာ ရှိကြောင်း ကိုလည်း ပြော
ကြားလေ၏။

ကျွန်ုပ်ကလည်းသူ့အားထိုသို့သော သတင်းကောင်းကို
ကြားရသဖြင့် ဝမ်းမြောက်ကြောင်းကို၎င်း “ဒိုင်အာဘီ” အ
အသင်းသားဖြစ်ပါလျှင် အထူးဂုဏ်မောက်ခါ ကျေနပ်မည်
ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ပြန်လည်ပြောဆိုသဖြင့် ကျွန်ုပ်အားထိုနေရာ
တွင်ပင် ဖင်နီယံ အသင်းသားအဖြစ်ဖြင့် သစ္စာကို ခံယူစေ
လျက်၊ အသင်းဝင်တဦးဖြစ်လာလေသည်။ ကျွန်ုပ်အားမည်
သည့်နေ့ရက်- မှာသည့် အချိန်တွင် မည်သည့် နေရာ၌
“ဒိုင်-အာ-ဘီ” ၏ နောက်အစည်းအဝေး ကျင်းပမည်ကို
လည်းပြောကြားလေသည်။

ထိုအစည်းအဝေးကို ပထမဦးစွာ တက်ရမည်ဖြစ်ရာ
ကျွန်ုပ်မှာ ဝမ်းသာလုံးဆို ကာ၊ ရင်တဖိုဖို ဖြစ်နေ၏။ အခမ်းထဲ
သို့ဝင်မိလျှင်ပင် ကျွန်ုပ်အား ခြေဆုံးခေါင်းဆုံး ကြည့်ရှုနေ
သူတို့မှာ အခြားသူများမဟုတ်ဘဲ ကျွန်ုပ်နေ့စဉ် အပြင်တွင်
ပေါင်းသင်းဆက်ဆံနေသော မိတ်ဆွေအရင်းအချာများပင်
ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသူတစ်စုသည်ကား “ဂဲလစ်လီ” အသင်းဝင်
များနှင့် အခြားအလားတူအဖွဲ့များမှ၊ မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်များပင်
ဖြစ်နေပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် သူတို့အား စူးစိုက်ကြည့်ကာ
သူတို့ကလည်း ကျွန်ုပ်အား စူးစိုက်ကြည့်ရှုကာ တဦးပြီး

တဦး အားရဝမ်းမြောက်စွာ လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်လျက်ရှေ့က
ထက်ခင်မင် ရင်းနှီးသော သဘောများ ဖြစ်ပေါ်လာလေ
တော့၏။

ကျွန်ုပ်တို့၏ အသင်းကို “ဘာသိုလိုမြူးတီးလင်း” ဟု
ခေါ်ဝေါ်အသံထွက်ပြောခဲ့အံ့”ဟူ၍ အများသိနားလည်
ကြပေသည်။ ညည့်အချိန်တွင်ကျင်းပသော အစည်းအဝေး
တိုင်းတွင် စာဖွဲ့ချပေါ်၍ ရာဇဝင်သို့မဟုတ် အခြားဘေးကင်း
သောကိစ္စများကို စာရွက်တရွက်တွင် ရေးသား၍ထား၏။
ထိုစာရွက်များကို ကျွန်ုပ်တို့မှာသေချာစွာ သိမ်းဆည်းထား
ရပေသည်။ အကယ်၍ အဆိုပါစာရွက် ပျောက်ဆုံးသွားချေ
သော်၊ နောက်ရက်သတ္တပတ်၌ ကျင်းပမည့် အစည်းအဝေး
တွင် အသစ်တစ်မျိုးရေးသားနေရဦးမည်ဖြစ်ရာ ပင်ပန်းတော့
မည်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ကျွန်ုပ်တို့အသင်းအစည်းအဝေးခွဲများကိုတစ်မျှတမ်းဆီး
ခြင်းမပြုသဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်တို့လုပ်ငန်းကို မည်သူမျှမသိဟူ၍၎င်း
အစည်းအဝေး၌ လုပ်ကိုင်သမျှသော သဘောအစစ်အမှန်
တို့ကိုမည်သူမျှမဖော်နိုင်ဟူ၍၎င်း၊ အယူရှိကြပြီးလျှင်၊ အထူး
ကျေနပ် ဝမ်းမြောက်လျက်နေကြ၏။ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ
ကြီးပေါ်ပေါက်လာပြီးနောက် ကျွန်ုပ်သည် “ရစ်ချ်မွန်စစ်တန်း
လျား” တွင်အချုပ်ခံနေရစဉ် စုံထောက် ဆားဂျင့်စမစ်သည်
(နောင်သော အခါသေနတ်အပစ်ခံရ၍ သေသုံးရှာသူ) ကျွန်ုပ်
အား တွမ်ကလပ်နှင့်ဆင်းမက်ဒါမော့၏ ရင်းနှီးသောမိတ်
ဆွေဖြစ်ကြောင်းကို၎င်း၊ ကျွန်ုပ်သည် “အိုင် - အာ - သီ” လစဉ်

အစည်းအဝေးတိုင်း အမြဲတက်ရောက်သူ ဖြစ်ကြောင်းကို ၎င်း ပြောကြားသောအခါမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ လုပ်ငန်းကိုအစိုးရဘက်ကသိရှိ ပြီးဖြစ်သည် ကိုသိရပေတော့၏။

ကျွန်ုပ်တို့၏ အစည်းအဝေးတွင်ဆွေးနွေးသောကိစ္စများမှာ အသင်းသားအမည်များကိုခေါ်ခြင်း၊ လက်နက်များဝယ်ယူရန်အတွက် ရံပုံငွေများ ပေးသွင်းခြင်း၊ ဒိုင်-အာ-ဘီအသင်းသားသစ်များကိုဆက်ခံရန် အဆိုသွင်းခြင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့အတွက်သော်၎င်း၊ အခြားအဖွဲ့များအတွက်သော်၎င်း၊ အသင်းသားသစ်များ သိမ်းသွင်းရန် အမည်ပေးသော သူတို့၏စာရင်းကို စစ်ဆေးကြည့်ရှုခြင်း၊ အစရှိသည်များပင် ဖြစ်ပေသည်။ အကြင်သူတယောက်အား ဒိုင်-အာ-ဘီအဖွဲ့သို့ဝင်ခွင့်မပြုမီ ထိုသူဝင်မည့်အဖွဲ့ငယ်က၎င်း၊ အခြားအဖွဲ့ငယ်များက၎င်း၊ ထိုသူအားကျေနပ်၍ သဘောတူညီကြမှသာလျှင်၊ ဒိုင်-အာ ဘီ အသင်းသားအဖြစ်ဖြင့် ဝင်ခွင့်ရလေတော့သည်။ ဤကိစ္စကို အထူးအလေး ဂရုပြုကာ ဆောင်ရွက်ကြရ၏။ အဖွဲ့ငယ်တခုလျှင် အသင်းသားဆယ်ဦး သို့မဟုတ် ဆယ်ယောက်ထက် ကျော်လွန်သောအရေအတွက်ရှိလေသည်။

သေနတ်လက်နက်များကို ဝယ်ယူသားကြ၏။ သို့သော်-ထိုအခါက အနည်းငယ်သာဝယ်ယူနိုင်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် “ပါနယ်စက္ကယား” ခေါ် ရပ်ကွက်တွင် ဒရိုင်းပြုကြရ၏။ တံမြက်စီးများကို ရိုင်ဖယ်သေနတ်အဖြစ်ဖြင့် အသုံးပြုကြရပါ၏။ သို့သော် အပျော်ထမ်းရဲတပ်များ ဖွဲ့စည်းမိ

သောအခါ၊ ထိုတံမြက်စီး သေနတ်များကို အသုံးမပြုကြ
တော့ပေ။

ကျွန်ုပ်ပါဝင်သော “အိုင်-အာ-ဘီ” အဖွဲ့ငယ်တွင် အ
ချို့မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်ထူးများပါဝင်၏။ ထိုသူတို့မှာ လွတ်လပ်
ရေး တိုက်ပွဲကြီးဖြစ်ပေါ်ပြီးနောက်၊ ကြိုးဒဏ်ခံသွားရရှာ
သော အာမွန်စီရင်၊ အရေးတော်ပုံတွင် အသက်စွန့်သွား
သော သည်အိုရဟံ^{မီ}လီး၊ အပျော်ထမ်းတပ်အုပ်ချုပ်ရေးအ
ဖွဲ့ဝင် ဘာလမားဟော့ဆွန် အစိုးရဘက်မှ “ကိုမဲညို” တို့အ
ဖွဲ့ (Black and Tans) နှင့် အထူးတိုက်ခိုက်ခဲ့သော စစ်အ
ဖွဲ့ခေါင်းဆောင်အဖြစ်ဖြင့်၎င်း၊ ယခုအခါ-ဖရီးစတိတ် ပါ
လီမံ လွှတ်တော်တွင် ပြည်တွင်း အစိုးရအဖွဲ့၏ ဝန်ကြီး
ချုပ်အဖြစ်ဖြင့်၎င်း၊ အမှုထမ်းရွက်နေသော ရစ်ချတ်မားလ
ဆီး၊ စစ်ပြေငြိမ်းစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးသူ တဦးဖြစ်
သော အာမွန်ဒပ်ဂင်၊ ကက်သဲဘရူးဂါး၊ ပိုင်ယာရတ်ဘီစ
လေ၊ ကွန်ကောသင်းနှင့် ပက်ဒီအိုကက်ဖီ^{မီ}တို့ ဖြစ်လေ
သည်။

တွမ်ကလပ်နှင့် ဆင်းမက်ဒါမော့တို့နှင့် မိတ်ဆွေဖြစ်ရ
ခြင်းကို ကျွန်ုပ်၏တသက်တွင် အမွန်မြတ်ဆုံးဟု ယူဆမိ
၏။ ထိုသူနှစ်ဦးမှတစ်ပါး ကျွန်ုပ်၏မိတ်ထဲတွင် စွဲလျက်နေ
သူကား တယောက်ရှိသေး၏။ ထိုသူ၏အကြောင်းကို ရှေ့
တွင်ရေးသားဖော်ပြပါအံ့။ တွမ်ကလပ်သည် ကျွန်ုပ်အား
သူ၏အရင်းနှီးဆုံးမိတ်ဆွေများတွင် တဦးအဖြစ်ဖြင့် အသိ
အမှတ်ပြုခြင်းကို ကျွန်ုပ်သည် ကျေးဇူးတင်လျက် ဝမ်း

မြောက်၍မဆုံးပေ။ ရစ်ချမ္ဗန်အမည်ရှိသောလမ်းတွင် အိမ်
တလုံးဝယ်ရာ၌။ ကျွန်ုပ်က ကူညီဆောင်ရွက်ပေးသည်တွင်၊
ကျွန်ုပ်အား မိတ်ဆွေရင်းအနေဖြင့် ကျေးဇူးတင်ကြောင်း
ရေးသားပေးပါသည်။ တွမ်ကလပ်၏ဇနီးထံမှ စာတစောင်
ကို ကျွန်ုပ်သည် ယခုတိုင်ကောင်းမွန်ရှိသေစွာသိမ်းဆည်း
ထားခဲ့ပေသည်။

တွမ်ကလပ်သည်ကား ဖင်နီယံဝါဒနှင့် နောင်သောအ
ခါ ဆင်ဖိန်းဝါဒဟူ၍ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကို ဆက်သွယ်ပေးသူ
ပင်ဖြစ်ပေသည်။ ဒိုင်-အာ ဘီအေ့ဖွဲ့ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း အ
ကြောင်းရင်းကို သူသည်ကောင်းစွာသိသော ပုဂ္ဂိုလ်တဦး
ဖြစ်ပေသည်။ ဂျိမ်းစ်စတက်ဖင်းနှင့် ဒို ခိုနိုဗင်ရိုဆာတို့က
စတင်တည်ထောင်သော လျှို့ဝှက်သော ဖင်နီယံ အဖွဲ့တွင်
လည်း၊ အသင်းသားတဦးအဖြစ်ဖြင့် တွမ်ကလပ်သည် ပါ
ဝင်ခဲ့ဘူးသူဖြစ်၏။ ထိုမှတစ်ပါးသူသည် ပါဒရစ်ဒီယာ၊ ဆင်း
မက်ဒါမော့နှင့် ၁၉၁၆-ခုနှစ် အရေးတော်ပုံတွင် ပါဝင်
ကြသောမျိုးချစ်များစွာတို့ကိုလည်း ဖင်နီယံ အသင်းသားအ
ဖြစ်ဖြင့် သစ္စာရေတိုက်ခဲ့ဘူးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးပင် ဖြစ်ပေ
သည်။

အင်္ဂလိပ်အကျဉ်းထောင်တွင် ၁၆-နှစ်မျှ တသက် တ
ကျွန်းထောင်ဒဏ်အပြစ်ခံရရှာသော်လည်း၊ တွမ်ကလပ်၏
မျိုးချစ်စိတ်သည် စွန်းထင်းညှိမဲခြင်းမဖြစ်ခဲ့ပေ။ အကျဉ်း
ထောင်မှ ထွက်လာသောအခါလည်း၊ စိတ်သဘောပြောင်း
လဲခြင်းမရှိ၊ ပါနယ်လမ်းတွင် ဆေးလိပ်ဆိုင်ကလေးဖွင့်ကာ

ရိုးရိုးအသက်မွေး၍နေသော်လည်း။ သူ၏ဩဇာအာဏာမှာ တပြောင်ပြောင် တလက်လက် အရောက်ထွက်လျက်နေ၏။ အဆိုပါဆေးလိပ်ဆိုင်ကလေးသည်ကား “ဂဲလစ်လီ” အသင်း သားတို့၏ ဝင်ထွက်သွားလာ ရရုံးရာဌာနဖြစ်၍နေ၏။ တွမ် ကလပ်အား ဝံ့နမူနာထားကြပြီးလျှင်၊ အိုင်ယာလန်ပြည်ကြီး ၏အကျိုးကို တွမ်ကလပ်ကဲ့သို့ပင် စွန့်စားဆောင်ရွက်ကြ ရန် “ဂဲလစ်လီ” အသင်းသားတို့သည် အချိန်အခါကို စောင့် ဆိုင်းနေကြကုန်၏။

တွမ်ကလပ်၏။ ထောင်တွင်း အဖြစ်အပျက် များကို “အိုင်ရစ်ဖရီးဇွန်” ခေါ် သတင်းစာတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြ ခဲ့လေသည်။ ထိုသတင်းစာကို အုပ်ချုပ်စီမံသူမှာ ဆင်းမက် ဒါမော့ဖြစ်၏။ နောင်သောအခါ ကျွန်ုပ်သည် ကီမိန်ဟမ် ထောင်ကြီးတွင် အချုပ်ခံနေရစဉ်၊ ကျွန်ုပ်သည် တွမ်ကလပ် ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ပြန်လည်သတိ ရမိလျက်၊ သူခံစားခဲ့ရ သော နက္ခမများသည် ၎င်း၊ သူ၏ခိုင်မြဲသော မျိုးချစ်စိတ်သည် ၎င်း၊ ကျွန်ုပ်အား အထူးအားပေး တိုက်တွန်းနေသကဲ့သို့ ဖြစ်ရာ၊ သူ၏သတ္တိထူးမျိုး- ကျွန်ုပ်၌ရှိစေရန် အားခဲလျက်နေမိ ၏။ သူ့ အကြောင်းကို ထိုသို့တွေးတောနေစဉ် အချိန်တွင်၊ အင်္ဂလိပ်တို့သည် တွမ်ကလပ်အား သေနတ်ဖြင့် ဗစ်သတ် ခါ။ သူ၏ရုပ်ကလပ်ကို စစ်တန်းလျားဝင်းတခုအတွင်း၌ မ ဖောက်ထုန်းဖြင့် ရောနှောမြှုပ်နှံလိုက်ပြီဖြစ်သတည်း။

အခန်း-(၃)

ဆင်းမက်ဒါမော့နှင့်တွေ့ဆုံခြင်း။

ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၀၈-ခုနှစ်တနင်္ဂနွေနေ့ တနေ့၏ညနေ ချိန်တွင် ကျွန်ုပ်၏ မိတ်ဆွေတဦးအိမ်၌ ဆင်းမက် ဒါမော့ကို စတင်တွေ့ဆုံရာ၊ သူ၏ခန့်ညား နှစ်သက်ဖွယ်သော ရုပ်ဆင်း အင်္ကျီကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် များစွာကြည်ညို စွဲလမ်းမိချေ သည်။

မြော်လင့်ဘွယ် ကင်းလျက် အမှောင်အတွင်း ကျနေ သော၊ ထိုစဉ်အခါက အိုင်ယာလန်ပြည်၏ လွတ်လပ်ရေး အတွက်ကြိုးပမ်းနေကြသော အာဇာနည်ယောက်ျားများထဲ တွင်၊ ဆင်းမက်ဒါမော့သည် ဖြတ်သတ် လျှင်မြန် ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တဦးပင်ဖြစ်၏။ စိတ်ပျက်ခြင်းအခါလျော့ခြင်း၊ အနည်း ငယ်မျှမရှိဘဲ၊ တတောထွက်-တရွာဝင်၊ တမြို့ပြောင်းပြီးလျှင် တပြည်လုံးလှည့်လည်ကာနေရာတကာရှိ လူငယ်များအား၊ သူနှစ်သက်သော အယူဝါဒအတိုင်း ဇာတိမာန် တက်ကြွ စေရန် အားပေးလှုံ့ဆော်ခဲ့လေသည်။ ရာပေါင်းများစွာသော သူတို့ကိုလည်း အိုင်-အာ-ဘီ-အသင်းသားဖြစ်စေရန် သိမ်း သွင်းခဲ့သူဖြစ်၏။ ပဉ္စမမြောက် ဂျော့ဘုရင်သည် ဘီသိက် မင်္ဂလာခံယူပြီးနောက်၊ အိုင်ယာလန်ပြည်သို့ တိုင်းခန်းလှည့် လည်လာတော်မူရာတွင်၊ ဆင်းမက်ဒါမော့သည် အိုင်ယာ

လန်ဘာဏ်တိုက်ကြီး၏ အပြင်ဘက်၌၊ ဂျော့ဟုရင် ဒိုင်ယာ လန်သို့လာခြင်းကို ကန့်ကွက်သည့် အစည်းအဝေးကြီးကို ခေါင်းဆောင်ကာ၊ ခေါ်ယူ ကျင်းပခဲ့လေသည်။ အင်္ဂလိပ်အလံ တော် “ယူနိုယံ ဂျက်” ကိုမီးရှို့ ပစ်သည့်ပြင် ဂရပ်တွန်လမ်း ကိုဖြတ်၍ “ချစ်လှစွာသောပြည်ကြီးအရှင်အား၊ မည်သူမျှအုပ်ချုပ်လွှမ်းမိုးခြင်း မရှိသေး” ဟူသော စာတမ်းကို စာသုံးကြီး များဖြင့် ရေသားကာ ဆွဲထားခဲ့လေသည်။

ဥတုရာသီမရွေး တတိုင်းပြည်လုံးလှည့်လည် သွားလာ ရာတွင်။ အများအားဖြင့် စက်ဘီးကိုသာ အသုံးပြုခဲ့သည် တကြောင်း၊ ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်းသွားလာရဖန်များသဖြင့် ကိုယ်၏ပင်ပန်းခြင်း ဖြစ်သည်က တကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဆင်းမက်ဒါမောမှာ အကြောရောင် ဝေဒနာစွဲကပ်ပြီးလျှင် သူ၏ကျန်းမာရေးမှာ တနေ့ဘခြား ဆုတ်ယုတ်သျှက် လ တော့၏။ ကျောအေါင်သွေဝါရောဂါမှာလည်း မည်သည့်သော ဆေးမျှ သက်သာစေရန် မစွမ်းနိုင်တော့ချေ။ မေတာဆေး ရုံကြီးတွင် ၆-လကျော်မျှ တက်ရောက်ခါ ဆေးဝါးကုသနေ ပြီးနောက်နှစ်သစ်မကူးမီတနေ့ ညနေတွင် ဆင်းမက်ဒါမော သည် ဂျိုင်းထောက်နှစ်ရ ညှပ်ကာ ဆေးရုံကြီးမှ ဆင်းလာ ခဲ့လေသည်။ ဘရင်ဒင်လမ်းရှိ ကျွန်ုပ်၏အိမ်သို့ လာခဲ့ပြီးသော် တဖြေးဖြေး ကျန်းမာလာစေရန် တလခွဲမျှနေထိုင်လေသည်။ ထိုနောက် တိုင်းရေးပြည်ရေး အတွက် ၁၄-နှစ် တိုင်တိုင် ထောင် အကျခံခဲ့ရဘူးသော လူင်မာရစ်မြို့နေဂျွန်ဒ်လီထံသို့

သွားရောက် လေသည်။ ဂျွန်ဒ်လီ၏ တူမသည်ကား၊ နောင်
သောအခါ တွမ်ကလပ်၏ ဇနီးဖြစ်လာ၏။

ဆင်းမက်ဒါမော့မှာ ထူခြားသော အရည်အချင်းများ ရှိ
၏။ ရှင်ပြုံးကြည်သာသော အမူအရာ၊ ထကြွလုံ့လ ရှိသော
အပြုအမူ၊ မျိုးချစ်အသင်းသား ဝိသသောစိတ်ဝါတ်တို့နှင့်
ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ပေသည်။ သူ၏ စိတ်အားထက်သန်မှုနှင့် နှစ်
သက်ဘွယ်သော အမူအရာ တို့ကြောင့်၊ ထိုစဉ်အခါက
လိမ္မော်ပါးနပ်၍ စွန့်စွန့်စားစား ဆောင်ရွက်ဝံ့သော လူငယ်
များကို အရေးတော်ပုံအတွက် သိမ်းသွင်း စုဆောင်းပေးနိုင်
ပေသည်။ သူ့အား လူငယ်လူရွယ်များက ကြည်ညိုခြင်းမှာ
ခေတ္တခဏမျှသာမဟုတ်ဘဲ၊ ကြာရှည်လေးမြင့်စွာ တည်မြဲ
လေသည်။ ၁၉၁၆-ခုနှစ် အိုင်ယာလန်ပြည် လွတ်လပ်ရေး
တိုက်ပွဲကြီး ပေါ်ပေါက်လာသော အခါ၊ ဒပ်ဗလင်မြို့တော်ရှိ
လမ်းအသီးသီးတို့တွင် မြေကတုတ်များပြုလုပ်၍ အပြင်း
အထန် တိုက်ခိုက်ကြရာတွင် သူ၏ ဘပည့်ငယ်သားများ၊ အ
များအားဖြင့် ပါဝင်လေသည်။ “ကိုဇ်ညို” တို့အဖွဲ့နှင့် မိုက်
ကယ်ကောလင်းတို့ အဖွဲ့တဖက်နှင့်တဖက်၊ အကြိတ်အနယ်
တိုက်ခိုက် ရာတွင်လည်း ဆင်းမက်ဒါမော့၏ လူငယ်များ
သည် မိုက်ကယ်ကောလင်းဘက်မှ ထူးထူးခြားခြား အသက်
စွန့်၍ တိုက်ခိုက်ကြလေသည်။

ဆင်းမက် ဒါမော့၏ “အိုင်ရစ် လွတ်လပ်ရေး” ခေါ် သ
တင်းစာမှာ တကြိမ်ထုတ်ဝေရာ၊ စာသားများမှာ တိုက်ခိုက်
ရန် ယှံ့ဆော်သံများဖြင့်ပြည့်နှက် နေရကား၊ ကျွန်ုပ်တို့မှာ

စိတ်အားထက်သန်စွာဘတ်ရှုကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ကဲ့သို့ မျိုးချစ်
တိုင်းချစ်စိတ်ပွားများ ထက်သန်စေရန် အဆိုပါသတင်းစာ
များကိုအခြားလူငယ်လူရွယ်များ အားဘဆင့်ကမ်းလှမ်းကာ
ဘတ်ရှုစေခဲ့လေသည်။ သတင်းစာကိုနံပါတ် ၅ ဖင်လိတ်တာ
လမ်းရှိဆင်းမက်ဒါမော့၏ရုံးခန်းမှ ထုတ်ဝေခြင်းပြုရာအဆို
ပါရုံးခန်းမှာရဲရဲတောက်-မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စုဝေးရာဌာန
ဖြစ်လာလေသည်။ လဆန်း တရက်နေ့တိုင်းအဆိုပါရုံးခန်းမှာ
လူများပြည့်ကြပ်စည်ကားလှ၏။

ထိုနေ့ရက်တွင်၊ ပုံနှိပ်တိုက်မှ သတင်းစာများရောက်ရှိ
လာသည်ဖြစ်ရာ၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုသတင်းစာများ ထုတ်
ဝေနိုင်ရန်သွားရောက်ကူညီကြလေသည်။ ဆင်းမက်ဒါမော့
တွင် စာရေး စာချီသုင်သားများမရှိပေ။ ပါဝင်သောဆောင်း
ပါးများအနက်အများအားဖြင့်၊ သူချည်းသာရေးရပေသည်။
စာပြင်ဆရာလည်း သူပင်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်သတင်းစာ
ထုတ်ဝေရန်သူတဦးတည်းမတတ်နိုင်သဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်တို့သွား
ရောက်ကူညီရခြင်းဖြစ်၏။ အချို့မှာသတင်းစာ ပတ်သော
စာရွက်ကလေးများပေါ်တွင် လိပ်ရေးသားခြင်း၊ အချို့မှာ
သတင်းစာများကိုခေါက်၍ လိပ်စာရွက်ကလေးများ ပတ်
ခြင်း၊ အချို့မှာကော်ကပ်ခြင်းတို့ဖြင့် ကူညီပိုင်းဝန်းလုပ်ကိုင်
ကြရကုန်၏။ ဤသို့အသီးသီးလုပ်ကိုင်နေစဉ်၊ သတင်းစာ
ပုံနှိပ်ဖြစ်လာသောအခါ၊ လမ်းထောင့်ရှိ စာတိုက်ဘူးအ
တွင်းသို့တယောက်ကပြေးကာ၊ အဆိုပါသတင်းစာထုတ်
များကိုထည့်ရလေသည်။ ထိုသို့ လုပ်ကိုင်ရခြင်းကို ကျွန်ုပ်တို့

မှာ ဝမ်းမြောက်၍မဆုံးပေ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အင်္ဂလိပ်နှင့် တိုက်ခိုက်ရန်အကြောင်း တို့ကို၊ ပြောကြ၊ ဆိုကြ၊ ရယ်ကြ၊ မောကြနှင့်တပျော်တပါးကြီးလုပ်ကိုင်နေကြလေသည်။ ဆင်းမက်ဒါမော့အား၊ တနည်းအားဖြင့်။ အကာ၊ အညီ ပေးရခြင်း ဖြစ်၍။ ကျွန်ုပ်တို့မှာ။ မမော မပန်းနိုင်။ ဝမ်းသာမြဲ-ဝမ်းသာ လျက်နေကြ၏။

အိုင်ရစ် လွတ်လပ်ရေးသတင်းစာ လုပ်ငန်းကို။ ဗင်လိတ် တာလမ်းမှ။ ၁၂-ဒီဇင်ဘာလီယာလမ်းသို့။ ပြောင်းရွှေ့သွား ပြီးနောက်။ ဆင်းမက်ဒါမော့သည်။ ၁၉၁၆-ခုနှစ်။ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲကြီး စသည်အထိ။ ထိုနေရာ တွင်ပင်။ အလုပ် လုပ်လျက်နေပေသည်။ ဆင်းမက်ဒါမော့၏ ရုံးခန်း တည်ရာ တိုက်တွင်လည်း။ အာသာဂရစ်ဖစ် သည်။ ရုံးခန်းတခု ဖွင့် ထွက်ခါ အလုပ် လုပ်လျက်နေ၏။

၁၉၁၅-ခုနှစ် အစလောက်တွင်။ အပျော်ထမ်း ရဲတပ် သားတဦးဖြစ်သူ။ ဆင်းအိုဟာဗီ ဂါတီ အား။ အစိုးရ စစ်တပ် သို့ မဝင်ရန် ဟောပြော မှုကြောင့်။ ကောက်မြို့မှ ထွက်ခွာ ရန်-အမိန့်စာ ထုတ်ထား လေသည်။ ဆင်းအိုဟာဗီ ဂါတီ သည်။ အင်နစ်ကော့သီမြို့သို့ သွား၍။ အပျော်ထမ်း ရဲတပ် တွင်။ အထူးစိတ်အားထက်သန်သော။ လာရီဒီ လေစီနှင့် အ တူနေထိုင်ကြလေသည်။ သူတို့နေထိုင်ရာအိမ်ကို၊ ပုသိပ်များ ရှာဖွေသောအခါ။ ပေါက်ကွဲ စေတတ်သော။ လက်နက်များ ကို တွေ့သွား၏။ လာရီဒီလေစီမှာ ထွက်ပြေးသဖြင့်။ လွတ်မြောက် သွားပြီးသော်။ အမေရိကန်နိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာ သွား၏။

၏ ဗုန်းတွေမှုကို။ လူတိုင်း ဂရုတစိုက် ပြုကြပေသည်။ စစ်ဆေးနေသော-ရက်မှာလည်း အဘန် ကြာ၏။ ရွှေဒင်္ဂါးတထောင်တင်လျှင်၊ ဆင်းအိုဟင်္ဂါတီသည် အာမခံ ရနိုင်လိမ့်မည်ဟု အထင်ရှိသဖြင့် ဆင်းမက်ဒါမော့သည်။ ကျွန်ုပ်အား အာမခံ ပေးစေရန်၊ ရုံးသို့ ခေါ်ဆောင် သဖြင့် လိုက်ပါသွားလေသည်။ ကက်ဆဲပါဝါ၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ကျွန်ုပ်မှာ အာမခံ ခွင့်တင်နိုင်သော၊ ပစ္စည်းဥစ္စာများ ရှိကြောင်းကို၊ တရားသူကြီးအား သက်သေခံချက်များ တင်ပြ လေသည်။

အာမခံကား မရပေ။ သို့သော်-ဂျူရီ လူကြီးများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ။ ဆင်းအိုဂါတီမှာ အပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်မြေခံခဲ့ပေသည်။

နောက်များမကြာမီဆင်းမက်ဒါမော့နှင့် ဆင်းမီးလရွိုင်တို့အား အစိုးရစစ်တပ်တွင် စစ်သားများအဖြစ်ဖြင့် မဝင်ရောက်ရန်ဟောပြောမှုကြောင့် ရုံးတင်တရားစွဲဆိုခြင်းခံရပေသည်။ သူတို့နှစ်ဦးစလုံးအား အပြစ်ရှိသည်ဆို၍ နှစ်လစီ ထောင်ဒဏ်အပြစ်ပေးခြင်းခံရ၏။ အိုဒိုနိုဗင်ရီဆာ၏ ရုပ်ကလပ်ကိုဖြုတ်နှံ သဖြိုဟ်စဉ် အခါတွင် ဆင်းမက်ဒါမော့မှာ ထောင်တည်း၌ပင်ရှိနေသေးပေသည်။

နှစ်ပေါင်းအတန်ကြာသောအခါ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်-ဆင်းအိုဟင်္ဂါတီ၏ အမှု၌ ဝတ်လုံ မစ္စတာဟင်္ဂါလီသည် အခမဲ့ လိုက်ပေးသည်ကို၎င်း၊ အခြားအလားတူ အ

မှုမျိုး၌လည်း အခမဲ့ ဝတ်လုံလိုက်ပေးသည်ကို၎င်း၊ သိရှိသူ
ဖြစ်ရာ ဗုဒ္ဓဘာသာအစိုးရဖြစ်လာသောအခါ မစ္စတာဟာလီ
အား ဘုရင်ခံချုပ်အဖြစ်ဖြင့် တင်မြှောက်ရန် သတ်ရလေ
သည်။

ဆင်းမက်ဒါမော့နှင့် မိုက်ကယ်ကောလင်းတို့ကား ကျွန်ုပ်
သတ်အရဆုံးသောသူနှစ်ဦးဖြစ်ပေသည်။ ထိုအချိန်အခါက
ကျွန်ုပ်နှင့်ချစ်ကျွမ်းဝင်ကြသော မျိုးချစ် ခေါင်းဆောင်များ
အနက် ဆင်းမက် ဒါမော့နှင့် မိုက်ကယ် ကောလင်းတို့
နှစ်ယောက်သည် သတ္တိလည်းရှိ ဝီရိယနှင့်လည်း ပြည့်စုံ
သည့်ပြင် အရည်အချင်းနှင့်လည်း ကုလုံသူလူငယ်နှစ်ဦး
ဖြစ်သည်မှာထင်ရှားပေသည်။ သူတို့နှစ်ဦးစလုံး၌ပင်၊ ထက်
သန်ရဲရင့်စွန့်စားဝံ့သော လူငယ်များကို သူတို့ဘက်ပါစေ
ရန်ဆောင်နိုင်သော စွမ်းရည်ထူးများရှိလေသည်။ သူတို့၌
“လူလိုက်ခါတ်” များကပ်ညှိနေဘိသကဲ့သို့ဖြစ်၏။ နှစ်ဦးစလုံး
ပင်ငယ်ရွယ်သူများဖြစ်၍ စိတ်ဓါတ်ကလည်းမြင့်မြတ်ခိုင်မာ
လျက်ပျော်ရွှင်တတ်သောသဘောလည်းရှိပြီးလျှင် မျိုးချစ်
လက္ခဏာတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံပေသည်။ သူတို့၏ ဆိုင်ရာ
အလုပ်တွင်အောင်မြင်ရာ အောင်မြင်ကြောင်း ဖြစ်အောင်
ဆောင်ရွက်နိုင်သောအရည်အချင်းနှင့် စိတ်ဓါတ် သဘော
ထားမှာလည်းဇာတိ ပဋိသန္ဓေကပင် ပါလာသူများဖြစ်၏။
ဆင်းမက်ဒါမော့တို့အချိန်၌လူ့ လိုလူမျိုးသာလျှင် လိုအပ်၏။
ခိုင်မာစွဲမြဲသောဝါဒဖြင့် လူငယ်လူရွယ်များအား မိမိတို့၏

ချွမ်းငြိမ်သက်သောသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အလုပ်အကိုင်များမှထွက်ခွါလာစေပြီးလျှင် ဘေးရန်အပေါင်းတို့နှိင်းနှိမ်းသောအလုပ်ကိုလုပ်ရန်အသင့်ပြင်ဆင်စေခြင်းမှာ သူ၌ရှိပြီးသောသိမ်မွေ့သည့်အရည်အချင်းကြောင့်ဖြစ်ပေသည်။

ထိုထက် ခက်ခဲနက်နဲသော အလုပ်များ အတွက်မိုက်ကယ်ကောလင်းလိုလူစားမျိုးလည်းလိုအပ်ပေသည်။ ဆင်းမက်ဒါမောသည်အသက်စွန့်ကာတည်ထွင်ခဲ့သောလုပ်ငန်းကိုဆက်လက်ဆောင်ရွက်စေရန် မိုက်ကယ်ကောလင်းအား အမွေပေးခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ဆင်းမက်ဒါမော၏ လူများကိုပင်ရှေးကထက်ပိုမို ရဲစွမ်းသတ္တိနှင့်ပြည့်စုံစေခြင်း လုပ်ငန်းကိုလည်းပိုမိုခိုင်မြဲ တည်တံ့စေခြင်းငှါမိုက်ကယ် ကောလင်းသည်ကိုယ်တိုင်နမူနာ စံတင်လောက်အောင် ဆောင်ရွက်ကြိုးပမ်းနိုင်သူတဦးဖြစ်ပေသည်။ အရေးကြုံသောအခါ ဗတ်ငြိမ်ထွသောမိုက်ကယ်ကောလင်းသည် တခါတရံ မျက်နှာထားတင်းမာကာ ဇွတ်ဒရွတ်လုပ်တတ်လေ့ရှိ၏။ ထိုသို့သောအပြုအမူမျိုးကားဆင်းမက်ဒါမော၌မရှိပေ။ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်ထိုသို့ တင်းမာ ခက်ထန်သောစိတ် တခါတရံပေါ်ပေါက်လာသည်မှာသူ၏မူလပဋိသန္ဓေစိတ်ပင်ဖြစ်လေသလော-သို့မဟုတ်သူဆောင်ရွက်ရသော အလုပ်၏ခဲခက်ကြပ်တည်းမှုကြောင့်ပေလော။ သို့မဟုတ်တနေ့မှတနေ့သို့မျှ ဝှက်စွာ သွားလာပြောင်းလဲ နေရသောကြောင့်ပေလောဟူ၍ မပြောနိုင်ပေ။ သို့သော် မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ထိုသို့

သောတင်းမာခက်ထန်မှုသည် သူ၏ရဲဘော် တရုတ်အပေါ်
တွင်အထူးအာဏာလွှမ်းမိုးနိုင်လျက် သက်ဦးဆံ့များ ထား
ကာဆောင်ရွက်ခဲ့သော လုပ်ငန်းများကို ထမြောက်အောင်
ဆောင်စွမ်းနိုင်လေသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများ အထမမြောက်ပါ
ကသိနှင့်တကွသူ၏ရဲဘော်တရုတ်မှာ အိုင်ရာလန်ပြည်ကြီး
၏ အကျိုးကိုယခုကဲ့သို့သည်ပိုး ဆောင်စွမ်းနိုင်ရာ ရောက်
မည်မဟုတ်ပေ။

အခန်း-(၄)

ရဲဘော်ရဲမက်များ ။

ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်းမှတစ်ပါး အခြားလူများ အလယ်တွင် များစွာမထင်ရှားသော ဟယု-ဟောလီဟန်အမည်ရှိသော မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးလည်း ထိုအချိန်အခါတွင်ရှိလေသည်။ သူ၏အသက်သည် ၄၅ နှစ်ရှိ၍ လုံ့လ ဝီရိယ သတ္တိ ဗျတ္တိနှင့် အထူးပြည့်စုံသူ ဖြစ်လေသည်။ ယူရှားကွေးရပ်ကွက်တွင် အိမ်ထောင်ပရိဘောဂဆိုင်ကလေး ဖွင့်လှစ်ကာ အသက်မွေးလေသည်။

ပဉ္စမမြောက်ကျော့ဘုရင်သည် နန်းတက်ပြီးနောက် အိုင်ယာလန်ပြည်သို့ တိုင်းခန်း လှည့်လည်လာရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း။ ဘောဒင်းမြို့သို့ ဘုရားဖူးသွားကြရန် စီစဉ်ပြီး ဖြစ်၏။ ဘုရားဖူးသွားကြမည့်လူရလူဝေးကား ကြီးမားလှ၏။ ထိုလူရကြီးကို ဟယု-ဟောလီဟန်သည် စိတ်အားထက်သန်စွာ မကြောက်မရွံ့ ခေါင်းဆောင်ခဲ့ရာ၊ ထိုအချက်ကို သတိရသည့်အနေဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ဤနေရာတွင် သူ၏အကြောင်းကို ဝမ်းမြောက်စွာဖော် ပြရပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့လူရသည်။ ဆာလင်းမီးရထားဘူတာရုံမှ ရတု၏ သင်းချိုင်းသို့ ချီတက်သွားကြ၏။ ဖင်နီယံ ဝါဒသက်ဝင်သော စကားများကို ဟောကြားပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့လူရ

ကြီးသည် ဇာတိမာန်တက်ကြွစသော သိချင်းများလက်
များကို တညီတညာတည်း သိဆိကြလေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့လူရသည် ၄ ယေဝီစီတွဲပြီး၍ “ကင်းဘရစ်”
ခေါ် တံတားကြီးမှ “ဆောက်ကွေး”ခေါ် ကန္နားလမ်း တ
လျှောက်၊ ချီတက်ခါ ဒပ်ဗလင်မြို့သို့ ပြန်လည်သာခဲ့ကြပေ
သည်။ ထိုသို့ချီတက်လေရာတွင် အင်္ဂလိပ် စစ်သားဟောင်း
များနှင့် အစိုးရကိုကြည်ညိုသောသူများသည် (မိန်းမအချို့
လည်းပါဝင်၏။) ကျွန်ုပ်တို့အား စတင်တိုက်ခိုက်ကြ၏။ ဟယု
ဟောလီဟန် ခေါင်းဆောင်ဖြီ သော် ကျွန်ုပ်တို့သည် ထို
လူများအား လိုက်လံ၍ လက်သီးဖြင့် ပြန်သွန်ထိုးနှက်ရာ
အချို့သောသူတို့မှာ ခြေဦးတည့်ရာ လမ်းကျဉ်းကလေး
များသို့ ဝင်ပြေးကြခြင်း၊ အချို့တို့မှာ အိမ်နောက်ဖေလမ်း
ကြားများသို့ တိုးဝင်ကြခြင်း၊ နုမြင်တွေ့ရသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့
မှာ ကျေနပ်ဝမ်းမြောက်ခဲ့ရပေသည်။

ထိုသို့ဖြစ်ပျက်ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့အား မည်သို့မျှ အ
နှောက်အရှက်မပေးသဖြင့်၊ ခရီးဆုံးသည့် တိုင်အောင် ၄
ယောက်တတွဲ ချီတက်နိုင်ကြလေသည်။

၁၉၁၀-ခုနှစ်တွင် ဟယု-ဟောလီဟန် ရုတ်တရက်
သေဆုံးသွားရာတွင်၊ သူနှင့်တသင်းတည်းဝင်ဖြစ်သော သူ
တို့မှာ ယူကြီးမရဖြစ်ကြကုန်၏။ ဤပုဂ္ဂိုလ်မှာ ၅၅ သို့
တက်လမ်းများစွာရှိသောသူဖြစ်လေရာ၊ ဖင်နီယံ အဖွဲ့ဝင်
အတွင်းရေးမှူးများသည်။ သူ့အား အထူးကြည်ညို လေး
မြတ်ကြပေသည်။ ထိုအခါက အမှောင်လွှမ်းလျက်ရှိသော

အိုင်ယာလန်ပြည်ကြီး၏ အကျိုးအတွက် သူဆောင်ရွက်ပုံ
တို့ကို ယခုလူများသည် မေ့လျော့ခဲ့ပြီဖြစ်ရာ၊ သူ့အ
ကြောင်းကိုတွေးမိလျှင် ကျွန်ုပ်မှာယူကြီးမရဖြစ်ရတော့၏။
၁၉၁၆-ခု လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲကြီးတွင် အသက်စွန့်၍
သွားကြသော ကျွန်ုပ်တို့၏မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများကို၎င်း၊ ထို
အရေးတော်ပုံ၏ အဆွယ်အပွားအခိုကရဏ်း များတွင်
စွန့်စားစားဆောင်ရွက်သွားကြသော မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်ချစ်
ကို၎င်း၊ ယခုအခါမေ့လျော့နေကြပြီတကား။

သို့သော်-ဟယု၏ဝိညာဏ်သည်သူ၏တူများထံ၌ ကိန့်
အောင်းနေပြီးသော်၊ နောက် ၆ နှစ်ကြာသောအခါ ဖြစ်ပေ
သောလွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲကြီးတွင် ဟယု၏ တူများသည်
ပါဝင် ရွက်ဆောင်ခဲ့ကြပေသည်။ ထိုသူများအနက် ဂါရီ
ဟောလီဟန် ဆိုသူကို ကျွန်ုပ်သည်အယူးမှတ်မိ၏။ ဗရုန်
ဂေါ့အကျဉ်းထောင်တွင်ကျွန်ုပ်သည်အချုပ်ခံနေရစဉ်အခါ
၌၊ ဂါရီဟောလီဟန်သည်လည်းအကျဉ်းသမား တယောက်
ဖြစ်လေသည်။ သူသိဆိုပြသော၊ ဇာတိမာန် တက်ကြွစေ
သောကဗျာများသည် တိုက်ခိုက်ရန် လှုံ့ဆော်သံများဖြင့်
ပြည့်လျက်နေရာထိုသီချင်းသံများသည်လွတ်လပ်ရေးတိုက်
ပွဲကြီးဖြစ်မြောက်ရန်နှင့် နောက်နှစ်များတွင်ကျွန်ုပ်တို့အောင်
မြင်ခြင်းကိုဖြစ်ပေါ် စေသောအကြောင်းရင်း ပင်ဖြစ်လေ
သည်။

ဆင်ဖိန်းအသင်းကြီးကို တည်ထောင်စကနံပါတ် ၆-ဟာ
ကုတ်လမ်းတွင် ကျင်းပသော တရားဟောပွဲများ စာတမ်း

ဘတ်ပွဲများသို့ကျွန်ုပ်သည် အမြဲပင်တက်ရောက် ကြားနာခဲ့
၏။ အဆိုပါဟောပြောပွဲများတွင်အဘိုးကြီး တွမ်ကဲလီသည်
ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဆောင်ရွက်လျက်၊ အာသာဂရစ်ဖစ်သည် အ
များအားဖြင့်ဟောပြောခြင်းပြု၏။ လူရိုးကြီးတွမ်ဟူ၍ထင်ရှား
သောတွမ်ကဲလီသည်စိတ် ရှင်ရှိုးဘွယ်ဟောပြောတတ်သူ
စကားပြောကောင်းတယောက်ပင်ဖြစ်၍၊ ဒပ်ဗလင်မြို့တော်
သားအစစ်ပင်ဖြစ်ပေသည်။ ဒပ်ဗလင်မြို့တော်ရှိများစွာသော
အိမ်တို့၏အတွင်းရေးများကိုသိသောသူဖြစ်သည့်ပြင် ခရီး
သွားရာတွင်လည်းပျော် ရှင်ဘွယ်ကောင်းသော မိတ်ဆွေ
တဦးပင်ဖြစ်လေသည်။ ပရိသတ်အလယ်တွင် စကားပြော
ကောင်းသူတဦးဖြစ်၍ဒပ်ဗလင်မြို့သူမြို့သားတို့ သူ၏ဟော
ပြောပွဲများကိုနှစ်သက်စွဲသမ်းကြလေသည်။ ဒပ်ဗလင်မြို့သူ
မြို့သားတို့ကိုနှစ်ချိုက်ကျေနပ်အောင်မည်သို့ ပြောဆိုရမည်
ကိုလည်းတပါးသူတို့ထက် နားလည်သိရှိသူဖြစ်၏။ လွတ်
လပ်ရေး တိုက်ပွဲကြီး ဖြစ်ပေါ်ပြီးနောက် တွမ်ကဲလီသည်
ရစ်ချမန်စစ်ဘန်းလျားကြီးရှိ ကျွန်ုပ်အချုပ်ခံနေရသည့် အ
ခန်းနှင့် ယှဉ်နေသောအခန်းတွင်အကျဉ်းသမားတယောက်
ဖြစ်လာလေသည်။

ဆင်ဖိန်းအသင်းက ကြီးမှူးသော ဟောပြောပွဲများတွင်
မေဂျာ ဂျန်-မက်ဘရိုက်သည်လည်းမကြာခဏ ဟောပြော
သူတဦးဖြစ်၏။ သူလည်းစကားပြော ရေမွန်သူ ဖြစ်သည့်
ပြင် သူ၏ထင်မြင်ချက်များကို ကြောက်မရွံ့ ပြောကြား
တတ်သူပင်ဖြစ်လေသည်။ တညသ၌ ကျင်းပသော ဟော

ပြောခဲ့တွင် မေဂျာ ဂျွန်-မက်ဘရိုက်သည်။ အာဖရိက
တောင်ပိုင်းတွင် အင်္ဂလိပ်တို့နှင့် ဘိုးဝါးလူမျိုးတို့ ဖြစ်ပွား
သော စစ်ပွဲအကြောင်းကို ပြောကြားလေသည်။ အဆိုပါ
စစ်ပွဲတွင် သူသည်လည်း အင်္ဂလိပ်စစ်သားတစ်ဦးအဖြစ်ဖြင့်
ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ အင်္ဂလိပ်စစ်သားတို့သည် ဘိုးဝါးလူ
မျိုးတို့ ပုန်းလွှားနေရာမှထွက်၍ တိုက်ခိုက်ရာတွင် ကြေခံ
ချေးပါ။ ဤထွက်ပြေးကြပုံ ရှေ့တိုး၍ တိုက်ခိုက်ရမည်ဟု
စစ်ဒိုလ်က အမိန့်ပေးသည်ကို ငြင်းဆန်ကြပုံသည်တို့ကို
ပြောကြားရာတွင် “တောင်အာဖရိကတိုက်၌ အင်္ဂလိပ်တို့
သည် ကြောက်ချေးပါ၍ပြေးကြသည်ကို ကျွန်ုပ်သည်ကိုယ်
တိုင် ကြုံတွေ့ခဲ့ဘူးသည်ဖြစ်ရာ၊ ဒိုင်ယာလန်ပြည်၌ အင်္ဂ
လိပ်တို့နှင့်တိုက်ရပါလျှင်၊ အာဖရိကတိုက်မှာကဲ့သို့ သူတို့
ထွက်ပြေးကြသည်ကို မြင်လိုမှ၍ ကျွန်ုပ်မသေနိုင်သေး”
ဟူ၍ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပြောကြားလေသည်။ လွတ်လပ်ရေး
တိုက်ပွဲကြီး ပြီးသွားသောအခါ၊ သူ့အား သေဒဏ်အပြစ်
ပေးလိုက်လေသည်။ သူ့အား သတ်ခါနီးတွင် သူ၏ မျက်လုံး
များကို အဝတ်နှင့်မပိတ်စေဘဲ “ငါ့အသက်ရှင် နေသမျှ
ကာလပတ်လုံး ရှင်ဖယ်သေနတ်ပြောင်းဝများကို ကြည့်ခဲ့ရ
သည်မှာ၊ ရိုးနေပါပြီ” ဟူ၍ ပြောလေသည်။ တုန်လှုပ်ချောက်
ခြားခြင်း အနည်းငယ်မျှမရှိ စိတ်ချမ်း တည်ငြိမ်စွာဖြင့်
တိုင်းပြည်အတွက် အသက်စွန့်သွားလေတော့သတည်း။

အစည်းအဝေးခန်းကြီးမှာ ပြည့်လျှံ၍ လူပေါင်းတဝက်ခန့် အပြင်ထွက်၍နေကြရ၏။ ထို့ကြောင့်အဆိုပါအစည်းအဝေးကြီးကိုလမ်းပေါ်၌ပင် ကျင်းပရလေတော့၏။ လူထုကြီးမားလှသဖြင့် မည်သည့်ယာဉ်ရထားစသည်တို့မှ မသွားမလာနိုင်တော့ချေ။ ဓါတ်ရထား များလည်း အစည်းအဝေးကြီးပြီးသည့်တိုင်အောင်ရပ်တံ့ထားသည်။

အားလုံးသော လူငယ်လူရွယ်များသည် အပျော်ထမ်းတပ်အသစ်သို့ဝင်ရောက်ကြရန်၊ စိတ်အားထက်သန်ကြကုန်၏။ ဆာအက်ဒွင်ကာဆင်၏ကြိမ်းမောင်းချက်များကိုခုခံသည့်အနေဖြင့် “ဟုန်းမရှုံးဥပဒေ”ကို ထောက်ခံအားပေးရန် ဖွဲ့စည်းမည့်အပျော်ထမ်းတပ်ပင်ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော် အိုင်-အာ-ဘီအသင်းသားများကမူ ဤအပျော်ထမ်းတပ်အသစ်သို့ ဝင်ရောက်ခြင်းဖြင့် အိုင်ရစ်လူငယ်များသည် ဗင်နီယံ ဝါဒဟောင်းအတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက်၊ ဒရိမ်းပြခြင်းပြုကြရပါလျှင် စည်းကမ်းသေဝပ်ခြင်းများနှင့် ပြည့်စုံလာမည်ဖြစ်သည်ဟုယူဆကြ၏။

ထို့ကြောင့် ပရိသတ်အလယ်ခံမြင့်ပေါ်သို့ တွမ်ကလပ်နှင့်ဆင်းမက်ဒါမော့ကို မဘက်ရောက်စေရန် ပြောကြားထား၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တွမ်ကလပ်၏ အမည်ကို ကြားလျှင် သင်္ကာမကင်းဖြစ်မည် စိုးသည့်ပြင်၊ ဆင်းမက်ဒါမော့မှာလည်း အစိုးရက တေးထားသူ တယောက်ဖြစ်လေသည်။ ပါနယ်လမ်းရှိ ဆေးလိပ်ဆိုင်ခန်းကလေးကို အစိုးရ စုံထောက်တို့သည် ပတ်ချာလှည့်၍ စောင့်နေကြလေ

သည်။ ဆိုစုံထောက်တို့သည် ထိုဆေးလိပ်ဆိုင်ခန်း ကလေး သို့မည်သူတွေ ခဏခဏ လာရောက် ကြသည်ကိုလည်း စောင့်ဆိုင်းမှတ်သားကြလေသည်။

ထိုကြောင့် အစည်းအဝေးကြီးတွင် ဒီဒိုအင်မက်နီးလ် နှင့်လာရီကိတီးတို့သာလျှင် အရေးကြီးသောဟောပြောသူ များ ဖြစ်လေသည်။ ထိုသူ နှစ်ဦးက၊ အိုင်ယာလန် ပြည်သူ ပြည်သားတို့အား ဘဲလ်ဖတ်မြို့ကစ၍ ကားချက်ကိုပြန်လည် ချေပရန်နှင့် အမျိုးဘာသာ ဂိုဏ်းဂဏ မရွေးဘဲ၊ အိုင်ရစ်လူ မျိုးတို့၏ အခွင့်အရေးကို စည်းလုံးညီညွတ်စွာ ကာကွယ် ကြရန်တိုက်တွန်း နိုးဆော်လေသည်။ ထိုအစည်းအဝေးကြီး တွင်ပင် ဘာလမာဟော့ ဘဆွန်သည်လည်း ရဲရဲတောက် စကားများကို ပြောကြားလေသည်။ ဤဘာလမာဟော့ ဘဆွန်သည်ကား နောင်သေအခါ၊ အပျော်ထမ်းတပ် အဖွဲ့ အမှုဆောင်ကော်မီတီတွင် ပါဝင်သော သူဖြစ်ကြောင်း ကိုရှေ့၌ဖော်ပြခဲ့ဘူးပေပြီ။

အပျော်ထမ်းတပ်ထည်းသို့ ဝင်ရန်နိုးဆော်မည့်သူများ အား-ဒင်ဗလင်မြို့က ကျင်းပပြီးလျှင်၊ နယ်သို့ စေလွှတ်လိုက် လေရာ၊ ထိုသူတို့မှာ နယ်တွင်၊ အပျော်ထမ်းတပ် သားများ သိမ်းသွင်းရာ၌ များစွာလွယ်ကူ လေတော့သည်။ နေရာတ ကာရှိ လူငယ်လူရွယ်တို့သည် အပျော်ထမ်းတပ် ထဲသို့ အားတက်သရော ဝင်ရောက်ကြကုန်၏။ ထိုတပ်သားများ အားဖြင့် တိသျှစစ်တပ်တွင် အမှုထမ်းခဲ့ဘူးသော အိုင်ရစ်လူ မျိုးစစ်သားဟောင်းများက ဒဂိမ်းများကို သင်ကြားပေး၏။

အမြို့မြို့ အနယ်နယ်တွင် အပျော်ထမ်း တပ်သားများ သိမ်းသွင်းရာ၌အို-ရဟာဓီလီသည် ဝိရိယ အရှိဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ပင် ဖြစ်လေသည်။

ထိုအခါကမော်တော်ကားများသည်လည်းယခုလောက် မများသေးချေ။ ရှိသမျှမော်တော်ကား များကိုပိုင်ဆိုင်သူများ မှာသည်းကျွန်ုပ်တို့ဘက်သားများမဟုတ်ပေ။ အို ရဟာဓီမှာ မူမော်တော်ကားတစ်စီးရှိ၏။ ထိုကားနှင့်ပင်တနေရာမှ တနေ ရာသို့အနားအနေမရှိသွားလာကာ အပျော်ထမ်းတပ်သား များကိုရရလေသည်။ ထိုမျှသာမဟုတ်သေး- ရံပုံငွေလိုလျှင် လည်းအိုရဟာဓီသည်ရက်ရက် ရောရောထည့်ဝင်လှူဒါန်း သူပင်ဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်သည်လည်းအပျော်ထမ်းတပ်သို့ဝင်၏။ ကျွန်ုပ်ဝင် သောနေ့မှာပင် ဒီဗလာရားသည်လည်း ဝင်ရောက် လာ လေသည်။

ဒီဗလာရားနှင့်ကျွန်ုပ်မှာ တတပ်ထည်းသားချင်း ဖြစ်ခါ ၄ ယောက်တွဲရာတွင် တတန်းတည်းနေရ၏။ ကျွန်ုပ်တို့နှစ် ယောက်သည်ခွန်နီဘရွတ်ရပ်တွင်နေသူများဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်တို့ ဒီစကြိုတ်တွင်အပျော်ထမ်းတပ်ထဲသို့ဝင်သူများလှရကား။ တပ်တတပ်ခွဲရပြီးသော် တပ်အသစ်တွင် ဒီဗလာရားအား လက်ဖနင်တင်ဖိုလ်မှူးငယ် ခန့်လိုက်လေသည်။ သူသည် လျှင်မြန်စွာပင်ရာထူးတိုး၍မကြာမီ-ခွန်နီဘရွတ်အရပ်အပါ အဝင်ပင်ဘရပ်ရပ်ကွက်ကြီးတခုလုံးနှင့်ဆိုင်သောတတိယ

ဘယ်တယ်လီယံ တပ်ကြီးတွင် ဗိုလ်မှူးကြီး တယောက် ဖြစ်လာလေသည်။

ဗိုလ်မှူးများ၏ကောင်စီအစည်းအဝေးတွင် ဒီဗလာရား ကသနတ်များရရှိရန်ခဲယဉ်းကြောင်း၊ ၁၇၉၀- ခုနှစ်က ဖြစ်ပွားခဲ့သောနာမည်ကျော်မင်းခေါင်၊ တောင်ကုန်းစစ်ပွဲတွင် -၁၀- ပေပိုက်လုံးများသည်အထူး အသုံးဝင်ခဲ့သည့်အတိုင်း ထိုပိုက်လုံးများကို မှာယူပြီးသွင်း- ဒပ်ဗလင် အပျော်ထမ်း တပ်သားတို့အားအင်္ဂလိပ်လူမျိုးတို့နှင့် တိုက်ခိုက်ရန်အသင့် ဖြစ်စေခြင်းငှာ ဝေငှထားသင့်ကြောင်းနှင့် အဆိုတင်သွင်း လေသည်။ဒီဗလာရား၏ အဆိုကို အခြားဗိုလ်မှူးများမနှစ် သက်သဖြင့်မည်သို့မျှအရေး မယူခဲ့ပေ။သို့သော်ဒီဗလာရား သည်အထက်ပါအဆိုကိုနောက်အစည်းအဝေး၌တင်ပြန်၏ ပိုက်လုံးများ၏အသုံးဝင်အရာရောက်ပုံတို့ကိုစိတ်အားထက် သန်စွာပြောကြားလေရာ အဆိုကို ကန့်ကွက်ချေသော်ဒီဗ လာရားစိတ်ပျက်သွားမည်ကို စိုး၍- သူ့အလိုအတိုင်းလုပ် စေရန်နောက်ဆုံး၌သဘောတူညီကြရလေသည်။

ဒပ်ဗလင်ဘက်က ရဲတပ်တွင် ဗိုလ်မှူးကလေး တ ယောက်ဖြစ်သော မိုက်ကယ်စတိန်းသည် ကျွန်ုပ်တို့သို့ လာပြီးသော်၊ ပြုံး၍သောမျက်နှာဖြင့် “ဘက်ရေး” ခင်ဗျား ကိုထူးဆန်းတဲ့အမိန့်တခုပေးရလိမ့်မယ်၊ ၁၀ ပေရှိတဲ့ပိုက် လုံး “တဂရေ့စ်” (တဂရေ့စ်တွင် အရေအတွက် ၁၄၄-ခု ရှိ၏။) ကျွန်တော်တို့ တို့ရှာပေးစေလိုတယ်၊ ဂလ်ဆွန်နှင့် အို ဒီရတ်စ် ကုမ္ပဏီကိုသွားပြီးရှာစမ်းပါ။ သူတို့ကတော့ ခင်

များကိုသိပြီးဖြစ်လို့ - ငွေကျတဲ့ မေးခွန်းတွေလဲမေးမှာမဟုတ်ဘူး ခင်ဗျားကိုလဲ သင်္ကာမကင်းဖြစ်မှာမဟုတ်ဘူး” ဟူ၍ ပြောကြား၏။

ဂဏီဆွန်နှင့် အိုဒီရတ်စ်ကုမ္ပဏီသို့ ကျွန်ုပ်သည် သွားရောက်ပြီးလျှင် ပိုက်လုံးများကို စုံစမ်းသောအခါ ထိုတိုက်ရှိလူများသည် အံ့အားသင့်သွားကြလေသည်။

“ဒီလိုဟာမျိုးတွေ ကျုပ်တို့တိုက်မှာ မရောင်းပါဘူး။ မစ္စတာ အို-ကွန်နော်ရဲ့။ ။ ခင်ဗျားအလိုရှိရင် အထူးလုပ်ပေးရမှာဘဲ၊ တနင်္ဂနွေတပတ်နှစ်ပတ်တော့ ကြာလိမ့်မယ်၊ ဒါတွေခင်ဗျားလိုချင်တာ၊ အထူးကိစ္စများရှိလို့လား။”

ကျွန်ုပ်မှာ ဥယျာဉ်တခုအတွက် ခြံကာဘို့ဘဲဟု ဗလုံးဗထွေးပြန်လည်ဖြေကြားလိုက်တော့၏။

ကျွန်ုပ်တို့မှာ ပိုက်လုံးခေါင်းအတွက် သီးခြားလုပ်ကိုင်ရဦးမည်ဖြစ်ရာ ပန်းဘဲဆရာတဦးလည်း အဆင်သင့်ရှိလေသည်။

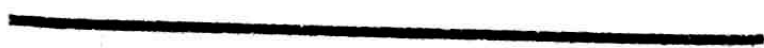
ထိုသို့ဖြစ်ပျက်ပြီးနောက်၊ ဒပ်ဗလင်မြို့ထမ်းများပေါ်တွင် ပိုက်လုံးများကို ထမ်းကာ ချီတက်လာကြသော အပျော်ထမ်းတပ်သားများ ပေါ်ပေါက်သာတော့၏။ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့မှာ ရှေးခေတ်ကလူများကဲ့သို့မဟုတ်ပေ၊ ရှေးခေတ်ကလူများကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်တို့သည် အင်အားနှင့်လည်း မပြည့်စုံစွဲလည်းမရှိကြပေ၊ ကျွန်ုပ်တို့ကိုင်စွဲသော ဆယ်ပေပိုက်လုံးများမှာ ကျွန်ုပ်တို့အဘို့အလွန်လေး၍မနိုင်မနင်းဖြစ်ရကား၊

ချွေးများသည်တမြိုက်မြိုက် ကျလေတော့သည်။ “နောက်
 တည့်” ဟူသောအမိန့်သံကိုကြားသည်နှင့်တမြိုက်နက် အမိန့်
 အတိုင်းဆောင်ရွက်ရန် ၁၀ ပေပိုက်ကြီးကို ပုခုံးပေါ်တွင်
 မနှိုင်တနိုင်ထမ်းကာတည့်နေကြသော ကျွန်ုပ်တို့ကိုစဉ်းစား
 ၍သာ ကြည့်ကြပါကုန်၊ မည်မျှရယ်ဘွယ် ကောင်းလေ
 သနည်း။

ဘေးမှာရပ်ကြည့်နေသူများကား၊ ကျွန်ုပ်တို့ခြေထမ်းညီ
 ညီတပ်ချီလာသည်ကိုမျိုးမွမ်းစကားပြောကြားကြလေသည်။

“ဟေ-၁၇၉၈-ခုနှစ်က စစ်သားတွေ ကြည့်ကြဟေ”
 ဟူသောအသံကို ပတ်ဝန်းကျင်မှကြားရသည့်အပြင် ဒပ်ဗ
 ထင်မြိုသူမြိုသားတို့ ထူးထူးဆန်းဆန်း သုံးနှုံးသောစကား
 များဖြင့် ဂုဏ်တင်ကာ အမျိုးမျိုး ချီးကြူးခြင်း ပြုကြလေ
 သည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ၁၀ ပေ ပိုက်လုံးကြီးများဖြင့် မြို့တွင်းသို့ ချီ
 တက်ခြင်းသည်၊ ဤတကြိမ်သာဖြစ်သတည်း။

အခဏ်း-(၆)

အပျော်ထမ်းရဲတပ်သားများ၏လုပ်ငန်း။

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထူးထက်သန်သော အပျော်ထမ်းတပ်သားတို့ ဖြစ်လာ၏။ အစမ်းစစ်ပွဲများ ခင်းကျင်းဘိုက်ခိုက်ခြင်းများ၌ ၎င်းစစ်ချီစစ်ဘက်ခြင်းများ၌ ၎င်း။ နှောင်ဖမ်းနေသည်မရှိအမြဲပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။ ဤကိစ္စများကိုဒပ်ဗလင်တောင်တန်းများတွင် လေ့ကျင့်ကြရပေသည်။ ထိုတောင်တန်းများသည် ကား။ ရှေးခေတ်အခါကစ၍ စစ်တလင်းဖြစ်ခဲ့ရာ၊ နောင်သောအခါလည်း စစ်တလင်းပင် ဖြစ်ပေမိမ့်မည်။ ထိုမှတစ်ပါး ထိုတောင်တန်းများသည် ဒပ်ဗလင်ချီးချစ် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတို့၏ ခိုလှုံ ပုံးအောင်ရာလည်း ဖြစ်ပေကြောင်း။ မြို့တော်၏တောင်ဘက်ပိုင်၌မူ ဓါးကစားပွဲကြီးကို တကြိမ်သာကျင်းပခဲ့ကြ ဘူးလေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ လုပ် န်းများကို မည်သူမျှသတိပြုကြသည်မဟုတ်။ အယုတ်သဖြင့် အစိုးရအဖွဲ့ငှါ အရာရှိများပင်။ ကျွန်ုပ်တို့လုပ်ငန်းကို ငင်ရောက်နှောက်ယှက်ခြင်း မပြုကြပေ။ အဦးအစ၌ ကျွန်ုပ်တို့ အပျော်ထမ်းတပ်အဖွဲ့ကို အင်္ဂလိပ်အစိုးရနှင့် အိုင်ရစ်ပါလီမန်ထရီ အဖွဲ့ဝင်များကပင် ပြောင်းလှောင်သရော်ကာနေကြလေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ရဲတပ်မှာ လူဦးရေမများသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ခေါင်းဆောင်

များမှာ၊ ဂုဏ်အသရေလည်းရှိ၊ ပညာလည်းတတ် အကျင့် စာရိတ္တလည်း ကောင်းမွန်သူများဖြစ်ရကား၊ လူအတို့တန် များဖြစ်ပေသည်၊ ထိုကြောင့်မကြာမီပင် ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့ကို ဂျန်ရက်ဒမွန်ပင် လျစ်လျူရှုကာမနေနိုင်တော့ပေ။

ဂျန်ရက်ဒမွန်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ကော်မတီအဖွဲ့သို့ သူ၏ တပည့် ၂၅ ယောက်ကို အပျော်ထမ်း တပ်သား အဖြစ် ဝင်ခွင့်ပြုပါရန် တောင်းပန်လာလေသည်။ သူ၏တပည့်များ ကို ဝင်ခွင့်မပြုချေသော်၊ သူ့ကိုအားပေးနေသူ အပျော် ထမ်း တပ်သား များအား အဖွဲ့မှ နုတ်ထွက်စေကာ သူတို့ဖါသာ အဖွဲ့သစ်ဘု တည်ထောင် လိမ့်မည် ဖြစ် ကြောင်းနှင့် ခြိမ်းချောက်၏။ ဂျန်ရက်ဒမွန်ကို အားပေး ထောက်ခံကြသူများသည် အများအားဖြင့် လူကြီးလူ ကောင်းများဖြစ်ရာ၊ ဟိုင်းပြည်အတွင်း သူ၏နောက်လိုက် များလည်း မနည်းပေ။ ထိုလူကြီးလူကောင်းများသည်လည်း လူငယ်များအပေါ်တွင်၊ တနည်းနည်းဖြင့် ဩဇာအာဏာ ထွန်းမိုးနိုင်သည်ဖြစ်ရာ၊ ကျွန်ုပ်တို့သည်လူငယ်အချင်းချင်း သွေးကွဲကုန်မည်ဖိုး၍၊ ရက်ဒမွန် တောင်းဆိုသည့်အတိုင်း သူ၏လူ ၂၅-ယောက်အား ကျွန်ုပ်တို့ အဖွဲ့သို့ ဝင်ခွင့်ပြုရ လေတော့၏။

ကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်ပွားလာသောအခါ၊ ဂျန်ရက်ဒမွန်ကို အားပေးထောက်ခံသောသူများနှင့်၊ ကျွန်ုပ်တို့မှာဆက်သွယ် ခြင်းပြတ်စဲလေတော့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အတွေးအမြင်မှာ သူတို့နှင့်ပြဒါးတလမ်းသံတလမ်းဖြစ်တော့၏။ ရက်ဒမွန်တို့

၏အကြံမှာ၊ ကမ္ဘာစစ်ကြီးတွင်ပြင်သစ်ပြည်စစ်မြေပြင်၌အင်္ဂလိပ်တို့ဘက်မှကျားမန်တို့အားဘိုက်ခိုက်ခြင်းပြုပါလျှင်၊ ဩဂိုစ်နယ်သားတို့ကန့်ကွက်သဖြင့် ရပ်သိမ်းထားသော၊ ဟူးမရူးအုပ်ချုပ်ရေးဥပဒေကို၊ အင်္ဂလိပ်တို့က ကျေးဇူးဆပ်သော အနေဖြင့် ပြန်လည်ပေးအပ်လိမ့်မည်ဟု အယူရှိလေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အကြံကား-အတိတ်က ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော အကြောင်းအချက်များကို ထောက်ထား၍၊ အင်္ဂလန်ပြည်ကြီး ဒုက္ခတွေ့စဉ် အိုင်ယာလန်ပြည်၏ လွတ်လပ်ရေးကိုဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်၍၊ ဤအခါတွင်-အိုင်ယာလန်ပြည်တွင် အင်္ဂလိပ်တို့နှင့်ဆိုင်ဖြိုင်တိုက်ခိုက်ရန်ဖြစ်ပေသည်။

ဖင်နီယံ အဖွဲ့၏ ကိုယ်စားလှယ်များဖြစ်သော တွမ်ကလပ်နှင့်၊ ဆင်းမက်ဒါမော့၊ စိတိဇင်ရဲတပ်ဂျိမ်းကွန်နော်လီဆင်ဖိန်းအသင်းကြီးမှ အာသာဂရစ်ဖစ်တို့က-ကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်ပွားလျှင်၊ အိုင်ယာလန်ပြည်၏ လွတ်လပ်ရေးလုပ်ငန်းဟောင်းများကို ပြန်လည်ဆောင်ရွက်ရန် အခါကောင်းဖြစ်သည်ဟုသဘောပိုက်ကြကုန်၏။ ဂျွန်ရက်ဒမွန်နှင့်သူ၏အဖွဲ့သားများကမူ၊ အင်္ဂလိပ်အစိုးရအား ယုံကြည်အားကိုးသေးကြောင်းပြရန်အခွင့်ကြိုသည်ဟုယူဆကြ၏။ ဗြိတိသျှလူမျိုးတို့၏အခံပါလီမန် အစည်းအဝေးတွင်၊ ဂျွန်ရက်ဒမွန်သည်၊ အင်္ဂလန်ပြည်၏အရေး၌အိုင်ရစ်လူမျိုးများက စည်းကမ်းကုလနားမရှိပါဝင် ကူညီကြမည်ဟု တာဝန်ခံခဲ့လေသည်။

အိုင်ယာလန်ပြည်သို့ ရက်ဒမွန်ပြန်လာသောအခါ၊ အ

စည်းအဝေးများကျင်းပကာ၊ အိုင်ရစ်လူငယ်များအား ပြင်သစ်စစ်မြေပြင်တွင်၊ အင်္ဂလန်ပြည်အား ကူညီသည့်အနေဖြင့်သွားရောက် ကူညီတိုက်ခိုက်ကြစေရန်၊ နှိုးဆော်လျက် စစ်သားများစုဆောင်းလေတော့သည်။

ထိုမျှသာမဟုတ်သေး၊ ရက်ဒမ္မန်သည် မိမိ၏ခေါင်းဆောင်များနှင့်မတိုင်ပင်ဘဲ၊ အိုင်ယာလန်ပြည်ကို ဂျာမန်လူမျိုးတို့ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ပါလျှင်၊ အပျော်ထမ်းတပ်သားများသည်၊ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးအတွက်ချခံပေးမည်ဟူ၍ ဝန်ခံခဲ့လေသည်။ အာသာဂရစ်ဗစ်က-ဆင်ဖိန်း သတင်းစာတွင် အိုင်ရစ်အပျော်ထမ်းတပ်သားများသည်၊ အိုင်ယာလန်ပြည်အားချခံကာကွယ်ရပါလျှင်၊ အိုင်ယာလန်ပြည်၏အကျိုးအတွက်-အိုင်ယာလန်ပြည်၏ အလံတော် အေခံတွင်၊ အိုင်ယာလန်ပြည်၏ဒိုလ်မျှားများဩဇာခံ၍ချခံရမည်ဖြစ်ပေသည် သို့မဟုတ်သော် မိမိတို့တိုင်းပြည် ကျွန်သက်ရှည်အောင်၊ အင်္ဂလိပ်အားကူညီရာရောက်မည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့်” ရေးသားဖော်ပြထားလေသည်။

အပျော်ထမ်းတပ်ကို အုပ်ချုပ်သော နယ်လုံးဆိုင်ရာ၊ ကော်မီတီအဖွဲ့သည်၊ ရုတ်ချင်းအစည်းအဝေးခေါ်ပြီးလျှင် ရက်ဒမ္မန်အဖွဲ့မှ ကိုယ်စားလှယ်များကိုအဖွဲ့မှ ထုတ်ပြစ်ကြလေသည်။ ရက်ဒမ္မန်အားအထူးတလည် အားပေးနေသော နယ်ရေးကော်မရှီရှိ “အိုင်ရစ်ဝေါ့လ်” သဘင်းစာပိုင်ရှင်ဖြစ်သူ မစ္စတာဖိုပင်လျှင်ဆက်လက်၍ အားပေးခြင်းမပြုတော့ချေ။ ရက်ဒမ္မန်သည် တပြည်လုံးရှိသူ၏ တပည့်တပန်းများအား၊

အပျော်ထမ်းတပ်အဖွဲ့များမှ ထွက်ကြရန်နှင့် သူတို့ဖာသာ အဖွဲ့သစ်ထူထောင်ရန် နှိုးဆော်တိုက်တွန်းလေတော့၏။ အပျော်ထမ်းတပ်ကြီးမှာ ထက်ခြမ်းကွဲကာ၊ ကျွန်ုပ်တို့၏တပ်သားများမှာ အိုင်ရစ်-အပျော်ထမ်းရဲတပ်ဟူ၍ အမည်တွင်လျက်၊ ရက်ဒမွန်၏တပ်သားများမှာ၊ နေရှင်နယ်အပျော်ထမ်းရဲတပ်ဟူ၍ခေါ်တွင်၏။ နွန်နီဘရွတ်မြို့ရှိ ကျွန်ုပ်တို့၏ရဲတပ်မှာမူ လကတပ်သား ၈၀ ရှိ၏။ ထိုသို့ထက်ချမ်းကွဲသွားသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့ရဲတပ်မှာလူ ၂၀-သာကျန်လျက် နောင်သောအခါ ၁၃-ယောက်သောက်သာရှိတော့၏။ ယခင်က ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်လသလှုပ်ရှား ကစားလေ့ကျင့်လေ့ရှိသော ဟိုင်ဘာနီယံ ခန်းမကြီးကို၊ ယခုအခါအသုံးပြုခွင့်မရတော့ပေ။ ကျွန်ုပ်တို့ဒရိမ်းပြုလေ့ရှိသော ကွင်းပြင်ကြီးကိုလည်း အသုံးမပြုရတော့ပေ။

သို့သော်ရက်ဒမွန်တို့၏ တန်ခိုးလွှမ်းမိုးနေခြင်းမှာ ခေတ္တခဏမျှသာဖြစ်ပေသည်။ နှစ်ပေါင်း၅၀မျှ ဩဇာလွှမ်းမိုးခဲ့သော ရက်ဒမွန်၏ဝါဒမှာ သေခါနီးလူမမာသည် မာယာဆောင်ကာ ရှင်လန်းသေါမျက်နှာကိုပြတ်သကဲ့သို့ဖြစ်တော့၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဘီဗီးရီးရင်ကွက်တွင် ကျယ်ပြန့်သော အခန်းကြီးတခုကိုရသဖြင့်ရဲတပ်သားသစ်များကိုသိမ်းသွင်းကာ ဗိုလ်ဝင်ခံပြန်၏။ ကြာမီပင်ကျွန်ုပ်တို့၏တပ်သည် အင်အားတဖြည်းဖြည်းပြည့်လာ၏။ တပ်သားသစ်များဝင်လာကြသည့်အပြင် ကျွန်ုပ်တို့တပ်မှထွက်သွားသူများလည်း တဖန်ဝင်ရောက်လာကြပြန်၏။ နေရာတကာတွင် ထိုနည်းနှင့်

ဖြစ်လေတော့ရာ။ ကျွန်ုပ်တို့၏အခြေအနေမှာ မကွဲပြားမီအခါ
ကဲ့သို့ပင် အင်အားကောင်း၍ လာတော့၏။ ကြေးကံရွှံ့
သူများ-ဇွဲမရှိသူများ ထွက်သွားကြပြီဖြစ်၍ ယခင်ကထက်
ပင်ကျွန်ုပ်တို့၏ ရဲတပ်သည် စိတ်ဓါတ် ခိုင်မာသော ရဲရဲ
တောက်အာဇာနည်များနှင့်ပြည့်လျက်နေတော့၏။

၁၉၁၅ ခုနှစ်ဇူလိုင်လတွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ အိုင်ရစ်အပျော်
ထမ်းရဲတပ်သားများ၏အင်အားတောင့်တင်းလာပုံ ခွဲခွါရေး
ကိစ္စပေါ်ပေါက်လာပုံ၊ ရက်ဒမွန်၏တပ်များ ကွဲပြားမှုစီးပွား
တို့ကိုထင်ရှားရန်အကြောင်းဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဤအကြောင်းကား၊ နယူးဇရာ့က်မြို့တွင် အို ဒိုနိုဗင်ရော့
ဆာအမည်ရှိသောမျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး အနိစ္စရောက်ကြောင်း
ကိုအိုင်ရာလန်ပြည်သူပြည်သားတို့ ကြားသိကြသောအခါ
ထိုမျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး၏ချစ်ကလပ်ကို-ဂလပ်နိုဗင်မြို့ မျိုးချစ်
ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားဖြုတ်နှံရာ သင်းချိုင်းတွင် သင်္ဂြိုဟ်ရန် အစီ
အစဉ်များကိုစီမံခန့်ခွဲကြရတော့၏။

ဤ-အို-ဒို-နိုဗင်ရော့ဆာ မည်သော မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး
သည်ကာ အိုင်ရာလန်ပြည်တွင်ကိုယ် မင်းကိုယ် ချင်းတည်
ထောင်ရန်အထူးထက်သန်အားပေးခဲ့သည့်အပြင်။ အင်္ဂလိပ်
လူမျိုးတို့၏ လွှမ်းမိုး အုပ်ချုပ်ခြင်းကိုတော်တွန် ပုန်ကန်ရာ၌
သူ့ထက်သာသူအိုင်ရစ်မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်များ ထဲတွင်မရှိတော့
ပေ။ ထို့ကြောင့်အင်္ဂလန်ပြည်ရှိအကျဉ်းထောင်တွင်-၆- နှစ်
တိုင်တိုင်ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာအချုပ်ခံခဲ့ရသည်ကို၎င်း၊ မည်သို့
ပင်မှိုပ်စက်ညှင်းပန်းခြင်းခံရသော်လည်း မျိုးချစ်စိတ်ယုတ်

လျော့သွားခြင်းမရှိသည်ကို၎င်း၊ အိုင်ယာလန်ပြည်သူ ပြည်
သားတိုင်းစာကို အလွတ် ရသကဲ့သို့ နားလည် သိရှိကြ
လေသည်။

ထိုမျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး သေဆုံးခြင်းသည် လွန်ခဲ့သော
အိုင်ရစ်အရေးတော်ပုံတို့ကို ပြန်လည် သတိရစေသကဲ့သို့
ဖြစ်၏။ အိုင်ရစ်အမျိုးသား အမျိုးသမီးတို့သည် ဖင်နီယံအဖွဲ့
ဝင်မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ် ကလေးတစ်ယောက်က အင်အားကြီးမားသော
အင်္ဂလန်ပြည်ကြီးအားတော်လှန်ပုန်ကန်ခဲ့သော အတိတ်ကာ
လနေ့ရက်များကို ပြန်လည်တွေးတောမိကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့မှာ
ကား ဖင်နီယံ ဝါဒအတိုင်းဆောင်ရွက်သောသူများဖြစ်ရာ ထို
မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး၏မသား ဘိုနေ့က သုံးအရိအသေပေးရုံမျှ
သာမဟုတ်ဘဲ ထိုမသားအခမ်းအနားဖြင့် တိုင်းသူပြည်သား
တို့အား လွတ်လင်ရေးငိုက်ခဲ့တွင် ပါဝင် နှံ့ဆင်ကြစေရန်
လှုံ့ဆော်မှုအတွက် ကြိုးကျယ်ခမ်းနားအောင် စီမံဆောင်
ရွက်ကြရမည်ဖြစ်၏။

ထိုမသားအခမ်းအနားအတွက် အဘက်ဘက်က စီမံခန့်
ခွဲရန်ကော်မတီအဖွဲ့ပေါင်း ၁၃ ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပြီးလျှင် အိုင်ရစ်
အပျော်ထမ်းရဲတပ်အဖွဲ့ချုပ်ဝင်အမှုဆောင်များမှာ အဆိုပါ
ကော်မတီအဖွဲ့ ၁၃ ဦးတို့၏ဌာနချုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ အဖြစ်
ဖြင့်ဆောင်ရွက်ရလေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့မှာ ကားတိုလီဒိုလီ ကိစ္စ
များအတွက်ဆောင်ရွက်ရန်ကော်မတီအဖွဲ့တွင် ပါဝင်လေ
သည်။ မသားအခမ်းအနား၏အစီအစဉ်များပြား ကြိုးကျယ်
သလောက် မသားပိုသူလူထုကြီး အတိုင်းမသိ ကြီးမားသ

လောက်အဘက်ဘက်ကမျိုး ယွင်းပျက်ကွက်ခြင်းမရှိအောင်
စည်းကမ်းတကျဆောင်ရွက်ကြရပေ၏။

ရော့ဆာ၏ရုပ်ကသပ်သည့် ဒပ်ဗလင်မြို့တော်သို့ ဆိုက်
ရောက်ကံလျှင်ဆိုက်ရောက်ခြင်း၊ မယ်ဘိုရိုလမ်းရှိပရိုကော
သီဒရဲ ဘုရားရှိခိုး ကျောင်းကြီးသို့ ယူဆောင် သွား၏။
နောက်တနေ့ နံနက်တွင် သရဏဂုံတင်ရာအိုင်ရာလန်ပြည်
အရပ်ရပ်မှ ဘုန်းတော်ကြီးများပါဝင် ဆောင်ရွက် ကြ
ပေသည်။ သို့နောက်မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး၏ အလောင်းကိုမြို့
တော်ခပ်မကြီးသို့ ဆောင်ကြဉ်း၍ ခမ်းနားတင့်တယ်စွာပြင်
ဆင်ပြီးသော် ငှက်ရက်ဘိုင် ထားလေသည်။

လက်နက်စွဲဘိုင်သောအိုင်ရစ် အပျော်ထမ်း ရဲတပ်သား
များနှင့်။ စိတိဇင်အာမီး ခေါ် မြို့သူမြို့သားများ ပါဝင်သော
ရဲတပ်အဖွဲ့သားတို့သည်။ ဆိုင်ရာယူနီဖောင်းများ ဝတ်ဆင်
ကာ။ အလောင်း၏ဘေး၌ ဝန်းပိုင်းကာ စောင့်ကြပ်နေကြ၏။

အထက်ဂါတပ်သားများအပြင်။ အိုင်ရစ်လူငယ် ကင်း
စောင့်အဖွဲ့ဝင်ကလေးများလည်း။ စိတန်းရှ် စောင့်ကြပ်၏။
ရိုဆာ၏ရုပ်အလောင်းကို နောက်ဆုံး ကြည့်လိုသူများအား။
လမ်းရှင်းပေးနေရ၏။ လူထုပရိသတ်ကြီးမှာ တိုး၍မပေါက်
နိုင်အောင်များပြားရာ။ ကျွန်ုပ်၏တသက်တွင် ဤတကြိမ်သာ
ကြုံဘူးရတော့၏။

အိုင်ယာလန်ပြည် အရင်ရပ်၊ မြို့နယ် အသီးသီးမှ၎င်း။
 အင်္ဂလန်၊ စကော့တလန်မှ၎င်း။ အသင်းအဖွဲ့အမျိုးမျိုးမှကိုယ်
 စားလှယ် များလည်း။ ဤအသုဘ အခမ်း အနားသို့ တက်
 ရောက်ကြပေရ။ အထူးမီးရထားများပင် ဆိုင်ရာမှ စီစဉ်
 သွားလာစေရ၏။ ထောင်သောင်းမက များပြားလှသော အ
 မျိုးသွေး အသင်းသူများသည်လည်း။ စိတန်းကာ လိုက်ပါလာ
 ကြ၏။ အိုင်ရစ် အပျော်တန်း ရဲတပ်သားများသည်။ ယူနို
 ဖေါင်းအစိမ်းကိုဝတ်ဆင်ကာ။ ရှိပ်ဖယ်သေနတ်များကို ပုခုံး
 တွင်ချိပ်၍။ လေးယောက်စီတွဲလျက် ချီတက်လာကြခြင်းမှာ။
 စိတ်ကိုထိခိုက်ဆုံးပင်ဖြစ်တော့၏။ ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် အပျော်
 ထမ်းတပ်သားတယောက်အဖြစ်ဖြင့် ပါဝင်ခဲ့ရခြင်းကြောင့်။
 မည်မျှဂုဏ်တက်မိသည်ကို မေ့နိုင်တော့မည်မဟုတ်ပေ။

အသုဘလိုက်ပို့သူများ၏ပရိသတ်တန်းကြီးမှာ။ တနေ
 ရာကိုဖြတ်ကျော်ရန် တနာရီခွဲမျှကြာ၏။ ရှေ့ဆုံးမှ လူများ
 သင်းချိုင်းသို့ရောက်သောအခါ။ နောက်ကျန်နေသူ လူပေါင်း
 နှစ်သောင်းကျော်သည်။ သင်းချိုင်းအဝင်ဝတွင် တိုးတုံးရှိ
 သေး၏။

မြို့တော်ခန်းမကြီးတွင်။ ဘုန်းတော်ကြီး မိုက်ကယ်-အို
 ဖလင်နင်ဂင် က။ ချီဆာအား ချီးကျူးစကားပြောကြားလျက်
 အလောင်းကိုမြှုပ်နှံကာနီးတွင် ပက်ဒရစ်ပီရားက ချီးကျူး
 စကား ပြောကြားရာ။ အထူး စိတ်အား တက်ကြွ သွယ်
 ကောင်းလှ၏။

ပက်ဒရစ်ပီရားမှာ ထိုသို့ ပြောကြားရာတွင်။ မှတ်သားထားသောစာရွက်စာတမ်းလည်းမရှိ။ ရှိဆာ၏မြေပုံကိုသာ စူးစိုက်ခါကြည့်လျက် စကားကို လေးဆး ဖြည်းညှင်းစွာ ပြောကြားသော်လည်း။ လူတိုင်းကောင် စွာကြားရ၏။ သူပြောသောစကားများ မှာလည်း။ သူ၏မြင့်မြတ်သော နှလုံးအိမ်မှ စိမ့်ယို၍ထွက်လာခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ထိုအခါက သူပြောသောစကားများသည်။ ရှေ့ရေးကိုမြင်ဘိသကဲ့သို့ ပြောဆိုသွားရာ။ နောက်များမကြာမီ အိုင်ယာလန်ပြည်ကြီးအတွက် သူ၏အသက်ကိုစွန့်ရှာတော့၏။ သူ၏စကားကိုငြိမ်သက်စွာ နားထောင်နေသော ကျွန်တော့မှာ။ တိုင်းပြည်အတွက် အသက်စွန့်ရန်အချိန်အခါ မကြာမီ ရောက်ပါစေတော့ဟု ဆုတောင်းမိ၏။ သူ၏စကားကိုနားထောင်ခဲ့ရသူများမှာ။ ကျွန်ုပ်ကဲ့သို့ပင် စွန့်စားလိုသောစိတ်ထားများ ပေါ်ပေါက်လာကြ၏။ နောင်အရေးတော်ပုံပေါ်ပေါက်သောအခါ။ များစွာသော အာဇာနည်ယောက်ျားတို့သည်။ တိုင်းပြည်အတွက် ရဲဝံ့စွာ အသေခံကြကုန်၏။

ရှိဆာ၏ မြေပုံဘေးတွင်။ ပက်ဒရစ်ပီရား ပြောသော စကားများအနက်။ အောက်ပါ စကားအချို့ကို ဖော်ပြပါဦးအံ့။

“ငါသည်-ဖင်နီယံဝါဒကို အသစ်စွာယုံကြည်လျက်။ ဖင်နီယံဝါဒစည်းမျဉ်းအတိုင်း။ ရှေ့သို့ဆက်လက်လုပ်ကိုင်အား

ရန်တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်မည့် နောင်လာနောက်သားတို့
၏ကိုယ်စားပြောကြားနေခြင်းဖြစ်စေလိမ့်အံ့။

ရဲဘော်အပေါင်းတို့၊ ငါတို့သည် ဖင်နီယံ ဝါဒအတိုင်း၊
အားသစ်လောင်း၍ ရှေ့အဖို့၌ဆောင်ရွက်ရန်။ ဖင်နီယံ ဝါ
ဒကို သေသည့်တိုင်အောင် အသဲစွဲယုံကြည်သော။ ဤ-အာ
ဇာနည် ရှိဆာ၏မြုတ်နှံရာ အောင်မြေမှနေ၍ အဒိဋ္ဌာန် ပြုခဲ့
ပါ၏။

ဤအာဇာနည် ရှိဆာ၏အနိုင်မခံ အရှုံးမပေးသော စိတ်
ဓါတ်။ ရဲရင့်ဝံ့စားသောသူရသတ္တိမျိုး။ ငါတို့အသီးသီး၌
တည်နေကိန်းအောင်းပါစေသောဟု။ ငါသည်ဤအာဇာနည်
ရှိဆာ၏မြုတ်နှံရာအောင်မြေမှ ကြွေးကြော်ခဲ့ပါသတည်း။”

အခန်း(၇)

အရေးတော်ပုံ အတွက်ပြင်ဆင်ကြခြင်း။

အာဇာနည် ရှိဆာ၏ အသုဘအခမ်းအနားတွင် တက်ကြွလာသော မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်တို့ကြောင့်၊ အမျိုးသားအပျော်ထမ်း ရဲတပ်များတွင် လူကိုးလျက်ဖြိုတိသျှ စစ်တပ် အတွက်လူရဆောင်း၍ပင်မရတော့ပေ။

အာဇာနည်ရှိဆာ၏ လက်ငုတ်လက်ရင်းဖြစ်သော လုပ်ငန်းများနှင့်ဖင်နီယံ ဝါဒပြန့်ပွားစေရန် ဆက်လက် လုပ်ကိုင်ရတော့မည်ဖြစ်၏။ သို့မှသာလျှင်နောင်လာနေသော အခိုင်ရစ်လူမျိုးများသည် လုပ်ငန်းဟောင်းဖြစ်သောအိုင်ယာလန် နှင့် အင်္ဂလန်တို့ကဲ့သို့တဖန် ပြန်လည်တည်ထွင်နိုင်မည်ဖြစ်၏။

မတ်လတွင်၊ စိန်ပက်ထရစ်ဗွဲနေ့ ကြိုလာလေပြီ။ ကောလိပ်ကျောင်း၏မြက်ခင်းတွင် အပျော်ထမ်း ရဲတပ်စစ်ရေးပြပွဲကြီးကိုမမေ့နိုင်အောင်ကျင်းပရန် ကျွန်ုပ်တို့ပြဋ္ဌာန်းကြ၏။ ပြဋ္ဌာန်းသည့်အတိုင်း ထိုနေ့တွင် ကျွန်ုပ်တို့ အပျော်ထမ်းရဲတပ်သားများသည် ရှိငယ်သောနတ်များတွင် ဓါးလွှတ်များကို စွပ်ခါပခုံးတွင်ချပ်၍အိုင်ယာလန် ဘဏ်တိုက်ကြီးထဲရင်

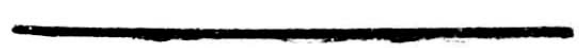
ဒီတိကောလိပ်နှင့်ဒိမ်းလမ်းရှေ့ရှိ ကျယ်ပြန့်သော မြေကွက်
လပ်ကြီးသို့ချီတက်ခါ မြေပြင်မလပ်စုရုံး ခဲ့ကြလေသည်။

စစ်ရေးပြနေကြသည်မှာ အချိန်အတန်ကြာ၏။ ထိုအချိန်
အခါတွင် အင်္ဂလိပ်အစိုးရ အမှုထမ်းများစီးနင်းလာသော
ခေါ်တော်ကားများပင် ဖြတ်သန်းသွားခွင့် မရပေ။ ထိုသူများ
က ဒပ်ဗလင်မြို့မပုလိပ်တို့အား လမ်းရှင်းပေးရန် တိုင်ကြား
သော်လည်းပုလိပ်တို့မှာ ဘာမျှမတတ်နိုင်ဘဲ၊ အခြားလမ်း
များမှသွားရန်သာသူတို့အား ချော့မော့ ပြောရရှာ၏။ အချို့
အစိုးရ အမှုထမ်းများသည် ခေါ်တော်ကား ပေါ်မှဆင်း၍
ကျွန်ုပ်တို့စစ်ရေးခွဲကြကို ကြည့်နေကြ၏။ ရဲဒိုလ်တို့၏ အမိန့်
အရကျွန်ုပ်တို့တပ်သားများ-စည်းကမ်းသေဝပ် ကျနစွာလုပ်
ကိုင်ပြသနေသည်ကိုအင်္ဂလိပ်အရာရှိကြီးများသည် မအံ့ဩ
ဘဲနေနိုင်တော့ချေ။ “တယောက်သောအရာရှိက ဒီကောင်
တွေ ဒီလိုလုပ်နေတာ ကြည့်နေရင် ဒုက္ခတော့ဖြစ်တော့
မှာဘဲ”ဟုပြော၏။

အရေးတော်ပုံပေါ်ပေါက်လေလျှင်ငါလဲပါဝင်ရမည်ဖြစ်၍
ငါ့မိန့်မနှင့်ငါ့သားသွီးများဘယ်လိုဖြစ်ကြမည်လဲဟု ကျွန်ုပ်
စားနက်ပွဲတွေ တော၏။ ထိုကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် ရဲဘော်တ
ယောဝံဖြစ်သော၊ ဝတ်လုံတော်ရ-ဆီးမတ်အိုကွန်နော်ထံသွား
ရောက်၍ ကျွန်ုပ်၏ပစ္စည်းများကို လူတယောက်သောဝံအမည်
ဖြင့်လွှဲပြောင်းထားပါလျှင် ကောင်းပါမည်လောဟု တိုင်ပင်

၏။သူကဆိုသို့လွှဲပြောင်း ထားသော်လည်း၊ လွှဲပြောင်းမှုအ
တည်ဖြစ်ရန်မှာလည်း လကြာမည်ဖြစ်သည့်ပြင် တံဆိတ်တော်
ခေါင်းတိုးမှာ ရွှေဒင်္ဂါးဂဏျာမည်ဟုဆို၏။ထိုနောက် ကျွန်ုပ်
၏ရဲဘော်ကဆက်လက်၍ အင်္ဂလိပ်ကို ပုန်ကန်သူအဖြစ်ဖြင့်
အပြစ်ပေးခံရသည်ဖြစ်စေ၊ တိုက်ခွဲတွင် သေသွားသည်ဖြစ်
စေ၊ အင်္ဂလိပ်အစိုးရသည် ကျွန်ုပ်၏ဥစ္စာပစ္စည်းများကို အစိုး
ရ၏ဘဏ္ဍာအဖြစ်ဖြင့် သိမ်းယူလိမ့်မည် မထင်ကြောင်းနှင့်
သူ၏ထင်မြင်ချက်ကိုပြောကြား၏။

ကျွန်ုပ်သည် သူပြောသည်ကို ကျေနပ်၍ ပြန်သာခွဲပြီး
နောက်ဆိုအရေး ကိုနောက်ထပ်၍ မစဉ်းစားတော့ချေ။

အခဏ်း-(၈)

အရေးတော်ပုံ။

ကျွန်ုပ်သည်အပျော်ထမ်းရဲတပ်များ၏ဗဟိုအဖွဲ့ချုပ် အမှုဆောင်တွင်ပါဝင်သူမဟုတ်၊ မည်သည့်နေ့ရက်အချိန် အခါတွင် လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲစရမည်ကိုဗဟိုအမှုဆောင် အဖွဲ့ဝင်များမှ တပါးမည်သူမျှမသိရပေ။ ကျွန်ုပ်တို့၏တာဝန်မှာ အမိန့်ကိုသာနာခံရမည့်အပြင်၊ ဘာမျှပြန်၍မေးရမည် မဟုတ်ပေ။

၁၉၁၆-ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင်ကျွန်ုပ်တို့နေထိုင်သော ကြာသပတေးနေ့တွင်ကျွန်ုပ်တို့ထံရဲဘော် ကွန်ကောလင်းသည်ရောက်လာ၏။ ကျွန်ုပ်အား ကာရိုမြို့သို့သွားကာ အမိန့်ကို စောင့်၍ လုပ်ဟုပြောသဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ကမန်းကတန်း အထုပ်အပိုးပြင်ပြီးလျှင်၊ ထိုနေ့ပင် ဗီဗလင်မြို့မှ ထွက်ခွာလာခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် ဘရော့စနားရွာရှိ မိခင်ကြီး၏အိမ်သို့တိုက်ရိုက်လာခဲ့လေသည်။

ကျွန်ုပ်ကာရိုနယ်သို့ ရောက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် ဆာရိုဂျာ ကော့စမင့်ကို- ကာရိုကျွန်းဆွယ်တွင် ဘမ်းဆီးသိုက်ကြောင်း သတင်းကြားရ၏။ ဆာရိုဂျာကော့စမင့်မှာ ဂျာမဏီပြည်မှ ရေငုတ်သင်္ဘောဖြင့် ပြန်လာသူ ရဲဘော်တဦး ဖြစ်၏။ ဒိုင်ရစ်လူမျိုးများ လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲစလျှင်

ရှာမကိပြည်မှ လက်နက်နှင့်လူ အကူအညီများ မရနိုင်ကြောင်းပြောဆိုရန် ပြန်လာခြင်းဖြစ်၏။ ထိုသို့ပြန်လာခြင်း၌ ဘေးအန္တရာယ်ကြုံတွေ့မည်ကို ဆာရိုရှာသည် သိသော်လည်း၊ မိမိဆောင်ရွက်ချက် မအောင်မြင်ကြောင်း သတင်းပို့ရန်ပျက်ကွက်ပါလျှင် သာ၍ဆိုးဝါးမည်ကို ယုံကြည်သဖြင့် ဇွတ်တရွတ်ပြန်၍ လာခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ဆာရိုရှာသည်ဘင်နာဆဲပြင်သို့ခေါက်ငွေကလေးနှင့်ဆိုက်ရေခံလာ၏။ သူ့အား ကြိုဆိုရန်စေလွှတ်လိုက်သူများနှင့်လည်းလွဲနေ၏။ ကမ်းခြေပေါ်သို့တက်လာသူသည်မှာ၊ ဆာရိုရှာဖြစ်သည်ကိုမသိရသောအိုင်ရစ်အမျိုးသားတယောက်သည်။ သင်္ကာမကင်းဖြစ်သည်နှင့်ရန်သူပုလိပ်များအားသတင်းသွားရောက်ပေးသောကြောင့်။ ရဲရင့်သောသူရဲကောင်းကြီးဆာရိုရှာမှာ၊ ရန်သူ့လက်တွင်းသို့ သက်ဆင်းကျရောက်သွားရှာတော့၏။

များမကြာမီ တရာလီမြို့တွင်။ အရေးပါ အရာရောက်သူများကို ဘမ်းဆီးကြောင်း။ အဘမ်းခံရသူတို့အနက် ကွန်ကောလင်းနှင့်၊ ဩစတင်စတက်တို့လည်း ပါဝင်ကြောင်းနှင့် သတင်းကြားရပြန်၏။ ကျွန်ုပ်မှာ ကွန်ကောလင်းကိုဘမ်းဆီးပြီဟုကြားရလျှင်။ ကျွန်ုပ်ဘာလုပ်ရမည်ကိုမသိတော့ပေ။

အိစတာမန်းဒေးပွဲနေ့တွင်၊ ကာရီမြို့စာတိုက်ကို၊ ဒပ်ဗလင်မြို့တော်မှ အမိန့်အရ၊ ပုလိပ်တို့သည် ပိတ်ထားလိုက်လေ၏။

အပျော်ထမ်းရဲတပ်သားများသည်။ ဒပ်ဗလင်မြို့ ဗဟိုရ

စာတိုက်ကြီးကိုသိမ်းပိုက်ပြီဟူ၍၎င်း။ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ
ပြီဟူ၍၎င်း၊ ကျွန်ုပ်တို့ကြားသိရ၏။ ကျွန်ုပ်တို့တစ်စုံတစ်ရာလုံးရှိသူ
များမှာ၊ ခက်ထန်ကြမ်းကြုတ်လာ၏။

ထိုသူတို့သည် ဒင်ဗလင်မြို့ရှိ ခေါင်းဆောင် များအား။
သူပုန်များဟူ၍၎င်း၊ ဂျာမန်လူမျိုးတို့၏ ဘက်တော်သားများ
ဟူ၍၎င်း၊ တိုင်းပြည်ကိုဖျက်ဆီးသူများဟူ၍၎င်း၊ အမျိုးမျိုး
စွပ်စွဲပြောဆိုကြကုန်၏။ ထိုသို့ပြောကြားကြသည်ကို ကျွန်ုပ်
သည် ဘာမျှ မပြောဘဲနေခဲ့၏။ သို့သော်- လူ တယောက်
သည်၊ မျိုးချစ်စိတ်အလျှင်းမရှိဘဲ။ ယုတ်မာဒိုက်ရိုင်းစွာ ပြော
ကြားသည်ကိုမူ။ ကျွန်ုပ်သည် သည်းမခံနိုင်တော့ဘဲ၊ ကြိမ်း
မောင်းပြောမိရာ၊ သူက ပုလိပ်များအား သွားရောက်တိုင်
ကြားသဖြင့်။ ကျွန်ုပ်အား ပုလိပ်ဘက်က မျက်ခြေ မပြတ်
စောင့်ကြပ်ကျညှံရှုနေတော့၏။

ကျွန်ုပ်သည် ကာရီမြို့မှ နေ၍ စောင့်နေလျှင်၊ အကျိုးထူး
တော့မည်မထင်၊ ဒင်ဗလင်မြို့တော်သို့သွားလျှင်၊ ကျွန်ုပ်လုပ်
စရာအလုပ် အမှန်ပင်တွေ့မည်ဖြစ်၏။ သို့ကြောင့် ကာရီမြို့
မှ ချက်ခြင်းထွက်ခွါခဲ့ရန်စိတ်ပိုင်းဖြတ်လိုက်လေသည်။

ထိုသို့မထွက်ခွါမီ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ ဖြစ်ပေါ်သည်
ကို။ ကျေနပ်သောလူနှစ်ယောက် နှင့် ကျွန်ုပ်တွေ့ရ၏။ သူတို့မှာ
ယခုအခါ ငြိမ်းချမ်းရေးဝန်ကြီးဖြစ်နေသော၊ ဒေးဗစ်ဟော
ဂင်နှင့်။ အမြတ်တော်ကြေးဝန်ထောက် ဖြစ်နေသော အင်နို
ယတ်စီဂင်နိုတို့ပင်ဖြစ်၏။ အင်နိုယတ်စီဂင်နိုသည်။ ကျွန်ုပ်
ကာရီမြို့ထို့ကိစ္စရှိ၍လာသည်ဟု၊ သင်္ကာမကင်း ဖြစ်သည်နှင့်

အညီ“ဟေ့-ဘက်၊ဒီမှာကြည့်စမ်း။ မင်းဘာမှမပြောပေမဲ့။
မင်းဒီလာတာ အကြောင်းမရှိဘဲလာတာဟယ်လို၊ ငါမထင်ဘူး။
ငါ့မှာနှစ်လုံးပြူးသေနတ်တိုတလက်ရှိတယ်။ မင်းအသုံးလို
ရင် ငါ့ဆီလာပြီးယူလွှဲကွ”ဟူ၍။ ကျွန်ုပ်အားတိုးတိုးကြိတ်
၍ပြောကြား၏။

(ထိုအခါက ဟောဝင်နှင့်ဝင်နီတို့မှာ။ နောင်သောအခါ
အင်္ဂလိပ်နှင့်စေ့စပ်ရေးကို သဘောတူညီ အားပေးသူများ
ဖြစ်လာလျက်၊ကျွန်ုပ်တို့အား ၁၉၁၆-ခုနှစ် အရေးတော်ပုံ
က၊ ဂျာမန်ဘက်တော်သားများဟု စွပ်စွဲခဲ့သော၊ ဘာရေးစ
နား ရွာသူရွာသားတို့သည်။ သမတအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ဝေး
ကွာလှသည်ဟု။အင်္ဂလိပ်နှင့်စေ့စပ်ခြင်းကိုသဘောမတူဘဲ
ခေါင်းမာ နေသူများ ဖြစ်လာသည်မှာ။ ထူးခြားသော အ
ကြောင်းပင်ဖြစ်၏။) ဤကားစကားချပ်။

ဒပ်ဗလင်မြို့တော်သို့အသွား လမ်းခရီးတွင်ကျွန်ုပ်သည်။
ရဲဘော်အချို့နှင့် ဝင်ရောက်တွေ့ဆုံ၏။ နယူးကာဆယ် မြို့
နယ်အနောက်ပိုင်းတွင်။ထကြွသောင်းကြမ်းခြင်း အလျှင်းမ
ရှိသည်ကိုသိရ၏။နောက်ကျွန်ုပ်သည် လင်မာရစ်မြို့သို့ဆိုက်
ရောက်၏။ရှင်နန်မြစ်ကြီးကိုပေါင်းကူးထားသောတံတားကြီး
၏အစွန်နှစ်ဘက်တွင်။ ဗြိတိသျှစစ်သားများသည်၊ မြေက
တုတ်များပြုလုပ်၍ စောင့်ကြပ်နေ၏။ သို့သော်-ဤနေရာမှာ
လည်း အပျော်ထမ်းရဲဘပ်သားများကိုမတွေ့ရပေ။ နောက်
တနေ့တွင် ကျွန်ုပ်သည်၊ဘဲလီဘာရော့ဖီးမြို့သို့မီးရထားဖြင့်
ဆိုက်ရောက်လာရာ၊ မီးရထားမီးသူများအားလုံး မီးရထား

ပေါ်မှဆင်းကြရ၏။ အကြောင်းကိုစုံစမ်းသော်-အင်္ဂလိပ်စစ်သားများအား ဒပ်ဗလင်မြို့တော်သို့ရန် အရေးကြီးသဖြင့်။ မည်သည့်ရထားမျှသွားရန်ခွင့်မပြုတော့ပေ။

မည်သည့်ခရီးသည်မျှ ဒီရထားတွင် နေရာမရတော့ သဖြင့်။ ကျွန်ုပ်မှာ စရပ်တဆောင်၏ မီးဖိုချောင်အတွင်း ကုလားထိုင်ပေါ်တွင်ထိုင်ကာ၊ ထိုည၌အဘို့ အချိန် ကုန်လွန်စေရတော့၏။

နံနက်မိုးလင်းသောအခါ၊ ကျွန်ုပ်သည်-လူကင်မြို့သို့မီးရထားဖြင့်လိုက်ပါလာခဲ့၏။ ထိုမြို့တွင်တဖန် ကျွန်ုပ်တို့ခရီးသည်များဆင်းရပြန်၏။ ဒပ်ဗလင်မြို့သို့မော်တော်ကားတစီးကို ဘယ်လောက်ပေးရပေးရ ဌားရမ်းပြီးသွားရန်ရှာဖွေပါသော်လည်းမရပေ။ ကျွန်ုပ်မှာလူကင်မြို့တွင် ထိုည၌အဘို့သောင်တင်နေပြန်တော့၏။ နံနက်လင်းသောအခါ၊ မြို့တွင်းသို့ခါတ်ရထားဖြင့်ဝင်ရန်အကြံရသည်နှင့်၊ မိမိအင်္ဂါချီအိတ်အတွင်းမှ၎င်း၊ လက်ဆွဲအိတ်အတွင်းမှ၎င်း၊ သင်္ကန်းမကင်းဘွယ်ဖြစ်သောအရာဟူသမျှကိုစွန့်ပစ်ထားခဲ့ရပေ၏။

ကင်းဘရစ်တံတားကြီးသို့ရောက်သောအခါ၊ လမ်းကိုဖြတ်၍စောင့်နေသော အင်္ဂလိပ်စစ်သားများကိုတွေ့ရ၏။ စစ်သားများကကျွန်ုပ်အားမည်သူမည်ဝါလဲ၊ ဘယ်ကလာသလဲ စသည်ဖြင့်မေးမြန်း၏။ ကျွန်ုပ်က- ကြိုတင်စိတ်ကူးထား

သည့်အတိုင်း။ ကျွန်ုပ်သည် သည်အဆောက် အဦးဘက် ဆိုင်ရာ အလုပ်သမား ခေါင်းဆောင် ဖြစ်၍၊ မြို့ပြင်တွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်ရာမှ ယခုအိမ်သို့ပြန်လာခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြား၏။

ကျွန်ုပ်အား မြို့တွင်းသို့ဝင်ရန် လက်မှတ်ထုတ်ပေးမည့် ဆဲဆဲတွင်၊ ဒပ်ဗလင်မြို့စုံထောက်ဘက်ဆိုင်ရာ အရာရှိတ ယောက်က၊ ကျွန်ုပ်အားမှတ်မိသည့်အတိုင်း အင်္ဂလိပ်စစ် သားများအား “ဒီအကောင်ကိုဘမ်းထားလိုက်၊ ဒီအကောင် ကိုရှေးက ကျုပ်မြင်ဘူးတယ်၊ ဪ-သိပြီ-တွမ်ကလပ်နဲ့ တွဲတွဲနေတဲ့အကောင်ဘဲ။”

ဗြိတိသျှစစ်ဗိုလ် “ဘာ-တွမ်ကလပ်ဆိုတာဘာလဲ”

စုံထောက် “တွမ်ကလပ်ကို မင်းမသိဘူးလား” သူပုန်တွေ ရဲ့ခေါင်းဆောင်ပေါ့။ သမတအုပ်ချုပ်ရေးကျေငြာစာတမ်း ကိုလက်မှတ်ထိုးသူဟာ-တွမ်ကလပ်ပေါ့။”

ဗြိတိသျှစစ်ဗိုလ်မှာ ခေါင်းနာဘမ်းကြီးပြီးလျှင်။ “ဒီအ ကောင်ကိုဘမ်းချုပ်လိုက်၊ အစောင့်လဲထား” ဟူ၍အမိန့် ပေးတော့၏။

မည်မဟုတ်သေးဟူ၍၎င်းသိ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် လက်နက်
ကိုင်၍တော်လှန်ခြင်းအားဖြင့် လွတ်လပ်ရေးကို ကျွန်ုပ်တို့အ
လျှံရှိကြောင်းထင်ရှားစေ၏။ ဤသည်ကား ကျွန်ုပ်တို့၏ရည်
ရွယ်ချက်ဖြစ်ရာ၊ ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း အောင်မြင်သည်
သို့ဆိုရပေမည်။ လက်တဆုင်မျှသော၊ အပျော်ထမ်းစစ်
သားများသည်၊ ဒပ်ဗလင်မြို့တော်ကြီးကို ရက်အတန်ကြာ
သိမ်းပိုက်ခဲ့လေသည်။ လူအပေါင်းတို့မှာလည်းမျိုးချစ်မိတ်
မိတ်ထက်သန်လာကြကုန်၏။ နောင်လာ နောက်သားများ
သည်၊ ကျွန်ုပ်တို့အား တာဝန်ဝတ္တရား ပျက်ကွက်သည်ဟု
အပြစ်တင်နိုင်ကြတော့မည်မဟုတ်ပေ။

ထိုသို့အချုပ်ခံနေရစဉ်၊ ကျွန်ုပ်၏သားရေအိတ်အတွင်း
မှယမ်းထောင့်အချို့ကို ထွေရပြန်၏။ ဤယမ်းထောင့်များ
မိသွားချေသော် ခက်တော့မည်ဖြစ်ရာ၊ မည်သို့မည်ပုံကြံ
ဆောင်ထုတ်ပစ်ရမည်ကို စိတ်ကူးရတော့၏။

အစောင့်စစ်သား၏ ခွင့်ပြုချက်အရခြေအိတ်ကိုလဲ ဟန်
ဆောင်၍၊ ကျည်ဆန်များကို အင်္ကျီအိတ်တွင်းသို့ ပြောင်း
၍ထည့်ရ၏။ အချုပ်ခန်းအတွင်း ခန့်ဟန်းသွားအောက်တွင်
ပေါင်မုန့်တလုံးကိုမြင်သည်နှင့် အစောင့်စစ်သားအား ဆာ
လောင်မွတ်သိတ်သောကြောင့် စာပါရစေရန် ခွင့်တောင်း
ကာ အဆိုပါပေါင်မုန့်ကိုစားဟန်ဆောင်၍ အိတ်တွင်းမှ
ကျည်းဆန်များကိုထုတ်လျက် ပေါင်မုန့်တွင်းသို့ တချဉ်း
တချဉ်းသွင်းရ၏။ တဖန်ပေါင်မုန့်မှာ မကြာသေးမီဖြင့် စာ

မည်မဟုတ်သေးဟူ၍၎င်းသိ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် လက်နက်
ကိုင်၍တော်လှန်ခြင်းအားဖြင့် လွတ်လပ်ရေးကို ကျွန်ုပ်တို့အ
လိုရှိကြောင်းထင်ရှားစေ၏။ ဤသည်ကား ကျွန်ုပ်တို့၏ရည်
ရွယ်ချက်ဖြစ်ရာ၊ ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း အောင်မြင်သည်
သို့ဆိုရပေမည်။ လက်တဆုင်မျှသော၊ အပျော်ထမ်းစစ်
သားများသည်၊ ဒပ်ဗလင်မြို့တော်ကြီးကို ရက်အတန်ကြာ
သိမ်းပိုက်ခဲ့လေသည်။ လူအပေါင်းတို့မှာလည်းမျိုးချစ်မိတ်
ခါတ်ထက်သန်လာကြကုန်၏။ နောင်လာ နောက်သားများ
သည်၊ ကျွန်ုပ်တို့အား တာဝန်ဝတ္တရား ပျက်ကွက်သည်ဟု
အပြစ်တင်နိုင်ကြတော့မည်မဟုတ်ပေ။

ထိုသို့အချုပ်ခံနေရစဉ်၊ ကျွန်ုပ်၏သားရေအိတ်အတွင်း
မှယမ်းထောင့်အချို့ကို ထွေရပြန်၏။ ဤယမ်းထောင့်များ
မိသွားချေသော် ခက်တော့မည်ဖြစ်ရာ၊ မည်သို့မည်ပုံကြံ
ဆောင်ထုတ်ပစ်ရမည်ကို စိတ်ကူးရတော့၏။

အစောင့်စစ်သား၏ ခွင့်ပြုချက်အရခြေအိတ်ကိုလဲ ဟန်
ဆောင်၍၊ ကျည်ဆန်များကို အင်္ကျီအိတ်တွင်းသို့ ပြောင်း
၍ထည့်ရ၏။ အချုပ်ခန်းအတွင်း ရန်ဟန်းသျှားအောက်တွင်
ပေါင်မုန့်တလုံးကိုမြင်သည်နှင့် အစောင့်စစ်သားအား ဆာ
လောင်မွတ်သိတ်သောကြောင့်၊ စာပါရစေရန် ခွင့်တောင်း
ကာ အဆိုပါပေါင်မုန့်ကိုစားဟန်ဆောင်၍ အိတ်တွင်းမှ
ကျည်းဆန်များကိုထုတ်လျက် ပေါင်မုန့်တွင်းသို့ တချဉ်း
တချဉ်းသွင်းရ၏။ တဖန်ပေါင်မုန့်မှာ မကြာသေးမီဖြင့် စာ

မကောင်းဟန်ပြုပြီးလျှင်၊ ခုန်တန်းလျားအောက်သို့ပစ်သွင်းလိုက်ပြန်၏။

ထိုအချိန်တွင် စစ်ဗိုလ်တယောက်သည် အချုပ်ခန်းကို ဖြတ်၍သွားစဉ်၊ အစောင့်စစ်သားအား “ဒီအကောင်တွေကို တံတွေထွေးရန် မင်းခွင့်ပြုနေသလား၊ သိပ်ညစ်ပတ်နေတာ ဘဲ၊ ဒီအကောင်တွေကို ရေတပုန်းခင်ပေးပြီး၊ အခန်းကို အဆေးခိုင်းလိုက်” ဟု ဒေါသသံဖြင့် အမိန့်ပေးသွား၏။

ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ အချုပ်ခံရသူမှာ မကျေမနပ်ဖြစ်ပြီးလျှင် “တံတွေထွေးတာ တို့ချည်းဘဲမဟုတ်ဘူး၊ ဒီတံတွေကွက်တွေဟာ အရင်ကထဲကရှိနေတာ” ဟု ကန့်ကွက်၏။

ကျွန်ုပ်မှာ ပေါင်မုန့်အပြင် ထွက်သွားစေရန် အခွင့်အရေးရပြီဖြစ်၍ “လင်းပါကွာ တို့ဆေးပေးလိုက်တာပေါ့” ဘာဖြစ်သေးသလဲ “အပြင်းတောင်ပြေသေးတယ်” ဟု ပြောရ၏။

ကျွန်ုပ်တို့သည် သံပုန်းများကိုဆွဲ၍ အပြင်ကွက်လုပ်၍ ရေဘုတ်တိုင်သို့သွားပြီးလျှင်၊ ရေထည့်ယူခဲ့ကြပြီးနောက် ခူးထောက်ပြီးလျှင် အခန်းတွင်းရှိ ကြမ်းပြင်ကို ရေပက်၍ အားဘက်သရော ဆေးကြောရပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက်သော ပေါင်မုန့်သည်လည်း အခန်းတွင်းမှ အပြင်သို့ရောက်၍သွားတော့၏။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုက်ရိုက်သက်သေခံမရှိတော့ပြီဖြစ်၍၊ ဤအခါမှ အသက်ကိုကောင်းစွာရှုနိုင်တော့၏။

ညနေချမ်းသို့ရောက်သောအခါ၊ ကျွန်ုပ်နှင့်တကွ အခြားသူများပါ ကိမိန့်ဟပ်ထောင်ကြီးသို့ယူဆောင်သွား၏။ လမ်း

ခရီးတွင် ကြည့်နေသော ပရိသတ်တို့မှာ ကျွန်ုပ်တို့အား သနားညှာတာဝန်မပေါက်ချေ။ အချို့မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကို ကြည့်ပြီး ဒေါသပင်ထွက်နေကြ၏။ မိန်းမကြီးတယောက်ကမူ ကျွန်ုပ်တို့ကို စောင့်ကြပ် ခေါ်လာသောစစ်သားအား “ဒီအကောင်တွေကို ဘာပြုလို့ ဒုက္ခခံပြီး ခေါ်လာရသေးသလဲ သတ်ပစ်လိုက်ပါလား” ဟု အော်၍ ပြော၏။ ကျွန်ုပ်သည် ထိုမိန်းမကြီး မျက်နှာကို စိုက်ကြည့်ပြီးသော် “ခင်ဗျားကို ကျုပ်တို့က ဘာလုပ်လို့လဲ” ဟု ပြန်၍ အော်ရာ အစောင့်စစ်သားက စကားမပြောဘဲ ဆက်လက်သွားရန် အမိန့်ပေး၏။

ကိမ္ဘာပေါ်ထောင်သို့ ရောက်လျှင် အချုပ်ခန်းတခုအတွင်း၌ ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက်ကို ချုပ်ထားတော့၏။

ကျွန်ုပ်၏ အဘော်မှာ ကျွန်ုပ်နှင့် သဘောချင်း မတိုက်ဆိုင်ရကား မိမိ၏ သားမယားတို့မည်သို့ မည်ပုံ နေထိုင်ကြလိမ့်မည်ကို စဉ်းစားတွေးတောမိပြန်၏။ ဘရေ့စနား ရွာတွင် အသက်ရှင်နေသေးသော မိခင်အိုကြီးအတွက် လည်းရတက်မအေးဖြစ်ရပြန်၏။ ကျွန်ုပ်အား ဖမ်းဆီးသည်ကို သိလျှင် မိခင်အိုကြီးမှာ နှလုံးကွဲ၍ သေလေမည်လား ဟု စိုးရိမ်မကင်း ဖြစ်မိ၏။ နောက်တနေ့တွင် ရဲဘော်အကျဉ်းသမားတဦးနှင့် တွေ့ဆုံရာ သူက - ကျွန်ုပ်အား မိဘ-သားမယားတို့၏ အရေးနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သို့ သဘောထားရမည်ကို အကြံပေး စကားပြောကြားသောကြောင့် ကျွန်ုပ်မှာ ထိုအချိန်မှစ၍ နောင်အခါပိတ်ပူပန်ခြင်းမဖြစ်တော့ပေ။

အခဏ်း(၁၀)

ကိမိန်ဟမ်ထောင်ကြီးအတွင်း။

ကိမိန်ဟမ် ထောင်ကြီးသို့ ဆိုက်ရောက်သည့် ညက၊ ကျွန်ုပ်သည်အပေါ့အလေး သွားရန်၊ ကျွန်ုပ်အားချုပ်နှောင်ထားသည့် အခန်းကလေးအတွင်း၊မီးချစ် ချစ်၍အိမ်သာကိုရှာဖွေရာ၊ အပြင်ဘက်မှ သေနတ်သံ နှစ်ချက်ကြားရ ပြီးနောက်၊ အချုပ်ခန်း၏ ပြူတင်းပေါက် မှန်များကွဲပြီးလျှင်၊ အင်္ဂတေများကွာကျရာ၊ကျွန်ုပ်၏ကိုယ်တွင်အင်္ဂတေအပိုင်း အစများဖုံးလွှမ်းနေတော့၏။

အစောင့်စဉ်တလိတို့သည်၊သေနတ်များဖြင့် ချိန်ရွယ်ကာ အချုပ်ခန်းတွင်းသို့ ဝင်လာကြပြီးလျှင်၊ ကျွန်ုပ် ကိုယ်ကိုရှာဖွေလျက်၊မီးချစ်ကို သိမ်းလိုက်ပြီးသော်၊ နောက်ထပ်အလန့်တကြားလုပ်လျှင်ကျွန်ုပ်အား အပြစ်ပေးမည်ဟုကြိမ်းမောင်း၍ထွက်ခွာသွားကြ၏။

နော်တနေ့နံနက်တွင် ကျွန်ုပ်အားအကျဉ်းသမား၃၀-ခန့်ရှိသော အချုပ်ခန်းကြီးတခုသို့ ပြောင်းရွှေ့ထား၏။ အရေးတော်ပုံအတွင်း၊မြို့တော် ရုံခန်းမကြီး ခေါင်းမိုးပေါ်က နေ၍ တိုက်ခိုက်ရာတွင်သေနတ်ကျည်ဆံမှန်၍သေဆုံးသော၊ဆင်း၏ညီ၁၅-နှစ်ရွယ်ရှိ မက်ကွန်နော်လီကို ဤအချုပ်ခန်းကြီးထဲတွင်ထွေရ၏။

ကျွန်ုပ်တို့ထံ အစားအသောက်လာပို့သော၊ အစောင့်စန့်
တလီသည်စိတ်လေးဘွယ်သတင်းစကားများကို ယူဆောင်
လာလေ့ရှိ၏။ တနေ့သ၌၊ ဘိုလန် မုန့်ဘိုကြီးကိုမီးထောင်သွား
ပြီဖြစ်၍၊ ပေါင်မုန့်များဈေးတက်ခါ၊ တလုံးလျှင် လေးသျှိုလင်
ပေးရသည်ဟု ပြောသံကိုကြားရသောအခါ၊ အကျဉ်းသမား
များမှာ၊ များစွာစိတ်မကောင်း ဖြစ်ရ၏။ တယောက်သော အ
ကျဉ်းသမားက၊ အရေးတော်ပုံထဲ ပါဝင်ရန်အိမ်မှ သူထွက်
လာစဉ်က၊ အိမ်တွင် ပိုက်ဆံ ငါးသျှိုလင်မျှသာ ကျန်ရစ်ခဲ့
ကြောင်း၊ ပေါင်မုန့်ဈေးများ ယခုလိုတက်နေလျှင်၊ သူ့သား
မယား ဘယ်လိုနေလို့ ဘယ်လိုစားနေ ကြရပါ့မလဲဟု
တငြီးငြီးတငြူငြူဖြစ်နေရှာ၏။

ထိုအခါ၊ အရေးတော်ပုံ ဖြစ်အောင်အားပေး တိုက်ထွန်း
သည်ဟုသင်္ကာ မကင်းသဖြင့်၊ ဘမ်းဆီးခြင်း ခံရသော၊ အ
မေရိက လူမျိုး-ဂျိုမ်းဆာလာဘင် ဆိုသူကို၊ သူသည်တောင်
အမေရိကန်၌ ထကြွသောပုန်ကန် မှုများတွင် ပါဝင်ခဲ့ဘူး
ကြောင်း၊ ပုန်ကန်မှု အတွက် အချုပ်ခံရစဉ်တွင်၊ ဤသို့သား
မယားများ အတွက် ပူပင်သောက ရောက်ခဲ့ ဘူးကြောင်း၊
သို့သော် ထိုသို့ပူပန်ခြင်းကို မည်ကဲ့သို့ ဖြေဖျောက်ရသည်
ဟုအကျယ်တဝင့်ပြောကြားသည့်မှာ၊

“အဆွေ ရဲဘော်တို့၊ သင်တို့၏ စိတ်ကို ဤအကျဉ်း
ထောင်၏ နံရံများမှကျော်ထွက်၍ မသွားပါစေနှင့်၊
ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟတို့၏ ဒုက္ခကို၊ အသင်တို့ပူပန်ပိုး
ရိမ်နေခြင်းဖြင့်၊ မည်သည့် အကူအညီမှ ပေးနိုင်ကြ

မည်မဟုတ်၊ သူတို့၏ ဒုက္ခများ လျော့ပါးသွားအောင်
လည်း မတတ်နိုင်၊ သူတို့ သက်သာ ချောင်ချီအောင်
လည်း ဆောင်ရွက် ပေးနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ယခုအ
သင်တို့ ခံစားနေရသော ဒုက္ခထက် ကြီးကျယ်မြင့်
မြတ်သော အရေးတော်ပုံအတွက်၊ တနေ့ ကျလျှင်
သင်တို့၏ ညာထက်ရုံးပင် ပြုတ်ပြုတ် ပြုံးအောင်
တိုက်ခိုက် ရဦးမည်မဟုတ် ပါလော့။ ထိုမှတပါး အ
ပြင်ဘက်ရှိ ဆွေမျိုး မိတ်သက်ဟာတို့ အတွက် စိုးရိမ်
ပူပန် နေခြင်းဖြင့်၊ အသင်တို့ အဒိဋ္ဌာန်ပြုထားချက်
များ၊ အားလျော့သွားအောင် ပြုလုပ်နေသည် နှင့်မတူ
ပါလော့” ဟု ရှည်လျားစွာ အားပေးစကား ပြော
ကြား၏။

သူပြောသော စကားများမှာ၊ ကျွန်ုပ် အဘို့သက်သာ
ရာရသော်လည်း အခြားလူများ အဘို့များစွာ မထူးခြားလှပေ။

အချုပ်ခန်းမှာ၊ ကြီးသည် ဆိုသော်လည်း အကျဉ်းသမား
များနှင့် နှိုင်းစာသော်၊ ကျယ်ဝန်းသည်ဟု မဆိုသာ၊ အချုပ်
ခန်းအတွင်း၌လည်း၊ ထိုင်စရာစားပွဲ ကုလား ထိုင်ဟူ၍၊ ဘာ
တခုမျှ မရှိပေ။ ကျွန်ုပ်တို့မှာ အချုပ်ခန်းအတွင်း ဟိုရှောက်ဒီ
ရှောက်နေရာမှညောင်းညာ သောအခါ၊ အုတ်နံရံကိုမှီ၍ ထိုင်
ကြ ရကုန်၏။ အိပ်သော အခါလည်း၊ စန့်စန့် ရန့်ရန့် မအိပ်
သာသဖြင့်၊ တယောက်ပခုံးတယောက်ခေါင်းအုံးကာ ခွေ၍
အိပ်ကြရ၏။

နံနက် မိုးလင်းသောအခါ၊ ကျွန်ုပ်မှာ သေနတ် သံများ

ကြောင့်၊ လန့်၍ နိုး၏။ ထိုအသံများမှာ၊ တွမ်ကလပ် ပက်ဒရစ်
ပီးရူးနှင့် သောမတ်မက် ဒိုနားတို့အား ပြစ်သတ်သောသေ
နတ်သံများဖြစ်သည်ကို နောင်သောအခါသိရတော့၏။

နေ့လည် အချိန်သို့ရောက် သောအခါ၊ အချုပ်ခန်းပြင်
ဘက် မြေကွက်လပ်၌၊ ဂျူပလန်ကက်နှင့် အခြားအကျဉ်း
သမား နှစ်ယောက်ကို တွေ့မြင်ရ၏။ ၎င်းတို့အား စစ်ဘက်
ဆိုင်ရာရုံးမှ သေဒါဏ် အပြစ်ပေးလိုက်သဖြင့်၊ ခေါ်ဆောင်
လာခြင်းဖြစ်သည်ကို နောင်သောအခါမှကျွန်ုပ်သိရ၏။ သူတို့
သည်အစောင့် စန်တလီ၏ အမိန့်အရသူတို့ အိပ်တွင်းမှ
ဆေးလိပ်နှင့် မီးချစ်ဆံများကို ထုတ်ပစ် နေသည်ကိုလည်း
ကျွန်ုပ်မြင်ရ၏။

ဘုန်းကြီးတပါး ကြွရောက်လာကာ၊ ဂျူပလန်ကက်နှင့်
လက်တွဲလျက်အတန်ကြာ ဟိုရှောက်ဒီရှောက်လုပ်နေကြ၏။
ဤနေ့ညတွင် ဂျူပလန်ကက်သည် သူ၏ရည်စားရေးဂစ်
ဖို့နှင့်ထောင်ထဲတွင် လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း ပြုရသည်ဟု
သိရပေကြောင်း။ နောက်တနေ့ နံနက်တွင် ဂျူပလန်ကက်
အားသေနတ်နှင့် ပစ်သတ်ခြင်း ခံရရှာလေသတည်း။

အခဏ်း (၁၁)

ထောင်ထဲတွင် အမျိုးသားသိချင်းဆိုခြင်း။

ဤနေ့သည်ကား ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ဖြစ်၏။ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာဆာ
ဂျင်တယောက်သည်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ အချုပ်ခန်းတွင်း သို့ဝင်
လာပြီးလျှင်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ခေါင်းဆောင်သုံးဦးကို ဤနေ့နံနက်
ကပစ်သတ်လိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း၊ လူသေအလောင်း တရာခန့်
ဆန့်သော တွင်းကြီး တထွင်း ကိုလည်း တူးထားပြီ ဖြစ်၍၊
ကျွန်ုပ်တို့၏ ခေါင်းဆောင်များ နောက် သို့ လိုက်ရလိမ့်မည်
ထင်ကြောင်းနှင့်ပြောကြားရာ၊ ယခင်က စကားပြောသံတို့
ဖြင့်ဆူညံနေသော အချုပ်ခန်းကြီးမှာ၊ အပ်ကျသံပင်ကြားရ
မည်ကောက် တိတ်ဆိတ်သွားတော့၏။

မကြာမီ တယောက်သော အကျဉ်းသမားသည်၊ အုတ်
နံရံနားသို့ကပ်သွားပြီးလျှင် ခူးထောက်ခြင်းပြုရာ၊ ကျွန်ုပ်တို့
အားလုံး သူလုပ်သလိုလိုက်၍ လုပ်ကြပြီးလျှင်၊ ဘုရားရှိခိုး
ကာ ဆုမွန်ကောင်းများတောင်းကြ၏။

လီယိုရင် အမည်ရှိသူ လက်သမားတယောက်ကား၊ အ
ရေးတော်ပုံအတွင်း ဒါဏ်ရာရသဖြင့်၊ သွေးစွန်းပေနေသော
အပျော်ထမ်းရဲတပ်ယူနီဗေါင်းကိုဝတ်ဆင်လျက်ပင်၊ အုတ်
နံရံကိုမှီ၍နေ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ လုပ်သလို သူလိုက်၍ မလုပ်ဘဲ၊
တိတ်ဆိတ်နေခြင်းကိုသူကစတင်၍ပြုဖျက်သည်ကား-

သည် ဘုရားရှိခိုးခြင်း- ဆုတောင်းခြင်း ကိုလည်း မပြုဘဲ၊ ကျွန်ုပ်တို့အားသာလျှင်ဆဲဆိရေရွတ်နေကြကုန်၏။

“ဟေ့-သူပုန်တွေ၊ မင်းတို့ဟာတို့ရဲ့ သေမင်းတွေဘဲ၊ တို့ မှာတာအပြစ်မှမရှိဘူး၊ မင်းတို့သူပုန်ထတဲ့အထဲလဲ တို့မပါဘဲနဲ့၊ အခုတော့မင်းတို့လို-တို့လိုက်သေရတော့မယ်” ဟု ခြံရင်း။

“ငါ-လုလို့ရတာဘိနပ်တရံထဲပါကွာ၊ ဒီဘိနပ်လဲသေးနေလို့ ငါနဲ့ မတော်ဘူးကွ” ဟု ခြံရင်း၊ တယောက်တယောက် ကျွန်ုပ်တို့အားအပြစ်တင်ကြ၏။

သို့သော်- ကျွန်ုပ်တို့အထဲမှ မည်သူ့ကိုမျှ သေနတ် ဖြင့် ပစ်ခါ အသတ်မခံရပေ။

နောက်တနေ့တွင် လူရွေး၍ထုတ်ပြီးသော်၊ အပြစ်မတွေ့သူများကို ထောင်မှ လွှတ်လိုက်၏။ ကျွန်ုပ်ကိုမူ အခြားအကျဉ်းသမားများနှင့်အတူ၊ ရစ်ချမ္ဗန်စစ်တန်းလျားသို့၊ အစစ်ခံရန်ပို့လိုက်လေသတည်း။

လွန်းသဖြင့်ညဉ့်အခါကောင်းစွာအိပ်၍မရပေ။ဘွတ်ဘိန်း
များကိုချွတ်၍ခေါင်းအုံးရသည့်ပြင် ကွတ်အင်္ကျီများကိုချွတ်
၍ စောင်သဖွယ်ခြုံကြရ၏။

ကျွန်ုပ်တို့အထဲတွင်အိုမင်းမစွမ်းသောမြို့စားကြီးကောင့်
ပထန်ကက်လည်းပါဝင်၏။သူ့ခမျာမှာအသက်ကလည်းကြီး
ရာသီဥတုကလည်းလွန်းသဖြင့်မအိပ်နိုင်ရှာပေ။သို့ကြောင့်
လိပ်မော်သီးထည့်သောသေတ္တာလွတ်တလုံးကိုမရ မကရှာ
ဖွေပြီးလျှင်အုပ်နံရံနားကပ်၍ထားကာဤသေတ္တာလွတ်ပေါ်၌
သူ့အားထိုင်စေရ၏။အချို့လူငယ်များက သူတို့၏ ကွတ်
အင်္ကျီများကိုချွတ်လျက် အဘိုးကြီး၏ ခြေထောက်များကို
ရစ်ပတ်ပေးခြင်း ပခုံးပေါ်တွင်လွှမ်းခြုံပေးခြင်းကိုပြုကြ၏။

ကျွန်ုပ်တို့၏ညစာမှာ အာလူးနှင့် အခဲသားကို ရော၍
ထားသောအစာပင်ဖြစ်၏။ ဤအစားအစာကို ပုံးကြီးတခု
တွင်ထည့်၍အားလုံးပိုင်း၍စားကြရ၏။ ခပ်စရာလည်းခွက်မ
ပေးသဖြင့် ဘိစကွတ်မုန့်ဖြင့်၎င်း၊ တုတ်ကလေးများဖြင့်၎င်း၊
ခဲယဉ်းစွာယူ၍စားရ၏။ကျွန်ုပ်တို့၏ဒုက္ခကိုမရှုနိုင်သော စစ်
သားတယောက်က နို့ဆီဘူးလွတ်များကို ယူ၍ပေးသော
အခါမှ ကျွန်ုပ်တို့မှာသက်သာရာရတော့၏။

ဤရစ်ချမှန်စစ်တန်းလျားတွင်အချုပ်ခံနေရစဉ်အကျဉ်း
သမားများမှာ အများအားဖြင့် အပျော်ထမ်းရဲတပ်သားများ

ဖြစ်၍ကျွန်ုပ်နှင့်သိကျွမ်းဘူးသူများ၏။ အားလုံးလိုလိုပင်အ
ရေးတော်ပုံအတွင်းအမျိုးမျိုး အသုံးတော်ခံခဲ့ဘူးသူများဖြစ်
ရာ၊မျိုးချစ်များ၊ပီပီ သတ္တိလည်းရှိလျက် ပျော်ပျော်ပါးပါးပင်
နေထိုင်ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ရဲဘော်တစ်ယောက်- ဂျွန်-အို-မဟွန်နို
အားဥက္ကဋ္ဌတင်မြှောက်၍ အစည်းအရုံးတစ်ရပ် လုပ်ထား၏။
ဥက္ကဋ္ဌကြီးသည်စစ်ဒိုလ်များ၏ ထမင်းချက်သူအား လာဘ်
ပေးပြီးလျှင်ပီစကီအရက်များကို ကြာခဏ ယူလာရန်စီမံ
၏။ ကျွန်ုပ်မှာအရက်ပုလင်းကို သိမ်းဆည်းရသော ဘဏ္ဍာ
ထိန်းဖြစ်၏။ နေ့အခါအရက်ပုလင်းကို မီးဖိုအခေါင်းတိုင်အ
တွင်းဝှက်ထားရ၏။ ညဉ့်အချိန်လွန်းသဖြင့် မအိပ်နိုင်သော
အခါအရက်ပုလင်းကို ထုတ်၍ တကြိုက်နှစ်ကြိုက် သောက်ရ
၏။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဥက္ကဋ္ဌက “ဟေ့ ဘဏ္ဍာထိန်း သေ့နဲ့ သံ
သေတ္တာဖွင့်စမ်း” ဟုအမိန့်ပေးလျှင် ကျွန်ုပ်မှာဝှက်ထားရာနေ
ရာမှအရက်ပုလင်းကိုထုတ်၍ ပေးရသည်မှာ အမြဲ လိုလိုပင်
ဖြစ်၏။

တနေ့သ၌မြို့စားကြီးကောင့်ပလန်ကက်သည် ဆရာဝန်
နှင့်တွေ့ဆုံရန်ဆေးရုံခန့် သို့သွားရ၏။ ဆရာဝန်သည်အမည်
ကိုမေးရာတွင် သေဇက်အဖြစ်ပေးခံရတဲ့ဂျိုးဇက်ပလန်ရဲ့
အဖေမဟုတ်လား” ဟုပြောသောအခါမှ ကောင့်ပလန်ကက်
မှာမိမိသားအသတ်ခံရကြောင်းသိရှာ၏။ အဘိုးကြီးကားထို
သတင်းကို တည်ကြည်ငြိမ်သက်စွာ နာခံနိုင် သော်လည်း
ကျွန်ုပ်တို့မှာ အသဲကွဲတော့မဘတ်ဖြစ်ရလျက်၊ အဘိုးကြီး
အားမျက်နှာပင်မပြရဲတော့ပေ။

ကျွန်ုပ်တို့သည်အချုပ်ခန်းအတွင်း အချိန်ကုန်အောင်နိုး
ဖွင့်ကာအမှုစစ်ဆေးကြသေး၏။

ဒီဗလာရားအား ဂဲလကီကျွန်းကိုမတရားသိမ်းပိုက်သော
ဘုရင်အဖြစ်ဖြင့်တရားခံလုပ်၍၊ ကောင့်ပသန်ကက်အား တ
ရားသူကြီးလုပ်စေလျက်ပိလျှံ အိုဘရင်း ပက်မဟွန် မြို့တော်
ဝန်အိုနိုးနှင့်ချေ ချေ ရိနိုးတို့အားဘရားလျှံနှင့် တရားခံများ၏
ရှေ့နေများအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်စေ၏။ တရားလိုတရား
ခံနှစ်ဦးနှစ်ဘက်ရှိ ရှေ့နေများကအမျိုးမျိုး ပြောဆိုကြပြီး
နေသော။ ရိလူကြီးများ၏ အလှည့်သို့ရေခံ၏။ ဤနေရာတွင် အ
ဆုံးသတ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ဆက်လက်၍အမှုစစ်ဆေးတာ့ပေ။ အ
ဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်ဒီဗလာရားအားစစ်ရုံးက စစ်ဆေးရန်
နောက်တနေ့တွင် ချိန်းဆိုထားသည်ဖြစ်ရာ ဒီဗလာရားက
“ဟေ့ ကောင်တွေ” ဒီလိုလုပ်နေတာဟန်မကျဘူး ထင်တယ်
“ငါ့နူးတုန်ငှတယ်ကွာ” ဟုပြောရှာ၏။ ထိုအခါမှ ကျွန်ုပ်တို့
သည်းဤကဲ့သို့ ပြုလုပ်နေသည်မှာနက်ဖြန် ဒီဗလာရားအတို့
နိမိတ်မကောင်းဖြစ်တော့မည်ဟုသိပြီးသော် ရပ်ဆိုင်းလိုက်
ကြတော့၏။

နောက်တနေ့နံနက်အချိန်တွင်ကျွန်ုပ်တို့သည် ဒီဗလာရား
၏ဘေးတွင်ပိုင်း၍ထိုင်ကာဒီဗလာရားအား အမှတ်တရဖြစ်
စေရန်တင့်တရ ပေးခဲ့ပါမည့်အကြောင်း တောင်းဆိုကြ၏။
သူ့မှာရှိအမှုပေါင်တိန် ကလောင်တန်မျှမကျန် တယောက်

တရုစီပေး၏။ သို့သော်မရသောသူများလည်း ရှိသေးသဖြင့် ထိုသူများက ဒီဗလာရား၏ အင်္ကျီကြယ်သီးများကို ဖြုတ်၍ ယူကြ၏။ အရေးတော်ပုံတွင် ခေါင်းဆောင်သူဟူသမျှအား သေနတ်ဖြင့်၊ ပစ်သတ်ခြင်း ပြုနေသည်ဖြစ်ရာ၊ ဒီဗလာရားမှာ လည်း ထိုအတိုင်းပင် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ယူဆကြ၏။ ဒီဗလာရား ကားမျက်နှာမပျက်၊ ရဲရင့်တည်ကြည်လှပေ၏။ သူ့အလက် ဆွဲနှင်ဆက်သူများ အနက် ကျွန်ုပ်မှာ နောက်ဆုံးဖြစ်၏။

ထိုအခါ ဒီဗလာရားက “ခွဲကြပို့-ဘက်- ငါတို့နောက် တွေ့တော့မယ်မဟုတ်ဘူး” ငါတော့အဲဒါမျိုးနဲ့ ဘွေမှာ မလွဲ ဘူး” ဟူ၍ သူ၏လက်များကို မြောက်ခါသေနတ်ဖြင့် ပစ်သကဲ့ သို့ပြုလေတော့၏။

အခန်း-(၁၂)

ရစ်ချမ္ဗန်စစ်တန်းလျားတွင်။

ကျွန်ုပ်တို့အား ရစ်ချမ္ဗန်စစ်တန်းလျားရှိကစားရုံကြီးတွင် အခြားအကျဉ်းသမားများနှင့်အတူ ချုပ်ထား၏။ ဤနေရာတွင်ကျွန်ုပ်သည် ဒီဗလာရားနှင့် ဒေါက်တာဟေး တို့အား တွေ့လျက်၊ သူတို့က ကာရီနယ်နှင့် လင်မာရစ်နယ်များတွင် ဘယ်လိုဖြစ်သလဲဟု အရေးတကြီးမေးကြ၏။ ကျွန်ုပ်က လည်း ထိုနယ်များမှာ ဘာမျှ မဖြစ်ကြောင်းနှင့် ဝမ်းနည်းစွာ ပြောကြားရ၏။

နောက်တနေ့တွင်ကျွန်ုပ်နှင့် ဒီဗလာရားအပြင် အခြား အကျဉ်းသမား ၃၀ ခန့်တို့အား အချုပ်ခန်းတခုသို့ပို့လိုက်၏။ ထိုအခါတွင်ကျွန်ုပ်နှင့်သိက္ခမားဘူးသူရဲဘော် အများအပြား ပါဝင်သဖြင့်ကျွန်ုပ်တို့သည်မိမိတို့တွေ့ကြုံဖြစ်ပျက်ခဲ့ရသော အကြောင်းများကို အသီးသီးပြောကြားကြခြင်းဖြင့်ညီသာ ခံသာဘင်ကိုပျော်ရွှင်စွာကျင်းပနေကြ၏။ သူတို့ထံမှ အရေးတော်ပုံအတွင်း မည်သို့မည်ပုံ တိုက်ခိုက်ကြသည်ကိုကြား သိရပေ၏။

ယခုနေရသောအချုပ်ခန်းသည်ကီမိန်ဟမ်ဆောင်တွင်း ရှိအချုပ်ခန်းနှင့်ဘာမျှမထူးခြားစွာပေ။ ဥတုရာသီကလည်း

လျက်၊ ဒပ်ဗလင်မြို့ စုံထောက်များက သေချာစွာကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီးလျှင်၊ အချို့ ကိုစစ်ရုံးသို့တင်၍ စစ်ဆေးစေလျက်၊ အချို့ကို အင်္ဂလန်ပြည်သို့ အကျဉ်းချထားရန်ပို့စေ၏။

တွမ်ကဲလီ၊ ပက်ဒီအိုကက်ဖီး နှင့်၊ ဂျာရိုက်အို-ဆာလီဘင် တို့အား၊ ကျွန်ုပ်အားချုပ်ထားသော အခန်းတဘက်၌ ချုပ်ထား၏။

ပက်ဒီ အိုကက်ဖီးသည်ကား၊ ဗဟိုရဲစာတိုက်ကြီး၏စာရေးတယောက်ဖြစ်၍၊ အပျော်ထမ်းတပ်သားတဦးပင်ဖြစ်၏။

အပျော်ထမ်းတပ်ထဲ ပါဝင်သဖြင့် စာတိုက်ဘက် ဆိုင်ရာ-အရာရှိကြီးများက ကြိမ်းမောင်း သတ်ပေးထားသဖြင့်၊ တပ်စစ်ရေးပြပင်မဆင်းနိုင်ခဲ့ပေ။

အိုစဘာမန်းဒေးပွဲနေ့တွင်၊ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲကြီးစသောအခါ၊ တနေ့လုံးအိမ်တွင်နေ၍ သေနတ်သံများကိုနားထောင်ကာ အချိန်ကိုစောင့်၍နေ၏။ မိုးချုပ်သည်နှင့်တပြိုင်နက်၊ သူ၏ရိုင်ဖယ်သေနတ်ကိုဆွဲကိုင်ပြီးလျှင်၊ သူ၏ဖုန်းအား နှုတ်ဆက်ခါ အိမ်မှထွက်ခဲ့တော့၏။ သူ၏ဖုန်းမှာသည်း အလွန်ရဲရင့်သော မျိုးချစ် အမျိုးသမီး တဦး ဖြစ်ရာ၊ မိမိ လင်ယောက်ျားလုပ်သမျှကို ကျေနပ်နေသူပင်ဖြစ်၏။ နောင်အရေးတော်ပုံများပေါ်ပေါက်လာသောအခါ၌လည်း၊ ဤမျိုးချစ် အမျိုးသမီးကြီးသည်၊ ကျွန်ုပ်တို့အား အထူးအကူအညီပေးသည့်ပြင်၊ အထူးလိမ္မော်ပါးနပ်၍ ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်းသူ ဖြစ်လေသည်။

ပက်ဒီ အို-ကက်ဖီးသည် နောက်ဖေး လမ်းကြားများမှ

ဖြတ်သန်း၍၊ ဗဟိုရ်စာတိုက်ကြီးသို့သွားရောက်ခါ၊ မိမိ၏ရဲ
 ဗိုလ်မှူးအား မိမိရောက်ကြောင်း အစီရင်ခံပြီးနောက်၊ အို
 ကွန်နဲလမ်းတလျှောက်တိုက်ပွဲတွင် ဝင်ရောက် နွဲ့လေတော့
 ၏။ ဤတိုက်ပွဲတွင်လည်း သေဘေးမှ သိသိကလေး လွတ်ခဲ့
 ၏။ အင်္ဂလိပ်တို့သည် ဒီဩလိယာလမ်းနှင့် ဝက်ရီလင်လမ်း
 ထောင့်ရှိ အဆောက်အဦကြီးတခုကို သိမ်းပိုက်လျက်၊ အို
 ကွန်နဲလမ်းတလျှောက် စက်သေနတ်များဖြင့်အဆက်ပြတ်
 ပစ်ခတ်နေ၏။ ထိုအချိန်တွင်ပင်ဒီအိုကက်ဖီးသည်၊ တနာရီ
 ကျော်မျှ မြေကြီးပေါ်တွင်ပြားပြားဝပ်၍နေရရှာ၏။ သေနတ်
 ကျည်ဆံတို့မှာလည်း ၎င်း၏အနီး တဝီဝီ ဖြတ်သန်း၍ သွား
 နေတော့၏။ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲတွင် ပါဝင်သူများအရေ
 နှိမ့်သောအခါ၊ သူ့အားဘမ်းဆီးခြင်းခံရတော့၏။

ကျွန်ုပ်အားချုပ်ထားသောအခန်းမှနေ၍ ရဲဘော် ဆင်း
 မက်ဒါမော့အားလည်း အပြင်မြေကွက်လပ်တွင် ထွေမြင်ရ
 ၏။ သူ့အားအင်္ဂလန်သို့ ပို့မည့်ဆဲဆဲဖြစ်သော အကျဉ်း
 သမားတရုတ်တွင် ထွေမြင်ရသဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်တို့မှာဝမ်းမြောက်
 နေကြ၏။ သို့သော်-ရံထောက်များ ပေါ်ပေါက်လာပြီးလျှင်၊
 ဆင်းမက်ဒါမော့အား ရွေးထုတ်၍ ရစ်ရုံး၌ အစစ်အဆေးခံ
 စေ၏။ နောက်ရက်များမကြာမီ ဆင်မက်ဒါမော့အား ပစ်
 သတ်လိုက်လေသည်။

ရစ်ချမ္မန်စစ်တန်းလျား၌နေရစဉ်က၊ ကျွန်ုပ်တို့ကိုစောင့်
 ကြပ်နေသောစစ်ဗိုလ်များသည်၊ အတန်ဆိုးဝါးကြမ်းတမ်း

၏။ သူတို့အထဲတွင် မေဂျာအော ဆိုသူမှာ အဆိုးဆုံး ဖြစ်လေသည်။

ကွန့်တို့အကျဉ်းသမားများအား ၆-ယောက်စီ အရံဖွဲ့၍ တံမြက်ထွင်းခြင်း၊ အဒြိုက်သိမ်းခြင်းစသည်အလုပ်တို့ကို လုပ်စေ၏။ တနေ့သ၌ ဂျာရိုက်-အိုဆာလီဘင် အမှူးပြုသော လူတစ်စုအား၊ အင်္ဂလိပ်စစ်သားများအသုံးပြုသော အိမ်သားများကိုဆေးကြောစေရာ၊ ဂျာရိုက်အိုဆာလီဘင်က မဆေးကြောနိုင်ကြောင်း နှင့် ငြင်းပယ်လိုက်၏။ ထိုအခါ မေဂျာအောသည် ပေါ်ပေါက်လာပြီးလျှင် ၎င်းတို့အား ကြိမ်းမောင်းကာ အတင်း လုပ်စေသော်လည်း၊ ဂျာရိုက်အိုဆာလီဘင်သည် သူ၏အာဏာကို ဖီဆန်မြဲဖီဆန်နေ၏။ မေဂျာအောသည် ဒေါသအမျက်ခြောင်းခြောင်းထွက်၍ ဆာလီဘင်အား ပစ်သတ်ရန် ခြောက်လုံးပြူးသေနတ်ကို ပင်ထုတ်၍ ချိန်ရွယ်ထား၏။ ဆာလီဘင်လည်း တုန်လှုပ်ခြင်းအနည်းငယ်မျှ မဖြစ်ရကား၊ မေဂျာအောသည် နောက်ဆုံး၌ လက်လျှော့ကာ ဤအမှုကို စစ်ရုံး၌ တင်၍ စစ်ဆေးစေရန်၊ ဆာလီဘင်နှင့် ၎င်းနောက်ပါ လူငါးယောက် တို့အား၊ အလုံထောင်တွင် ချုပ်နှောင်ထားလိုက်၏။

နောက်တနေ့။ ဤအမှုကို စစ်ရုံးက စစ်ဆေးပြီးသော်၊ စစ်သားများ၏ အိမ်သားကို အကျဉ်းသမားများ ဆေးကြောရန် တာဝန်မရှိကြောင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်လိုက်သဖြင့်၊ ဆာလီဘင်နှင့် သူ၏ တပည့်များကို အပြစ်မှ လွတ်လိုက်ရ လေသည်။

ဆာလီဘင်၏ကျေးဇူးကြောင့်၊ နောင်သောအခါ ကျွန်ုပ်တို့
မှာ၊ အိမ်သာများကိုဆေးကြောခြင်းမပြုရတော့ပေ။

ကျွန်ုပ်၏အလှည့်သို့ရောက်လေပြီ။ ကျွန်ုပ်နှင့်တကွ အ
ကျဉ်းသမား ၆၀၀ ခန့်တို့ကိုစီတန်းရပ်စေလျက်၊ ရုံးထောက်
အင်စပက်တော်သည်၊ တယောက်စီတယောက်စီ ကြည့်ရှု
စစ်ဆေးပြီးနောက်၊ ကျွန်ုပ်နှင့် နိုင်ယာမော့ဆင့်တို့အား စစ်
ရုံးတွင်တင်၍ အစစ်အဆေးခံစေ၏။ နိုင်ယာမော့ဆင့်အား
သေဒါဏ် အပြစ်ပေးသော်လည်း၊ အမေရိကန်အမျိုးသားဖြစ်
နေ၍၊ အနှစ် ၂၀-တသက်တကျွန်း အပြစ်ဒါဏ် ပြောင်းလွှဲ
ပေးလိုက်လေသည်။

ဗြိတိသျှပါလီမန်လူကြီး မစ္စတာအက်စတွီ ဒပ်ဗလင်
မြို့တော်သို့ဆိုက်ရောက်လာခြင်း၊ တိုင်းပြည်ရေးငြိမ်းလာ
ခြင်း စသောအကြောင်းများကြောင့်လားမသိ၊ ကျွန်ုပ်နှင့်တ
ကွအခြားသောသူများအား၊ စစ်ရုံးမှခေါ်၍စစ်ဆေးခြင်းမပြု
တော့ပေ။ တနေ့သောနံနက်တွင် ကျွန်ုပ်နှင့် အခြားအကျဉ်း
သမားတစ်ချို့ကို၊ နောက်သင်္ဘောမြို့သို့ပို့လိုက်လေသည်။

နောက်သင်္ဘောမြို့သို့ခြေလျင်လိုက်ပါသွားရစဉ်၊ ကျွန်ုပ်၏
ဝဲယာတွင် ပက်ဒီဒိုကက်ဖီနှင့်၊ ကာရီမြို့ ဘောလုံးအသင်း
ကက်ပတိန့် ဒစ်ဗစ်ဂျာရဲတို့လည်း ပါလာကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့
အားတကျွန်းသို့ပို့တော့မည် ဟူသောသတင်းကို၊ ကျွန်ုပ်၏

ဇနီးထံမှ၎င်း၊ ပက်ဒီဒိုကက်ဖီ၏ဇနီးထံမှ၎င်း ကြားသိရ၏။
 များစွာသော မြို့သူ မြို့သားများသည်၊ ကျွန်ုပ်တို့ သွားရာ
 ခရီးတလျှောက်လမ်းတေးမှလိုက်ပါလာကြပြီးသော်၊ ယခင်
 အခါကကဲ့သို့ကျွန်ုပ်တို့အား မျက်မှောင် မကုပ်ကြတော့ပေ။
 မြို့သူမြို့သားများ အနက်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏မိတ်ဆွေများလည်း အ
 များပါဝင်ရာ၊ ကြပ်တည်းလှသော အစောင့်စစ်သားများကို
 တိုးခွေ၍၊ ကျွန်ုပ်တို့အား နှုတ်ဆက်ခြင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့ အိတ်
 တွင်းသို့ လက်ဆောင်အမျိုးမျိုး ထည့်သွင်းခြင်းကို ပြုကြ
 လေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့နောက်သင်္ဘောမြို့ ကွန်မွန်လမ်းမကြီးသို့ရောက်
 သောအခါ၊ မည်သူမျှကျွန်ုပ်တို့အနီးမကပ်ရတော့ပေ။

ကျွန်ုပ်သည်-ကျွန်ုပ် ဇနီးသည်၏ မျက်နှာကို အတန်ကြာ
 စူးစိုက်၍ကြည့်ကာ၊ မည်သည့်အခါမှ မျက်နှာချင်းဆိုင်ရ
 တော့မည်ကိုတွေးဆ၍နေမိသတည်း။

အခန်း-(၁၄)

ဝ င ဝ ဝ စ ဝ င ကြီး ။

ကျွန်ုပ်တို့အကျဉ်းသမားများအား သဘောကြီးတစင်း ပေါ်သို့တက်စေလျက်၊ ဒိုင်ယာထန်ကျွန်းမှ ထွက်ခွာလာခဲ့ရပေရာ၊ ကျွန်ုပ်တို့မှာအချင်းချင်းစကားမပြောနိုင်ဘဲ၊ မိမိတို့အဖနိုင်ငံကြီး မျက်စိအောက်မှ တရေးရေးကွယ်ပျောက်သွားသည့်တိုင်အောင်၊ ငေးမောကြည့်ရှုခါ လိုက်ပါလာကြကုန်၏။

နေခံသဝေါမြို့သို့ ကျွန်ုပ်တို့ဖြေလျှင်လာစဉ်က ကျွန်ုပ်တို့အိတ်တွင်းသို့ စစ်သားများ အလစ်တွင် ထည့်သွင်းလိုက်သော ပစ္စည်းများကိုထုတ်၍ကြည့်ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ရဲဘော် ၃-ယောက်မှာ ဝိစကီအရက်ပုလင်း ၃-လုံးရသဖြင့်အဟူးဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့်ရပြီးနောက်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဝမ်းနည်းခြင်း၊ စိတ်ညစ်ခြင်းတို့ကို ဖြေပျောက်လိုက်လေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့အား မည်သည့်အရင်သို့ ပို့ဆောင်သည်ကို ပဋ္ဌမဦးစွာမသိရဘဲ၊ မြို့တမြို့သို့ဆိုက်ကပ်၍ မြို့ပေါ်သို့ဘက်ရောက်သောအခါမှ၊ အင်္ဂလန်ပြည် ဟောလိဟက်မြို့ဖြစ်ကြောင်းကိုသိရ၏။

ကျွန်ုပ်တို့အကျဉ်းသမား ၅၀၀ ကိုသယ်ဆောင်ရန်အထူးမီးရထား တစင်းလည်းစောင့်ဆိုင်းနေ၏။ ဤမီးရထား

များစွာသောစစ်သားများစောင့်ကြပ်ခါ၊ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး
 နှိမ့်သို့ပို့လေသည်။ လေယာဉ်ပျံများမှ ဗုံးကြဲမည်ဖိုး၍
 မီးရထားကြီးကို အလုံပိတ်ထားသောကြောင့်၊ မည်သည့်
 ဒေသများကိုဖြတ်ကျော်လာရသည်ကိုမကြည့်ရပေ။

ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ မီးရထားတွဲအတွင်း ပါလာသူတို့မှာ၊
 ပက်ဒီအိုကက်ဖီးနှင့် ဂျေ-ဂျေ-အိုကွန်နဲတို့ဖြစ်၏။ (ဂျေ-ဂျေ-
 အိုကွန်နဲမှာ၊ နောင်ဖရီးစတီအုပ်ချုပ်ရေး သက်ခံသောအခါ
 စစ်ဗိုလ်ကြီးတဦးဖြစ်လာ၏။)

ကျွန်ုပ်တို့လုံးနှိမ့်သို့ရောက်သောအခါ၊ ဘူတာရုံတွင်
 စိဘန်းရပ်နေကြရ၏။ ကျွန်ုပ်တို့မှာ လူထူလူဆန်းများသ
 ဘွယ်၊ ယောက်ျားပရိသတ်၊ မိန်းမပရိသတ် တို့သည်တိုး
 ခွေ၍ကြည့်ကြရာ၊ မိန်းမများမှာ ယောက်ျားများထက်ပင်
 ကဲလွန်သေး၏။ သူတို့ကကျွန်ုပ်တို့အား၊ ဂျာမန်သို့ပန်းများ
 ဟုတ်ပါဘူးဟူ၍လည်းအချင်းချင်းပြောဆိုနေကြ၏။

အသက် ၃၀-ခန့်ရှိ အင်္ဂလိပ်မတယောက်သည်၊ မျက်
 မှန်ကိုပြင်ဆင်တပ်ပြီးသော်၊ ဂျွန်အို မဟွန်နီအား စူးစိုက်
 ကြည့်ကာ “အတော်ချောတဲ့လူတဲ့၊ ဘယ်လောက်သနားစ
 ရာကောင်းသလဲ သူတို့ဘာများလုပ်လို့ ဒီလိုအဘဝခံရ
 ပါလိမ့်မလဲ” ဟုပြောရှာ၏။

ဂျွန်၏အရပ်မှာ-ခြောက်ပေနှင့် နှစ်လက်မ မြင့်လျက်၊
 ကိုယ်လုံး ကိုယ်ပေါက် အချိုးအစားကျသူဖြစ်၍ အတန်
 ကြည့်ကောင်းသူဖြစ်ရာ၊ ကျွန်ုပ်တို့မှာ-ဂျွန်အားသဘောကျ

နေသော မိန်းမအကြောင်းကို၊ ပြောဆိုကာရယ်မောနေကြ၏။

ဂျွန်-အို-မဟွန်နီ-ဂျူ-မာရေးနှင့် အခြားအကျဉ်းသမားများအားရဲဒင်းထောင်သို့ရင်း၊ လီဝီးထောင်သို့ရင်း၊ လူခွဲ၍ ပို့လေသည်။ ပက်ဒီ-အိုကက်ဖီ၊ ဂျာရိုက်-အို-ဆာလီဘင်၊ ဗီလျံဆီးယား၊ မောရစ်ကောလင်း၊ ဟင်နရီဒစ်ဆင်၊ ဆင်းတီ-အို-ကဲလီ၊ ဂျူဒါဟင်၊ လိုင်ယံအိုဘရီယံ တို့နှင့်အတူ၊ ကျွန်ုပ်အား ဝင်ဝပ်ထောင်ကြီးသို့ ပို့လိုက်လေသည်။

ဤဝင်ဝပ်ထောင်ကြီးကာ။ ကျွန်ုပ်အတို့ အလွန်ပြင်းရဲပြီးငွေ့ဘွယ် ကောင်းလှ၏။ ဤထောင်သို့ ရောက်စနေ့ကာ၊ ကျွန်ုပ်အားကျဉ်းမြောင်းသော အခန့် ငယ်ကလေးတစ်ခုတွင် ၂၂-နာရီမျှ ချုပ်နှောင်ထားခြင်းခံရ၏။ အခန်းအတွင်း၌ လည်း၊ အိပ်စက်တစ်ခုနှင့်ခွေးခြေကလေးတစ်ခုသာရှိ၏။ ဤသို့ တယောက်ထည်းထည်း၊ ပြီးငွေ့ဘွယ် နေရသောအခါ၊ ရစ်ချမ္ဗန်၊ စစ်တန်းလျားတွင် အချုပ်ခံနေရစဉ်ကာ၊ အရေးတော်ပုံအကြောင်းများကိုတသောသောပြောဆိုကာ၊ ပျော်ပျော်ပါးပါး နေခဲ့ရသည်တို့ကို တွေးတော စဉ်းစားမိလေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ခွေးခြေပေါ်၌ထိုင်ကာ၊ အုတ်နံရံကိုခွဲပြီးသော်၊ အမေရိကန်ပြည်သား ဂျာရိုက်-အိုဆာလာဘင်၏ နိုင်ငံရေးအဘိဓမ္မာတရားကိုဆင်ခြင်လျက်၊ ကျွန်ုပ်၏မိတ်ကို အိပ်သို့မရောက်စေရန် တားမြစ်ပါသော်လည်း အမှန်ကို

ဖော်ပြရလျှင်၊ အိမ်ရှိသားမယားတို့ထံ ရံဖန်ရံခါစိတ်လည်း
ရွံ့သွားသေး၏။ သို့သော်ထောင်တွင်း၌ ၁၄-နှစ်တိုင်တိုင်
တိုင်းပြည်အတွက် ဒုက္ခခံသွားရှာသော မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး
တို့ကလပ်၏ အကြောင်းကို တွေးတောကာ စိတ်ကိုဖြေရ
တော့၏။ ထိုမှတစ်ပါးထောင်တွင်း၌ မည်မျှအပိုင်အစက်အ
ညှင်းပန်းခံရသည်ဖြစ်စေ။ မျိုးချစ်စိတ် လျော့ပါးသွားခြင်း
မရှိသော၊ အို-ဒို-နို ဘင်-မိုဆာ၏ အကြောင်းကိုတွေးတော
ကာစိတ်ကိုတင်းနိုင်ခဲ့လေသည်။ ငါသည်-ထိုမြင့်မြတ်သော
မျိုးချစ်အာဇာနည်များ၏ခြေရာကို နင်းသူဘဦးပါကလားဟူ
၍လည်းဂုဏ်တက်မိတော့၏။

အချုပ်ခန့်တံခါးတွင် အပေါက်ငယ်ဘာချရှိ၏။ ထိုအပေါက်
ငယ်မှခြောင်းခြောင်းကြည့်သော မျက်လုံးသည်၊ ရံဖန်ရံခါ
ပေါ်ပေါက်လာ၏။ ခြေသံကား အလျှင်းကြားရ၊ တိတ်
ဆိတ် ငြိမ်ဆင်သွ၏။ အိပ်စင်ပေါ်၌ပေ့ ရာအစရှိသောအခင်း
များမရှိသဖြင့်၊ ထောင်သို့ရောက်စည့်များ၌ အိပ်၍ပင်မ
ပျော်ချေ၊ ဘယ်ပြန်ညာစောင်းကာဖြင့် မိုးလင်းရတော့၏။
သို့သော်မကြာမီ ကျင့်သားရလာလျက်၊ အိပ်ပျက်သည်က
လည်းများသောကြောင့်အိပ်နိုင်လေတော့၏။

ထိုသို့အိပ်နိုင် လာပြန်သော်လည်း မကြာမီဒုက္ခတွေ့ရ
ပြန်၏။ ဆောင်းလရာသီ ရောက်လာလေပြီ။ အိပ်ရာခင်း
လည်းမရှိ၊ ခြုံစောင်ကလည်း တထည်တည်းဖြစ်၍၊ တနာ
ရီနှစ်နာရီမျှ အိပ်မောကျသွားပြီးနောက်၊ အမေတ်ကိုမခံနိုင်
သဖြင့် နိုးကာ၊ တကိုယ်လုံး ခိုက်ခိုက်တုန်နေတော့၏။

လွန်းသဖြင့် ခြေထောက်များ တောင့်တင်းပြီးလျှင် ကြွက်
တက်လာလေရာ၊ ကြမ်းပြင်ပေါ်တွင်ထ၍ ခုန်နေရ၏။ တ
ဖန် ခွေးခြေကို လက်တဖက်နှင့်မြှောက်ခါ ခေါင်းပေါ်၌
ဝဲနေအောင်ယှဉ်ကာ မိမိကိုယ်ကို နွေးစေရ၏။ လက်တ
ဖက်ညောင်းလျှင် လက်တဖက်ပြောင်းကာ ဝှေ့ရမ်းနေရ
ပေသည်။ ခတ္တခဏမျှ အိပ်ပျော်နိုင်စေရန် တညလျှင် သုံး
ကြိမ်မျှထကာ အထက်ပါအတိုင်းပြုလုပ်ရ၏။

နေ့လည်နေ့ခင်း၌ပင် အမြဲလိုလိုထိုင်နေရသဖြင့်၊ ခိုက်
ခိုက်တုန်မျှ ချမ်းမြင်း ဒုက္ခကိုခံနေရ၏။ ဂဏန်းသင်္ချာစာ
အုပ်၊ ရုက္ခဗေဒပညာစာအုပ်နှင့်၊ သမာ ကျမ်းစာအုပ်ကို
ကွန့်အားဘတ်ရှုရန်ပေးထားသော်လည်း၊ ထိုစာအုပ်များ
ဘတ်ရာ၌ စိတ်ဝင်စားခြင်းမရှိပေ။ အခြား ဒုက္ခတခုမှာ
လည်း ဆာလောင် မွတ်သိပ်ခြင်းဖြစ်၏။ ခြေထောက်က
လည်း၊ ထမင်းကလည်းဆာ ဖြစ်နေရာ အဘယ်မှာလျှင်
စာထဲ၌ စိတ်ဝင်စားနိုင်ပါဘော့အံ့နည်း။

ကျွန်ုပ်၏ အခန်းအပေါ်ထပ် ကြမ်းပြင်ကိုလည်း လေးလံ
သော ဘိနပ်ကြီးဖြင့် အချိန်အတန်ကြာဆောင့်နှင်းနေသော
အသံများမှာ နာ ကွဲလွဲမတတ်ဖြစ်ရ၏။ ထိုသူမည်သူသဲဟူ
၍ စုံစမ်းသောအခါ ဂဲလဝေနယ်မှ ရဲဘော်တဦး ဖြစ်
ကြောင်းကိုသိရသဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်၏ဒုက္ခကို သူ့အားပြောကြား
စေရာ၊ ထိုသူက နောက်ကိုထိုသို့မပြုလုပ်တော့ပါဟုပြောသ
ဖြင့် သက်သာရာရတော့၏။

ကျွန်ုပ်တို့အား ကျေးသောနံနက်ော မှာလည်း၊ ကိုကို
တခွက်နှင့်သုံးလက်မခန့်တလုံးရှိသော စစ်ထဲတွင်သုံးသည့်
ပေါင်မုန့်မဲတခုဖြစ်၏။ ညစာမှာအာလူးအနည်းငယ်နှင့်အမဲ
သားပါသည်ဟုဆိုရလောက်ရုံ ရေနွင့်ရောကြိုထားသော
ဟင်ချိုကြကြဖြစ်၏။ အိပ်ခါနီးပေးသောအခါမှာ၊ နံနက်
စာနှင့်အတူတူပင်ဖြစ်၏။ ဤမျှသာ စားသောက်ရ သဖြင့်၊
အစားအစာတနပ်နှင့် တနပ်အလျှင်မရှိဘဲ ကျွန်ုပ်မှာနေ့စဉ်
လိုပင် ဆာလောင်မွတ်သိတ်ခြင်းဒုက္ခကိုခံရတော့၏။ အချိန်
နာရီမည်မျှရှိပြီကိုလည်းမသိရ၊ အခန်း၏ထိပ်၌ရှိသော ပြ။
တင်းပေါက်မှ ဝင်လာသောနေရောင်ကို မှန်းဆကာ အချိန်
ကိုမှတ်ရတော့၏။

အခဏ်း-(၁၅)

သက်သေရာရခြင်း။

ဤသို့အလုံထောင်ထဲ၌တယောက်ထီတည်းပြီးငွေဘွယ်
နေခဲ့ရပြီးနောက်၊တလခန့် ကြာသောအခါ၊ အပြင်ဘက်က
မိတ်ဆွေများကို ထောင်ဝှံ၌ ဧည့်ခန်းတွင်တွေ့ဆုံခွင့်ပေး၏။
လက်ဆောင် များကိုလည်း ယူခွင့် ပြု၏။ လန်ဒန်မြို့ရှိ
အိုင်ရစ်လူမျိုးတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့အားလာရောက် တွေ့ဆုံကြ
၏။အထူးသဖြင့် အိုင်ရစ် အမျိုးသမီး ကလေးတို့သည် ကျွန်ုပ်
တို့အား၊သစ်သီးကိတ်မုန့် စသည်တို့ကိုစက္ကူဖြင့်ထုပ်ကာ
လက်ဆောင်ပေးကြသည်။အချို့ အိုင်ရစ်အမျိုးသမီးကလေး
တို့မှာ၊ ညအခါတွင်ဆေးရုံ၌ သူနာပြုစုကာ အလုပ်လုပ်
ကြ သော်လည်းနေ့လည်အခါ မအိပ်နိုင်ရှာဘဲ ကျွန်ုပ်ထံ
လာ၍ စားဘွယ်သောက်ဘွယ်များကို စေတနာ ထက်သန်
စွာ ပေးကြလေသည်။

အိုင်ယာလန် ကျွန်းမှ ပို့လိုက်သော၊အထုပ်အဝါများကို
လည်းကျွန်ုပ်တို့ရရှိပေသည်။လန်ဒန်မြို့နေ ကျွန်ုပ်တို့မိတ်ဆွေ
များကမူ ဂ-အောင်စလေးသော ပေါင်မုန့်ဖြူများကိုဝယ်ယူ
ကာ၊ကျွန်ုပ်တို့အား တယောက်တလုံးကျ နေ့စဉ်ပေးလေ
သည်။ကျွန်ုပ်မှာ ဆာလောင် မွတ်သိတ်တတ်သူဖြစ်၍အထူး
ကျေနပ် ဝမ်းမြောက်ရပေ၏။

ကျွန်ုပ်တို့ ရဲဘော်များအနက်အချို့ လူတရကားသက်ပြင်း
ချခြင်း၊ ငြိုးငြူခြင်း၊ အိမ်ကို လွှမ်းခြင်း၊ ထောင်မှ လွတ်မည့်
ရက်ကို မြော်နေခြင်းဖြင့် တငြိုးငြိုးတငြူငြူ နေကြ၏။ ထိုသို့
ငြိုးငြူနေသူအနီးသို့ ကျွန်ုပ်သည်ချဉ်းကပ်ခြင်း မပြုပေ။ ဤလူ
တရားကျွန်ုပ်သည် ဂျာရိုက်-ဒို ဆာလာ ဘင်၏ နိုင်ငံရေး
အတိဓမ္မာတရားကို ဟောသော်လည်း အချိုးမှားပင် ဖြစ်၏။

တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်း ဘုရားရှိခိုးကျောင်း တက်ရသည်
ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်သည် အာသာ ဂရစ်ဖစ်-ဂဲလင်မြို့မှ ဂျော့နစ်
ကိုးစသောမျိုးချစ် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများကို တွေ့ဆုံရ၏။ သူတို့မှာ
ကျွန်ုပ်တို့ အချုပ်ခန်းနှင့်ဝေးကွာသော အချုပ်ခန်းတွင်နေရ
သဖြင့် တနင်္ဂနွေနေ့မှလွဲ၍ အခြားနေ့များတွင် တွေ့ဆုံခွင့်
မရပေ။

ဘုရားရှိခိုးနေကြစဉ်၊ ထောင်စောင့် စန်တလီများသည်
ထောင်သားများကို ပတ်ပတ်လည်ဝိုင်းရံကာ၊ အပေါ်စင်မြင့်
မှနေ၍ စကားပြောသူများကို အပြစ်ပေးရန် မျက်ခြေမ
ပြတ်စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုနေလေသည်။

ဒေါက်ဂလပ် ဖရင့်မာလင်ဆိုသူ ကျွန်ုပ်တို့၏ ရဲဘော်
အကျဉ်းသမား တယောက်သည် စန္ဒယား တီးတတ်သူ
ဖြစ်ရာ၊ တနေ့သ၌ ထောင်မှူးကြီးအား ဘုရားရှိခိုးဆုတောင်း
ကဗျာသီချင်းကို သူအား စန္ဒယားဖြင့်တီးခွင့်ပေးပါရန်
တောင်းပန်၏။ အခွင့်ပြုသဖြင့် တနင်္ဂနွေနေ့ကျသောအခါ၊
ဒေါက်ဂလပ်သည် စန္ဒယားကို ကျကျနနတီးလေ တော့၏။
ပြီးစီးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည်လူချင်းတွဲကာ ထွက်တော့မည့်ဆဲ

ဆဲတွင်ဒေါက် ကလပ်သည် “စစ်သား များသိချင်း” ခေါ်အိုင်
ရစ်အမျိုးသာသိချင်းကို ကောက်၍တီး၏။ အများနှင့် ဝိုင်း၍
ဆိုရသော အပုဒ်သို့ရောက်သော အခါ ကျွန်ုပ်တို့မှာ ထောင်ထဲ
၌ နေရသည်ကို ပင်သတိမရတော့ဘဲ အားလုံးဝိုင်း၍ အော်
ဟစ်ခါသိဆိုကြလေတော့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့မှာ အိုင်ယာလန်
ပြည်သို့ပြန်၍ ရောက်နေဘိသကဲ့သို့ မျိုးချစ်စိတ်ခါတ်များ
တလှုပ်လှုပ်တရွရွဖြစ်နေသည်ကို ထောင်မှူးများသည် ရိပ်
မိလေသလားမသိ နောင်အခါ ဒေါက်ကလပ်အား စန္ဒယား
တီးခွင့်မပေးတော့ချေ။

ထောင်တွင်း၌ ကျွန်ုပ်တို့အား ကျန်းမာစေရန် လမ်း
ရှောက်ခွင့်ပေးသော်လည်း ပထမအစ၌ တယောက်နှင့်
တယောက် စကားမပြောရပေ။ နောက်တဖန်တယောက်
နှင့်တယောက်စကားပြောနိုင်သည်ဟု အမိန့်ရသောအခါ
ကျွန်ုပ်တို့မှာ တယောက်နှင့်တယောက်အားပေးခြင်း၊ လက်
ဆွဲနှုတ်ဆက်ခြင်း။ မေးမြန်းပြောဆိုကြခြင်းဖြင့်၊ အားပါး
တရဖြစ်နေကြကုန်၏။ အရေးတော်ပုံအတွင်း သေသူက
မည်သူ၊ သေဒဏ်အပြစ်ပေးခံရသူကားမည်သူ လိုငယ်နှင့်
ဒီးဒီးတို့ ဘယ်လိုဖြစ်တာဘဲ၊ မင်းဘယ်နေရာကနေပြီး
တိုက်သလဲ၊ မြို့ကြီးတခုလုံး ဒီးလောင်သွားသလား၊ ဒပ်ဗ
လင်မြို့မှအပ ဘယ်နယ်တွေကော ပုန်ကန်ထကြွသေးသ
လဲ စသောမေးခွန်းများသည် သောသော ညံ့လျက် နေ
တော့၏။

ဤသို့မေးမြန်းပြောဆိုနေကြရသည်မှာ နှစ်နာရီမျှ ကြာ

သော်လည်း၊ ကျွန်ုပ်တို့မှာ မိနစ် အနည်းငယ် မျှသာဟု
အောက်မေ့မိ၏။

ထိုနောက် ကျွန်ုပ်တို့အား သတင်းစာများ ဖတ်ခွင့်ပေး
ပြန်၏။ ဗြိတိသျှပါလီမန်လူကြီးဖြစ်သော အိုင်ရစ်လူမျိုး
အဲဖရက်ဘန်းသည် ဤသတင်းစာကိုကြားသဖြင့် နေ့စဉ်
ထုတ် အိုင်ရစ်သတင်းစာများကို တပွေ့တပိုက်ကြီး ဝယ်
ယူခါလာ၏။ ကျွန်ုပ်တို့မှာ ဝမ်းသာ၍မဆုံးတော့ပေ။ အင်္ဂ
လိပ်အကျဉ်းထောင်များ၌ အချုပ်ခံနေရသူများသာ အိုင်
ယာလန်ပြည်မှ သတင်းစာများ ဘတ်ရှုရခြင်း၌ မည်မျှ
အရသာရှိကြောင်းကိုသိနိုင်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့မှာ ဒပ်ဗလင်
မြို့ရှိ ဆိုင်ကနွားများ၏ ကြော်ငြာကို ဘတ်ရှုရခြင်းပင်
ပီတိဖြစ်လျက်နေပေ၏။

ဗြိတိသျှပါလီမန်လူကြီးတဦးဖြစ်သော လောရင့်ဂင်န
သည်လည်း။ ကျွန်ုပ်တို့၏ မိတ်ဆွေစစ်ကြီးတဦးဖြစ်၏။ ထို
ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးသည် ကျွန်ုပ်တို့အား မှန်မှန်လာ၍ ကြည့်ရှုပေ
သည်။ သူဝတ်ဆင်လာသော ကွတ်အင်္ကျီခဲကြီး၏ အိတ်
တွင်းသို့ ထောင်အရာရှိများ မဖတ်စေလိုသော စာများကို
ကျွန်ုပ်တို့သည်အမှတ်တမဲ့ထည့်လိုက်ကြလေသည်။ သူက
လည်း မသိဟန်ဆောင်၍နေ၏။ အဆိုပါစာများသည် ကျွန်ုပ်
တို့ လိုရာသို့ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက်ရောက်သောဟူ၏။

ဇူလိုင်လသို့ရောက်သောအခါ၊ ကျွန်ုပ်တို့အားဝေလနယ်
မြောက်ပိုင်းရှိ ဗရွန်ဂေ!မြို့သို့ အကျယ်ကျယ်နှင့်ပို့မည်ဟု
ကြားသိရပေ၏။ ထိုသို့ကြားရသည့်နေ့ပင် ဂျာရိုက်အို-ဆာ

လိဘင်သည်။ ကျွန်ုပ်အားအကျဉ်းထောင်၌ အတူတူအချုပ်
ခံနေရသည်ကို မမေ့စေရန် ခရာဇ်တော်၏ ရုပ်ပုံပါသော
စက္ကူ ကပ်ပြားတစ်ခုကိုပေး၏။ ထိုပုံ၏ ကျောဘက်တွင်
“ဂျာရိုက်-ဒို-ဆာလီဘင်၊ ၄၄ မောင့်ဂျွှန်းလမ်း၊ ဒပ်ဗသင်
မြို့၊ ရစ်ချမန်စစ်လမ်းလျားနှင့် ဝင်ဝပ်ထောင်။ စီ-၂ အမှတ်
၄၈၊ ၁၉၁၆-ခု ဇူလိုင်လ ဝင်ဝပ်ထောင်၌ ဘက်-ဒို-ကွန်
နော်အားပေးသော မေတ္တာ လက်ဆောင်” ဟူ၍ ရေးသား
ထားလေသည်။ ဤလက်ဆောင်ကလေးကို ကျွန်ုပ်သည်
ယနေ့တိုင် အမွန်အမြတ်ထားကာ သိမ်းဆည်း ထားပေ
သည်။

ကျွန်ုပ်အား ဗရန်ဂေ! မြို့သို့အကျယ်ချုပ်ပို့ရာတွင် အ
မိန့်စာ၌ “ဤသူသည် တော်လှန်သောအသင်းဝင် တယောဝံ
ဖြစ်သည့်ပြင် ဘုရင်မင်းမြတ်အား လက်နက်ကိုင်စွဲ၍ ပုန်ကန်
ထကြွစေရန် အားပေးသော ဒိုင်ရစ် အပျော်ထမ်းရဲတပ်
သို့မဟုတ် စိတ်ဇင်အားမိခေါ် တိုင်းသူပြည်သားရဲတပ်အ
ဖွဲ့ဝင်တယောက်ဖြစ်ကြောင်း” နှင့် ပေါ်ပြထားလေသည်။

ပေးလျက်မည်သည့်တဲတွင်နေရမည်ဟုအမိန့်ပေး၏။ ကျွန်ုပ်
နေရသောတဲတွင် လူပေါင်း ၂၅ ယောက်ရှိ၏။ တဲတခုတွင်
လူပေါင်း ၃၀ ခန့်နေနိုင်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့တဲတွင် ရဲဘော်
ဂျိုမ်းရှီးအားခေါင်းဆောင်ခန့်ထားလေသည်။

ဝင်ဝပ်ထောင်တွင်နေရသည်နှင့် နှိုင်းစာသော် ဤဗရွန်
ဂေါ့ထောင်စခန်းသည် များစွာနှစ်သက်ဘွယ်ဖြစ်၏။ လမ်း
လျှောက်ရန် ကျယ်ပြန့်သောမြေရှိ၏။ သို့သော် ဥတုရာသီ
မကောင်းခြင်း ထေင်သောင်းမက များစွာသော အကျဉ်း
သမားများခြေရာချင်းထပ်ခါ သွားလာခဲ့သဖြင့် ထွန်ထား
သော လယ်နှင့်တူပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့အားစာများကိုလက်ခံခွင့် ပေးသည့်ပြင် ရက်
သတ္တပတ်တိုင်း စာရေး၍ ပို့ခွင့်ပြု၏။ ကျွန်ုပ်တို့ထောင်
စခန်းခေါင်းဆောင်များ မှာအမ်-ဒဗလယူ-အိုရလေး။ ဒက်
ဒဝပ်မော်ကင်၊ ဆူးမတ်မာဖီးဟူသော ရဲဘော်များဖြစ်၏။
ဆီးမတ်ဒိုလန်အမည်ရှိသော ရဲဘော် ကိုလည်း ဤထောင်
စခန်းတွင်တွေ့ကြုံခဲ့ရပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့အထဲတွင်ဘန်ဒွန်မြို့အနီးဘဲလင်းနဒီရွာမှ ဆင်း
ဟေးအမည်ရှိသော ရဲဘော် တဦးသည် အလွန်ချောမော
လှပခန့်ငြားသူဖြစ်၏။ အိုင်ရစ်လူမျိုးပီသသူ ဖြစ်သည့်ပြင်
တည်ကြည်ငြိမ်သက်သူဖြစ်၏။ ပုံတိုပတ်စများကိုလည်းကျ
ကျနန ပြောနိုင်ပေသည်။ ကာယ ဗလနှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်၍
ကစားရန်စားတွင်သူနှင့်မြိုင်ဆိုင်နိုင်သူမရှိပေ။ (အမျိုးသား
အချင်းချင်းဖြစ်ပွားသော ပြည်ထဲရေး စစ်ပွဲတွင် သူ၏ထွှန်

ဗွက်သတ်ဖြတ်မှုကြောင့် လိုင်ယာမဲလို ၊ ရှိရေအိုကွန်နော်၊
ရစ်ချတ်ဘဲရက်နှင့် ဂျူရက်ကဲလ်တို့မှာ မောင့်ဂျွှင်း၊
ထောင်ကြီးတွင် သူ၏ဒါဏ်ကိုခံကာ အသေခံ သွားရရှာ
လေသည်။)

မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်လည်းဖရွန်ဂေါ့ထောင်စခန်း
တွင်အကျဉ်းသမားတဦးဖြစ်၏။ သူနေရသောတဲမှာ ကျွန်ုပ်
တို့၏တဲနှင့်မျက်နှာချင်းဆိုင် လမ်းတဘက်တွင်ရှိ၏။ မိုက်
ကယ်ကောလင်းက ကျွန်ုပ်နှင့်ရှေးကတွေ့ဘူးကြောင်း ပြော
သဖြင့်ကျွန်ုပ် ပြန်လည် စဉ်းစားသောအခါ လွတ်လပ်ရေး
တိုက်ပွဲမစမီရက်အနည်းငယ်ကဒပ်ဗလင်မြို့အပြင်ဘက်ကင်
မိတ်အရပ်တွင်သူနှင့်တွေ့ဆုံဘူးကြောင်းသတိရ၏။ ထိုအခါ
ကမိုက်ကယ် ကောလင်းသည် လန်ဒန်မြို့မှ အရေးတော်ပုံ
ပေါ်လျှင် ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်မည့်သူများအလာကို စောင့်
နေခြင်းဖြစ်၏။ ထိုသူများမှာအများအားဖြင့် သူ၏မိတ်ဆွေ
များဖြစ်ရာ သူတို့အား ဒပ်ဗလင်မြို့သို့ အရေးတော်ပုံမတိုင်မီ
ကြိုတင်ရောက်စေ၍ နေရာချထားရန်ဖြစ်၏။ သူ၏မိတ်ဆွေ
ရဲဘော်များ ရောက်လာသောအခါ ကင်မိတ်အရပ်ရှိ အသုံး
မပြုဘဲပစ်ထားသော စက်ရုံဟောင်းကြီးတွင် နေရာချထား
လေသည်။ ကျွန်ုပ်မှာ ထိုအခါက ကနေဒါပြည်မှ ပြန်လာစ
ဖြစ်သော စက်ဆရာရှိရေ အိုကွန်နော်၏ အတွက် ပန်းရံ
အလုပ်ရှိသဖြင့် ကင်မိတ်အရပ်သို့လာရခြင်းဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်၏
အလုပ်သားများမှာရှိရေအိုကွန်နော်၏ စက်ကြီးအတွက် ရေ
နွေးအိုး (ဘွိုက်) လာကြီးကိုနေထားတကျဖြစ်အောင်တပ်

ဆင်ပေးနေရ၏။ ထိုအခါက စက်ဆရာ ရှိရေအိုကွန်နော်မှာ အပျော်ထမ်းတပ်သားတဦးမဟုတ်သေးပေ။

ကင်းမိတ်အရပ်တွင်တွေ့စဉ်ကမိုက်ကယ်ကောလင်းသည် လူငယ်ကလေး တယောက်ဟုထင်မိ၏။ သူ၏အသက်မှာ ၂၆ နှစ်ရှိသော်လည်း ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက် သေးသွယ်၍ ငယ် သွေးငယ်မှုရှိရကား၊ လူပျိုပေါက်ကလေးနှင့် တူပေသည်။ ဖရွန်ဂေ! ထောင်စခန်းတွင်မူ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် အတန် နောက်ပြောင်ရှုတ်ငွေသော လူတယောက်ဖြစ်၏။ သူ ရှိသောနေရာတိုင်းပင်၊ ဆူဆူ ညံညံဖြစ်လျက် တယောက်နှင့် တယောက် ထွန်းထိုးသတ်ပုတ် နေကြ၏။ သူနေသော တဲမှ လူများနှင့် အခြားတဲ၌ နေသောသူများသည် စစ်တိုက်တန်း ကစားလေ့ရှိ၏။ ထောင် စခန်းတွင် ရှိသောဘောလုံးကွင်း ၌လည်း သူမပါလျှင် ပွဲမစည်ပေ။ သူသည် ဘယ်နေရာမှ ဆိုဇွဲကောင်းသည်အပြင် ပျော်လည်း ပျော်တတ်ပေသည်။ မိုက်ကယ် ကောလင်းမှာ ကျွန်ုပ်အောက် အသက်အလွန် ငယ်သူဖြစ်ရာ ထိုအခါက သူနှင့်ကျွန်ုပ်သည် များစွာအ ကျွမ်းတဝင်မဖြစ်ခဲ့ပေ။

ကျွန်ုပ်တို့တဲတွင် ဖရွန်ဂေ! ထောင်ရာဇာဟု ဘွဲ့ရသော ဂျိမ်း မာလကာနီ ဆိုသူလည်း ရှိသေး၏။ ပျော် ရွှင်ပွဲ၊ ကပွဲ များကျင်းပတိုင်း လူပျက် အဖြစ်ဖြင့်၎င်း အဆိုတော်အဖြစ် ဖြင့်၎င်း၊ သူသည်ပါဝင် အသုံးတော်ခံလေ့ရှိ၏။

ရွန်အိုမဟွန်နီမှာ၊ တောင်ဘက် စခန်းတွင် နေရသဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်နှင့်လန်ဒန်မြို့သို့ အစစ်ခံသွားသောအခါမှ တွေ့ရတော့

၏။တောင်ဘက် စခန်းတွင် မိုက်ကယ်စတိန်းမှာ ခေါင်ဆောင် ဖြစ်ပေသည်။သူသည်လည်း စစ်သားကောင်း တယောက်ဖြစ်ပေသည်။ အပျော်ထမ်းရဲတပ်တွင် ဗိုလ်မှူးအဖြစ်ဖြင့် အမှုထမ်းရန်အကြောင်းပေါ်ပေါက်လာသောအခါ၊ မိမိအလုပ်မှ နုတ်ထွက်လိုက်သူ မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်တဦးပင်ဖြစ်လေသည်။

ဤထောင်စခန်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည်၊ အိုင်ရစ်ဘာသာသင် အကန်းများကို အချိန်မှန်မှန်ဖွင့်၍ သင်ကြားကြရ၏။ ဤစာသင်တန်း တက်ရန် အထူးစိတ်အား ထက်သန်သူမှာ မိုက်ကယ်လင့်ဖြစ်၍၊သူလည်း ဝင်ရောက် သင်ကြား၏။

အိုင်ယာလန်ပြည် အရပ်ရပ်မှာထောင်းပေါင်းများစွာသော လူငယ်တို့သည် ထောင်စခန်းတွင် ရရုံးနေရသည် ဖြစ်ရာ အချို့တို့မှာ အိုင်ရစ်အမျိုးသား အရေးကို ကျကျနနမသိ ရှာကြပေ။ ဖင်နီယံ ဝါဒကိုကောင်းစွာ နားမလည်သော လူငယ်များအတို့ ဤထောင် စခန်းသည် အကောင်းဆုံးသော ပညာသင်ကျောင်းကြီးပင် ဖြစ်တော့၏။ကျွန်ုပ်တို့ကလည်း စိတ်အား ထက်သန်စွာ၊အိုင်ရစ် ဘာသာသင်အတန်းများဖွင့်၍ သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့်၊ အဆိုပါ လူငယ်တို့သည် စိတ်ဓါတ် အယူအဆများ အထူးပြောင်းလဲ လာတော့၏။ ရှေးကအိုင်ရစ် လူမျိုးတို့ကြီးကျယ် ခမ်းနားပုံများနှင့် အိုင်ယာပြည်၏လွတ်လပ်ရေးကိစ္စကို အမြတ်တနိုးထားကြကုန်သောမျိုးချစ်တရုတို့၏ သင်ကြားပြသပေးမှုကြောင့်အဆိုပါ လူငယ်တို့မှာမျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်များ ထက်သန်လာကြကုန်၏။

ညဉ့်အိပ်ချိန် ရောက်တိုင်း၊ ဇာတိမာန် တက်ကြွစေသော သီချင်းများကို ဝင်းဝိုင်း သီဆိုကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ ထောင်က လွတ်၍ အိမ်ပြန်ရောက်လျှင်မည့်သို့မည့်ပုံ ဆက်လက်တိုက် ခိုက်ကြမည်ဟု ဆွေးနွေး ပြောဆိုသော စကားတို့ကိုလည်း အဆိုပါ လူငယ်တို့သည် ကြားရကုန်၏။ ဝေလဝေလနယ်မှ ဤ ထောင်စခန်းသို့ ရောက်လာသော လူငယ်တို့မှာ၊ ဖင်နီယံ ဝါဒကို အသေစွဲ၍ သွားကြကုန်၏။ သူတို့အိမ် ပြန်ရောက် သောအခါ၊ နောက်တိုက်ပွဲများ၌ ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်လာ ကြ၏။ ဤဖရန်ဂေါ့ထောင်စခန်းမှ မျိုးချစ်ပညာတတ်မြောက် သွားသော လူငယ်ပေါင်း မြောက်မြားတို့သည်၊ နောင်သော အခါ မိုက်ကယ်ကောလင်း၏ လက်အောက်တွင် “ကိုမဲ့ညို” အဖွဲ့ဝင် အစိုးရစစ်သားများနှင့် ဆိုင်မြိုင်တိုက်ခိုက်ခါ၊ အ သက်သွေးခဲကို ရက်ရက် ချန်ချန်စွန့်စားကြလေတော့၏။

ဤထောင့် စခန်းတွင် မှတ်သားသွယ်အချက်တခုလည်း ရှိသေး၏။ ထိုအချက်သည်ကား အခြားမဟုတ် ထောင်စခန်း အတွင်းဝင်၍၊ ပျက်စီး ချို့ယွင်းချက်များကို ပြင်ဆင်ရန်သာ သူဝေလနယ်သားများသည် အင်္ဂလိပ်စကားကို အလျှင်းမ ပြောဘဲ သူတို့ဝေလဘာသာ စကားကိုသာပြောကြားခြင်း ဖြစ်၏။ ဝေလနယ်သည် အင်္ဂလိပ်နယ်နှင့် တစပ်ထည်းတည် နေသည်ဖြစ်လျက်၊ မိမိတို့ ဘာသာစကားကို အမြတ်တနိုး ပြုကာပြောကြား၍ အင်္ဂလိပ်စကားကို တလုံးတပါဒမျှ မ ပြောကြားကြပေ။ ကျွန်ုပ်တို့မှာမူမိမိတို့ဘာသာ စကားကို ယခုမှပြန်၍ အားကြိုးမာန်တက် သင်ကြား နေရပေသည်။

အင်္ဂလိပ်အစိုးရသည်အကြံပေး အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့စည်း၍အိုင်
ရစ်အကျဉ်းသမားများအား စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီးလျှင် လွှတ်
သင့်သော သူများကို လွှတ်စေ၏။ဩဂုတ်လတွင် ကျွန်ုပ်မှာ
ဗန်ဒန်သို့သွား၍အဆိုပါ အကြံပေးအဖွဲ့တွင်အစစ်ခံရ၏။
ဤအဖွဲ့ဝင် လူကြီးများသည် အထူးရွှေ့တော်၍ ယဉ်ကျေး
သူများဖြစ်လေသည်။ကျွန်ုပ်အားစစ်ဆေးပြီးလျှင် ဗရန်ဂေ!
ထောင်စခန်းသို့ပြန်၍ပို့လိုက်ပြီးနောက်မကြာမီထောင်မှလွှတ်
လိုက်၏။၁၉၁၆-ခုစက်တဘီလ တနေ့သော နံနက်အချိန်
တွင်ကျွန်ုပ်သည် ဒပ်ဗလင်မြို့ရှိ ကျွန်ုပ်၏အိမ်သို့ ပြန်လည်
ဆိုက်ရောက်ခဲ့ပေရာသား မယားတို့နှင့်ပြန်လည်တွေ့ဆုံရသ
ဖြင့်မည်မျှဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာဖြစ်သည်ကိုရေး၍ဆုံးမည်မ
မဟုတ်ပေ။

အခဏ်း-(၁၇)

ဆင်ဖိန်းအသင်းကြီးနှင့်အပျော်ထမ်းရဲတပ်များ
ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်း။

ထောင်မှလွတ်၍ ရက်သတ္တတပတ်မျှကြာလျှင်၊ ကျွန်ုပ်၏ အလုပ်အကိုင်ဟောင်းဖြစ်သော၊ ဗိသုကာအလုပ်နှင့်ပန်းရံအလုပ်ကိုပြန်၍စရ၏။ ကျွန်ုပ်နှင့်ရှေးက ဆက်သွယ်ဘူးသော ကုမ္ပဏီမျိုးနှင့်အလုပ်အကိုင်အတွက်ပြန်လည်စေ့စပ်သော်လည်း၊ သူတို့က ကျွန်ုပ်ကဲ့သို့ သူပုန်များနှင့် မဆက်ဆံနိမ့်ကြောင်းပြောကြားလေသည်။ သို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်မှာ အလုပ်ရှင်အသစ်များရှာဖွေ၍၊ အလုပ်ကို စတင်လုပ်ကိုင်ရတော့၏။

ကျွန်ုပ်ထောင်ကျနေစဉ်၊ အက်ဂလီတွန်လမ်းရှိ ကျွန်ုပ်၏ အိမ်ကိုငြားရမ်းနေသောလူငြားသည်၊ ကျွန်ုပ်၏ဇနီးအား အိမ်လခများကိုပေးဘဲနေ၏။ ကျွန်ုပ်ထောင်မှ ထွက်လာသောအခါ၊ အဆိုပါလူငြားအား အိမ်မှနှင်ထုတ်ရတော့၏။

ကျွန်ုပ်ထောင်မှလွတ်လာစက တွမ်ကလပ်၏ ဇနီးသည်၊ ကျွန်ုပ်အားလူလွတ်၍ခေါ်ပြီးလျှင်၊ တွမ်ကလပ်အဘမ်းမခံရမီ အုတ်နံရံတွင် တိုင်းသူပြည်သားများထံသို့ ရေသွားသောစာကို၊ မပျောက်မပြက်ရအောင် သိမ်းထားစေရန်ပြောသဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်သည် အဆိုပါစာရေးထား သောအုတ်နံရံ ကို ဖြုတ်ခွါပြီးလျှင်၊ မှန်ဘောင်သွင်း၍ထားရလေသည်။ အဆိုပါစာမှာ “ကျွန်ုပ်တို့သည် ဗဟိုရဲစာတိုက်ကြီးကို ဖွန့်ခွါရတော့

ထိုသို့ဖြိုသွပါလိမန့် လူကြီးအဖြစ်ဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ရဲဘော်ကြီး-ကောင့်ပလန်ကက် ရွေးကောက်ခြင်း ခံရသည့်တိုင်အောင်၊ ကျွန်ုပ်တို့မှာ မည်သို့မည်ပုံ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်မည်ဟု စည်းမည်းသတ်မှတ်ချက်မရှိသေးပေ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ကိုယ်စားလှယ်ကို၊ ဖြိုတိသွပါလိမန့် အစည်းအဝေးသို့တက်ရောက်ခွင့်ပြု-မပြုပင် မဆုံးဖြတ်ရသေးပေ။ ဒိုမိနစ်လမ်းထိပ်တွင်စည်းဝေးသော လူထုပရိသတ်ကြီးရှေ့တွင်၊ ကောင့်ပလန်ကက်က၊ အင်္ဂလိပ်ပါလီမန် လွှတ်တော်သို့သူတက်ရောက် လိမ့်မည် မဟုတ်ကြောင်း ကျေငြာရာတွင်၊ “အင်္ဂလိပ်နှင့်တိုက်ပွဲကိုအိုင်ယာလန်ပြည်၌ဖြစ်ပေါ်စေချက်အောင်နိုင်ခြင်းကိုလည်း အိုင်ယာလန်မြေပေါ်၌ဖြစ်စေလိမ့်အံ့။ ဖြိုတိသွပါလိမန့်ကျွန်ုပ်တို့အခါငွေခံလိမ့်မည်မဟုတ်” ဟုသူ၏ဝါဒကိုအတိအလင်းဖော်ပြသောအခါ၊ လူအပေါင်းတို့သည်သောင်းသောင်းဖြဖြဩဘာပေးကြကုန်၏။

မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်၊ ကောင့်ပလန်ကက်၏ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် အထူးအကျိုးဆောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်ဖြစ်လေသည်။ ဤရွေးကောက်ပွဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့အောင်မြင်ပြီးနောက်၊ လောင်းဖျီနယ်တွင်လည်း ဂျိုမက်ဂင်နက် အမည်ရှိသော ရဲဘော်တဦး ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခြင်းခံရပြန်၏။

ဇွန်လတွင်မျိုးချစ် အကျဉ်းသမားများ လွတ်မြောက်လာသောအခါ၊ အစည်းအဝေးခေါ်၍ ခေါင်းဆောင်ရွေးကြ၏။ သောမတ်အက်ရှီအား-ခေါင်းဆောင်တင်မြှောက်ရန် ပြော

ကြားကြသော်လည်း၊ သောမတ်အက်ရှီကိုယ်တိုင် ငြင်းပယ်သောကြောင့်သူ အားမတင်မြှောက်ကြရပေ။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား အရေးတော်ပုံအတွင်းက၊ ဒပ်ဗလင်မြို့၊ အက်ရှာဘန်းကုမ္ပဏီကနေ၍ အင်္ဂလိပ်ကိုရွတ်ရွတ်ခွံ့ခွံ့တိုက်ခိုက်သူဖြစ်လေသည်။ ဤတိုက်ပွဲတွင်သူသည်မိုလ်မှူးဖြစ်လျက်၊ ရွှံ့ငြင်ရယ်-အိုင်ရစ်ပုလိပ်အဖွဲ့ဝင်လူ ၆၀-ကို ပင်ဘမ်းဆီးနိုင်ခဲ့လေသည်။ အရပ်မြင့်၍ ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက်ထွသူဖြစ်ပြီးလျှင်၊ အသံလည်းကောင်းသဖြင့်အိုင်ရစ်အမျိုးသား သိချင်းများကိုလည်း ကောင်းစွာသိဆီနိုင်လေသည်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကြီးသည် နောင်သောအခါ၊ အဘမ်းခံရပြီးနောက် ချုပ်နှောင်ထားစဉ်တွင်အစာငတ်ခံကာ၊ တိုင်းပြည်အတွက် အသက်စွန့်သွားသူဖြစ်လာလေသည်။

သောမတ်အက်ရှီက ခေါင်းဆောင်အဖြစ် လက်မခံသောအခါ၊ ဒီ-ဗလာရား၏ အမည်ကို အကြံပေးကြပြီးနောက်၊ နောက်ဆုံး၌အားလုံးသဘောတူအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်အဖြစ်ဖြင့် တင်မြှောက်လိုက်ကြလေသည်။ အရေးတော်ပုံအတွင်းကအဘမ်းခံရသော ခေါင်းဆောင်များအနက်၊ ဒီဗလာရား တယောက်သာလျှင် ကံကောင်းထောက်မသဖြင့်၊ သေဒဏ်အပြစ် ပေးခြင်းမခံရဘဲ လွတ်မြောက်ခဲ့သူ ဖြစ်လေသည်။

ထိုအချိန်တွင် ကလဲယားနယ်တွင်၊ ကြားရွေးကောက်ပွဲတခုပေါ်ပေါက်ပြန်ရာ၊ ဒီဗလာရားအား ဆင်ဖိန်းအသင်းကြီး၏ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ဖြင့်၊ အရွေးခံရန်စေလွှတ်လိုက်

လေသည်။ ဤရွေးကောက်ပွဲတွင် ဒီမိုကရေစီမှာ အခြားအ
မတ်ထောင်းများကို အပြတ်အသတ် နိုင်လေသည်။

တဖန်ကီကင်နီနယ်တွင်လည်း ပီလျံကော့ဂရေ့အား၊
ကျွန်ုပ်တို့ အသင်းကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ဖြင့် ဝင်ရောက်အ
ရွေးခံစေ၏။ အိုင်ရစ်ပါလီမန်ထရီအသင်း၏ အနှောက်အ
ရှက်ကိုတွေ့ရသော်လည်း ပီလျံကော့ဂရေ့ပင်ရွေးကောက်
တင်မြှောက်ခြင်းခံရပြန်၏။

၁၉၁၈-ခုဇေဗရဝါရီလတွင်၊ အာမားနယ်တောင်ပိုင်း
တွင်ရွေးကောက်ပွဲတစ်ကြိမ်ပြန်ရာ၊ ကျွန်ုပ်တို့ဘက်မှဒေါက်
တာပက်ထရစ်မက်ကာတန်အားအရွေးခံစေ၏။ ထိုနယ်တွင်
အိုင်ရစ်ပါလီမန်ထရီအသင်း၏ လက်အောက်ခံ ဟိုင်ဘာနီ
ယံအသင်းသားများ၊ အားကောင်းသည်ဖြစ်ရာ၊ ကျွန်ုပ်တို့
မှာများစွာအခက်အခဲတွေ့ကြုံရ၏။ လင်မာရစ်နှင့်ကလဲယား
နယ်များမှကျွန်ုပ်တို့၏အပျော်ထမ်းတပ်သားများလာရောက်
မကူညီပါလျှင်၊ ထိုနယ်တွင်ကျွန်ုပ်တို့အလုပ်လုပ်၍ ရတော့
မည်မဟုတ်။ ဤဟိုင်ဘာနီယံ အသင်းသားများသည်၊ ကျွန်ုပ်
တို့၏ရန်သူဟောင်းဖြစ်သော နိုင်ငံရေးဂျွန်များနှင့်ပူးပေါင်း
ပြီးလျှင်၊ ကျွန်ုပ်တို့အား အနှောက်အရှက်ပေးကြ၏။ မဲဆန္ဒ
ပေးသောနေ့တွင် သူတို့သည်၊ ဩရိမ်နယ်သားများနှင့်ပူး
ပေါင်းပြီးလျှင်၊ ဗေ့ဟီးမဲဆန္ဒရုံသို့ အလုံးအရင်းနှင့်ချီတက်
ခါ၊ တဖက်ကိုမဲပေးကြသောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ကိုယ်စား
လှယ် ဒေါက်တာမက်ကာတန်မှာထိုနယ်တွင်အရှုံးကြီးရှုံးရ
လေတော့၏။

ရန်ရှိသော အရေးပါအရာရောက်သည့်သူများ ထောင်ထဲ၌
သွားရောက်နေခြင်းကို၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်အလျှင်း
မနှစ်သက်ပေ။ သူ၏စုံထောက်အဖွဲ့တွင် အရေးကြီးသော
အမှုထမ်းဖြစ်သည့် တွမ်ကာလင်အား တနေ့သ၌ဘမ်းဆီး
ခြင်းခံရပေရာ၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းက အာမခံပေး၍
ထောင်မှထွက်လာစေရန် အကြောင်းကြားလိုက်၏။ တွမ်
ကာလင်သည် အာမခံပေးခြင်းမှာ၊ အင်္ဂလိပ်အစိုးရခြေ
ထောက်အောက်သို့ ခေါင်းလျှိုခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆကာ၊
အာမခံမယူဘဲနေရာ၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းက ထောင်မှ
ထွက်လာရန် စာရေး၍အမိန့်ပေးသောအခါမှာ မိမိခေါင်း
ဆောင်၏ ဩဇာကိုမတော်တွန့်ဝံ့သဖြင့် ထောင်မှအာမခံ
ပေး၍ထွက်လာခဲ့၏။ ထိုသို့တင်းမာစွာနေမှုကြောင့် တွမ်
ကာလင်မှာ မိုက်ကယ်ကောလင်း၏ ကြိမ်းမောင်းခြင်းကို
ပင်ခံရပေသေး၏။

အခန်း- (၁၈)

မိုက်ကယ်ကောလင်းနှင့်ချစ်ကျွမ်းတဝင်ဖြစ်ခြင်း။

အာသာဂရစ်ဖစ်ထောင်မှလွတ်လာသောအခါ၊ ဆင်ဖိနပ် အသင်းကြီး၏အမှုဆောင်အဖွဲ့ကို အမှတ် ၆၊ ဟာကီလမ်း သို့ပြောင်းရွှေ့ခဲ့လေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ မိတ်ဆွေဟောင်းကြီး ပက်ဒီအိုကက်ဖီးမှာအကျိုးဆောင်ဖြစ်၏။ သူသည်ဆင်ဖိနပ် အသင်းကြီး၏အတွင်းရေးကိုအစအဆုံးနားလည်သိရှိသူဖြစ် ၏။ အသင်းသားများကို ကောင်းစွာမှတ်မိလျက်၊ အကြောင်း ကိစ္စအဝဝတို့ကိုနေ့ရက်စွဲနှင့်တကွ သိသူဖြစ်၍ မှတ်ဉာဏ် ကောင်းမွန်၏။ အကျိုးဆောင်အလုပ်နှင့် အတော် ဆုံးသော ဝုဂ္ဂိုလ်ပင်ဖြစ်လေသည်။

သူနှင့် လာရောက် တွေ့ဆုံသူ များအား၊ စိတ် ကျေနပ် လောက်အောင် ရှင်းလင်းပြောပြတတ်၏။ အာသာဂရစ်ဖစ် အကြောင်းကိုနှိုက်နှိုက် ချတ်ချတ် မေးလာသော စုံထောက် များ၏ဘေးရန်ကိုလည်းကာကွယ်နိုင်သူဖြစ်၏။ အတွင်းခန်း တခုတွင်အာသာဂရစ်ဖစ်သည် “နေရှင်နယ်လီတီ” အမည်ရှိ သောသတင်းစာကိုတည်းဖြင့်နေလေသည်။ အာသာဂရစ်ဖစ် သည် ဆင်ဖိနပ်အသင်းကြီးကိုစတင် တည်ထောင်သူ ဟု ကျော်ကြားထင်ရှားနေသဖြင့်၊ အိုင်ယာလန်၊ အင်္ဂလန်၊ အမေ ရိကံအစရှိသောတိုင်းပြည်အသီးသီးမှ သတင်းစာဆရာများ

တုတ်တုတ်ပြန်၍ပြောလိုက်လေသည်။ ပက်ဒီ၏ရူးဂိုက်ကြည့်ခြင်းမျိုးသည်အမှန် ကြောက်စရာ ကောင်းသည်ကို သူ့အကြောင်းသိသူများသာလျှင်သိနားလည်ပေကြောင်း။

၁၉၁၉ခု မေလအတွင်းတနေ့သ၌ကျွန်ုပ်သည်၊ အသင်းတိုက်တွင်ပက်ဒီနှင့်စကားပြောဆိုနေ၏။ ဆင်းမက်ဂလင်ဆိုသူရေခံလာပြီးလျှင် ပက်ဒီအား စာတစောင်ပေး၏။ ထိုသူထွက်သွားသော အခါ ပက်ဒီက ကျွန်ုပ်အားဒီစာဟာ အစိုးရစုံထောက် တယောက်ဆီက စာတဲယနေ့ည ပုသိပ်တွေကို စုံထောက်အဖွဲ့ရုံးကြို မှာ ရရုံးနေစေရမယ်တဲ့ တချချလုပ်ဖို့ စီမံကြဟန်တူတယ် ကျွန်ုပ်တို့ဘက်က လူတွေကို အကြီးအကျယ်ဖမ်းဆီးရန်ကိစ္စဖြစ်လိမ့်မယ် ကျုပ်တို့အထဲက အရေးပါအရာရောက်တဲ့သူတွေဟာ မိမိတို့အိမ်မှာ အိပ်ဖို့မကောင်းဘူးဟု တိုးတိုးပြောလေသည်။

သို့သော်ကျွန်ုပ်တို့မှာထိုကဲ့သို့ စာမျိုး နှေးကလည်းရခဲ့ဘူးသည်ဖြစ်ရာအရေးမယူဘဲ အမှန်နေလိုက်၏။ ထိုစာပါအတိုင်းထိုနေ့ညတွင်ပုသိပ်များသည် ကျွန်ုပ်တို့ရဲဘော်များ၏။ အိမ်များကိုပိုင်း၍ဘမ်းဆီးခြင်းပြုရာ။ ပက်ဒီ အိုကက်ဖီးနှင့်တကွလူပေါင်း ၈၀ ခန့်ဘမ်းဆီးခြင်းခံရလေသည်။ ထိုအထဲတွင်ဒီဗလာရားနှင့် အာသာဂရစ်ဖ်တို့လည်းပါဝင်၏။

မိုက်ကယ်ကောလင်းမှာလွတ်၍သွား၏။ သူသည်အိမ်သို့စက်ဘီးစီး၍ပြန်လာစဉ်စစ်သားများပါသော လော်ရီတစင်း သူ၏အိမ်ရှေ့တွင်ရပ်နေသည်ကို၎င်းစစ်သားများသည်အိမ်ပြင်ဘက်တွင် ပိုင်းရံ နေသည်ကို၎င်း တွေ့မြင် သဖြင့်အ

ကြောင်းကိုသိသဖြင့်အိမ်ရှေ့ကိုဖြတ်၍အမှတ်တမဲ့ စက်ဘီး
စီးသွားပြီလျှင်လမ်းတစ်ခုသို့ချိုးဝင်သွားပြီးနောက် ဂျေ ဂျေ
အိမ်သို့ဝင်ပြီးလျှင်ရှောင်တိန်းနေရန်သတိပေးလေသည်။ အ
ခြားအဘမ်းခံရလိမ့်မည့်ထင်သောလူများကိုလည်းလိုက်လံ
ပြောကြား၏။ ဆင်းမက်ဂါရီအိမ်သို့ရောက်သောအခါ ဆင်း
မက်ဂါရီအားဘမ်းဆီးသွားပြီဖြစ်ကြောင်း သိရ၏။ ဤအိမ်
တွင်မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်ဝင်၍နေ၏။ နောက်မိုက်ကယ်
ကောလင်းနှင့်တွေ့သဖြင့်သူကသူတို့ ဒီအိမ်ကိုဝိုင်းပြီး ဆင်း
အားဘမ်းသွားပြီဖြစ်လို့ နောက်ထပ်လာတော့မယ် မဟုတ်
ဘူးဆိုတာသိတာနဲ့ ဒီအိမ်ထဲဝင်ပြီးနေတာဘဲဟုကျွန်ုပ်အား
ပြောပြလေသည်။ ဘမ်းဆီးမှုများပြီးသည့်တိုင်အောင် မိုက်
ကယ်ကောလင်းသည်။ ဆင်းမက်ဂါရီ၏ အိမ်တွင်နေ၏။

ပက်ဒီအိုကက်ဖီးအား ဘမ်းဆီးသွားပြီဖြစ်၍ သူ၏နေ
ရာတွင်ဟာရီထိုလင်နှင့် ဂျိမ်းမီယာရားတို့အား ဆင်ဖိန်း
အသင်းကြီး၏ အကျိုးဆောင်များ အဖြစ်ဖြင့် ခန့်ထားရ၏။
ခေါင်းဆောင်လူကြီး အများအပြား ဘမ်းဆီးခြင်းခံရသဖြင့်
ဆင်ဖိန်း အသင်းကြီး၏ အခြေအနေမှာ တမျိုးပြောင်းလဲ
လာ၏။

ထိုအချိန်တွင် မိုက်ကယ်ကောလင်း၏ လက်တွင်းသို့အ
ရေးကြီးသော အလုပ်ဌာနများ ရောက်လာရကား၊ မိုက်ကယ်
ကောလင်းမှာ အဖွဲ့တစ်ခုလုံးကိုကြိုးကိုင်နေရတော့၏။ မိုက်
ကယ်ကောလင်းမှာ အရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံပြီးလျှင်ကျကျ
နနဆောင်ရွက် သွားနိုင်သူဖြစ်၏။ ဌာနချုပ် အဖွဲ့ငယ်များ

အသီးသီးခွဲပြီးလျှင် ထိုအဖွဲ့ငယ် အသီးသီးကို မိုက်ကယ်
ကောလင်းတဦးတည်းသဘောဖြင့် ကြိုးဆွဲချက်ရှိတော့၏။

အစိုးရဌာနမှ မိုက်ကယ် ကောလင်း၏ အကြောင်းကိုသိ
လာလေပြီ။ သို့ကြောင့် အလုပ်ရည်ဝသော စုံထောက်များ
ကိုမိုက်ကယ် ကောလင်း၏ ဓါတ်ပုံဟောင်း တစ်စုံပေး၍
ဘမ်းဆီးစေရန် စေလွှတ်ထား၏။ အဆိုပါ ဓါတ်ပုံမှာမိုက်
ကယ်ကောလင်း ငယ်စဉ်က မိုက်ကူးထားသော ပုံဖြစ်၍
ကြီးပြင်း လာသော် မိုက်ကယ် ကောလင်း၏ ရုပ်နှင့်မတူ
တော့ပေ။

သူ၏ရုံးခန်းကို စုံထောက်ဘက်က အမြဲစောင့်ကြပ်နေ
သဖြင့် မိုက်ကယ် ကောလင်းသည် ဘရင်ဒင်လမ်းရှိကျွန်ုပ်
၏အိမ်တွင် ကာလ အတန်ကြာလာ၍ အလုပ် လုပ်နေလေ
သည်။ ကျွန်ုပ်၏အကြောင်းကို လည်းပုလိပ်များ သိသည်ဖြစ်
ရာ၊ ကျွန်ုပ်၏အိမ်တွင် မိုက်ကယ်ကောလင်း ကြာရှည်စွာနေ
လျှင်စိတ်မချရပေ။ ကျွန်ုပ်၏အိမ်မှ အုတ်ကလီလမ်းရှိပီးယား
ကျောင်းဟောင်းသို့ပြောင်းရွှေ့သွားပြန်၏။ သို့သော်ကျွန်ုပ်၏
အိမ်သို့ ကောလင်းသည် ညဉ့်စဉ်လာ၍ထမင်းစား၏။

ထိုသို့ မိုက်ကယ်ကောလင်းနှင့်၊ ကျွန်ုပ်မှာနေ့စဉ်လိုပင်
တွေ့ဆုံ၍တိုင်းရေး ပြည်ရေးတို့ကိုဆွေးနွေးခဲ့ရသည်ဖြစ်ရာ။
တဦးနှင့်တဦးအထူးချစ်ခင်လာကြပေသည်။ တယောခံ၏အ
ကြောင်းကိုလည်း တယောခံကောင်းစွာ သိလာကြ၏။ အချင်း
ချင်းယုံကြည်စိတ်ချရပြီဖြစ်၍အတွင်းစကားများပြောဆိုကာ
နှီးနှော တိုင်ပင်ခြင်းလည်း ပြုကြ၏။ သူ၏ သဘောမှာ သူ၏

စိတ်အတွင်းရှိ သမျှကိုလည်း ပြောကြားလေ့မရှိ။ တဦးနှင့် တဦး ချစ်ခင်ရင်းနှီးကြောင်းကိုလည်း အမူအရာ အားဖြင့် ပြလေ့မရှိပေ။ ကျွန်ုပ်သည် မိုက်ကယ်ကောလင်း၏ သတ္တိ အရည်အခြင်း အကြံဉာဏ် ကောင်းပုံတို့ကို ဤအခါမှသိရှိ လာ၏။ အရေးကြီးသောကိစ္စပေါ်ပေါက်လာ၍ စိတ်ချရမည့်သူ တိုင်ပင်လိုလျှင် ကျွန်ုပ်ထံသို့ သူလာတော့မည်မှာ မလွဲချေ။ ကျွန်ုပ်သည်လည်း သူနှင့်ရင်းနှီးကာ သူ့အား ကူညီအား ပေးရသည်ကို၎င်း၊ သူ၏အမိန့်ကို ရိုသေလိုက်နာရသည် ကို၎င်း၊ ဂုဏ်တက်မိ၏။

မိုက်ကယ်ကောလင်းနှင့် ဟာရီဘိုလင်တို့သည်လည်း၊ ရင်းနှီးသောမိတ်ဆွေများဖြစ်၏။ နှစ်ဦးစလုံးပင် အရွယ်က လည်းတူ စိတ်ဓာတ်ထက်သန်ခြင်းလည်းတူကြ၏။ ၎င်းတို့ စဉ်လာကိုလည်း နှစ်ဦးစလုံးပင် ဂရုစိုက်သူများမဟုတ်ဘဲ၊ ဟေးလားဝါးလားနှင့် ပျော်ပျော်ပါးပါးနေတတ်ကြ၏။ လူ ကြီးလူကောင်းများအလယ်တွင် မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် ရှက်ကိုးရှက်ကန်းဖြစ်တတ်သော်လည်း၊ လူငယ်များ၏ အ လယ်တွင်မူ ဟာရီဘိုလင်ကဲ့သို့ပင် တသောသောနှင့် ရှုပ် ပွေ နောက်ပြောင်နေတတ်၏။ သို့သော် မိုက်ကယ်ကော လင်းသည် တနေ့တခြား ဉာဏ်ပညာတိုးပွားလာသောအ ခါ သူ၏အကြံသစ်ဉာဏ်သစ်များကို အာရုံပြု၍ ဂရုစိုက် သော စဉ်းစားမြော်မြင်တတ်သည့်သူများနှင့် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံနေခြင်းပြုလာ၏။ ထိုသို့ဖြစ်လာသော်လည်း၊ ထူးစံ လေ့အရပြုမူရခြင်းမျိုးကိုမူ နှစ်သက်သူမဟုတ်ပေ။

ဟာရိဘိလင်သည်လည်း စွန့်စွန့်စားစား ဆောင်ရွက်
တတ်၍ ဘေးအန္တရာယ်ရောက်မည့်အလုပ်များကို အထူး
နှစ်သက်သူဖြစ်၏။ ၁၉၁၉-ခု ဇန္နဝါရီလတွင် ဒီဗလာရား
အား လင်ကွန်းထောင်ကြီးမှ ကယ်ဆယ်ထုတ်ယူရာတွင်
မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် ဟာရိဘိလင်နှင့် တိုင်ပင်၍လုပ်
ခဲ့၏။

ထိုအချိန်တွင် သူတို့နှစ်ယောက်သည် ကျွန်ုပ်၏ အိမ်၌
တနင်္ဂနွေတပတ်နေကြ၏။ သူတို့နှစ်ယောက်လုံးပင် ပုလိပ်
က အလိုရှိသူများဖြစ်၏။ တနေ့သောနံနက်တွင် ကျွန်ုပ်၏
ဇနီးသည် သူတို့နံနက်စာစားနေစဉ်၊ သူတို့၏ အိပ်ရာများကို
ပြင်ဆင်ခင်းကျင်းခြင်းပြုရာ၊ ခေါင်းအုံးများ အောက်တွင်
ခြောက်လုံးပြူးနှစ်လက်ကိုတွေ့လေသည်။

အရေးတကြီးဖြစ်လာပြီးကို ထိုအခါမှ သိရတော့၏။
ကျွန်ုပ်၏ဇနီးက “ဘက်ရေ-ဒီသုငယ်တွေဟာ ရွပ်ရွပ်ချုံ့ချုံ့
တိုက်ခိုက်ခြင်းမပြုဘဲ အဘမ်းခံခဲ့ လူတွေမဟုတ်ဘူး” ဟု
ကျွန်ုပ်အားပြောကြား၏။

ထိုအခါတွင် ဒပ်ဗလင်မြို့တော်မြို့နယ်ပါယ်ရုံးတွင် စက်
ဘက်ဆိုင်ရာ ဌာန၌ အလုပ်လုပ် နေသော ထင်ရှားသည့်
အင်ဂျင်နီယာတယောက်သည် ကျွန်ုပ်နှင့် အလုပ်ကိစ္စတခု
အတွက်ဆက်သွယ်နေ၏တနေ့သ၌ ထိုအရာရှိသည်သူ ဇနီး
နှင့်အတူ ကျွန်ုပ်၏အိမ်သို့လာကာ၊ ထရုံကပ်သောစက္ကူများ
အကြောင်း၊ အရောင်အမျိုးမျိုး အကြောင်းတို့ကို စကား
လက်ဆုံကျနေကြစဉ်၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်၊ သူ၏

စက်ဘီးကိုဆွဲ၍၊ ဝင်းပေါက် တံခါးမှ ဝင်လာ၏။ သူသည် ကျွန်ုပ်တို့ ထိုင်နေရာ ဧည့်ခန်းဘေးမှ ဖြတ်၍အိမ်နောက်ဖေးသို့သွားနေသည်ကို ပြုတင်းပေါက်မှ မြင်လိုက်ရ၏။ ဧည့်သည် အရာရှိသည် ရုတ်တရက်ထပြီးသော်အပြင်ဘက်သို့ကြည့်ကာ “မိုက်ကယ် ကောလင်းနှင့်တူလိုက်တာ” ဟုပြော၏။

ကျွန်ုပ် “ဒါမိုက်ကယ်ကောလင်းဘဲ- ခင်ဗျားသူနဲ့ တွေ့ချင်သလား”

ကျွန်ုပ်၏ဧည့်သည်မှာ ဘာမျှပြန်၍ မပြောပေ။ သူ၏ဇနီးသည်က ကြားဖြတ်၍ “မောင်ရေ-ကျွန်မတို့ မစွတာအိုကွန်နော်နဲ့ စကားပြောနေရတာ အားနာပါတယ်၊ ကျွန်မတို့သွားကြပါဦး၊ သူ့မှာ မစွတာ ကောလင်းနဲ့ တွေ့ရန် ကိစ္စရှိတယ် ထင်ပါရဲ့” ဟုပြော၏။

ကျွန်ုပ်က “ကိစ္စ အထူးမရှိပါဘူး သူထမင်းစားဘို့ ပြန်လာတာပါ၊ ကျွန်တော်မှာ လောလောဆယ် ကိစ္စမရှိပါဘူး” ။

“ကျုပ်တို့အလုပ်ကိစ္စကိုနောက်မှဆက်လုပ်ထားပေါ့ဗျာ ခင်ဗျားလဲ ကျုပ်တို့နဲ့ စကားပြောနေရတာ ကြာပါပြီ” ဟုပြောကာ-ဧည့်သည်ဇနီးမောင်နှံ တို့သည် အိမ်မှထွက်သွားကြတော့၏။

ဤမျှကြောက်ရွံ့ တုန်လှုပ်တတ်သောဧည့်သည် အရာရှိသည်-နောင်သောအခါ၊ အိုင်ရစ်နှင့် အင်္ဂလိပ် ငြိမ်းချမ်းစေ့စပ်ရေးကိုသဘောမတူကန့်ကွက်သူတယောက်ဖြစ်၍လာ၏။
၁၉၂၂-ခုနှစ် စလောက်တွင် သူ့အားဘဏ်တိုက်တခုတွင်

တွေ့ဆုံရာသူ၏ရင်ကိုကော့၍ ခန့်ငြားသော အမူအရာဖြင့် သမတ အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍလို့ ဘယ်အုပ်ချုပ်ရေးမျိုး ပေးပေးမကျေနပ်နိုင်ဘူးဟုပြောလေသည်။

ကျွန်ုပ် ခင်ဗျားပြောတာ မှန်ပါတယ်။ သို့သော် သမတ အုပ်ချုပ်ရေး မရခင် အင်္ဂလိပ်တွေကို အိုင်ယာလန်ပြည်မှ ရိုက်ထုတ်ရအုံးမယ်။ မိုက်ကယ်ကောလင်းကို ကျုပ်အိမ် မှာတွေ့ထုံးက ခင်ဗျားအိမ်က ထွက်ပြေးတာတော့ သိပ်မ ကြာသေးဘူး။ နောက်တခါ ကျုပ်တို့ အင်္ဂလိပ်တွေနဲ့ တိုက်ရင် ခင်ဗျားလက်ထဲ ရှိပ်ဖယ်သေနတ် တလက် အပ်ရမှာဘဲ တိုက်ဘို့ခင်ဗျားကို အရင်ဆုံး အမိန့်ပေးရလိမ့်မယ်။ ဟုပြောသော အခါ ဘာမျှပြန်၍ ပြောမတော့ပေ။

အခန်း (၁၉)

ဆင်ဖိန်းအသင်းကြီး၏အောင်မြင်ခြင်းနှင့်
တော်လှန်သူအိုင်ရစ်လူမျိုးများ၏အစိုးရအဖွဲ့။

၁၉၁၈-ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင်၊ လွှတ်တော်အမတ် ရွေး
ကောက်ပွဲကြီးကျင်းပလေသည်။ လွှတ်တော် အမတ်ပေါင်း
၁၀၅-ယောက်အနက်၊ ဆင်ဖိန်း အသင်းကြီး၏ ကိုယ်စား
လည်ပေါင်း ၇၃-ယောက်အရွေးခံရသဖြင့်၊ ဆင်ဖိန်းဝါဒ
သည်၊ တိုင်းပြည်တွင်မည်မျှလွှမ်းမိုးနေသည်ကို သိနိုင်ပေ
သည်။ အိုင်ယာလန်ပြည်၏ တိုင်းရေးပြည်ရေးအခြေအနေ
လည်း အထူးပြောင်းလဲလာ၏။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကိုယ်စားလည်များက မိမိတို့ရွေးကောက်
တင်မြှောက်ခြင်း ခံရပါလျှင် အင်္ဂလိပ် ပါလီမန်သို့ တက်
ရောက်ကြမည် မဟုတ်ဘဲ၊ မိမိတို့တိုင်းပြည်၌နေ၍ အမျိုး
သားတို့၏အကျိုးကို ဆောင်ရွက်ပေးမည်ဟု ရွေးကောက်ပွဲ
များတွင်အတိအလင်းကျေညာ၏။

ထိုကျေညာချက်ကတိအတိုင်း အရွေးအကောက် ခံကြ
ရသောအခါလွှတ်တော် အမတ်များသည် အာသာရစ်ဖစ်
၏ဆင်ဖိန်းဝါဒအတိုင်းဆက်လက် အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြတာ
့၏။ သူတို့သည် “ဒေးဒီရီနီယံ” ခေါ်ဘို့လွှတ်တော်ဟု အမည်
တွင်စေပြီးလျှင်ဌာနအသီးသီးခွဲ၍ဝန်ကြီးချုပ်များခန့်ထားကြ

၏။ တိုင်းသူပြည်သားများကလည်းအမျိုးသားအစိုးရသစ်၏ သစ္စာခံပါမည်ဟုကျေညာကြ၏။ အင်္ဂလိပ်အစိုးရအမှုထမ်း များနေရာတွင် လူသစ်များ ခန့်ထား၏။ အင်္ဂလိပ်အစိုးရ ပြု လုပ်ထားသောဥပဒေများကိုလည်း အသားမပါ-ဘိနှိပ်ညှင်း ပန်းသောဥပဒေများသာ ဖြစ်သည် ဆို၍ ပြင်ဆင် ပစ်ကြ၏။ မိုက်ကယ်ကောလင်းအား ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးချုပ် ခန့်ထေ သည်။ ထိုအခါတွင် မိုက်ကယ်ကောလင်း၏ အသက် မှာ ၂၈-နှစ်မျှသာရှိသေး၏။

ပထမဦးစွာ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးများသည် အမျိုးသား အစိုးရ သစ်အား၊ သူတို့၏သတင်းစာများမှနေ၍ ပြောင်လှောင် သ ရော်ကာရေးသားကြလေသည်။ သို့သော်- မွေးခါစအမျိုး သားအစိုးရသစ်မှာစည်းကမ်းစံနစ်ကောင်း၍အင်အားပြည့် ဝကြောင်း သိလာသောအခါ ဤသို့ သတင်းစာ များမှ နေ၍ မှီချိုးမြှစ်ချိုးရေးကာ ချေမွ၍ ရမည်မဟုတ်ဘဲကား အခြား နည်းဖြင့် ဖျက်ဆီးရန်ကြံကြံလေသည်။

တို့လွှတ်တော် ဖြစ်သော အမျိုးသား အစိုးရ သစ်သည် မတရားသော အစည်းအရုံးဖြစ်ကြောင်း ကျေညာချက်၊ တို့ လွှတ်တော်မှ ဝန်ကြီးချုပ်များကို ဘမ်းရန် ကြံစည်ကြလေ သည်။

တို့လွှတ်တော်ကို တည်ထောင်ပြီးနောက် အပျော်ထမ်း ရဲတပ်များသည် အိုင်ရစ်သမ္မတအစိုးရ စစ်တပ် ဖြစ်လာကြ ၏။ အင်္ဂလိပ်တို့သည် တို့လွှတ်တော်ကိုဘိနှိပ်ရန်ကြိုးစားကြ

၏။ အပျော်ထမ်းရဲတပ်သားများကလည်း တို့လွှတ်တော်ကို
ချစ်ကာကွယ်ရလေတော့သည်။

အိုင်ရစ်နှင့်အင်္ဂလိပ်တို့ကပွဲစတင်ပုံ။

ခေါင်းဆောင်များ မည်သူ မည်ဝါဖြစ်သည်ကို မှတ်မိ
ပါ။ သူတို့အားဘမ်းဆီးနိုင်မည်ဖြစ်ရာ၊ ဤကိစ္စအတွက် အင်္ဂ
လိပ်လူမျိုးတို့မှာ၊ ဒပ်ဗလင်မြို့တော်ရှိ လူမျိုးစုံပုလိပ်အဖွဲ့မှ၊
ဂျီမင်းခေါ်စုံထောက်များရှိ၏။ အခြားမြို့နယ်များတွင် ရှင်
ရယ်အိုင်ရစ်ပုလိပ်အဖွဲ့များရှိ၏။

ဤအင်္ဂလိပ်သူလူမျိုးများ၏ဘာဝန်မှာ၊ ဆင်ဖိနပ်အသင်းကြီး
၏လုပ်ငန်းတွင် အရေးပါအရာရောက်သော လူများကို၎င်း၊
ဒပ်ဗလင်မြို့တော်ပေါ်နှင့် နယ်ပယ်တွင်၊ အိုင်ရစ်သမ္မတ အ
စိုးရ ရဲတပ်အဖွဲ့များတွင် ခေါင်းဆောင်နေသော သူများကို
၎င်း၊ မည်သူမည်ဝါတို့ဖြစ်သည်ကို လိုက်လံစုံစမ်း ထောက်
ထားရ၏။ ဤခေါင်းဆောင်များကိုမမှတ်မိပါလျှင်၊ အင်္ဂလိပ်
စစ်သားများအိုင်ယာသန်ပြည်သို့လာသော်၊ ဆူပူသူများအား
မည်သို့မျှ ဖမ်းနင်းတိုက်ခိုက်နိုင်မည်ဟုတ်ပေ။

ကျွန်ုပ်တို့တိုင်းရေးပြည်ရေးလုပ်ငန်းတွင်၊ ဤသူလူမျိုးများ
ကြောင့် ရှေးအခါကလည်း အကြိမ်ကြိမ်ရှုံးနိမ့်ခဲ့ရ၏။ ထို
သူလူမျိုးကိုသုတ်သင်ရန်နှောင့်နှေးနေသဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်တို့လုပ်
ငန်းများသည်လျော့သို့မရောက်ခဲ့ပေ။ ယခုအခါ ထိုသို့ အမှု
မဲ့နေ၍မဖြစ်တော့ပေ။

မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်

သည့်ပြင် အချိုးသားစုံထောက်ဌာနချုပ်လည်းဖြစ်၏။ အချိုးသားစုံထောက်ဌာနကြီးဖွဲ့စည်းပြီးလျှင်၊ ကျွန်ုပ်တို့အား ကာကွယ်ရန်တားနားကိုယ်ဆောင်ရသေးသည်။ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ရင်ဆိုင်တိုးသောရန်သူများကိုတပစ်ရိုက်ခါ လွတ်မြောက်အောင်ဆောင်ရွက်ပေ သူများမှာ၊ ဤအချိုးသား စုံထောက်များပင်ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အင်္ဂလိပ်သူမျိုးတို့တိုက်ပွဲများကို ၎င်း၊ အရေးကြီးသောလုပ်ငန်းတို့ကို ကျကျနနစီစဉ်ပြုလျှင်၊ ထိထိရောက်ရောက်ဆောင်ရွက်စေခြင်းကို၎င်း၊ တာဝန်ခံ၍ လုပ် ညွှန်လုပ်ကိုင်နေသူမှာ၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းပင်ဖြစ်၏။

အင်္ဂလိပ်ဘာသာသည် မည်သူ့ကိုဘယ်ဘမ်း၊ မည်သို့ပင်လုပ်လုပ်၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းကိုမတပ်မိသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး အခြေအနေမှာပြောင်းလဲခြင်းမရှိပေ။ အင်္ဂလိပ်များအဘို့ သာ၍ပင် ဆိုးဝါးနေ၏။ သို့ကြောင့်- မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်သာ၊ အချုပ်အချာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သည်ဟု အင်္ဂလိပ်တို့သည် ရိပ်မိသော၏။

သူတို့၏စုံထောက်အချို့သည်လည်း၊ မိုက်ကယ်ကောလင်း၏လက်အောက်ခံများ ဖြစ်နေသည်ကိုသိလာ၏။ အင်္ဂလိပ်ဘက်မှ စုံထောက်အဖွဲ့သည် မိုက်ကယ်ကောလင်း၏ စုံထောက်အဖွဲ့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ရန်မဆိုသေးဘဲ ယှဉ်ပြိုင်ခြင်း ဌာပင်မတတ်နိုင်ချေ။ ၎င်းအခါက ကျွန်ုပ်တို့ဘက်မှ ထိုသို့သောသူလျှံအဖွဲ့များမရှိသဖြင့်၊ အင်္ဂလိပ်ဘက်မှစုံထောက်တို့သည် ကျွန်ုပ်ဘာသာစော်ကာ ချင်တိုင်း စော်ကာနိုင်ကြသည်။

မိုက်ကယ်ကောလင်း၏သူတို့များသည်။ သေချာသော လုံ့လဖြင့် ဇွန့်ဇွန့်စားစားဆောင်ရွက်သူများဖြစ်ရာ၊ မည်မျှ အင်အားကြီးမားသည်ကို သိလာသောအခါ၊ အင်္ဂလိပ်တို့ သည် ကြောက်နူးတုန်လာကြတော့၏။ ထို့ကြောင့်မဟုတ် လော ၁၉၁၉-ခုနှစ်တွင် မိုက်ကယ်ကောလင်းမိလျှင် ဘမ်း ဆီး ချုပ်နှောင်ထားရမည်မဟုတ်ဘဲ၊ ပစ်သတ်ရမည်ဟုဆုံး ဖြတ်ချက် ချထားလေသည်။ မိုက်ကယ်ကောလင်း ၏ ပုံကို “အော်သံဟစ်သံများ” အမည် ရှိသော ပုလိပ်သတင်းစာ တွင်ဖော်ပြလျက်၊ သူ၏ပုံပန်းသဏ္ဌာန်ကိုလည်း အတိုချုပ် ရေးသားပြီးသော် “ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော သူတ ယောက်၊သေနတ်နှင့်သူကစတင်၍အပစ်မခံရအောင် သတိ ထား”ဟူ၍ အဆုံးသတ်ထားလေသည်။

တို့လွှတ်တော် အစည်းအဝေးကိုလျှို့ဝှက်စွာ ကျင်းပရ ၏။ ဝန်ကြီးချုပ်ဌာနအသီးသီးတို့၏ လုပ်ငန် များကိုလည်း၊ လျှို့ဝှက်သောရုံးခန်းများတွင် လုပ်ကိုင်ရလျက်၊ အရေးကြီး သောအခွင့်အာဏာများ-ညွှန်ကြားချက် များကိုလည်း၊ ယုံကြည် စိတ်ချ ရသူများနှင့် စေလွှတ် ပေ ပို့ စေရ၏။တို့လွှတ်တော် တည်ထောင်စက အစည်းအဝေးများတွင်၊ အစာအငတ်ခံ ကြသော လွှတ်တော် အမတ်များသည် ထောင်မှလွတ်ခါစ တွင် အစည်းအဝေးသို့ မတက်ရောက်ရန် အကြံပေးကြ၏။ ထိုသို့အကြံပေးခြင်းမှာ အကယ်၍ တို့လွှတ်တော်စည်းဝေး နေစဉ်။အင်္ဂလိပ်ဘက်မှစစ်သား များငန်းပိုင်းဘမ်းဆီးခြင်းပြု ပါလျှင်။ အဆိုပါ အစာငတ်ခံခဲ့ကြသော အမတ်များသည်

အားနည်းနေသဖြင့် နောက်ထပ် ထောင်ကျပါက ခံနိုင်ရည်
ရှိမည်မဟုတ်ဟု တားမြစ်ထားခြင်းဖြစ်၏။ ဤသို့ အစည်း
အဝေး မတက်စေရန် အဆိုကို၊ အာသာ ဂရစ် ဖစ် သည်
ထောက်ခံသူဖြစ်ရာ၊ သူပြောသောစကားထဲတွင် မကြာမီ
ကထောင်မှ လွတ်လာသူများထဲမှာ မပါသူ တယောက် ရှိ
သေးတယ်။ ဒီလူကိုဘယ်မိရင်လဲ အားလုံး ဒုက္ခရောက်ကုန်
မှာမလွဲဘူး။ ဒီလူဟာတခြားလူမဟုတ်ဘူး ဆင်ဖိန်းလုပ်ငန်း
ကြီး၏ (ဒိုင်နမို) အားပေးစက်ကြီးနဲ့ တူတဲ့ မိုက်ကယ်ကော
လင်းဘဲ” ဟူ၍ပြောကြားလေသည်။

ဆင်ခြင်တိုင်းထွာ၍ စဉ်းစဉ်းစားစား ပြောတတ် သည့်
အာသာဂရစ်ဖစ်ကပင် ချီးကျူးခြင်း ခံရသော မိုက်ကယ်
ကောလင်းသည်၊ နောင်သော အခါ ထင်ရှား ကျော်ကြား
သောပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်လာလေသင့်။

အုပ်ချုပ်ရေးစံနှစ်သစ်အရ၊ တိုင်းပြည်ကိုပြုပြင် အုပ်ချုပ်
ရန်အတွက် ငွေလိုသည်ဖြစ်ရာ၊ တို့လွှတ်တော်၏ ဆုံးဖြတ်
ချက်အတိုင်း၊ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးချုပ် မိုက်ကယ်ကောလင်း
သည်။ “၁၉၁၉-၁၉၂၀-ခုနှစ် တို့လွှတ်တော် ငွေချေးစာ
ချုပ်” များထုတ်ဝေကာ၊ တိုင်းသူပြည်သားတို့အား ငွေချေး
စေရန်နှိုးဆော်ခြင်းပြု၏။ မိုက်ကယ်ကောလင်း ချေးယူလို
သောငွေမှာ၊ ပေါင်ပေါင်း ၂၅၀၀၀၀-ဖြစ်၏။ တိုင်းသူပြည်
သားတို့ထံမှ ပေါင်ပေါင်းထေးသိန်းချေးယူရရှိသည့်အနက်၊
ပေါင်ပေါင်း ၂၅၀၀၀-မှာ ရွှေဒင်္ဂါးများဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်သည် ကောက်ခံရရှိသော ငွေများကိုယူ၍၊ မိုက်

ကယ်ကောလင်းထံသွားရာ၊ သူကရွာဒဂုံ၊ တွေ့မြင်အောင်
လုပ်ပေးပါဟုပြော၏။ ကျွန်ုပ်သည်သူ၏အမိန့်ကို နာခံကာ၊
ကျွန်ုပ်နှင့် သိသောဆိုင်ရှင်များ၊ အလုပ်များထံမှ ရှိသမျှရွာ
ဒဂုံ၊-ရွာငါးမူးစေ့များနှင့်လဲလှယ်၍ယူ၏။ ရံဖန်ရံခါလည်း
ငွေစက္ကူများနှင့်ရွာဒဂုံ၊-များကိုလဲလှယ်ယူရ၏။

၁၉၂၀-ပြည့်နှစ် ဇူလိုင်လ တွင်၊ ငွေချေးခြင်းကို ရပ်
လိုက်သောအခါ၊ ထိုရွာများကိုကျွန်ုပ်အား လုံခြုံသောနေရာ
တွင်သိုဌက်ထားရန်အပ်နှံထား၏။ ဤချေးငွေများကိုမတရား
ငွေများဟုကျေညာထားသည့်အတိုင်း၊ ထိုငွေများရဆောင်း
ပေးသူကို၎င်း၊ ထိုငွေများ ချေးငှားသူ ကို ၎င်း တွေ့ပါလျှင်၊
ထောင်ဒါဏ်အပြစ်ပေးလေသည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်သော်လည်း
အချိုးနှိုး ဖြစ်လေရာ။ ထိုငွေများကို တွေ့ရှိပါလျှင် အစိုးရ
ဘဏ္ဍာအဖြစ်ဖြင့် သိမ်းဆီးခြင်းပြုမည်ဟုကျေညာပြန်၏။

ကိလားလိမြို့၌ သိတင်းသုံးတော်မူသော ဂိုဏ်းချုပ်ဘုန်း
တော်ကြီး ဒေါက်တာဖေါ်ဂါတီသည်၎င်း၊ မြို့စားကြီးထော
မောင့်တီဂေးသည်၎င်း။ ကျွန်ုပ်တို့၏ယုံကြည်အားကိုးရသော
မိတ်ဆွေကြီးများပင်ဖြစ်၏။ ရရှိသောငွေစက္ကူများကိုထိုပုဂ္ဂိုလ်
ကြီးများ၏ အမည်ဖြင့်ဘဏ်တိုက်တွင်အပ်နှံထား၏။ ရွာများ
ကိုမူသေတ္တာလေးလုံးတွင်ထည့်ထား၏။ သေတ္တာတလုံးလျှင်
ပိဿာ ၃၀-ကျော်လေး၏။

ဘရင်ဒင်လမ်းတွင်ရှိသော ကျွန်ုပ်အိမ်၏ တမန်တလင်း
ကိုခွာဖျက်ပြီးလျှင်၊ ရွာသေတ္တာများမြှုပ်ရန်ကျွန်ုပ်တယောက်
တည်းတညလုံး တကူးကူးနှင့်လုပ်ရတော့၏။ ရွာသေတ္တာ

များကိုတချို့တချို့ အားစိုက်ခွန်စိုက် ရှေ့တိုးနောက်ဆုတ် နှင့် ရွှေ့ပြောင်းနေရသည်မှာ။ စောချွေးများပြန်၍ နေတော့ ၏။ အခက်အခဲတချို့မှာအသံမမည်အောင်။ အင်္ဂတေများ ကိုခွာရခြင်း၊ အုတ်များကို တူးရခြင်းဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်သည် တဖြေးဖြေး တမန်တလင်းကို ဖောက်ထွင်း၍။ ရွှေသေတ္တာ လေးလုံးကိုသွင်းပြီးလျှင်၊ မူလအတိုင်း အင်္ဂတေကိုဝင်၍ထား လေသည်။ ဤအလုပ်ကို ၇-နာရီကြာမျှ ပင်ပန်းကြီးစွာလုပ် ရတော့၏။

ဤအလုပ်ကိုလုပ်ရာ၌အထူးသေချာကျနစွာမူလအတိုင်း ဖြစ်အောင်လုပ်ရ၏။ သို့ကြောင့်လည်း ကျွန်ုပ်အိမ်ကိုကြိမ် ဖန်များစွာရှာဖွေတမ်းဆီးသည်ဖြစ်ရာ၊ ပုလိပ်တို့သည်ကျွန်ုပ် အိမ်ရှိတမန်တလင်းကို သင်္ကာမကင်းမဖြစ်ကြချေ။ ဤရွှေ သေတ္တာများမြှုပ်နှံထားသောနေရာကို ကျွန်ုပ်နှင့်ဖုန်းသည် သာသိ၏။ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် ရွှေများထားသည့် နေရာကိုမမေးချေ။ ကျွန်ုပ်အားအပ်နှံထားလျှင် အလုံခြုံဆုံး နေရာ၌ထားမည်ကို သူသိပြီးဖြစ်လေသည်။

ငွေချေးရန်အတွက်မိုက်ကယ်ကောလင်း၏ကြော်ငြာမျိုး ပါဝင်သည့်သတင်းစာများကို ဖိနှိပ်ချုတ်ချယ်လျက်၊ အချို့ သတင်းစာရိုက်နှိပ်သောစက်များကိုပင် ဖျက်ဆီးခြင်း၊ သိမ်း ဆည်းခြင်းကိုပြု၏။ ပက်ထရစ်မိုဟွန်ပိုင်သော ပုံနှိပ်တိုက် မှာ၊ အထူးဆုံးရှုံး နစ်နာသည့်အပြင်၊ သူ့အားဘမ်းဆီး၍ ထောင်ချထား၏။ ထို့ကြောင့်ဆင်ဖိန်းအသင်း၏ ကျညာ စာတမ်းများအတွင်း ရိုက်နှိပ်ခြင်း မပြုနိုင်တော့ပေ။ သို့

ကြောင့်ပုံနှိပ်စက်တလုံး ငယ်ရန်ကျွန်ုပ်တို့ စိုင်းပြင်းကြပြီးသော်၊ ကျွန်ုပ်ကပေါင် ၆၈၇-ပေါင်ထည့်၍၊ ဂျန်မက်လတ်ဖထင်က၊ ပေါင် ၁၅၀၀-ထည့်၏။ ကျွန်ုပ်တို့ ဝယ်ယူသော ပုံနှိပ်စက်အလုပ်တိုက်ကို (ကြော်ငြာခြင်းဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဝယ်ပုံနှိပ်စက်) ဟူ၍ ဆိုင်းဘုတ် ဆွဲထားလေသည်။ (ကျွန်ုပ်ထည့်ငင်သောငွေကို ၁၉၂၃-ခုမတ်လမှပြန်၍ပေးလေသည်။)

ကျွန်ုပ်သည် မိုက်ကယ်ကောလင်း လိုသော ငွေများကို မည်သို့မည်ပုံ ကောက်ခံခဲ့သည်ကိုဖော်ပြဦးအံ့။ တနေ့သ၌ ကျွန်ုပ်သည်၊ ဒပ်ဗလင်မြို့တော်၏ ဆင်ခြေဖုံးအရပ်တွင်ရှိသော အိမ်တဆောင်၏ မီ ဒိုချောင်ကိုပြင်ဆင်ရန် ကိစ္စရှိ၏။ ထိုအိမ်ရှင်မှာလည်း လူဂုဏ်တန်တယောက်ဖြစ်ရာ၊ ထိုအိမ်၌နုသော အိုင်ရစ်အစေခံမကလေးတယောက်အာ။ အိမ်ရှင်သည် တိုင်းရေးပြည်ရေး၌ မည်သို့သဘောထားသနည်းဟု၊ ကျွန်ုပ်ကမေး၏။ သူငယ်မကလေးက သူဘယ်လိုသဘောထားသည်ကိုကားမသိ သို့သော်သူ၏ အခန်းတွင် ဆင်ဖိနပ်သတင်း၏ ကျောငြာစာတမ်းများကိုတွေ့ရသည်ဟု ပြော၏။ ကျွန်ုပ်သည် ထိုအိမ်ရှင်ထံသို့ငွေချေးစာချုပ်ချွှောက်လွှာမှာ နှင့်၊ ဆင်ဖိနပ် အသင်းက ငွေချေးရန် ကျေညာစာတမ်းများကိုစာတစောင်နှင့် ပူးတွဲ၍ပို့လိုက်၏။ ထိုစာတွင် လာမည့်စနေနေ့တွင်၊ ငွေကောက်ခံသူ လာလိမ့်မည်ဟုရေး ထည့်လိုက်၏။

ချိန်းဆိုထားသော စနေနေ့တွင်၊ ကျွန်ုပ်သည်သူ၏အိမ်

သို့သွား၏။ ငွေကောက်ခံရန်လာသူသည်၊ သူ၏အိမ်ကိုဖြင့် ဆင်ပေးသော ကျွန်ုပ်ဖြစ်နေသည်ကို သိသောအခါ၊ အိမ်ရှင်သည် ရှင်ပြသောမျက်နှာဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်အားဆီး၍ကြိုဆိုလေသည်။

“အလိုမစွတာအိုကွန်နော်ပါကလား၊ ခင်ဗျားကျုပ်ကို ဘာလိုမပြောသလဲ၊ စာရွက်တွေကျုပ်ဆီပို့လိုက်တာခင်ဗျားတဲ့ကို။ ကျုပ်ဝမ်းသာသဗျာ၊ ထိုင်ပါအုံး၊ ခင်ဗျားကို ကျွေးချင်မွေးချင်ပါသေးတယ်”။

ဤသို့ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာညွှတ်ခံကျွေးမွေးလျက် စကားပြောဆိုကြပြီးလျှင်၊ ရွာဒင်္ဂါး ၆၀-ကို ပေးလိုက်လေသည်။ ထိုမှတစ်ပါး ကျွန်ုပ်အားလစဉ်လာ၍ ငွေယူရန်မှာကြားသဖြင့် လစဉ်သွား၍ယူရာ ရွာဒင်္ဂါး ၅၀-ကျပေးလေသည်။ တစ်ခါတရံကျွန်ုပ်သည်အားနာသဖြင့် မသွားဘဲနေရာ၊ အဆိုပါအိမ်ရှင်မျိုးချစ်ကြီးသည် ကျွန်ုပ်အိမ်သို့ လာလျက်ပေးလေသည်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ထည့်ဝင်သော စုစုပေါင်းငွေမှာ၊ ရွာဒင်္ဂါးပေါင်း ၆၅၀-ခန့်ရှိ၏။ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကြီးမှာ အင်္ဂလိပ်နှင့်စေ့စပ်သည့်အချိန်မတိုင်မီ ကွယ်လွန်သွားရှာသည်ဖြစ်ရာ၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းနှင့်တွေ့ဆုံရန်ပင် ဆိုင်၍မပေးနိုင်သဖြင့်ဝမ်းနည်းခြင်းဖြစ်ရ၏။

အခန်း-(၂၀)

တို့လွှတ်တော်တံခိုးကြီးလာခြင်း။

၁၉၂၀-ပြည့်နှစ်ဦးအစတွင်၊ ဆင်ဖိန်းအသင်းကြီးကမ္ဘာ့
စီပါယ်ကောင်စီ ရွေးကောက်ပွဲများတွင် ဆင်ဖိန်းအသင်းသား
များအများအပြားဝင်ရောက်အရွေးခံရန် ကျေညာခြင်းပြု၏။
ပင်ဘရတ်မြို့ မြို့နယ်စီပါယ်ရွေးကောက်ပွဲတွင် ကျွန်ုပ်
ဝင်ရောက်အရွေးခံရာအောင်မြင်ခဲ့၏။ ၁၉၂၁-ခု ဇန္နဝါရီလ
တွင် ကျွန်ုပ်အား မြို့တော်ဝန်အဖြစ်ဖြင့် တင်မြှောက်ကြ
၏။ နောက်ဘနေ့နံနက်တွင် ကျွန်ုပ်သည် ပင်ဘရတ်မြို့တော်
ဝန်ဖြစ်သည့်အတွက် ချီးကြူးစကားပြောကြားရန် မိုက်
ကယ်ကောသင်းသည် ကျွန်ုပ်ထံသို့ပြီးသော် “အိုင်ယာသန်
ပြင်၏ ဒုတိယအရေးကြီးဆုံးသော မြို့နယ်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့
ကြီးတွင် ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သည့်အတွက် ဝမ်းမြောက်ကြောင်း”
ပြောလာ၏။

ထိုအချိန်အခါတွင် အထူးစစ်ပုလိပ်များသည် ဒပ်ဗလင်
မြို့တော်သို့ ဆိုက်ရောက်လာကြ၏။ သူတို့သည် ပင်ဘရတ်
ကောင်စီရုံးကို သိမ်းပိုက်သားလိုက်ရာ၊ ကျွန်ုပ်တို့ ကောင်စီ
အဖွဲ့ဝင်လူကြီးများမှာ၊ စာရွက်စာတမ်းများ ငွေများစသည်၊
တို့ကိုပင် မယူနိုင်ဘဲ ရုတ်တရက် ရွှေ့ပြောင်း သွားရ၏။

ကျွန်ုပ်တို့ ကောင်စီ အစည်းအဝေးကို လက်မှတ်ပညာသင် ကျောင်းတကျောင်းတွင်လုပ်ရပေသည်။

ကောင်စီအစည်းအဝေးကျင်းပနေစဉ်၊ တညနေ၌ ကျွန်ုပ်တို့ ဘဝသစ်ဆီးရန် စစ်ပုလိပ်အရာရှိတယောက်အား ဝရမ်းထုတ်ပေးလိုက်ပြီဟူသောသတင်းကို ဒပ်ဗလင်မြို့ အင်္ဂလိပ်အစိုးရရုံးထောက်အဖွဲ့ဝင် စာသင်တယောက်ထံမှ ကြားသိရသည်ဖြစ်ရာ၊ ကျွန်ုပ်တို့သည်အိမ်၌ ကလေးတယောက်အား အသိအသန့်ဖြစ်နေသဖြင့် သွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုကာ၊ ရုတ်တရက် အစည်း အဝေးမှ ထွက်ခွာ လာခဲ့လေသည်။

ဤအစိုးရရုံးထောက် အိုဟန်လွန်သည် ကာရီနယ်သားတယောက်ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်နှင့်အထူးခင်မင်သော မိတ်ဆွေဖြစ်ရာ၊ နောက်တကြိမ် ကျွန်ုပ်၏အိမ်ကို သန်းခေါင်လောက်ပိုင်း၍ ကျွန်ုပ်အား ဘမ်းရန်လာသော စစ်ပုလိပ်များကို သွေးဆောင်ပြီးလျှင်၊ အိမ်ကို မပိုင်း ဖြစ်အောင် လုပ်လေသည်။

ကျွန်ုပ်သည်-ပင်ဘရတ်ကောင်စီ မြို့တော်ဝန်အဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်နေစဉ်၊ ဘဏ်တိုက်၌ထားသော အကောက် အခွန်ငွေများကို၊ ဒပ်ဗလင်အစိုးရ အမှုထမ်းများ မဘမ်းမိနိုင်အောင် အထူးသတိထားရလေသည်။ အဆိုပါ ငွေများမှာ ကျွန်ုပ်တို့ အိုင်ရစ်သမ္မတ ရဲတပ်သားများကြောင့်၊ ပျက်စီးခြင်းခံရသောလူများအား၊ လျော်ကြေးပေးရန်ဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စာရေးကြီး မစ္စတာဂျေစီ-မင်လီမှာ ဤကိစ္စတွင်

အခန်း-(၂၁)

ကျွန်ုပ်တို့၏ရှေ့ခြေလှမ်း။

၁၉၂၀ ခုနှစ်တွင် လိုးဝါးလိဆန်ထမ်း၌၊ စတင် တည်ထောင်သော အမျိုးသားမြေဘက်ဆိုင်ရာ ဘဏ်တိုက်တွင်၊ ကျွန်ုပ်သည် အရများစွာ ထည့်ဝင်သော သူတယောက်ဖြစ်၏။ မိုက်ကယ်ကောလင်း၏ညွှန်ကြားချက်အရ၊ ရောဘတ်ဘာတန်သည်၊ ဤဘဏ်တိုက်ထဲမြောက် အောင်မြင်ရေးကို အထူးကြိုးစားလေသည်။ ယခုအခါ ဤဘဏ်တိုက် သည် မိန်းမလမ်းတွင်ရှိ၍၊ အိုင်ယာလန်ပြည်သို့ ဗရီးစတိတ်အုပ်ချုပ်ရေးပေးအပ်ရသောအခါ၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ဘဏ်တိုက်ကို အိုင်ယာလန်ပြည်ဘဏ်တိုက်ကြီးကဝယ်ယူလိုက်လေသည်။

၁၉၁၈ ခုနှစ်တွင်ကျင်းပသောဝိကလိုးနယ်လွှတ်တော် အမတ်ရွေးကောက်ပွဲကြီးတွင်၊ ရောဘတ်ဘာတန်သည် အရွေးအကောက်ခံရပြီးသော်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမအမျိုးသားလွှတ်တော်တွင်၊ လယ်ယာကိုင်းကျွန်းဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်လာ၏။ ဝိကလိုး မြို့တွင် နိုင်ငံရေး တရား ဟောပြောမှုကြောင့်၊ သူ့အားဘမ်းဆီးသွားရာ၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် မောင့်ဂျွန်ထောင်ကြီးမှ သူ့အား လွတ်မြောက်အောင်ကယ်ဆယ်ခဲ့လေသည်။

ရောဘတ်ဘာတန် ထောင်မှလွတ်မြောက်လာပြီးနောက်။

ကျွန်ုပ်၏အိမ်တွင်တလနီးပါးနေပြီးလျှင်၊ အုတ်ကလိလမ်းရှိ အာမွန်စီးရင့်၏ဇနီးအိမ်သို့ပြောင်းရွှေ့သွားလေသည်။ အာမွန်စီးရင့်သည်ကား၊ ၁၉၁၆-ခုနှစ် အရေးတော်ပုံအတွင်း ကကျဆုံးခဲ့သူတဦးဖြစ်၏။ သူ၏ဇနီးသည် အထူးစိတ်အား ထက်သန်လျက် ဆင်ဖိနပ်အသင်းကြီး၏ အမှုဆောင် အဖွဲ့တွင် ပါဝင်သူ ကော်မတီဘယောက်ဖြစ်၏။ သူ၏ညီမဖြစ်သူ လီလီအိုဘာရီနင်မှာလည်း၊ ကျွန်ုပ်တို့လုပ် - န်းကို အထူး အကူအညီပေး သောအမျိုးသမီးတဦးဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်သည် ရောဘတ်ဘာတန်ထံသို့ အမြဲသွား၍လည်း ပတ်၏။ သူမွေးမြူထားသော သိုးအုပ်များ ကီလင်နီအရပ်တွင်ရှိရာ၊ ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက်သည် မကြာခဏစက်ဘီး စီး၍သွားရောက်ကြည့်ရှုကြလေသည်။ အင်နာမိုးမြို့ရှိသူ၏အိမ်သို့ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက်စက်ဘီးအမြန်စီး၍ သွားရောက်ဘူးသေး၏။ ထိုအခါက ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက်စလုံး လက်နက်များပါလျက်၊ အသွားအပြန်ဘာမှမဖြစ်ခဲ့ပေ။

တခါတရံ ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက်သည်၊ တာရင်နယူးရားမြို့နေ၊ အတ်စကုန်းနှင့် မစ္စက်ချိုင်းလဒါး တို့ အိမ်သို့လည်း သွားလေ့ရှိ၏။ သူတို့နှစ်ယောက်သည် ဆာဂျန်တေလာနေသွားသောအိမ်တွင်နေကြ၏။ ဆာဂျန်တေလာ သည် အင်္ဂလိပ် အစိုးရအမှုထမ်းဖြစ်ရာ။ သူ၏ အသက်အန္တရာယ်ကို စိုးရိမ်သဖြင့်၊ ဒပ်ဗလင်ရဲတိုက်ကြီးသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ရောဘတ်ဘာတန်၏ အသွားအလာများကို အစိုးရက

စောင့်ကြည့်ပြီးလျှင်၊ အုပ်ကလေးထမ်းရှိ သူ၏နေအိမ်ကို၊ တညသ၌ ငန်ဝိုင်း ဘမ်းဆီးခြင်း ဂျီ၏။ ရောဘတ်ဘာတန်သည် အိပ်ရာမှထ၍ပြေရာ၊ သွတ်မြောက်သွားပြီးမှ အခြားလမ်းတစ်ခုရှိ အိမ်တစ်အိမ်သို့ နောက်ဖေးမှ ဝင်မည်အပြုတွင် ဘမ်းဆီးခြင်းခံရ၏။

ခရီးကတကြိမ်မောင့်ဂျွှပ်င်းသောင်ကြီးမှ လွတ်ပြေးဘူး၍၊ ဗြိတိသျှအရာရှိများသည် ယခုတစ်ခါ ၎င်းအား အထူးစောင့်ကြပ်ထား၏။ သို့သော် သူ့အား စစ်ရုံးမှစစ်ဆေးပြီးနောက်၊ မောင့်ဂျွှပ်င်းသောင်ကြီးသို့ စစ်ဘက် လော်ရီကားကားဖြင့်ပြန်၍အပို့တွင် ကယ်ဆယ်ရန်၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် စီမံထား၏။

မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် သူ၏အကြံအစည်ကိုကျွန်ုပ်နှင့်တိုင်ပင်သည်မှာ “မော်တော်ကားကိုရပ် အောင်ဘယ်လိုလုပ်ရင်အကောင်းဆုံးလဲ” ဟုစတင်မေး၏။

ကျွန်ုပ် “ကျုပ်၏လက် တွန်း ဖွည်းပေါ်မှာ ငြိမ်းဆင်တဲ့ သစ်သားတိုင် များနှင့် ငွေကားရှည်ကြီး တစ်ခုကို တင်ပြီး၊ ဖြတ်လမ်းကလေးတစ်ခုက အသင့်စောင့်နေမယ်၊ အကျဉ်းသမားတင်တဲ့ လော်ရီကား လာတာဖြင့်ရင် အချက်ပေးလိုက်ပေတော့၊ ဒီအခါ အဆိုပါ လက်တွန်းဖွည်းကိုတွန်းသူများဟာ လမ်းမကြီးကိုဖြတ်ပြီး တွန်းလာကြလိမ့်မယ်။ အဲသလို လမ်းမကိုဖြတ်ပြီးကန့်လန့်လုပ်ထားတုံး၊ မော်တော်ကားရပ်နေတဲ့အခါ၊ ဒီအနီးမှာ ပုန်းနေတဲ့ကျုပ်တို့ရဲ့ လူများက အစောင့်စစ်သားများကိုဝင်ပြီးစီးရုံဘဲ” ဟုအကြံပေး၏။

အထက်ပါအကြံအစည်များအတိုင်းဆောင်ရွက်ကြရာ အကျဉ်းသမားတင်သော်ရိကားကို ဘတ်ကလေးလမ်းတွင် ဘမ်းမိ၏။ သို့သော်-ရောဘတ်ဘာတန်မှာ ကားပေါ်၌မပါ ထာရှုစစ်သားများသည် ကျွန်ုပ်တို့အားတပတ်ရိုက်ခါ အခြားလမ်းတသမ်းမှ ဘာတန်အား ထောင်ကြီးသို့ပို့လိုက် ပြီးဖြစ်၏။

မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် မိမိအကြံ ပျက်သဖြင့်၊ အထူးစိတ်မကောင်းဖြစ်ရှာ၏။ ရောဘတ်ဘာတန်သည် သူ၏ ဆွေမျိုးများနှင့်ဆန့်ကျင်လျက်၊ ကျွန်ုပ်တို့ဘက်သို့ပါဝင်လာ သူဖြစ်ရာ၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်၊ သူ့အားအထူးချစ်ခင် လေသည်။ ဘာတန်အားသုံးနှစ်တာကျန်းဒါဏ်အပြစ်ပေးပြီး လျှင်၊ အင်္ဂလန်ပြည်ရှိ ပို့လန် ထောင်ကြီးသို့ ပို့လိုက် လေ သည် အိုင်ရစ်နှင့်အင်္ဂလိပ် စေ့စပ်ပြေငြိမ်းသောအခါမှ၊ သူ့ ခြံထောင်မှလွတ်ရရှာလေသည်။

ထောင်မှလွတ်ပြီးနောက်၊ ရောဘတ်ဘာတန်သည်၊ စေ့ စပ်ပြေငြိမ်ရန် ကိစ္စအတွက် လန်ဒန်၌သို့ ကျွန်ုပ်တို့၏ ကိုယ်စာ လည်အဖြစ်ဖြင့် သွားရ၏။ ပြေငြိမ်းခြင်းစာချုပ် ကိုသူသည်လက်မှတ်ထိုးခဲ့သော်လည်း၊ စာချုပ်တွင်ပါသော အချက်များကို သဘောမဘူ ကန့်ကွက်ခြင်းပြုလေသည်။ စာချုပ်ကို တို့လွှတ်တော်မှ အတည်မပြုမီ၊ ရောဘတ်ဘာ တန်သည်။ ကန့်ကွက်သည်ဘက်မှ အတော်အတိုက်အခံ ပြောသေး၏။ နောင်သောအခါ- ဘယ်ဘက်မှ မလိုက်ဘဲ

သူ၏ချက်မြုပ်ရာ အင်နာဒီးမြို့သို့ပြန်၍နေပြီးသော်၊ ဘိုင်း
ရေးပြည်ရေးတွင်ဝင်၍၊ မစွက်ကော့ပေ။

၁၉၂၀-ပြည့်နှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ကျွန်ုပ်သည် မဒန်
မတ်ကီပိ၊ ပက်ဒီအိုကက်ဖီးတို့နှင့်အတူ ကောက်ပြည်၊
နယ်-နယူးမားကက်မြို့သို့သွားရောက်၍၊ အစည်းအဝေးကြီး
တခုတွင် စကားပြောရမည်ဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်တို့သည် အစည်းအဝေးကြီး ချိန်းဆိုထားသည့်
စနေနေ့ညတွင် နယူးမားကက်မြို့သို့ဆိုက်ရောက်ကြ၏။ ဘမြို့
လုံးမှာလည်း။ အင်္ဂလိပ်အစိုးရ၏ ရွှင်ရယ်အိုင်ရစ် ဂုလိပ်
များ၊ ဖြိုတိသျှစစ်တတ်သားများနှင့် ခြေချင်းလိမ်နေ၏။ ကျွန်ုပ်
တို့လည်း ချိန်းဆိုထားသည့်အတိုင်း အစည်းအဝေးကြီး
ကို ညဉ့်သန်းခေါင်အချိန်တွင် စတင်ကျင်းပ၏။ ဆိုင်ရာ
အင်္ဂလိပ်အရာရှိတယောက်သည် အစည်းအဝေးမလုပ်ရန်
တားမြစ်နေစဉ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုမြို့မှ တိတ်တဆိတ်
ထွက်ခွာလာကြ၏။ သူငယ်ကင်းစောင့်တပ်သားကလေးများ
အား အစည်းအဝေးကို ဤမြို့၌မကျင်းပဘဲ။ ကစ်ကီယံ
မြို့တွင် ကျင်းပမည်ဖြစ်ကြောင်း လိုက်လံ ကျေညာစေ၏။
ကျွန်ုပ်တို့သည် စကားပြောကြေးနန်းကြီးများကို ဖြတ်လိုက်
ပြီးနောက်၊ ကစ်ကီယံမြို့တွင် အစည်းအဝေးကြီး ကျင်း
ပရာ လူပေါင်းမြောက်မြားစွာ တက်ရောက်ကြ၏။

နောက်ကျနေသော လူများကျေနပ်စေရန် မဒန်မတ်ကီ
ပိသည် ဟောပြောရသေး၏။ ဤအမျိုးသမီးကြီးသည် စ
ကားလုံး ပြောင်ပြောင်ဖြင့် စိတ်အားထက်သန်စွာ ပြော

ကြားလေရာ၊ ပရိသာဘ်တို့မှာ၊ မျိုးချစ်စိတ်များတဖွားဖွားဖြစ်
ပေါ်လာ၏။ ၁၉၁၆-ခုနှစ် အရေးတော်ပုံကို သရုပ်ပေါ်
အောင် ပြောကြားပြီးလျှင်၊ ထိုအရေးတော်ပုံတွင်သူသည်
ယူနိုဗေါင်းအစိမ်းကို ခတ်၍ အပျော်ထင်၊ ရဲတပ်သားများကို
ခေါင်းဆောင်ခဲ့ကြောင်း၊ တိုက်ခိုက်နေစဉ် အသက်စွန့်သွား
သော သည်အိုရဟာ^၁လီးက “အချက်စွမှာ အရှုံးထတာဘဲ၊
သို့သော် ဂုဏ်မြောက်စရာ အရှုံးထခြင်းမျိုးဖြစ်လို့၊ ကျုပ်
ခင်ဗျားနဲ့ အတူ သေသည့်တိုင်းအောင် တိုက်မှာဘဲ” ဟု သူ
အားမသေမီပြောကြားသွားသည်ကိုလည်း ထည့်၍ ဟော
ပြောလေသည်။

အစည်းအဝေးပြီးသောအခါ၊ ဤအမျိုးသမီးကြီးသည်
ကျွန်ုပ်အား သူ၏ဓာတ်ပုံတစ်ခုကိုပေး၏။ အဆိုပါဓာတ်ပုံ
ပေါ်တွင် “နယူးမားကက်တွင် အတူတရား ဟောခဲ့သော
ကျွန်မ၏ရဲဘော်၊ ဘက်အို-ကွန်နော်ထံသို့၊ ၁၉၂၀-ပြည့်နှစ်
မတ်လ-၁-ရက်နေ့” ဟူ၍ ရေးသားထားလေသည်။ ရဲရင့်၍
ထူးခြားသော ဤအမျိုးသမီးကြီးအား တသက်လုံးအမှတ်
တရဖြစ်စေရန် အဆိုပါဓာတ်ပုံ ကို ကျွန်ုပ်သည် ယနေ့တိုင်
ကောင်းစွာသိမ်းဆည်းထားခဲ့ပေသည်။

အခန်း-(၂၂)

ဘမ်းဆီးခြင်းနှင့်-လွတ်မြောက်ခြင်းများ။

တနေ့သ၌အမှတ် ၆ ဟာကုတ်လမ်းတွင်တည်ရှိသော၊ ဆင်ဖိန်းအသင်းတိုက်ကို၊ စစ်ပုလိပ်တို့သည် ဘမ်းဆီးရန် ဝန်းရိုင်းနေကြ၏။ ထိုအခါတွင် မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် အသင်းတိုက် အပေါ်ထပ်ရှိ အခန်းတစ်ခုတွင်ရှိ၏။ အခန်းတွင်းသို့ပဉ္စမဝင်လာသောပုလိပ်တယောက်ကို၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းက၊ မိမိသည်အရေး အရာမရောက်သောအကူအညီ စာရေးကလေးကဲ့သို့ ညးလှိုင်းပြောဆိုပြီးလျှင်အခန်းတွင်းမှခပ်ဇေထွက်လာခဲ့၏။ အခန်းပြင်ဘက်သို့ရောက်လျှင်၊ အထက်ထပ်သို့ ပြေးတက်ပြီးသော်၊ ခေါင်မိုးပေါ်တက်သော လှေခါးတစ်ခုမှ လွတ်မြောက် ထွက်သွားလေသော့၏။

သူ၏စာရွက်စာတမ်းများကို စစ်ပုလိပ်တို့သည် ဘမ်းဆီးရရှိသွားရကား၊ ဤအသင်းတိုက်ရုံးခန်းမှာ ဆက်လက်အသုံးပြုရန် မဖြစ်တော့ပေ။ သို့ဖြစ်၍မိုက်ကယ်ကောလင်းက၊ ကျွန်ုပ်အား ဤဟာကုတ်လမ်းအတွင်းရှိ တိုက်နံပါတ် ၂၆-ကိုဝယ်ယူရန်ညွှန်ကြား၏။

ကျွန်ုပ်၏အလုပ်မှာတိုက်အိမ်များဆောက်လုပ်ခြင်း ဝယ်ယူခြင်းပင်ဖြစ်ရာ၊ အဆိုပါတိုက်ကို ကျွန်ုပ်ဝယ်ယူခြင်း၌၊

ကျွန်ုပ်အားသံသယမဖြစ်ကြပေ။ ကျွန်ုပ်တို့မှာ ထိုတိုက်သို့ သတိကြီးစွာထား၍ ပြောင်းရွှေ့ရပေသည်။ ဆင်ဖိန်းဝါဒ ကိုဥစ္စာပစ္စည်းရှိသူများကား၊ လားလားမျှ မနှစ်သက်သည် မှာမွေ့တာဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်တို့မှာရန်သူပုလိပ်များကိုလည်း သတိပြုရသည့်အပြင်၊ ဥစ္စာပစ္စည်းရှင်များကိုလည်း အမှုမဲ့မထားဝံ့ပေ။ စတက်ဖင်လမ်းရှိ တိုက်ရှင်တဦးမှာသူ၏တိုက် ကိုကျွန်ုပ်တို့၏ ရုံးခန်းအတွက် အသုံးပြုမည်ကိုသိသွားသဖြင့်မရောင်းတော့ပေ။

ထိုကြောင့်ရုံးခန်း လုပ်ရန် တိုက်အိမ်ငယ်တိုက်စွဲရှိလျှင်၊ ကျွန်ုပ်ပင်တာဝန်ယူရ၏။ ကျွန်ုပ်ကလည်းတိုက်အိမ်ကောင်းကောင်း၌နေချင်သောကျွန်ုပ်၏မိဘဆွေ တယောက်အတွက် ဟု တိုက်ပိုင်ရှင်အားညာဖျောင်းပြီးလျှင်၊ ဈေးတည့်ပါကတယောက်ယောက်အမည်ဖြင့်ဝယ်ယူခြင်းပြုရ၏။

ဟာကုတ်လမ်းရှိ တိုက်နံပါတ် ၇၆-ကိုဝယ်ယူပြီးသောအခါ ကျွန်ုပ်သည်မိုက်ကယ်ကောလင်းထံသွား၏။ ကျွန်ုပ်က “မိုက်ကယ် ပုလိပ်တွေတိုက်နံပါတ် ၆-ကိုပိုင်းဘမ်းပြီးပြီ။ အခုဝယ်တဲ့ တိုက်ကိုလဲစုံစမ်းပြီး သူတို့ပိုင်းကြအုံးမှာဘဲ။ ဒီတော့ကာ-မင် ရဲ့ စာရွက်စာတမ်း အမှတ်အသားတွေကို ငှက်ထားတို့ နေရာတခု လုပ်ရင် မကောင်းဘူးလား” ဟုမေး၏။

ကျွန်ုပ်အကြံပေးချက်ကို မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် ကျေနပ်သည့်အတိုင်း လုပ်စေအဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်သည်တိုက်နံရံအတွင်းမောက်ခါအင်္ကျီများချုပ်ရန် လုပ်ထားသောနေရာကို

နောက်တွင်နေရာချန်၍ တပိုင်းကာလိုက်ပြီးသော်၊ ဖွင့်ပိတ်
၍ရရန်လျှို့ဝှက်သော ခလုပ်ဖြင့်စိမ့်ထား၏။ ထိုနေရာကိုမသိ
သာစေရအောင်၊ နံရံကပ်သောစက္ကူများဖြင့် ကပ်ထား၏။
တတိုက်လုံးကိုလည်း ထိုစက္ကူမျိုးဖြင့် ကပ်၍ဆေးများသုတ်
ထား၏။

မိက်ကယ်ကောလင်းအရေးကြိုက်အသုံးပြုနိုင်ရန် ခေါင်
မိုးပေါ်သို့တက်သော ဘွေကားကလေးကိုသည်း လုပ်ပေးရ
၏။ ထိုဘွေကားကလေးမှာ ပေါ့ပေါ့ကလေးဖြစ်ရာ အလွယ်
တကူဆွဲတင်နိုင်ပေသည်။ ထိုတိုက်ခေါင်ဒိုးမှ နှစ်အိမ်သုံး
အိမ်ခန့်ကျော်လိုက်လျှင် ပျော်ပွဲစားရုံကြီး၏ခေါင်ဒိုးပေါ်သို့
ရောက်နိုင်၏။ ပျော်ပွဲစားရုံပိုင်ရှင်များအားလည်း၊ ကျွန်ုပ်တို့
ဘက်သားဖြစ်အောင်လုပ်ထားရ၏။ အကယ်၍တိုက်နံပါတ်
၇၆-ကိုပုလိပ်များငန်းပိုင်ပါလျှင် ပျော်ပွဲစားရုံကြီး၏ခေါင်
မိုးဘွေကားကိုအသုံးပြုနိုင်ရန်လည်းပိုင်ရှင်များနှင့်စည်းလား
ရိုက်ထားရ၏။ ပျော်ပွဲစားရုံပိုင်ရှင်များမှာ လောကုတ္တရာ
ရေးကိုသာလိုက်စား၍ ဇေနတတ်သူများဖြစ်ရာ၊ အကြမ်း
အတမ်းဘက်မှကို လိုလားသူများမဟုတ်ပေ။ သို့သော်
ကျွန်ုပ်တို့လူစုမှာ၊ ဖိနှိပ်နှင်းခန်းခြင်း၊ ခံနေရသည်ဖြစ်ရာ၊
ပျော်ပွဲစားရုံပိုင်ရှင်များမှာ ကြင်နာသနားတတ်သူများဖြစ်၍
သဘောကြီးကြီးထားက ၊ ကျွန်ုပ်တို့အားအခါများစွာအား
ပေးကူညီကြလေသည်။ ပျော်ပွဲစားရုံကြီးကို အုပ်ချုပ်သော
သူအားပြောထားခြင်းကြောင့် ခေါင်ဒိုးဘွေကားကိုအမြဲဖွင့်
ထားစေလေသည်။

အင်္ဂလန်ပြည်ရှိ မန်ချက်စတာထောင်ကြီးတွင် အချုပ်ခံ
နေရသော ကျွန်ုပ်တို့၏ရဲဘော် ၁၆ယောက်တို့သည်၊ မိုက်
ကယ်ကောလင်း၏အစီအမံဖြင့် ထောင်နံရံကြီးပေါ်မှကျော်
တက်ခါ လွတ်မြောက်လာကြ၏။ ၎င်းတို့သည်-မန်ချက်စ
တာမြို့ရှိမျိုးချစ်အိုင်ရစ်လူမျိုးများအိမ်တွင်၊ ခိုလှုံပုန်းအောင်း
နေကြပြီးသော်၊ အိုင်ယာလန်ပြည်သို့ လမ်းခရီးအမျိုးမျိုးမှ
တယောက်စီ-တယောက်စီရုပ်ဖျက်ခါပြန်လာကြကုန်၏။

အိုင်ယာလန် ပြည်သို့ ပထမဦးစွာ ရောက်လာသော
ထောင်ပြေး ရဲဘော်များအနက်-ပိုင်ရားရတ် ဘိစလီသည်၊
ကျွန်ုပ်အိမ်သို့ ရောက်နေ၏။ ထိုအခါ မိုက်ကယ် ကောလင်း
သည်ရုတ်တရက် အိမ်ထဲသို့ ဝင်လာပြီးသော်၊ ဆင်ဖိန်း ရုံး
ခန်းတည်ရာ၊ တိုက်နံပါတ် ၇၆-ကိုစစ်သားများ ဝန်းဝိုင်းဘမ်း
ဆီးကြောင်းကို ပြောလေသည်။ ဖြစ်ပွားပုံမှာ၊ မိုက်ကယ်
ကောလင်းသည် ဆင်ဖိန်း အသင်းရုံတွင် ရှိစဉ်၊ စစ်ပုလိပ်
တို့သည် အသင်းရုံကို ဝန်းဝိုင်းကြရာ၊ သူသည် အသင့်လုပ်
ထားသော ငွေခါးဖြင့်၊ ခေါင်မိုးပေါ် တက်ပြီးလျှင်၊ ပျော်ပွဲ
စားရုံကြီး၏ ခေါင်မိုးသွေခါးမှ ဆင်းသက်ပြီးသော်၊ အတွင်း
သို့ရန်ချရာ၊ အတွင်းငွေခါးကြီး၏ ဘေးတန်းပေါ်ကျသဖြင့်၊
ကံကောင်း ထောက်မ၍၊ နံရိုးမကြိုးသော်လည်း ဘေးအောင့်
သွားကြောင်း၊ မိုက်ကယ် ကောလင်းသည် ပျော်ပွဲစားရုံကြီး
မှ အခြား ဧည့်သည်များ ကဲ့သို့ပင် မူဟန်မပျက် ထွက်လာ
ပြီးသော်၊ ဆင်ဖိန်းအသင်းရုံကို စစ်ပုလိပ်များ တက်ရောက်
ရှာဖွေနေခြင်းကို ဝန်းဝိုင်း ကြည့်ရှုနေကြသော ပရိသတ်

များထဲသို့တိုးဝင်၍ ကြည့်ရှု နေလေသည်။ ထိုမှတဖန် ဤ သို့ဝန်းဝိုင်းဘမ်းဆီးကြောင်း ပြောကြားရန်၊ ဘရင်ဒင် လမ်း ရှိ ကျွန်ုပ်အိမ်သို့မိုက်ကယ် ကောဆင်းရောက်လာခြင်းဖြစ်၏။

ရက်အနည်းငယ် ကြာသောအခါ၊ မန်ချက်စတာ ထောင် ကြီးမှ ပြေးလာသူများ အနက်၊ ဩစတင် စတက်၊ ကျွန်ုပ်အိမ် သို့ ရောက်လာ၏။ သူရောက် ပြီးနောက် ဆင်း-မီးလရွာဝိုင်း ပေါ်လာပြန်၏။ ဩစတင် စတက်မှာ၊ ထောင်တွင်း၌ နေရစဉ် ကပင်ကျေနပ် မမာဖြစ်နေရာ၊ ကျွန်ုပ်၏ အိမ်တွင်တလခွဲကြာ မှုနေ၍၊ ကျွန်ုပ်တို့ ရဲဘော်တဦး ဖြစ်သော၊ ဆရာဝန်ရစ်ချတ် ဟေးရက်၏ အကူအသ ကိုခံနေရ၏။ ဩစတင်စတက်ကျွန်ုပ် အိမ်တွင်နေခြင်းသည် စိတ်မချရကြောင်း၊ မိုက်ကယ်ကော ဆင်းက အကြောင်း ကြားလိုက်သဖြင့်၊ ဂရင်းကင်န လမ်းရှိ မစ္စက်ဂေါ့ဒွန် အမည်ရှိသော မုဆိုးမ၏ အိမ်သို့ပြောင်းရွှေ့ သွား၏။ နောင်သောအခါ၊ ဩစတင် စတက်သည် မုဆိုးမ မစ္စက်ဂေါ့ဒွန်နှင့်အကြင်လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းဆက် ဆံလေသည်။

တိုက်နံပါတ် ၇၆ ကိုဝန်းဝိုင်းဘမ်းသော်လည်း၊ ကျွန်ုပ်လုပ် ထားသောလျှို့ဝှက်သည့် အခန်းကလေးကို စစ်ပုလိပ်တို့ မ ဖြင်မငွေ့ကြချေ။ မိုက်ကယ်ကောလင်းမှာ၊ အထူးကျေနပ်ပြီး လျှင်၊ ထိုနေ့ကစ၍ ကျွန်ုပ်သည် လျှို့ဝှက်သောအခန်း များ အ တွက်တာဝန်ခံဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်မှန်းမသိ ဖြစ်လာ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ ရုံးခန်းအဖြစ် အသုံးပြုသော တိုက်အိမ်တိုင်းတွင်၊ စာရွက် စာတမ်းများထားရန် လျှို့ဝှက်သောအခန်းများကို ကျွန်ုပ်သ

တာဝန်ယူ၍ လုပ်ဆောင် ပေးရ၏။ သို့ကြောင့်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ ရဲဘော်အမည်များ- ကျွန်ုပ်တို့၏ အစီအမံများကို ပုလိပ်ဘက်ဌာနမှ ဘမ်းဆီးရမိခြင်း မရှိသည့် အတွက်၊ အသက်ပေါင်းများစွာကို ကျွန်ုပ်တို့သည် ကယ်ဆယ်နိုင်ပေသည်။

မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် တိုက်နံပါတ် ၇၆-၌ တစ်ခွဲမျှသာအလုပ်လုပ်ရ၏။ စာရွက် စာတမ်းအမှတ်အသားပိုင်တွဲ စသောဆင်ဖိနပ် အသင်းကြီး၏ ပစ္စည်းများမှာလည်း၊ တနေ့တခြားများပြားလာရာ၊ ဤသို့မကြာခဏ ရှေ့ပြောင်းနေရပါလျှင်ဖြစ်နိုင်တော့မည် မဟုတ်ရကား၊ ပုလိပ်များ သံသယမဖြစ်နိုင်သော တိုက်အိမ်တစ်ခုကို ရှာဖွေ၍ အဆိုပါ ပစ္စည်းများသိမ်းစည်း သိုမှီးထားရန် ကြံရပြန်၏။ ထိုသို့ရှာဖွေရာ၌ ဒပ်ဗလင်မြို့တော်၏တောင်ဘက်စွန် တွင် တည်ရှိသော မက်စလမ်းဘုန်းရှိအိမ်ငယ်တစ်ဆောင်ကို တွေ့လေသည်။ ထိုမက်စလမ်းလမ်း မှာလူသွား လူသွားရှင်းလျက် လူများ နေထိုင်ရန်အိမ်ငယ်များသာ ရှိလေသည်။ မက်စလမ်းလမ်းမှာ ဘက်ဂေါ့လမ်းကြီးနှင့်လိဆန်လမ်းကြီးနှစ်ခုကို ဖြတ်ထားသောလမ်းကလေးဖြစ်၏။ အိမ်နံပါတ် ၅-မှာ လိဆန်လမ်းကြီးနှင့် များစွာမဝေးလှပေ။ လူသွားလူလာများသော လိဆန်လမ်းကြီးအတွင်း စက်ဘီးစီးလာလျက် မက်စလမ်း လမ်းကလေးသို့ ချိုဝင်လိုက်ပါလျှင်၊ အိမ်နံပါတ် ၅-သို့ မိနစ်ဝက်အတွင်း ရောက်နိုင်၏။

အိမ်နံပါတ် ၅-မှာ နှစ်ထပ် အိမ်ကလေးဖြစ်၏။ အောက်ထပ်တွင် မိုက်ကယ်ကောလင်း၏ ရုံးခန်းရှိ၏။ အိမ်ရှင်ဖြစ်သော အမျိုးသမီးမှာ၊ သိမ်းနှစ်ယောက်နှင့် အတူ ဤအိမ်တွင်

ပင်နေကြ၏။ မိုက်ကယ်ကောလင်း၏ စားပွဲရှေ့တွင် ကုလား
ကာတချက်ရှိ၏။ သူထိုင်သောနေရာမှ အပြင်ဘက်၌ သွားလာနေ
သူများကို မှန်တံခါးတချက်မှ မြင်နိုင်၏။ သူ့ အား အပြင်ဘက်က
လူများက မမြင်နိုင်ပေ။ အိမ်နောက်ဖေးတွင် ကျယ်ပြန့်သော
တူလမိန် ကွင်းပြင်ကြီးရှိလေသည်။ အရေကြိုသော်၊ ဤကွင်း
ပြင်ကြီးကိုဖြတ်၍ ပြေးလွှားတိမ်းရှောင်နိုင်ပေသည်။

ဤအိမ်တွင်၊ မိုက်ကယ် ကောလင်းသည် မည်သည့်အခါ
မျှ အိပ်ပေ။ ဤအိမ်ကလေး၏ နောက်ဖေးဆောင်ရှိ လှေကား
အောက်တွင် လျှို့ဝှက်သော အခန်းကလေး တခုကို သူ၏ စာ
ရွက်စာတမ်းများ ထားရန်ပြုလုပ် ပေးရ၏။ ညနေ၅-နာရီအ
ချိန်ရောက်လျှင် သူ၏ စာရွက် စာတမ်းများကို ဤအခန်းက
လေးထဲတွင် ထည့်သွင်း၍ အိမ်မှထွက်သွား လေ့ရှိ၏။

ဤအိမ် ကလေးမှာ သူ၏ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ ရုံးခန်းဖြစ်၏။
သူ၏ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးချုပ် ရုံးခန်းမှာ၊ မေရီလမ်းနှင့်မိန့်
အင်ဒရူး လမ်း များတွင်ရှိ၏။ ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးချုပ်ရုံးခန်း
များ၌စာရေး အမြောက် အမြားထားရသည်ဖြစ်ရာ၊ လူသွား
လူလာ များပြားရှုတ်ပွေ့သော လမ်းများကို ရွေးချယ်ရခြင်း
ဖြစ်၏။ မက်စပီးလမ်းရှိ သူ၏ရုံးခန်းကိုမူ သူ၏လက်ရုံးသ
ဘွယ်အာ ကိုးရသော အမျိုးသား စုံထောက် ဌာနအရာရှိ
လိုင်ယံတို့ဘင်၊ တွင်ကောလင် လက်နှိပ်စက်ရိုက်သူ မစ္စမေ
ဆင်ဂျို အိုရဲလီနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ပါ လူ ငါးယောက် ကို
သာ အသိ ပေး၏။ ကျွန်ုပ်တို့ ရဲဘော် တဦးဖြစ်သူထင်
ရှား သော အလုပ် သမား တယောက် အား ဤမက်

စပီးလမ်းရှိအိမ်တွင် ထွေဆုံစေရန် မိုက်ကယ်ကောလင်း အားကျွန်ုပ်ကပြောကြားရာ သူက “ဒီမှာသူနဲ့ အထွေမခံလိုဘူး။ ကျွန်တော်တို့ အလုပ်လုပ်သူ ၅ ယောက်ကလွဲပြီး မည်သူ့ကိုမှ ဒီရုံ ခန်းရှိတာကိုမသိစေချင်ဘူးဗျ” ဟု လေးနက်စွာပြောကြားလေသည်။

ဤမက်စပီလမ်းရှိ အိမ်ကလေးတွင် တနှစ်နှင့်သုံးလ လူသူမသိဘဲ အလုပ်လုပ်ခဲ့ရပေသည်။ သို့သော်-၁၉၂၁-ခု ဖြေလတွင် စစ်ပုလိပ်များ ဤရုံးခန်းကို ဝန်းပိုင်းခြင်းခံရ၏။ ညဉ့်အချိန်တွင် ဝန်းပိုင်းခြင်ပြုရာ၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် ရုံးခန်းအတွင်း၌မရှိပေ။ အိမ်ကြမ်းပြင်များကို လှန်လှောခြင်း၊ ရှိသမျှအခန်းစီး ကုလားကာစသည်တို့ကို ဆွဲချခြင်းဖြင့် တအိမ်လုံးဂျမ်းထိုးမှေခံခဲ့ရစေအောင် စစ်ပုလိပ်တို့သည် ရှာဖွေခြင်းကိုပြု၏။ ၂၂-နာရီမျှကြာအောင် ရှာဖွေကြသော်လည်း။ မီးဖိုချောင်လှေကားအောက်၌ ကျွန်ုပ်လုပ်ထားသော လျှို့ဝှက်သည့် အခန်းကလေးကိုမူ ပုလိပ်တို့မျက်စိချော်သွားကြလေသည်။

ရှာဖွေ ဘမ်းဆီး သူများသည် စားပွဲခုံနှစ်ခု ကျည်ဆံထည့်ထားသော ခြောက်လုံးပြုနွှစ်သက်၊ စာပုံနှိပ်စက်တလုံးနှင့် အခြားအရေးမကြီးသော ဆင်ဖိနပ်အသင်းစာရွက်များကို ရရှိသွားလေသည်။ သို့သော်-မိုက်ကယ်ကောလင်း တနှစ်နှင့်သုံးလမျှ အလုပ်လုပ်ထားသော သူ၏စုံထောက်အဖွဲ့နှင့် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာဌာနတို့၏ လုပ်ငန်းအသီးသီးကို ရေးမှတ်ထားသည့် အရေးအကြီးဆုံးသောစာရွက်စာတမ်းများ

မှာ ဤအိမ်အတွင်းရှိပါလျက်၊ စစ်ပုလိပ်တို့မှာ လက်သွတ်
ရလေတော့သည်။

ဤအိမ်ကို ဝန်းရိုင်းစဉ်အခါက၊ စစ်ပုလိပ်တို့သည် အိမ်
ထဲသို့ဝင်၍ တညဉ့်လုံး မိုက်ကယ်ကောလင်း အလာကို
စောင့်ဆိုင်းချောင်းမြောင်းနေကြ၏။ သူတို့အိမ်အတွင်း၌ ရှိ
နေကြောင်းကိုလည်း မည်သူမျှမသိရအောင်စီမံထားရာ၊
အကယ်၍ မိုက်ကယ်ကောလင်းသာ ထိုနေ့နံက်က ဤ
အိမ်သို့လားပါက အသက်ပျောက်ရန်သာရှိတော့၏။

သို့သော်- ဤအိမ်ရှင် အမျိုးသမီးကြီးသည်။ ပုလိပ်များ
ရောက်လာသောညဉ့်တွင် အသည်းအသန် အများတက်
တော့၏။ ထိုအခါ- စစ်ပုလိပ်တို့မှာ အိမ်ရှင်မိန်းမကြီး၏
သမီးတယောက်အား ဆရာဝန်သွား၍ခေါ်ရန် သူတို့အထဲ
မှ အစောင့်တယောက်ထည့်၍၊ မလွဲသာသဖြင့် လွှတ်လိုက်
ရ၏။ ဆရာဝန်ရောက်လားသောအခါ၊ အိမ်ရှင်မိန်းမကြီး
သည် ဆရာဝန်၏နားအနီးသို့ကပ်၍ပုလိပ်များအိမ်တွင်းသို့
ရောက်နေကြောင်းကိုရှင်းလင်းပြောပြကာ ဤအကြောင်းကို
မြေဘက်ဆိုင်ရာ ဘဏ်တိုက်ကိုစောင့်ကြပ်နေသော မက်က
လပ်စကီးကို ယခုညဉ့်တွင်းချင်းသွားရောက် ပြေးကြား
ပေးပါမည့်အကြောင်းမက်ကလပ်စကီးသည်သူလုပ်ရမည်
တာဝန်ကို သူနားလည်ကြောင်းနှင့် ဆရာဝန်၏စိတ်ကောင်း
စေတနာကို အားကိုးယုံကြည်ကာ တောင်းပန် စကားကို
ကြိုက်၍ပြောကြား၏။

ကျွန်ုပ်လည်း ထိုနေ့ညဉ့်တွင် ကျွန်ုပ်အိမ်၌ မအိပ်ပေ။

သို့သော် အချိန်မလွန်မီ ထိုသတင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့ရောက်
လာ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း ထိုနေ့သ၌ အဘို့ မိုက်ကယ်ကော
လင်း ဘယ်မှာ အိပ်သည်ကို မသိပေ။ သို့ကြောင့် ယုံကြည်ရ
သော ရဲဘော်များအား ကျွန်ုပ်တို့သိသမျှ မိုက်ကယ်ကော
လင်းနေတတ်သော အိမ်များသို့ စာရေးသားပေးရ၏။
နံနက်အချိန်တွင် ကျွန်ုပ်တို့မှာ တချိုးကြံရပြန်၏။ မက်စပီး
လမ်းသို့သွားရာလမ်းထောင့်များတိုင်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ သူ
ငယ်ကင်းစောင့်များကို အစောင့်အနုချသားရ၏။ ၎င်းအ
စောင့်များအနက် ကျွန်ုပ်တို့၏ သမီးကလေး အိပ်လည်းပါ
ဝင်၏။ အချိန်ရောက်သောအခါ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်
မက်စပီးလမ်းရှိ ရုံးခန်းသို့ သာလရာ အစောင့်ချသားသော
ကလေးများက သူ့အားရင်တံ့စေ၍ အကျိုးအကြောင်း
ပြောကြားလိုက်လေသည်။

စစ်ပုလိပ်များ စိတ်အပျက်ကြီးပျက်ခါ မက်စပီးလမ်းရှိ
အိမ်မှထွက်ခွာသွားကြပြီ နောက်၊ တနေ့သ၌ ကျွန်ုပ်တို့သည်
မိုက်ကယ်ကောလင်းနှင့် သွားရောက်တွေ့ရာ၊ မိုက်ကယ်
ကောလင်းက “ဘက်ရေ-သူတို့အိမ်ထဲမှာ အတော်ကြာကြာ
နေလို့၊ ကျုပ်တို့စာရွက်တွေ မိတော့မှာဘဲ ဆိုပြီး အတော်
ခေါင်ပြီးသွားတယ်။ သူတို့သာ ဒီစာရွက်တွေမိသွားရင်
ရက်အနည်းငယ်အတွင်း ကျုပ်တို့တော့ ကိစ္စတုံးပြီ ဘဲ
ဒီစာရွက်တွေထဲမှာ ကျုပ်တို့ရဲ့ အစီအမံတွေ ကျုပ်တို့
အထဲက ရဲရဲတောက်-ရဲဘော်တစ်ရပ်ရဲ့ အမည်တွေ ပါနေ

တယ်၊ ကံကောင်းထောက်မပေလို့နော်၊ ခင်ဗျားရဲ့ကျေးဇူးပါဘဲဗျာ။”

ဤသို့မိက်ကယ်ကောလင်းသည်။ ကျွန်ုပ်အား ပထမအကြိမ် ချီးကျူးပြောသောစကားကိုကြားမသဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်မှာ အထူးဂုဏ်တက် ဝမ်းမြောက် မိတော့၏။ သူပြောသော စကားတစ်ခွန်းရှိ၏။ ထိုစကားမှာ အခြားမဟုတ် “အိုင်ယာလန်ပြည်သူပြည်သားတွေဟာ သူတို့ရဲ့တာဝန်ကို သူတို့ထမ်းဆောင်ကြတာ၊ ကျုပ်ကသူတို့ကို ဘာကျေးဇူးတင်ဖို့ရှိသလဲ၊ အိုင်ယာလန်ပြည်ကြီးဟာ ကျုပ်တယောက်ထဲရဲ့ပြည်သာမဟုတ်၊ သူတို့ရဲ့ပြည်လဲမဟုတ်ဘူးလား။”

သူ့အသက် သိသိကလေး လွတ်သွား သည်ကိုမူ သူသည်ဘာမျှမပြောပေ၊ ဤကားသူ၏စိတ်နေ သဘောထားပင် ဖြစ်လေသည်။

အခဏ်း-(၂၃)

ကျွန်ုပ်ရှောင်တိမ်းနေရခြင်း။

ကျွန်ုပ်သည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရနှင့် စေ့စပ် ပြေငြိမ်းခြင်းမပြုမီ၊ တနှစ်နှင့်သုံးလခန့် မိမိအိမ်တွင်မအိပ်ပေ။ ထိုအချိန်ကာလအတွင်း ကျွန်ုပ်၏အိမ်ကိုလေးကြိမ်မျှ အပိုင်းခံရ၏။ ကျွန်ုပ်မိလုံရန်အိမ်နှစ်ဆောင်ရှိ၏။ တအိမ်မှာ ကျွန်ုပ်နေသောလမ်းနှင့်ဆက်နေသော အခြား လမ်းတလမ်းရှိ ထောင့်တွင် ရှိ၍၊ တအိမ်မှာ ကျွန်ုပ်၏အိမ်မှ- သုံးမိုင်ကွာဝေးသော၊ ၊ တာရင်နယူးအားရပ်ကွက်တွင်ရှိ၏။

ကျွန်ုပ်အိမ်ကို ဝန်းရိုင်းကြောင် ကြားသည်နှင့်တပြိုင်နက် ကျွန်ုပ်သည် ဝဲလင်းတန်လမ်းရှိ အတ်စကိုင်ချိုင်းလဒါး၏ ဇနီးအိမ်သို့သွား၍၊ ပထမဦးစွာ ပုန်းလွှဲနေခြင်းကိုပြုလုပ်ရ၏။ မစွက်ချိုင်းလဒါးက ပုလိပ်တို့အလိုရှိတဲ့လူကို ဧည့်ခံ ကျွေးမွေးရခြင်းမှာ၊ သူ့အတို့ ဂုဏ်ရှိပါသည်ဟု ပြောဆိုကာ၊ ကျွန်ုပ်အား သူ၏အိမ်တွင် ထိုညဉ့်အတို့ အိပ်စက်ရန်ပြောကြား၏။

ဒွန်နီဘရူတ်လမ်းရှိကျွန်ုပ်ပိုင် အိမ်တဆောင်၏အနီးအိမ်အိမ်တွင်လည်း၊ ကျွန်ုပ်သွားရောက်ပုန်းလွှဲနေသော့ရှိရာ၊ တညသ၌ ထိုအိမ်ကို ဝန်းရိုင်းခြင်းပြု၏။ ထိုနေ့ညတွင်ကျွန်ုပ်သည် ဤအိမ်သို့သွားမည်ဆဲဆဲပင်ဖြစ်၏။ သို့သော်- ထိုနေ့

တူင် ကျွန်ုပ်မှာ ထိခိုက်သောဒါဏ်ရာဘာရသဖြင့်၊ ဆေးရုံ
သို့ရောက်၍နေ၏။ ဆေးရုံသို့သာမရောက်ဖြစ်ပါလျှင် ကျွန်ုပ်
အားဘမ်းမိတော့မည်မှာ မလွဲချေ။ အိမ်ရှင်တို့အား ဝန်းရိုင်း
သူများက ပုလိပ်တို့အလိုရှိသော သူတယောက်ကို ဤအိမ်
ကလက်ခံထားကြောင်း၊ ယုံကြည်ထောက်သောသတင်းရရှိ
သဖြင့်၊ အိမ်ကိုဝန်းရိုင်းရကြောင် ပြော၏။ ပုလိပ်များသည်
အိမ်တွင်းရှိ အခန်းလွတ်ဘာရ အကြောင်းကို ခရေစေ့တူင်
ကျမေးမြန် ကြ၏။ သို့သော်- မည်သူမျှ မရှိ သဖြင့် အချိုး
နှိုးပင်။

ကျွန်ုပ်ဆေးရုံသို့ ရောက်သောညဉ့်က သတိမေ့မြောနေ
သဖြင့် ဘာမျှ မသိပေ။ သတိရလာသည့် နှင့် တပြိုင်နက်
“ကျုပ်ကိုဘယ်အမှုနဲ့ ဘယ် တာလဲ” ဟူ၍ မေးမိ၏။ ကျွန်ုပ်
ဆေးရုံ၌ တနင်္ဂနွေတပတ်မျှ နေရစဉ် အတွင်း၊ မိုက်ကယ်
ကောလင်းသည် ကျွန်ုပ်၏အနီးထံသို့ ညနေဘိုင်းလာ၍ အား
ပေးစကားပြောကြား၏။ ကျွန်ုပ်၏ အိမ်မှာသည် ပုလိပ်များ
မျက်မှန်းတန်းရာဖြစ်၍၊ မိုက်ကယ်ကောလင်း လာနေသည်မှာ
စိတ်ချရသည်မဟုတ်ပေ-

မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် ဆေးရုံပေါ်တွင် ကျွန်ုပ်အား
ဘမ်းဆီးခြင်းပြုမည်စိုးသဖြင့်၊ အငြားမော်တော်ကား တစီး
ကိုဆေးရုံသို့စေလွှတ်၍ ကျွန်ုပ်အား ခေါ်စေပြီးလျှင်၊ ပင်လယ်
ကမ်းခြေတွင် တည်ရှိသော ဆန်ဒီကို မြို့ကလေးသို့ပို့ထား
၏။ ကျွန်ုပ်လည်း မကြာမီ ကောင်းစွာကျန်းမာလာတော့၏။

ဘရင်ဒင်လမ်း အိမ်နံပါတ် ၂၃- မှာလည်း၊ ကျွန်ုပ်၏

အိမ်ပင်ဖြစ်၏။ မိုက်ကယ်ကောလင်း၏ တောင်းပန်ချက်အရ၊ သူ၏ လက်မှတ်စက် စာရေးမကလေး မစ္စမေဆင်၏ အဖော် မစ္စအိုကွန်နော်အား အဆိုပါအိမ်ကို ပေးထားရ၏။ ဤအိမ်တွင် မိုက်ကယ်ကောလင်း သည် တခါတရံ အိပ်လေ့ ရှိ၏။ ဤအိမ်တွင်လည်း လျှို့ဝှက်သော အခန်းကလေး တခု လုပ်ပေးထားရ၏။ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် ဤအိမ်သို့ အိပ်ရန် လာသည့်အခါတိုင်း ကျွန်ုပ်နေသော အိမ်နံပါတ် ၁-သို့ ဝင်လာလေ့ ရှိ၏။ ထိုအချိန်အခါတွင် ညဉ့် ၁၀-နာရီထိုးပါက “နေငင်မီးငြိမ်း” အမိန့်ထုတ်ထားရာ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် ည ၉ နာရီခွဲအချိန်လောက်တွင် ကျွန်ုပ်ဆီသို့ပေါက်၍ ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ စကားစမြည်ပြောလေ့ ရှိပေသည်။

ထိုသို့ပြောဆိုနှိုးနှောကြပြီ လျှင် ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက်သည် မိမိတို့ပုန် လျှို့ ရာ အိမ်များသို့ သွားကြ၏။ တခါတရံ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် လမ်းမပေါ်ကနေသူများကြားရလောက်အောင် ပြင်းထန်သောခြေသံဖြင့် အိမ်ရှေ့တံခါးမကြီးကိုဖွင့်ကာ ခေါင်းကိုထောင်လျက် ခတ်တည်တည်ထွက်သွားရာ ကျွန်ုပ်မှာစိုးရိမ်မကင်းဖြစ်မိ၏။ မကြာခဏပင်သူ့အား “ဟေ့ လူ-ဒီလောက်ဘောင်ခြေသံပြင်းရသလား” ဟု သတိပေးရ၏။ တလမ်းလုံးမှာ တိတ်ဆိတ် ငြိမ်ဆိမ်လျက် စောင့်ကြည့်နေသူများ ရှိကောင်း ရှိမည်ပင်ဖြစ်၏။ သူ၏အိမ်နံပါတ်တွင် သံခွါရှိ၏။ ကျွန်ုပ်လည်း တခြားအိမ်တအိမ်တွင် သွား၍ အိပ်ရမည်ဖြစ်၍ သူနှင့်အတူ အိမ်မှခြေများ

ထောက်၍ ထွက်ခွါလာခဲ့၏။ သူလည်း အိမ်နံပါတ် ၂၃-
သို့ ထွက်ခွါသွားရာ၊ တလမ်းလုံးနီးတော့မတတ်ခြေသံပြင်း
ပြင်းနင်း၍သွားတော့၏။

မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်မိမိကိုယ်ကိုမိမိယုံကြည်ကာ
ရဲရင့်တည်ကြည်သည်မှာ၊ အခြားရဲဘော်များထက်ထူးခြား
သောအရည်အချင်းပင်ဖြစ်၏။ များစွာသော ကျွန်ုပ်တို့၏ရဲ
ဘော်များမှာ၊ ကျွန်ုပ်အိမ်မှထွက်ခွါမသွားမီ အပြင်ဘက်သို့
ချောင်း၍ကြည့်ရခြင်း၊ ဦးထုပ်ကိုမျက်စိဖုံးအောင်ဆွဲချခြင်း
စသည်တို့ဖြင့် သတိထားပြီးမှ အပြင်သို့ ထွက်ခွါသွားလေ
့၏။ ဤကဲ့သို့သော ရဲဘော်များကို မိုက်ကယ်ကောလင်း
သည် အထူးစက်ဆုတ်ရှုရှာ၏။ ဒီလို ကြောက်ဆုတ်ဆုတ်
လုပ်ခြင်းမျိုးသည်၊ ဘေးဒုက္ခရောက်ကြောင်း ဖြစ်သည် ဟု
မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် ယူဆလေသည်။

တညသ၌ ဘရင်ဒင်လမ်း အိမ်နံပါတ် ၂၃-တွင်၊ မိုက်
ကယ်ကောလင်းရှိနေစဉ်၊ ပုလိပ်တို့သည် ဝန်းရိုင်းတော့မည်
ကဲ့သို့ဖြစ်လာ၏။ အကြောင်းမှာ နွန်နီဘာရှုတ်နယ်တွင်၊ စစ်
ပုလိပ်တို့သည် မသင်္ကာသောအိမ်လေးအိမ်ကို ဝန်းရိုင်းရှာ
ဖွေကြ၏။ တတိယအိမ်၌ရှာဖွေစဉ် တာဝန်ခံစစ်ပုလိပ်အရာ
ရှိသည်၊ ထိုအိမ်နေ မိန်းကလေးတယောက်၏ ရည်းစားစာ
များကိုတွေ့သွား၏။ ထိုရည်းစားစာများကို စစ်ပုလိပ်အရာရှိ
သည် ဘတ်ရှုနေရာ၊ အဆိုပါမိန်းကလေး သည်ဒေါ့ပွ လျက်၊
“ရှင်တို့ဟာ ဘယ်လို လူစားတွေလဲ။ အား အင်မဲ့တဲ့

မိန်းကလေးတယောက်ရဲ့ ချစ်သူဆီက ပေးတဲ့ စာကို ဒီလို ဘတ်နေဒါဟာနဲ့နဲ့မှလူကြီးမဟုတ်ဘူး” ပြောလေ၏။

ထိုသူမှာကိုမဲ့ညိုစစ်တပ်အဖွဲ့ဝင် ကလေး ကဝအကောင် မျိုးမဟုတ်ဘဲ စစ်ဘက် ဆိုင်ရာ အရာရှိတစ်ဦး ဖြစ်သော ကြောင့်ရှက်သွေးမွန်ကာ “မင်းပြောတာမှန်တယ်” ဟုပြော ဆိုပြီးလျှင်မိန်းကလေး၏စာများနှင့် သူမှတ်သားထားသော စာရွက်ပါ ရောနှောကာ သူငယ်အားပြန်ပေးလိုက်၏။

ဤအိမ်မှထွက်ခွါခဲ့၍ အခြားမည်သည့်အိမ်ကို ရှာဖွေရ မည်နည်းဟုမှတ်သားထားသော စာရွက်ကို ရှာသောအခါ မတွေ့တော့ပေ။

ထိုစစ်ဘက်ဆိုင်ရာ အရာရှိသည်လမ်းကိုဖြတ်၍ ဆေး ဆိုင်တဆိုင်သို့ သွားပြီးသော် စကားပြော ကြေးနန်းဖြင့် အင်္ဂလိပ်အစိုးရ ရုံးကြီးဖြစ်သော ဒပ်ဗလင် ရဲတိုက်ကြီးသို့ စကားပြောလေသည်။ ဆေးဆိုင်ပိုင်ရှင်မှာ မိုးအားဟင်မ တွန်လမ်းနေကျွန်ုပ်၏မိတ်ဆွေမစ္စဘါမက်အဲသဟင်နီဖြစ်၏။ စစ်ဘက်အရာရှိသည် သူ့ထံတွင်ရှိသော စာရင်းစာရွက် ပျောက်သွားကြောင်း၊ စတုတ္ထရှာဖွေရမည့် အိမ်၏လိပ်ကို ထပ်ပြောပါမည့်အကြောင်းနှင့်ပြောဆိုသော်လည်း သို့သော် ဒပ်ဗလင်ရဲတိုက်ကြီးရှိ အရာရှိများသည် သူ့အားမည် သည့်အိမ်ကိုရှာဖွေရဦးမည်ဟု စကားပြော ကြေးနန်းဖြင့် ပြန်ကြားပြောဆိုခြင်းမပြုပေ။

နောက်တနေ့တွင် ရည်းစားစာများ အဘင်းခံရသော မိန်းကလေးသည် ကျွန်ုပ်ထံ စစ်ပုလိပ်တို့ ပျောက်ဆုံးနေ

သောစာရင်းကိုသာ၍ ပေးလေသည်။ သူ၏ စာများထဲမှ ထို စာရင်းကို တွေ့၍ ကျွန်ုပ်အား သတိ ပေးရန် လာရကြောင်းပြော၏။ ဆိုစာရင်တွင် ပါသောလိပ်မှာ “အိုကွန်နော် ၂၃ ဘရဒင်ထမ်း” ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်နေသော အိမ်နံပါတ် ၁-ကို၊ ဝန်းပိုင် ဘမ်းဆီ ဘူးရာ၊ မိန်းကလေးကမူ။ အိမ်နံပါတ် ၂၃ မှာ၊ အိမ်နံပါတ် ၁ ကိုငင်မှား၍ ရေးထားဟန်ရှိသည် ဟုထင်မြင်၍ ကျွန်ုပ်အား လာရောက် သတိ ပေးခြင်း ဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်သည် ချက်ချင်း မိုက်ကယ်ကောလင်းထံ၊ ဤအကြောင်းကိုစာရေး၍ “မိမိလို သိသိကလေး လိုတော့တယ်” ဟုသတင်းကြားလိုက်လေသည်။

မိုက်ကယ်ကောလင်းကို ကျေနပ်စွာလက်ခံမည့်အခြား အိမ်များလည်းရှိပါသေး၏။ သို့သော် မများလှချေ။ မိုက်ကယ်ကောလင်းဆိုလျှင် ပုန်းအောင်းနေသောအိမ်တွင် ရဲရင့်သော မိန်းမတယောက်ရှိရန်လို၏။ ထိုသို့ ဆိုခြင်း၌ အိုင်ယာလန် ပြည်တွင်ရဲရင့်သော မျိုးချစ်အမျိုးသမီးများ ပြောက်ပြားစွာ မရှိဟုကျွန်ုပ်မဆိုလို။ သို့သော် မိုက်ကယ်ကောလင်းကို လက်ခံထားရသည်မှာ အထူးကြောက်မက် စိုးရိမ်စွယ်ဖြစ်ရာ တုန်လှုပ်ချောက်ခြားတတ်သော အိမ်ရှင်များနှင့် မကိုက်ပေ။ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိမျက်နှာမပျက်တတ်သော အမျိုးသမီးတို့၏ အိမ်၌သာလျှင် မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် နေလိုခြင်း ဖြစ်၏။ သူရောက်နေသော အိမ်ရှင်မိန်းမသည် မျက်စေ့မျက်နှာပျက်သည်ကို သိလျှင် ထိုအိမ်မှ ရှောင်ခွါ သွားတော့၏။

အိမ်ရှင်မိန်းမတို့လိုအပ်သော အရည်အချင်း တခုလည်းရှိသေး၏။ ထိုအရည်အချင်းမှာ အခြားမဟုတ် စကား နည်း၍ နှုတ်လိုသူဖြစ်ရပေမည်။ မိုက်ကယ်ကောလင်း၏ အမည်နှင့် မိမိအိမ်၌ မိုက်ကယ်ကောလင်း ငှိနေကြောင်းကို မည်သူ့အားမျှပြောရမည်မဟုတ်ပေ။

မစ္စက်-အိုဒိုနိုဘင်အမည်ရှိသော မျိုးချစ်မိန်းမကြီးတဦးကား အထက်ပါအရည်အချင်းများနှင့်ပြည့်စုံသူဖြစ်၏။ ရပ်သဂါရပ်ကွက်ရှိ ထိုအမျိုးသမီးကြီးအိမ်သည် ၎င်းရစ်ချမှန်လမ်းရှိ မစ္စက်ထင်၏ နေအိမ် သည်၎င်း၊ ထိုလမ်းအတိုင်းရှိ အရက်ချက် ရံသည်၎င်း မိုက်ကယ်ကောလင်း၏ ခိုလှုံပုန်းအောင်းရာဌာနများဖြစ်လေသည်။

ပါနဲလမ်းနေ မစ္စက်မောရစ်ကောလင်းအမည်ရှိသော အမျိုးသမီးတဦးကိုလည်း ရဲရင့် တည်ကြည် ငြိမ်သက်ခြင်းကြောင့် မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် အထူ လေးမြတ်ချစ်ခင်လေသည်။ ဤမိန်းမကြီးနေအိမ်ကို မကြာခဏနေရောညည့်ပါဝန်းပိုင်း ရှာဖွေခြင်း ခံရသည် ဖြစ်ရာ၊ ထိုအိမ်၌ ခိုလှုံပုန်းအောင်းရန်မသင့်တော့ပေ။ သို့သော် မစ္စက်မောရစ် ကောလင်းသည် မျိုးချစ်ရဲရဲတောက် အမျိုးသမီးကြီးတဦး ဖြစ်သည့် အတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့အား အခြားနည်းအားဖြင့် များစွာသော အကူအညီကိုပေးလေသည်။

ပက်ဒီအိုကက်ဖီ၏ ဇနီးသည် အထူ ရဲရင့်ပုံကို ကျွန်ုပ်တို့ ပြောခဲ့ပေပြီ။ ကင်မဒင် လမ်းရှိ သူ၏စားစရာရောင်းသော ဆိုင်ကလ သည် မိုက်ကယ်ကောလင်းစားနေကျဆိုင်ပင်

ဖြစ်၏။ ခိုးအားဟင်မတွန်လမ်းနေ အင်ဒရူးဝု၏ ဇနီးသည် လည်းထွက်ပြေးနေရသော ရဲဘော်များကို ကျေကျေနပ်နပ် လက်ခံကျွေးမွေးသူ မျိုးချစ်အမျိုးသမီးတဦးဖြစ်၏။ ထောင်၌ အကျဉ်းခံနေရသော ရဲဘော်များ၏ သားမယား များကို ထောက်ပံ့ရန်အတွက် ရံပုံငွေကိုလည်း ကောက်ခံပေးသူဖြစ် လေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ရဲဘော်များ ဖြစ်သော လိုင်ယံမဲလိန်းနှင့် ဆင်းအက်ချမ်းဟင်တို့သည် ဤအမျိုးသမီးကြီးအိမ်တွင် အတန်ကြာ ခိုလှုံပုန် အောင်းကာ ဇေဆေးဆေး နေခဲ့ရပေ သည်။

ပါနဲလမ်းနေ လိုင်ယံမဲ ဘလင်၏ ဇနီးသည်လည်း။ ကျွန်ုပ်တို့ပြေးလွှားနေရသော ရဲဘော်များ၏ ယုံကြည်အား ကိုးရသော မျိုးချစ်အမျိုးသမီးတဦးဖြစ်လေသည်။

အထက်ပါမျိုးချစ်မယားများမှာပါ အိုင်ယာလန်ပြည် တွင် အခြားမျိုးချစ်အမျိုးသမီးများ လည်းရှိသေ ၏။ တိတ် တိတ်ပုန်းအပြေးအလွှားသွားလ နေရသောအချိန်အခါများ တွင် အဆိုပါမျိုးချစ်အမျိုးသမီးများသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ရဲဘော် များအား တတ်အားသမျှ ပြုစုကျွေးမွေး စောင့်ရှောက်ခဲ့ကြ သည်ကို မည်သည့်အခါမျှ မေ့နိုင်တော့မည်မဟုတ်။

မိုက်ကယ်ကောလင်းကို ဘမ်းရန်မကြံစည်ဘဲ သူသည် ကာရီနယ်သူဖြစ်သော မစ္စကေကာသီပိုင် မောင့်ဂျွိုင်း လမ်းရှိ မန်စတာပျော်ပွဲစားရုံးကြီးတွင်နေထိုင်၏။ မစ္စကေ ကာသီသည်လည်း သတ္တိရှိသူဖြစ်၍ မည်သည့်အခက်အခဲ

ဘေးအန္တရာယ်မျှ ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်သူမဟုတ်ပေ။ မန်
စတား ပျော်ပွဲစားရုံကြီးတွင် မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်
မနေနိုင်သောအခါ၊ သူပုန်းအောင်းနေရာဌာနသို့ မစ္စမက်
ကာသီသည် တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်းသွား၍ သူ၏အဝတ်ဟောင်း
များကို ယူကာဒိုဘီပေးခြင်း ကိစ္စကိုဆောင်ရွက်ပေးလေ
သည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်သည်မှာ အင်္ဂလိပ်နှင့် စေ့စပ်ပြော
ငြိမ်းသည့်နေ့အထိပင်ဖြစ်၏။ စေ့စပ် ပြောငြိမ်းသောစာချုပ်
ကို လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးသည်နှင့်တပြိုင်နက်။ ဒပ်ဗလင်မြို့
တော်ရှိ သိုက်မြိုက်ခမ်းနားလှသော တိုက်အိမ်ရှင်များက
မိုက်ကယ်ကောလင်းအား လာရောက်နေထိုင်စေရန်ခေါ်ပါ
သော်လည်း။ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် မိမိ၏ ကျေးဇူးရှင်
ဖြစ်သော မစ္စမက်ကာသီ၏နေအိမ်သို့သာ သွားရောက် နေ
ထိုင်လေတော့သတည်း။

အခန်း-(၂၄)

သိသိကလေးလိုတော့ခြင်း။

တနေ့သောညနေ၌ ကောက် မြို့မှ လူငယ် တယောက် သည်၊ ဒပ်ဗလင်မြို့၌အလုပ်ရှာဖွေရန် ကျွန်ုပ်၏အိမ်သို့ဆိုက် ရောက်လာ၏။ ကျွန်ုပ်တို့လည်း မီးလင်းဖိုအနီးတွင် စကား လက်ဆုံကျနေကြသဖြင့်၊ အချိန်ကုန်မှန်းပင်မသိကြပေ။ ထို ညေ့သည်လူငယ်ကလည်း၊ ဒပ်ဗလင်မြို့၌ဖြစ်ပေါ်သောအ ရေးတော်ပုံအကြောင်းကို အထူးစိတ်အားထက်သန်စွာဝင် ရောက်ပြောဆိုနေ၏။ ဤကဲ့သို့အရေးတော်မျိုးတွင် သူကိုယ် တိုင်အားတက်သရော ဝင်ရောက် နွဲ့လိုကြောင်းလည်း ပြော ၏။ အရေးတော်ပုံတွင်ပါဝင်သောမျိုးချစ်များနှင့်သာ သူ အ တူတကွနေရပါလျှင်၊ နေ့စဉ် ထမင်းတနပ်သာစားပြီးနေနိုင် မည်ဖြစ်ကြောင်းလည်း ပါ၏။

ကျွန်ုပ်နာရီကိုကြည့်သောအခါ ည ၁၀-နာရီထိုးခါနီးပြီ ဖြစ်၏။ “နေဝင်မီးငြိမ်း” အမိန့်အရ၊ ၁၀-နာရီတွင် မီးများ အားလုံးပိတ်၍အိပ်ကြရ၏။ ကျွန်ုပ်က ညေ့သည်လူငယ်အား ကျွန်ုပ်တို့ ရှောင်တိမ်း နေရကြောင်း များကို ရှင်းလင်း ပြော ကြားပြီလျှင်၊ ကျွန်ုပ်၏အိမ်ကိုမကြာခဏ စစ်ပုလိပ်များဝန်း ရိုင်းရှာဖွေခြင်းပြုသဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် တခြားတနေရာ တွင်သွားရောက်အိပ်ရကြောင်း၊ ညေ့သည် လူငယ်မှာ အ

ခြား၌ အိပ်ရန်နေရာရှိပါလျှင်၊ ယခုအချိန်မရှိတော့ပြီဖြစ်၍ အ
မြန်ထွက်သွားစေလိုကြောင်း။ ကျွန်ုပ်၏အိမ်မှာအိပ်လိုမှု အိပ်
ရာလွတ်တစ်ခုရှိကြောင်း၊ အိမ်မှာအိပ်မည်ဆိုလျှင် ညဉ့်သံသံ
မပျင်းစေရန် ကျွန်ုပ်လည်း တနာရီနှစ်နာရီလောက်ပိုပြီး အိမ်
မှာနေမည်ဖြစ်ကြောင်းပြောကြား၏။

“ဒီလိုဆိုရင် ကျွန်တော်ဒီအိမ်မှာဘဲ အိပ်မှာပေါ့၊ ပုခိပ်
တွေလာပြီးဝိုင်းရင်ပိုင်းပါစေချာ၊ ဘာအရေးရှိက်ရမှာလဲ”
ဟု ညဉ့်သည် လူငယ်က၊ စိတ်အား ထက်သန်စွာ ပြော
ကြား၏။

ကျွန်ုပ်တို့သည် သန်းခေါင် မတိုင်မီ အိပ်ရာ ဝင်ကြ၏။
ကျွန်ုပ်မှာအိပ်၍ပျော်ကာရှိသေးစဉ်၊ ကျွန်ုပ်၏ ဇနီးကနှိုးသ
ဖြင့် နိုးလာ၏။ လမ်းပေါ်တွင် များစွာသောစစ်သားများ ကျွန်ုပ်
တို့အိမ်ဘက်သို့ လာနေကြောင်း၊ ကျွန်ုပ်၏ ဇနီးက တိုးတိုး
ပြော၏။

ကျွန်ုပ်မှာ ကမန်းကတန်း အဝတ်အစားများ ဝတ်ဆင်ပြီး
လျှင်၊ ပုန်းအောင်းရန်လုပ်ထားသော အခန်းကလေး တွင်းသို့
ဝင်၍နေရ၏။ ကျွန်ုပ်ဝင်နေသောအခန်းကလေးမှာ အိုးခွက်
များထားသောအခန်း ၏နောက်တွင်ရှိ၏။ ထိုလျှို့ဝှက်သောအ
ခန်းတွင်ဘပ်ထားသောတံခါးကို သံပုန်းများ၊ ဒယ်အိုးများ၊
ဆေးသုတ်ရန်ဟံဆာပလာများ ဖြန့်ထား၏။ ကျွန်ုပ်အခန်းက
လေးတွင်းသို့ဝင်မီသည်နှင့်တပြိုင်နက်၊ ကျွန်ုပ်၏ဇနီးနှင့် နှစ်
မတို့သည် အထက်ပါတံဆာပလာများကို အသံမပြုဘဲ စ

ဘဲ၊ နေထားတာကျဖြစ်အောင် ပြန်၍ထားရ၏။ မကြာမီပင် အိမ်တစ်အိမ်လုံး ခြေသံများဖြင့် ဆူညံနေတော့၏။

တက်ရောက်ရှာဖွေသော စစ်ပုလိပ်များကို အရာရှိနှစ်ဦး ကအုပ်ချုပ်လာ၏။ အရာရှိတယောက်မှာ အိမ်အပေါ်ထပ် တွင် ရှာဖွေရန် တာဝန်ကျ၏။ ကျန်တယောက်မှာ အောက် ထပ်ရှိ ညွှေခန်း-မီးဖိုချောင် စသည်တို့ကို ရှာဖွေရန် တာဝန် ကျ၏။ အိမ်အတွင်း၌ စစ်ပုလိပ်စောင်း ၁၅-ယောက်ရှိလေ သည်။

မီးဖိုချောင်အတွင်း စစ်ပုလိပ်များအန့် ရှာဖွေနေကြစဉ် အောက်ထပ်တာဝန်ခံအရာရှိသည်၊ ကျွန်ုပ် ပုန်းအောင်းနေ သော အခန်းကလေးရှေ့သို့ ပစ္စည်းထားသော အခန်းကို ဖွင့်၏။ ဤအခန်းကို-လက်နှိပ်ခတ်မီးနှင့် ထိုး၍ ကြည့်ရာ၊ ခတ်မီး၏ အထင်းရောင်သည်၊ လျှို့ဝှက်သော တံခါးကြားကို ဖြတ်၍ ကျွန်ုပ်အပေါ်သို့ ကျရောက်၏။ ကျွန်ုပ် ပုန်းအောင်းနေသော အခန်းကလေးမှာ ကျဉ်းမြောင်းလွန်းရကား၊ ကျွန်ုပ်မှာ ကွေး၍ နေရ၏။ ဝတ်ထားသော အင်္ကျီကလည်း ပါး၊ ရာသီကလည်း ဖွေသဖြင့်၊ ဤအခါတွင် ကျွန်ုပ် နှာချေခြင်း-ချောင်းဆိုးခြင်း ပြုမိချေသော်၊ မိတော့မည်မှာ မလွဲချေ။ အနည်းငယ်ကလေး မျှအသံ မပြည်အောင် ချုပ်တည်း၍ နေရသည်ဖြစ်ရာ၊ မကြာမီ မချုပ်တည်းနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်လာ၏။

ကျွန်ုပ်သည် စစ်ပုလိပ်များ၏ အသံကို နားထောင်လျက်၊ ကျွန်ုပ်အသက်ရှူသံကြားသွားမည်ကိုပင် စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်

မိ၏။ ကျွန်ုပ်နှင့်သူတို့နီးကပ်နေသည်ပင်လျှင်၊ မိမိကိုယ်ကို မိမိမလုံဖြစ်နေ၏။

အပေါ်၌တာဝန်ကျသောအရာရှိသည်၊ အောက်ထပ်သို့ ဆင်းလာပြီလျှင်၊ သူလည်း ကျွန်ုပ်ပုန်းအောင်းနေရာ အခန်းကို၊ လက်နှိပ်ခတ်မီးဖြင့်ထိုး၍ကြည့်ပြန်၏။ ဆေးသုတ်သော ကရိယာများကို ဖယ်ရှားနေသည့်အသံကိုလည်းကြားရ၏။ ကျွန်ုပ်မှာ မိတော့မှာဘဲ ဟူ၍ အောက်မေ့ကာ၊ ဘုရားကိုသာအတွင်ဆုတောင်းနေတော့၏။ အရာရှိသည် ဤအခန်းကိုသံသရမဖြစ်တော့ဘဲ ထွက်ခွာသွားသောအခါမှာ ကျွန်ုပ်မှာ အသက်ရှူနိုင်တော့၏။

ကျွန်ုပ်သည်နားစိုက်၍ ထောင်နေရာ၊ ခြေသံများတဖြည်းဖြည်းဝေးသွားပြီးလျှင်၊ နောက်ဆုံး တံခါးမကြီးပိတ်သံကို ကြားသောအခါမှာ စစ်ပုလိပ်များအိမ်မှ ထွက်ခွာသွားကြပြီ ကိုသိ၏။

သို့သော်-အခန်းကျဉ်းကသေးအတွင်းမှ ရုတ်တရက် မထွက်လိုသေးပေ။ ကျွန်ုပ်သည် ဘယ်အရာမဆို မြန်မြန်ဆန်ဆန်လည်းမလုပ်တတ်ပေ။ ထိုသို့သည်းခံနိုင်မှုကြောင့်လည်း အကျိုးရှိသည်ကိုတွေ့ကြုံရ၏။ စစ်ပုလိပ်များသည်ထွက်ခွာသွားကြပြီးနောက်၊ တဖန်အိမ်တွင်းသို့ပြေးပင်လာကြပြန်၏။ အရာရှိတယောက်မှာ သူ၏ လက်နှိပ်ခတ်မီးနှင့် လက်စွပ်အိတ်ကျန်ရစ်သဖြင့် ပြန်၍ယူခြင်းဖြစ်၏။ ထိုကျန်ရစ်သော ပစ္စည်းများကိုတအိမ်လုံး အနှံ့ရှာဖွေကြပြန်ရာ၊ နောက်ဆုံး၌ မီးဖိုချောင်ခန်းရှိစားပွဲပေါ်တွင်ပြန်၍တွေ့လေသည်။

စစ်ပုလိပ်များဒုတိယအကြိမ်ထွက်ခွါသွားကြရာ။ ကျွန်ုပ်
၏ဇနီးသည် ချောင်းမြောင်း ကြည့်နေ၏။ စိတ်ချရလောက်
မှ ကျွန်ုပ်သည် ပုန်းနေရာ အခန်းကလေးမှ ထွက်လာတော့
၏။ ကျွန်ုပ်၏ဇနီးသည် စစ်ပုလိပ်များအိမ်ထဲတွင်ဝင်ရောက်
ရှာဖွေခြင်းအကြောင်းကို လုံးစေ့ပတ်စေ ပြောပြ၏။ ကျွန်ုပ်
တို့၏ညွှတ်သည်ပျိုကလေးမှာ အဘမ်းခံရတော့၏။ သူ့အား
အိပ်ရာပေါ်တွင် ထွေလေရာ။ စစ်ပုလိပ်များက အိပ်ရာမှထ
ရန်ကြမ်းဘန်းစွာပြောဆို၏။ ညွှတ်သည်လူငယ်မှာ တုန်လှုပ်
ချောက်ခြားသောအမှုအရာဖြင့်၊ အဝတ်အစားထပ်၍ ဝတ်ရ
ပါစေရန်တောင်းပန်၏။ သို့သော်-စစ်ပုလိပ်များက “ဘာရှုပ်
နေသလဲ၊ အခုထွက်လိုက်နဲ့” ဟုကြိမ်းမောင်းပြန်၏။

သူ့အား “မင်းဘယ်သူလဲ။ ဒီအိမ်မှာတာလာလုပ်နေသ
လဲ” ဟူ၍မေးမြန်း၏။ ထိုသူငယ်မှာ မေးသောမေးခွန်းများကို
အယောင်ယောင် အမှားမှားဖြေဆိုသေသည်။ အဝတ်အစား
ဝတ်ပြီးသည်နှင့်တပြိုင်နက် ထိုသူငယ်အားအပြင်သို့ထွက်
စေပြီးသော်၊ မော်တော်သော်ရိတ်စင်းပေါ်သို့တက်စေ၏။ ထို
သူငယ်သည် လက်နက်ကိုင် စစ်သားများ၏ အလယ်တွင်
သူနှင့်အတူကျွန်ုပ်တို့ရှိနေစေလိုသောသဘောဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်ဘယ်
မှာလဲဟူ၍ မေးတော့မည်ကဲ့သို့ ပါးစပ် တလှုပ်လှုပ် ဖြစ်နေ
ရှာ၏။

ဤသူငယ်မှာ ၁၆-ရက်မျှအချုပ်ခံခဲ့ရပြီးနောက်၊ သူ့၌အ
ပြစ်မရှိကြောင်းသိသောအခါမှ၊ သူ့အားလွှတ်လိုက်တော့
၏။ အချုပ်မှလွတ်သည်နှင့်တပြိုင်နက်ထိုသူငယ်သည်၊ ကင်း

အရစ် ဖီးရထားဘူတာရုံသို့ သွားပြီးလျှင်၊ ပထမ ဦးဆုံး ထွက်သော ဖီးရထားဖြင့် သူ၏နေအိမ်သို့ ပြန်လေတော့၏။ ထိုသူငယ်မှာ ဒပ်ဗလင်မြို့တော်ပေါ်၌နေ၍၊ တနေ့လျှင်တနပ် သာထမင်းစားမည်ဟူသောစိတ်အာ ထက်သန်မှုသည်။ သဲ ထည်းသို့ရေသွန်ဘိသကဲ့သို့ဖြစ်သွားလေသည်။

အိမ်ကိုအပိုင်းခံချပြီး နောက်တနေ့နံနက်တွင်၊ ကျွန်ုပ်၏ ဇနီးသည်၊ အိမ်တွင်းသို့ ဖုည့်လည်ပြီးလျှင်၊ မည်သည့်အရာ များပျက်စီးသည်ကိုကြည့်ရှု၏။ ဧည့်သည်သူငယ်၏အိပ်ရာ ကိုလည်းရှင်းလင်းခြင်းပြုရာ၊ ခေါင်းအုံးအောက်တွင် ပရိတ် ရေပုလင်းတစ်ခုကို ဆွဲရလေတော့သတည်း။

အခဏ်း-(၂၅)

တုန်လှုပ်ခြင်းကင်းသော မိုက်ကယ်ကောလင်း။

ကျွန်ုပ်သည်တနေ့သောနံနက်တွင်၊ မိုက်ကယ်ကောလင်း နှင့်တွေ့၏။ သူ့ကိုလည်းအခုပင် ပိုင်းဘင်းရာမှ လွတ်လာ ကြောင်းရယ်ကာ မောကာပြောကြား၏။ မိုက်ကယ်ကော လင်းသည် စစ်ရေးစစ်ရာအတွက်၊ နယ်သို့တွက်နေရာမှပြန် ရောက်စဖြစ်လေသည်။ နယ်မှပြန်လာစဉ်ဘောဘာရစ်တံတား ကြီးအနီးတွင်၊ စစ်ပုလိပ်တစ်ခုသည် လာသမျှ မော်တော် ကာ များ ကိုရပ်တန့်ကာရှုဖွေနေ၏။

မိုက်ကယ်ကောလင်း စီးလာသော မော်တော်ကားကို၊ စစ်ပုလိပ်များကဆီး၍ရပ်လိုက်သည်နှင့်တပြိုင်နက်၊ သူသည် ကားပေါ်မှဆင်းပြီးလျှင်၊ ဤနေရာ၌တာဝန်ကျသော စစ်ဗိုလ် ဆီသို့ရှေ့ရှုသွားကာ စကားပြောနေ၏။ မိုက်ကယ်ကော လင်းက စစ်သားများမှာ နေ့မအိပ်ညမအိပ်ရဘဲ၊ ဒုက္ခတွေ့ ရသည်ကိုသနားကြောင်းပြောကြားသဖြင့်၊ စစ်ဗိုလ်ကလည်း ကျေနပ်နေ၏။ ကောလင်းသည်သူ၏ ငွေစီးကရက်ဘူးကို ထုတ်၍ စစ်ဗိုလ်အားစီးကရက်သောက်ရန်ပေး၏။

ဤသို့မိုက်ကယ်လေးလင်းနှင့် စစ်ဗိုလ်တို့စကားပြောနေ စဉ်၊ စစ်ပုလိပ်များသည် ကောလင်းတို့စီးလာသောကားကို ရှာဖွေခြင်း၊ ကားပေါ်၌ပါလာသောသူများကိုစစ်ဆေးမေးမြန်း

ခြင်းပြုကြကုန်၏။ ရှာဖွေသူစစ်သားများသည် စစ်ဒိုလ်ထံ
သို့လာပြီးလျှင် ဆလံပေးကာ မော်တော်ကားနှင့်တကွလူ
များမှ ဘာမျှမတွေ့ရကြောင်းအစီရင်ခံ၏။

ထိုစစ်ပုလိပ်များသည် စစ်ဒိုလ်နှင့်ရယ်ကာ မောကာစ
ကားပြောနေသူအား ရှာဖွေရမှန်းမသိကြပေ။ အရေးကြီး
သော အမှတ်အသားများ၊ ခြေပုံကြမ်းများ စာရွက်များမှာ၊
မိုက်ကယ်ကောလင်း၏ အိတ်တွင်း၌ရှိပေသည်။ ထိုစာရွက်
စာတမ်းများကို တွေ့ရပါလျှင်၊ ဤလူသည်-ဤနေရာတွင်
ပင်တမ်းသီးခြင်း ခံရဘော့မည်ဖြစ်၏။ “ဒီအရေးကြီးတဲ့စာ
တွေ- ခြေပုံတွေဟာ ကျွန်တော့်ဆီမှာအားလုံးရှိတယ်၊ သို့ပေ
မဲ့ စစ်ပုလိပ်တွေကကျန်တော့ကို၊ သူတို့စစ်ဒိုလ်ရဲ့ မိတ်ဆွေ
အောက်မေ့လို့ ထင်ပါရဲ့၊ ကျန်တော့ကိုတော့ ထိတောင်မှ
မထိဘူး၊” ဟု မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်၊ ကျွန်ုပ်အားရယ်
မောကာပြောကြားလေသည်။

ကောလင်းသည်စစ်ဒိုလ်နှင့်နှုတ်ခွန်းဆက်ပြီးလျှင်၊ မော်
တော်ကားပေါ်သို့ ပြန်လည်တက်ခါ၊ ခရီးကိုဆက်လက်
ထွက်ခွာလာလေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည်လူသွားသူလာအလွန်များသော မေရီလင်း
တွင်၊ ရုံးခန်းများပြုလုပ်ရန်အတွက် တိုက်များကို ဌားရမ်းရ
၏။ ဤကဲ့သို့သောစည်ကားသည့်လမ်းအတွင်းမျက်နှာသစ်
လူသစ်များကို၊ မည်သူမျှမသိနိုင်ရကား၊ မိုက်ကယ်ကော
လင်းသည်၊ ဤသို့လူရှုပ်သည့်လမ်းကို အထူးနှစ်သက်
ပေသည်။

ရိုက်ကယ်ကောလင်းသည်ကျွန်ုပ်အားခေါ်၍၊ ဤခန်း
သစ်နေရာများကိုပြုပြီးသော်၊ အခန်းများမည်ကဲ့သို့စီရင်ဖန်
တီ ရမည်ကိုညွှန်ကြားလေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ယောက်သည်၊ မေရီလမ်းတလျှောက်
ရှောက်သွားစဉ်၊ ဧဝံလင်ပုလိပ်အဖွဲ့မှ လူနှစ်ယောက်နှင့်
တွေ့၏။ ထိုသူနှစ်ယောက်၏ မျက်နှာများကို၊ ရိုက်ကယ်ကော
လင်းသည်တည့်တည့်မတ်မတ်စိုက်ကြည့်ကာ ရှောက်သွား
၏။ သူတို့လည်း ကျွန်ုပ်တို့အားပြန်၍ကြည့်နေစဉ်၊ ကျွန်ုပ်
တို့သည် ဆိုင်တဆိုင်အတင်းသို့ ဝင်သွားကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့
သည်ဆိုင်အတွင်း၌ ၁၀ မိနစ်မျှနေကြ၏။ ဤသို့-ဝင်တည်
တတ်ပစ္စည်းဘုရားဝယ်ဘိသကဲ့သို့ ဟန်ဆောင်ရခြင်းမှာ၊
ကျွန်ုပ်တို့အား သံသယမဖြစ် စေရန်ပင်ဖြစ်၏။

ရိုက်ကယ်ကောလင်းက “ဘက်ရေ သူတို့ဘာ ကျုပ်တို့
ကိုမှတ်မိပေမဲ့၊ ကျုပ်တို့ကိုတွေ့ကြောင်းဆိုင်ရာကိုအစီရင်
ခံစာမှာပျောက်ဘူ၊ သူတို့အစီရင်ခံစာအုံး ကျုပ်တို့ဘမ်းတို့
စစ်ပုလိပ်တွေလာရမှာ အနည်းဆုံးတနာရီလောက်ကြာအုံး
မယ်၊ ဒီအတွင်း ဒီမှာဘဲကျုပ်တို့နေနိုင်သေးတယ်၊ ကျုပ်
ပြောမယ်နားထောင်-ကျုပ်ဘော့ ကျုပ်ကိုယ်ကိုပြေးလွှား
ရှောင်တိမ်းနေရတယ်လို့ ဘယ်တော့မှသဘောမထားဘူး၊
ဒီလိုခပ်ဇေနေတတ်တာ ကျုပ်ဘေးကင်းတို့ ဖြစ်တာဘဲ၊
ဒီလိုဇေဆေးဆေးလုပ်တတ်လို့လဲ ဘယ်သူကမှ သင်္ကာမ
ကင်းမဖြစ်တာပေါ့ဟု” သူပြောဆိုလေသည်။

“တို့လွတ်တော်” ၏ ပြည်ထဲရေးဌာန၊ ဘဏ္ဍာရေးဌာန
ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဌာနများအတွက် ရုံးခန်းများအသီး
သီးခွဲကာ၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်စီမံခန့်ခွဲရ၏။ ဤရုံး
ခန်းတို့မှာ လူအရှုပ်ဆုံး အစည်ကားဆုံးဖြစ်သော၊ ဟင်နရီ
ထပ်၊ အိုကွန်နဲလပ်၊ ဘတ်ချလာသပ်၊ ဗရီးရပ်သပ်၊ စသော
လမ်းများ ရပ်ကွက်များရှိတိုက်ကြီးများတွင်ရှိနေသည်။ အ
ဆိုပါတိုက်ကြီးများတွင်လည်းလူဝင်လူထွက်မစဲ၊ ဥဒတို့သွေး
လာနေကြသည်ဖြစ်ရာ၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ရဲဘော်များ၊ စာပေးစာ
ယူလုပ်သူများအား သံသယဖြစ် နှိမ့်ယဉ်းနေသည်။ ကျွန်ုပ်
လုပ်ရသောတာဝန်မှာ ထိုရုံးခန်းများအတွက်လျှပ်စစ်ခါတ်
မီးများ ပွယ်ပေးရခြင်း၊ စားပွဲ-ကုလားထိုင်-ဘီဒို စသောပ
ရိဘောင်များထည့်ပေးခြင်း၊ သေခွသစ်များပြင်တပ်ရခြင်း
ထက် သိလက်ကာ ကုန်ရောင်းသူအမည်များကို၊ ကြေးဆိုင်း
ဘုတ်ကလေးများတွင်ရေး၍ တပ်ဆင်ပေးရခြင်း စသည်တို့
ဖြစ်၏။ ထိုကုန်သည်များ၏အမည်များမှာလည်း၊ ကျွန်ုပ်တို့
ကြံဖန်ရေးသားထားသော အမည်များသာဖြစ်၏။

တနေ့သ၌ ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက်သည် အထက်ပိုင်းလိ
ဆင်လမ်းနှင့်ဆပ်ဆက်တာရေလမ်းဆုံရာတွင်တည်ရှိသော
အိမ်လွတ်တခုကိုကြည့်ရန် စက်ဘီးစီးနင်းလာကြ၏။ ကျွန်ုပ်
သည်ထိုသမ်းနှစ်လမ်းဆုံရာတိတိတွင်ရပ်ခါကြည့်ရာ၊ ထိုနေ
ရာမှာအကွယ်အကာမရှိသည်ကိုတွေ့ရ၏။ ထို့ကြောင့်ကျွန်ုပ်

က သည်နေရာသည် မသင့်တော်ကြောင်း ပြောသောအခါ
 မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် သဘောတူကာ၊ အဆိုပါအိမ်
 ကိုမငှားရမ်းတော့ပေ။ ဤအိမ်ကိုမငှားဖြစ်သဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်
 တို့သည် ဝဲဇင်ထွန်လမ်းရှိ အိမ်တစ်အိမ်ကို ဝယ်ယူက
 လေသည်။

အခန်း (၂၆)

“ကို-မဲညို” အဖွဲ့ခေါ်စစ်သားများ

ရောက်လာခြင်း။

မျိုးချစ် အိုင်ရစ်လူမျိုးတို့နှင့် အင်္ဂလိပ်အစိုးရဘက်သားများမှာ အကြီးအကျယ်တိုက်ခိုက်နေကြလေပြီ။

၁၉၁၉-ခု ဧပြီလတွင် ကျင်းပသော ‘တို့လွှတ်တော်’ အစည်းအဝေးတွင် အီအိုအင် မက်နီးသည် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်၏။ ဤ“တို့ လွှတ်တော်” ကအင်္ဂလိပ် အစိုးရတို့၏ ရှုပြင်ရယ် အိုင်ရစ် ပုလိပ်အဖွဲ့ဝင်များကို တတိုင်းပြည်လုံးက ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံခြင်းမပြုဘဲ သမိတ်မှောက်ရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်သည့်အတိုင်း ကိုင်းပြည်သို့ ကျေညာချက်ထုတ်၏။ ထိုကျေညာချက်တွင် “အကယ်၍ မစ္စတာမက်ဖာဆင်သည် ပုလိပ်များအား မြှောက်ပင့် ပေးပါလျှင် အိုင်ရစ်လူမျိုးတို့သည် တမျိုးလုံးနှင့်ချီ၍ ရခံကာ ကွယ်လိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ တိုင်းသူ ပြည်သားတို့အား ဤပုလိပ် အဖွဲ့ဝင်များ လုပ်ပုံ ကိုင်ပုံသည် မည်မျှ ယုတ်မာ ဆိုးဝါးကြောင်းကို သိစေရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ အခြား တိုင်းပြည်များတွင်ရှိသော ပုလိပ်အဖွဲ့များနှင့် ဤရှုပြင်ရယ် အိုင်ရစ်ပုလိပ်အဖွဲ့သည် အလျှင်းမတူကြောင်း၊ ရှုပြင်ရယ်အိုင်ရစ် ပုလိပ်အဖွဲ့ဝင်များ

သည့်ကမ္ဘာပေါ်ရှိ မည်သည့်ပုလိပ်သားနှင့်မျှ မတူဘဲ-ရိုင်း
ဖယ်သေနတ်များ၊ လှံစွပ်များ၊ ခြေခံလုံးပြူးများ- နံပါတ်ထုတ်
များ၊ စွဲကိုင်ရသည်၊ ဗစ်ကြောင်း၊ သူတို့ အပေါ်တောင်အုပ်ချုပ်
သောအရာရှိများကလည်း၊ လက်နက် မဲ့သော တိုင်းသူပြည်
သားများအား ထင်သလို လုပ်နိုင်သည်ဟု အခွင့်ကုန်ပေး
ထားကြောင်း” စသည့်စကားများပါဝင်လေသည်။

ထိုကျေညာချက်ကြောင့် ရွှေပြင်ရယ် အိုင်ရစ် ပုလိပ်အ
ဖွဲ့သို့ ဘင်ဖြီးဖြစ်သူများပင် နှုတ်ထွက်ကြကုန်၏။ နောက်ထပ်
လည်းထိုပုလိပ်အဖွဲ့သို့ သူများ မဝင် တော့ပေ။ အင်္ဂလိပ်အစိုး
ရတို့မှာ အဆိုပါ ပုလိပ်အဖွဲ့ အင်အားကောင်းအောင်လုပ်ရ
မည်ဖြစ်ရာ၊ အိုင်ရစ်လူမျိုးတို့ ဝင်ရောက်အမှုထမ်းခြင်း မပြု
ကြသဖြင့်၊ အင်္ဂလန်ပြည်မှ လူများကိုဤပုလိပ်အဖွဲ့သို့ ဝင်
ကြရန်နှိုးဆော်ရလေသည်။

အင်္ဂလန်မှ ပထမရောက်လာသူ အမှုထမ်းများကို “အေဘံ
ဇေလေရာရီ-အာ-အိုင်-စီ”ဟု ခေါ်တွင်၏။ ဤတပ် အမှုထမ်း
များမှာ ကမ္ဘာစစ်ကြီး (၁၉၁၄-၁၈) အတွင်းက ပါဝင်တိုက်
ခိုက်ခဲ့ဘူးသူ အင်္ဂလိပ်စစ်သားဟောင်းများဖြစ်၏။ ယခု ဤလူ
များသည် ဖြိုတိသျှနိုင်ငံချွေဝါတည်မြဲရန် အတွက် အိုင်ယာ
လန်ပြည်၌ “ပုန်ကန်မှု ကြွခြင်း” ကိုနှိမ်နင်းရန် ဆိုက်ရေခံလာ
ကြခြင်းဖြစ်၏။ ထိုသို့အိုင်ယာလန်ပြည်သို့ သူတို့လာခြင်းမှာ
သူတို့ကုန်သည်ကုန်သည်များချစ် တိုင်းချစ်ပုဂ္ဂိုလ်များအဖြစ်ဖြင့်
ဖွယ်ရာသော အမှုတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရန်ဖြစ်ပေသည်။
သူတို့အားစိုးရိမ်ဘွယ် ကောင်းသော သူပုန်များသည် မည်

သူမည်ဝါတို့ဖြစ်သည်ဟူ၍၎င်း။ ဤလူရု၏ ခေါင်းဆောင်မှာ မိုက်ကယ်ကောလင်း ဖြစ်သည်ဟူ၍၎င်း ပြောကြားထား၏။ ကယ်ကောလင်းသည် “လူသတ်အဖွဲ့” ၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ရာ၊ သူ့ကိုမိပါက “ပုန်ကန်ထကြွခြင်း” မှာ ငြိမ်းသွားမည် ဖြစ်သည်ပြင် ဗြိတိသျှ အင်ပါယာ ကြီးသည်လည်း အရှည်တည်တံ့မည်ဟု ဤစစ်သားများအား ပြောကြားထား၏။

ထိုကြောင့်အဆိုပါ အင်္ဂလိပ်စစ်သားတို့သည် မိုက်ကယ်ကောလင်းအား နေရာဘကာ ရှာဖွေနေကြ၏။ မိုက်ကယ်ကောလင်းကို ရှာဖွေရခြင်း၌ သူတို့အသက် ဖက်နှင့် ထုပ်ဘားရသည်ကိုလည်း တဖြေးဖြေး သိလာကြ၏။

ကောလင်းသည် အင်္ဂလိပ်သူမျိုးတို့၏ ခိုင်ခန့် ဘဝသော ထောင်များမှသူ၏ရဲဘော် အကုန်၌ သမားများကို အမျိုးမျိုး ကယ်ဆယ် ထုတ်ယူခဲ့ခြင်း၊ သူ့ကို ဘမ်းဆီးရန် လုပ်သမျှ သတ်ရန် ကြံသမျှတို့မှာ နောက်ဆုံး၌ အချို့ နှိုး ဖြစ်ခြင်း။ အင်္ဂလိပ်တို့ဘက်မှ အပါးနပ်ဆုံး-အလိမ္မာဆုံးသော သူလျှိုများကို မိုက်ကယ်ကောလင်းကယ်ဆီးခဲ့ခြင်း၊ ထိုသူလျှိုများ က ကောလင်းကို ဘမ်းနိုင်မီး ကလင်း၏လက်ချက်ဖြင့် သူလျှိုများ ဒုက္ခရောက်ခြင်းတို့ကို ကြာသိကြသော အင်္ဂလိပ်တို့သည်-မိုက်ကယ်ကောလင်း၏အမည်ကိုကြားလျှင် ခေါင်းနားပန်းကြီး၍သွားတော့၏။

ရွှင်ရယ်အိုင်ရစ် ပုလိပ်အဖွဲ့ဝင်များသည် အိမ်များတိုက်မှုကို ဝန်းရိုင်းဘမ်းဆီး ရှာဖွေခြင်းများကို ပြုတော့၏။ ရပ်ကွက် တချို့လျှင်တချို့ သိမ် ကြီး၍ ဝန်းရိုင်းရှာဖွေ

ခြင်းကိုပြုကြ၏။ ရပ်ကွက် တစ်ခုလုံးကို ကြပ်တည်းစွာစောင့်ကြပ်လျက်၊ တစ်ခါတစ်ရံတစ်ခါတစ်ခါ ဆင်း ရှာဖွေကြ၏။ အိမ်အသီးသီးသို့ပို့နေကျဖြစ်သောပေါင်ချန့်သည် နွားနို့သည်များအားလည်း ကိုယ်ကို ရှာဖွေပြီးမှ အိမ်တွင်းသို့ ဝင်စေရ၏။ အိမ်အပြင်သို့ဤဈေးသည်များထွက်လာလျှင်လည်း အရှာခံရပြန်သေး၏။ ဤမျှစစ်စစ်ပေါက်ပေါက်ရှာဖွေကြသော်လည်း အရေးကြီးသောကျွန်ုပ်တို့၏ ရဲဘော်များကို ဘမ်းဆီးရမိခြင်းမရှိပေ။

ဤစစ်ပုလိပ်တပ်သားများ ရောက်ပြီးနောက် “ကိုခဲညှို့” အဖွဲ့ခေါ် စစ်သားများရောက်လာပြန်၏။ ဤလူများသည် အခြားစစ်ပုလိပ်များနှင့် မတူဘဲ တေလေ ဂျာမီများဖြစ်လေသည်။ သေသေကျေကျ ကြမ်းထမ်းစွာ လုပ်ရသည့်အသုတ်အတွက် ဟုအဘိအသင်း ကျေညာကာ ဖွဲ့စည်းထားသော တေလေ စစ်တပ်ဖြစ်လေသည်။ အချို့မှာ စစ်သားဟောင်းများ ဖြစ်၍ နွားစွာသောသူတို့မှာ စောက် ဂျာမီများနှင့် အကျင့်စာရိတ္တမကောင်းသူများဖြစ်၏။ ဤလူတို့အိုင်သာလန်ပြည်သို့လာခြင်းမှာ မျိုးချစ်ဗိုလ်ထက်သန်လှသောကြောင့် မဟုတ်သူတို့အား လခများများပေးသည်ဟု ဂုဏ်ထားသောကြောင့် ၎င်းလူရယ်ကံရပါလျှင် (ပွ) တော့သည်ဟု မြှင့်သင့်သောကြောင့် ၎င်းလာကြခြင်းဖြစ်၏။

ဤလူတို့သည် တကြိမ်လျှင် လူငါး ၂၀၀ မှနေ့သင်္ဂေါ့သို့ဆိုက်ရောက်လာကြ၏။ သူတို့သည် မိုးနစ်ပန်းခြံသို့ ကင်းနားလမ်းမှ ခြေလျှင်ရှောက်ခါလာကြ၏။ ကြမ်းထမ်းဆိုး

သွမ်းသောသူတို့၏ မျက်နှာများကို တွေ့မြင်ကြရသူတိုင်း စက်ဆုတ်ချွံ့ရှာကြ၏။

သူတို့၏ယူနီဖောင်း အဝတ်များမှာလည်း အရောင်နှစ်မျိုး ဖြစ်နေရာသူတို့အား “ကိုမဲ့ညိုတွေ” ဟုတွေးမြင်ခေါ်ကြ၏။ စစ်သားဟောင်းများကား ကာကီဘောင်းဘီရှည်နှင့် ပုလိပ် အင်္ကျီနက်ကိုဝတ်ထား ၏။ ခေါင်းတွင် ပုလိပ်ဦးထုပ်ဆောင်း ၍ ခါးတွင် ပုလိပ်ခါးပတ်ပတ်ထား ၏။ ကျန်လူများမှာ ဘောင်းဘီနက်နှင့် ကာကီအင်္ကျီတိုများကိုဝတ်ဆင်လေ၏။

သူတို့ဤကဲ့သို့အဝတ်အစားအရောင်နှစ်မျိုး ဖြစ်နေခြင်း မှာရှုပြင်ရယ်အိုင်ရစ်ပုလိပ်အဖွဲ့တွင် ယူနီဖောင်းများ မလုံမ လောက်သောကြောင့်ဖြစ်၏။ ဤတေလေချင်းတို့၏ မိုက်ခဲ မျက်နှာထားများကို၎င်းသူတို့ စီးနင်းလာသော လော်ရီများ သည်လမ် အတွင်း အချမ်းမောင် လာခြင်းကို၎င်း။ လမ်းအ တွင်းသွားလာနေသူများကိုရိုင်းဖတ်သနတ်များခြောက်သုံး ပြူးများနှင့်ချိန်ရယ်ထား သည်ကို၎င်း တွေ့ကြုံခဲ့ရသောကျွန်ုပ် တို့ရဲဘော်များမှာသူတို့အား အခဲမကျေဖြစ်တော့၏။ ဤကဲ့ သို့သူတို့အရမ်းပြုမူဆောင်ရွက်နေခြင်းသည် တိုင်းသူပြည် သားတို့အား ကြောက်လန့်အောင် စော်ကား နေသည်နှင့် တူတော့၏။

“ကိုမဲ့ညိုအဖွဲ့” ဝင်များသည် အိမ်များကို ဝန်းရိုင်းဘမ်း ဆီးရာ၌ မိန်းမများနှင့်ကလေးသူငယ်များ ကို အနည်းငယ်မျှ ညှာတာထောက်ထားခြင်းမပြုတော့ဘဲ စားတော့ ဝါးတော့ မည်ကဲ့သို့ ဒလကြမ်းဝင်ရောက်ကြ၏။ သူတို့ထိုမျှဒုက္ခပေး

သော်လည်း အိမ်ရှင်များမှာ သူတို့အား တော်လှန်ခြင်း မပြုကြပေ။ ကျွန်ုပ်တို့ရဲဘော်များကလည်း သူတို့အား စောင့်ကြည့်လျက်နေကြ၏။

မက်စပီးထမ်းမှ အိမ်နံပါတ် ၅ ကို ဝန်းရိုင်းသော သူတို့မှာ ဤကဲ့သို့ အဖွဲ့ဝင် ဂျာမီများနှင့် ရွှံ့ပြင်ရယ်အိုင်ရစ် ဂုလိင် အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်၏။ သူတို့၏အကြံမှာ မိုက်ကယ်ကောလင်းကို ထွေလျှင် သတ်ပစ်ရန် ပင်ဖြစ်ပေသည်။ စင်စစ်အားဖြင့် အခြေအနေမှာ အတော်တင်းမာလျက်ရှိ၏။ တစ်ခုတယောက်သော သူ၏ထံတွင် သေနတ်ထွေသွားပါလျှင် လွတ်မြောက်ရန်ခဲယဉ်းတော့၏။ “မာရှယ်လော” စစ်ဥပဒေ ကျေညာထားသော ရပ်ကွက်တွင် သေနတ်နှင့် ဘမ်းဆီးခြင်းခံရပါက သေဒဏ် အပြစ်ပေးခြင်းခံရ၏။ ကျွန်ုပ်တို့၏ရဲဘော်များ ကြိုးစားအပစ်ပေးခံရသည်မှာလည်း မနည်းပေ။ စစ်ဥပဒေ မကျေညာသော အရပ်များ၌ပင် ကျွန်ုပ်တို့၏ ရဲဘော်များကို ထွေလျှင် ပစ်သတ်ကောင်း ပစ်သတ်ပေလိမ့်မည်။ “ဝန်းရိုင်းသူများအား ခုခံသဖြင့် ပစ်သတ်ရသည်” ဟု ၎င်း၊ “မိမိတို့အသက်ကို ကာကွယ်ခုခံခြင်းဖြင့် ပစ်သတ်ရသည်” ဟု ၎င်း၊ “ထွက်ပြေးသဖြင့် ပစ်သတ်ရသည်” ဟု ၎င်း ဆင်ခြေပေးကြသည် ဖြစ်၏။

အိမ်ခန်းလျှို့ဝှက်များ ပြုလုပ်ခြင်း။

ကျွန်ုပ်မှာ စာရွက်စာတမ်းများထားရန် လျှို့ဝှက်သော အခန်းများအပြင် ယခုအခါ ပြေးလွှားတိမ်းရှောင်နေရသော

ရဲဘော်များအိပ်ရန် လျှို့ဝှက်သော အိပ်ခန်း များကိုလည်း လုပ်ကိုင်ပေးရပြန်၏။ ဝန်းပိုင် ဘမ်းဆီးသူများသည် တံခါး ဖွင့်ရန်ကြာနေလျှင် စောင့်မနေဘဲ တံခါးကိုသေနတ်ဒင်များ နှင့်ဆောင့်ဖျက်ခါဝင်လေ့ရှိ၏။

တနေ့သ၌ဩစတင်စတက်သည် မစ္စက်ဒေါ့န့်၏အိမ်တွင် ရှိနေစဉ် စစ်ပုလိပ်တို့သည် တံခါးမကြီးကိုတပုံပုံးခေါက် နေကြ၏။ ထိုအခါ ဩစတင်စတက်သည် ကမန်းကတန်း အဝတ်အစားများကို ဝတ်ရသည်ဖြစ်ရာ၊ ခြေစွပ်ရှည်ကြီး တခုမှာကျန်ခဲ့နေ၏။ သူသည်ခေမျိုးခန်းတံခါးပေါ်၌ ကျွန်ုပ် လုပ်ထားသောလျှို့ဝှက်သည့် လိုက်ဂူကလေးအတွင်း ဝမ်း လျားထိုး၍ဝင်ရာ၊ သူ၏ခြေထောက်နှင့် မျက်နှာကျက်ကို တိုက်ခိုက်မိသဖြင့် အင်တေများကွာကျလာ၏။ စစ်ပုလိပ် များသည် ထိုအင်တေအစအနများပေါ်၌ သွားလာနေသော် လည်း။ ထိုအင်တေများကျလာရာ အပေါ်၌ လူတယောက် ပုန်းအောင်းနေသည်ကို ဆက်စင်၍ မဘေးတောတတ်ပေ။ (ဤသို့ ဖြစ်ပျက်သည်မှာ “ကိုဇေဗိုအဖွဲ့ဝင် ဂျိုရ် မှာ မရောက်သေးသေးမီဖြစ်၏။) ထိုအခါက ဝန်းပိုင် ရှာဖွေသူ အင်္ဂလိပ်စစ်သားများမှာ ပါးရည်နပ်ရည်မရှိဘဲ “ထုန်” များဖြစ်လေသည်။ ဩစတင်စတက်အိပ်ရာမှ ထွက်သွား သည်နှင့်တပြိုင်နက် ကပ်နေသောအခန်းမှ မိန်းကလေးတ ယောက်သည် သူ၏ အိပ်ရာပေါ်သို့ တက်ကာ အိပ်ဟန် ဆောင်နေသေးသည်။

ဤကိစ္စ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသောအခါ၊ လူပုန်းအောင်းရန် အ

တွက် လိုဏ်ဂူ ကဲ့သို့ ကျဉ်းမြောင်းစွာ လုပ်ခြင်းသည် တနေ့ဒုက္ခတွေ့ဘေးမည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ စားမိ၏။ သို့ကြောင့် ထိုလိုဏ်ဂူကလေးများအစား၊ ကောင်းစွာ အိပ်နိုင်လောက်လျှင် ငွက်သော အိပ်ခန်းများ လုပ်ရန် စီမံရ၏။ ထိုကဲ့သို့ ပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက်၊ အခန်းတခန်းကို ဖြတ်၍ ပိတ်ကာ လိုက်လျှင် ထိုအိမ်အတွင်းမှ ပျောက်သွားရန် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုလျှင် ငွက်သော အခန်းအတွင်း ဝင်နိုင်ရန် အပေါက်ကို တိုက်နံရံတွင် အင်္ကျီများ ချိတ်ရန် ဖောက်ထွင်းထားသော ဘီဒိုအတွင်း၌ ထားရ၏။ ထိုကဲ့သို့သော လျှင်ငွက်သည့် အခန်းကို အေးလတာရီလမ်း မစွက် ဟပ်ဖရီ၏ တိုက်တွင် လုပ်ထား၏။ ဤတိုက်အိမ်ကို ဝန်းရိုင်းရှာဖွေရာတွင် လက်နှိပ်ခါတ်မီးများဖြင့် ထိုးကာ စေ့စေ့ စပ်စပ် ကြည့်ရှုကြပါသော်လည်း အဆိုပါ အိပ်ခန်းလျှင် မတွေ့ကြပေ။ ဤလျှင်ငွက်သော အခန်းထဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့ရဲဘော်များ ရှိနေကြ၏။ သေမင်း တမန်များ နှင့် သူတို့မှာထရံသာခြား၍ နေပေသည်။

ကျွန်ုပ်လုပ်ထားသော ဤအိပ်ခန်းလျှင်များကို စိတ်ချရသည် မရသည်ကို စမ်းရန် တနေ့သ၌ လင်မာရစ်မြို့က ဒပ်ဗလင်မြို့သို့ အသည်အပတ် လာသော ကျွန်ုပ်၏ညီအား ဝဲလင်တွန်လမ်းရှိ ကျွန်ုပ်တို့ ဝယ်ထားသော တိုက်တိုက်သို့ ခေါ်သွား၏။ ကျွန်ုပ်၏ညီသည်လည်း ဗိသုကာ ဆရာ အဖြစ်ဖြင့် အသက်မွေးသူဖြစ်ရာ၊ တိုက်ပုံ အမျိုးမျိုး အိမ်ပုံ အသီးသီးတို့ကို ကျွမ်းကျင်နားလည် သူပင်ဖြစ်၏။ ဤတိုက်တွင် အထက်ကဖော်ပြသည့်အတိုင်း ကျွန်ုပ်လုပ်ထားသော အိပ်ခန်း

လျှို့ဝှက်ရရှိ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ညီဖြစ်သူအား အောက်ထပ်ခန်း
မကြီးတွင်တစ်-နှစ်-သုံးစသည်ဖြင့် ငါးဆယ်ရောက် သည့်
တိုင်အောင်ရေနေပြီးမှ အပေါ်ထပ်သို့ တက်၍ ကျွန်ုပ်အား
ထွေအောင်ရှာစေရန် မှာထားပြီးလျှင် ကျွန်ုပ်သည် အပေါ်
ထပ်သို့တက်သွားလျက် အိပ်ခန်းလျှို့ဝှက်အတွင်းသို့ လျှို့ဝှက်
သည့်တံခါးမှောင်၍နေ၏။ မကြာမီ ကျွန်ုပ်၏ညီသည် ကျွန်ုပ်
ပုန်းနေသည့် နံရံဘေးတွင် တဂေါက်ဂေါက်နှင့် ရှောက်
နေသောခြေသံများ ကိုကြားရ၏။ သူသည်ကာထားသောနံရံ
ကိုပင် စမ်းသတ်နေသည့်နှင့်တူ၏။ ထိုမှတစ်ပါး အင်္ကျီချုပ်
သော ဘီဆိုတံခါးကိုဖွင့်ပြီးလျှင် အတွင်းသို့ကြည့်ရှုဟန်တူ
၏။ ထိုနောက်ခြေသံပျောက်သွားပြီးလျှင် အောက်ထပ်ခန်း
မကြီးမှနေ၍အော်သံကြားရ၏။ (အကယ်၍ ကျွန်ုပ်အား ရှာ
ဖွေ၍မတွေ့လျှင် ခန်းမကြီးသို့ပြန်၍ ယခုကဲ့သို့အော်ခေါ်ရ
မည်ကိုကြိုတင်ပြောကြားထားခြင်း ဖြစ်၏။)

ကျွန်ုပ်ထွက် လာပြီးသော် သူ့ဆီသို့သွား၏ ကျွန်ုပ်က
“ကဲ-ငါနဲ့ အပေါ် လိုက်ခဲ့ပေတော့၊ ဘယ်လို လျှို့ဝှက်ထား
တယ်ဆိုတာ ငါပြမယ်” ဟုကျွန်ုပ်ညီအား အပေါ်ထပ်သို့
ခေါ်ပြီးလျှင် အိပ်ခန်းလျှို့ဝှက်အတွင်း ရိုးရိုးလုပ်ကိုင် ထားပုံကို
ပြသောအခါ သူသည် သက်များကို မြှောက်ပြီးလျှင် “အစ်ကို
ရေ-ဒီလိုလုပ်ထားတာမဟန်ဘူး။ သူတို့ ချက်ချင်း ထွေသွား
မှာပေါ့” ဟုရူးသိကြားမလို အစ်ကိုရဲ့ အဘိုးဘန်တဲ့ရဲဘော်
တွေကို ဒီလိုအခန်းမျိုးထဲ ထည့်မထားပါနဲ့၊ အခန်းဆင်ပုံ

ကဘယ်ရိုးတာကိုး”ဟု ပြောလေသည်။ သူ ခိုယံဘိုင် ကာ
ဤအိပ်ခန်းလျှိုကို ရှာသော်လည်း မတွေ့ခဲ့ပေ။

အခန်း-(၂၇)

မိုက်ကယ်ကောလင်းကဆုံးမပုံ။

မက်စပီးလမ်းရှိအိမ်ကလေးကို ကျွန်ုပ်သည် အမြဲသတိ
ရ၏။^၁ ကျွန်ုပ်နှင့်မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် မကြာခဏ၍
အိမ်ကလေးတွင်တွေ့ကြလေသည်။

ကျွန်ုပ်အား ကောလင်းက ချီးကျူး စကား တခါ ပြောခဲ့
ဘူးကြောင်းကို အခန်း ၂၂-တွင်ဖော်ပြခဲ့ပေပြီ။ ကျွန်ုပ်
အားဆုံးမပုံကိုဖော်ပြပါဦးအံ့။

အလုပ်လုပ်နေစဉ်မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် စိတ်လည်း
တိုသည့်ပြင် အိန္ဒြေလည်း ကြီးလှ၏။ သူ့အမိန့်အရ လုပ်
ကိုင်ရာတွင် တချချို့ ယွင်းပျက်ကွက်သော်၊ ဘာကြောင့်
ပျက်ကွက်ရသည်ဟူသောရှင်းဆင်းချက်ကို အချိန်ကုန်ခံ၍
နားထောင်ခြင်းမပြုပေ။

တနေ့သ၌ ကျွန်ုပ်တို့လက်ပစ်ဗုံးများလုပ်သော အသုပ်ရုံ ကလေးတွင် ပုံသွင်းရာ၌ အသုံးပြုသောသံများ နှင့်၊ မာကြော သောကျောက်မီးသွေး များကုန်နေ၏။ ထိုကြောင့် မိုက်ကယ် ကောလင်းက၊ ကျွန်ုပ် အား အခေါ် လွှတ်၍၊ ပထမတန်း ကျောက်မီးသွေးအလေးချိန်တဘန်လောက် ရှာပေ ရန်ပြော ကြား၏။

ကျွန်ုပ်သည် နှစ်ရက်တိုင်လိုက်လံရှာဖွေရာ၊ နောက်ဆုံး ၌ သိုအပ်သော သံများ နှင့် ကျောက်မီးသွေးများကို တွေ့၏။ သို့သော်-ပစ္စည်းရှင်က ပုံသွင်းသော ပုတင် အလုပ်ကို လုပ် ကိုင်နေသူများကိုသေလျှင်၊ အဆိုပါပစ္စည်းများ ရောင်းချရ မည်ဟုပြောရာ၊ ကျွန်ုပ်မှလည်းပုတင်းလုပ်သူဖြစ်ကြောင်း ပြရန်သက်သေခံ ခံရိပေ။

ကျွန်ုပ်သည် မိုက်ကယ်ကောလင်းထံသွားပြီးလျှင်၊ ဧည့် ကြိုရသောအခက်အခဲကိုပြောကြားမည်ဟု ပါးစပ်မှစကား တလုံးနှစ်လုံးသာထွက်ရသေးစဉ်၊ “ခင်ဗျားရသလား- မရဘူးလား၊ ပြောပါ။ ခင်ဗျားမရဘူးဆိုရင် ဆင်ခြေတွေပေးမနေနဲ့၊ သွား ပြီးရအောင်ယူနဲ့”ဟု ကျွန်ုပ်အား ငေါက်လိုက်ထေ သည်။

ကျွန်ုပ်သည် ထိုအခါတွင် သူ၏စားပွဲဘေး၌ ရပ်နေ၏။ ကောလင်းသည် သူ၏ဦးခေါင်းကို၎် သွားပြီးသော်၊ ကျွန်ုပ် အားမလိုတော့ဘိသကဲ့သို့၊ စာကို ဆက်လက်ခါရေး နေ တော့၏။

“မိုက်ကယ်-ဒီမှာ ခဏကလေးနားထောင်ပါအုံး၊ ကျုပ်

အခုဝယ်လို့မရနိုင်ပေမဲ့၊ စနေနေ့တိုင်အောင် ဆိုင်းနိုင်ရင်၊ ကျုပ်ရအောင်လုပ်ပေးမယ်။

ကောလင် သည် ကျွန်ုပ်အားမော့ကြည့်ပြီးလျှင်၊ “ကျုပ် လိုချင်တာ ဒါဘဲ-ဘက်ရဲ့၊ ကျုပ်အချိန်ကိုဘာလို့ဖြုံးနေရတာလဲ၊ သွားပြီးရအောင်လုပ်ပေးတော့” ဟူ၍ တိုက်ပင်ပြန်၍ပြော၏။

ကျွန်ုပ်သည် မိုက်ကယ်ကောသင်း လိုသော ပုံသွင်းရန် ဆဲနှင့်ကျောက်ဒီးသွေးများကို မရ ရအောင်ကြံဖန်ဝယ်ယူရ၏။ ကောလင်းပေ သည့်လိပ်အတိုင်း အဆိုပါပစ္စည်းများကို ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်သွား၍ပို့၏။ ပို့ရသော နရာမှာ၊ ဒပ်ဗလင်ရဲတိုက်ကြီးအနီး၊ ကရောင်းအဲလီးခေါ် ပုံသွင်းသော အလုပ်ရုံဖြစ်၏။ ဤအလုပ်ရုံ၏ နောက်ဘက်တွင်ကပ်၍ ကျွန်ုပ်တို့အလုပ်ရုံရှိ၏။ ကျွန်ုပ်တို့အလုပ်ရုံနောက်ဖက်တွင် ထွက်ရန်အပေါက်မရှိပေ။ အကယ်၍ ဤအလုပ်ရုံကိုဝင်ရောက်ရှာဖွေလျှင်၊ မိတော့မည်မှာ သေချာသော အကြောင်းပင်ဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်တို့၏ အလုပ်ရုံသို့ရောက်လျှင်၊ အမှတ်အသားပြုထားသည့်အတိုင်း၊ တံခါးကိုခတ်ကြာကြာ နှစ်ချက်ခေါက်ပြီးလျှင်၊ ခတ်မြန်မြန်နှစ်ချက်ခေါက်လိုက်ရာ၊ တံခါးပွင့်လာပြီးသော်၊ ကျွန်ုပ်နှင့်သိသော ဂျူဗါလွန်ထွက်လာ၏။ ကျွန်ုပ်အားမှတ်မိသည်နှင့်အညီ “ဘက်ရေ- အထဲဝင်ဟေ့” ဟုခေါ်၏။

အလုပ်ရုံထဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ရဲဘော်များ ဗုံး လက်နက်များလုပ်နေကြသည်ကိုတွေ့ရ၏။ သူတို့အလုပ်လုပ်နေသော

ထိုင်ချံများပေါ်တွင်၊ ကျဉ်ဆံအပြည့်ထည့်ထားသောခြောက်
လုံးပြူးများကိုယ်စီတင်၍ထားကြ၏။ ဤရဲဘော်များကိုမြင်
ရခြင်းဖြင့်၊ ဤလူငယ်အပေါင်းတို့သည်၊ အသက်ဆံများသား
ကာအလုပ်လုပ်နေကြကြောင်းကို စဉ်းစားမိလေသည်။

မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်၊ အလုပ်လုပ်ရာတွင်ခက်ထန်
တင်းမာသော်လည်း၊ သဘောထားကြီး၍ ကြင်နာ သနား
တတ်သောစိတ်ရှိလေသည်။ ဒုက္ခရောက်နေသူများ- အပိုင်
စက်အညှင်ဆဲခံနေရသူများအား၊ အချိန်ရှာ၍အကူအညီပေး
လေသည်။ အကျဉ်းခံနေရသောရဲဘော်များအတွက် အထူး
အရေးတယူပြု၏။ အဆိုပါအကျဉ်းခံနေရသော ရဲဘော်များ
ထံသို့အာပေးသောစာများကို၎င်း၊ စိတ်ပျော်ဖြေနိုင်စရာ အ
ခြားပစ္စည်းများကို၎င်း၊ ရောက်အောင် အမျိုးမျိုးဥာဏ်ဆင်၍
ထောင်တွင်းသို့သွင်းပေး၏။ ဤကဲ့သို့ထောင်တွင်းသို့ အ
ပြင်မှပစ္စည်းများ လျှို့ဝှက်ခါသွင်းရာတွင်၊ ထောင်ပြာတာ-
ထောင်စောင့်များကို သူ့ဘက်သို့ ပါအောင် ဆွဲဆောင်နိုင်
ခြင်းမှာ၊ သူ၏ဂုဏ်သတင်းကြီးမြတ်ကြောင်း၊ သူ့အား ကြည်
ညိုခြင်းဖြစ်စေကြောင်းပင်ဖြစ်၏။

လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲများတွင်၊ ကိုယ်ထိလက်ရောက်ပါ
ဝင်ဆောင်ရွက်ကြသောရဲဘော်များအိမ်သို့၊ မည်မျှပင်ဘေး
အန္တရာယ်များသည်ဖြစ်စေ၊ မရောက်-ရောက်အောင် သွား
ကာ၊ အားပေးစကားပြောကြားတတ်၏။ သူ၏အကူအညီပေး
ရန်လိုလျှင်လည်း၊ မဆိုင်းမတွပေး၏။ ဒပ်ဗလင်းရဲတိုက်ကြီး
တွင် ရက်ရက်စက်စက်အသတ်ခံရသော ရဲဘော်တယော

၏မိခင် မစ္စက် မက်ကီ ထံသို့ ရောက်အောင် သွားပြီးလျှင်၊
အားပေးစကား ပြောကြား၏။

ဆင်ဖိန်းအသင်း၏ဥက္ကဋ္ဌ ဒီဗလားရားသည်၊ အမေရိကန်
ပြည်သို့သွားနေစဉ်၊ မိုက်ကယ်ကောလင်း သည် ဂရုစ
တုံးမြို့နေ၊ ဒီဗလားရား၏ဇနီးထံသို့ မှန်မှန်သွားရောက်ပြီးလျှင်၊
အားပေးစကား ပြောကြားသည့်အပြင်၊ အမေရိကတိုက်မှ
သိရှိရသောသတင်းစကား များကိုလည်း၊ စာဖြင့်ရေးသား၍
ပေးပို့ပေးသည်။ ဒီဗလားရား၏ဇနီး အမေရိကန်ပြည်သို့ သူ
၏ယောက်ျားနှင့်တွေ့ဆုံရန် လျှို့ဝှက်စွာသွားသို့ကိစ္စဖြစ်ပေါ်
လာ၏။ ထိုအခါ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် ဒီဗလားရား၏
ဇနီးနှင့်အတူလိုက် ပါမည့်မိန်းမအော။ နိုင်ငံကူးသက်မှတ်နှစ်
စောင်ကို အခြားမိန်းမတယောက် အမည်ဖြင့် ရေးအောင်ယူ
စေရန် စီမံပေး၏။ နိုင်ငံကူးသက်မှတ်များရသော်၊ ဒီဗလား
ရား၏ဇနီးနှင့် အဆိုပါ အဖော်မိန်းမ တို့သည်၊ မိုက်ကယ်
ကောလင်း၏အစီအမံဖြင့်၊ အမေရိကန်နိုင်ငံသို့လိုက်ပါသွား
နိုင်ကြသတည်း။

အခန်း-(၂၀)

အကြမ်းဆုံး-အရမ်းဆုံး အချိန်။

တနေ့သ၌ကျွန်ုပ် သည် မက်စီပီးလင်းရှိ အလုပ်ခန်း သို့ ရောက်သွားရာ၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းက အောက်ပ'အတိုင်း ကျွန်ုပ်အားညွှန်ကြား၏။

“ဘက်ရေ- ခင်ဗျားလုပ်၍ အလုပ်ဘု ပေါ်လာတယ်၊ အင်္ဂလိပ်စုံထောက်ဘက်ကလူများ မြို့ပေါ်ရှိ လူများနဲ့ ရောနှောကာ၊ အနှံ့ အပြား နေထိုင်ကြတယ်လို့ သေသေချာချာ သိရပြီ။ အချို့ တို့ဟာ ခင်ဗျားနေတဲ့နေရာတစ်ခု၊ ပင်ဘရုတ် နဲ့ ဘောဘရစ်ရပ်ကွက်များမှာနေကြသတဲ့ ခင်ဗျားလုပ်ရမဲ့ အလုပ်က၊ ခင်ဗျားယုံကြည်ရတဲ့စာပို့ သူနဲ့ ပူးပေါင်းပြီး၊ ဒီလူတွေဆီပို့တဲ့စာတွေကို သိမ်းတို့တဲ့။ ဒီလူတွေရဲ့ လိပ်စာကို ကျုပ်ပေးမယ်၊ အချို့ စာတွေကတော့ အိမ်ရှင်မိန်းမအမည် နဲ့ ပေးကောင်း ပေးလိမ့်မယ်။”

မိုက်ကယ်ကောလင်း သည်၊ ဤသူများ၏အမည် နေရပ် စာရင်းကိုကျွန်ုပ်အားပေး၏ ကျွန်ုပ်လည်း သူ့အမိန့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရတာပဲ။

ပင်ဘရုတ်ရပ်ကွက်ဘုလုံးအတွက်စာများကို၊ ဘောဘရစ်စာတိုက်တွင်ရွေးချယ်၏။ စာရွေးချယ်သော ဌာနတွင်အ

လုပ် လုပ်နေသောသူတယောက်မှာ၊ ကျွန်ုပ်၏ အသိပိတ်ဆွေ
ဟောင်းပင်ဖြစ်၏။ အရေးတော်ပုံပေါ်ပေါက်ပြီးနောက်၊ ရစ်
ချမွန်စစ်တန်းလျား၌ ကျွန်ုပ်တို့ အချုပ်ခံနေရစဉ်ကပင်၊ ဤ
လူနှင့်ကျွန်ုပ်သည် ချစ်ခင်ရင်းနှီးခဲ့ဘူး၏။ ထိုသူသည် အ
ပျော်ထမ်းရဲတပ်သားဟောင်းပင်ဖြစ်လေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် သူ့အား သံသယဖြစ်သောအိမ်များ၏ စာ
ရင်းကိုပေး၏။ သူကလည်း ကျွန်ုပ်အလိုရှိသော စာများအ
ပြင်၊ ဘက်ဂါဘူ စစ်တန်းလျားတွင်နေသော “ကိုမဲညို” အဖွဲ့
ကိုအုပ်ချုပ်သည့်အရာရှိများထံ ပေးပို့ရမည့် စာများကိုပါ၊
ကျွန်ုပ်အားပေးမည်ဟုတာဝန်ခံ၏။

သူ့အားကူညီသော စာပို့သူ အမှုထမ်းများလည်းရှိ၏။
ထိုစာပို့သူများနှင့် အတွင်းကြိတ် စီမံကာ၊ သံသယ ဖြစ်
သောအိမ်များသို့ပေးပို့သော စာဟူသမျှကို၊ စာပို့သူများ
သည်၊ ကျွန်ုပ်ထံသို့လာရောက်ပေးပို့ကြလေသည်။

ကျွန်ုပ်၏ပိတ်ဆွေ အပျော်ထမ်းတပ်သားဟောင်းကြီးက
လည်း၊ ညတိုင်းပင်ကျွန်ုပ်ထံသို့လာ၍ သံသယဖြစ်သောစာ
များကိုပေးလေ့ရှိ၏။ တခါတရံစာအနည်းငယ်သာ ပါလာ
၏။ စာအမြောက်အမြားယူလာသည်ကများပေသည်။ ကျွန်ုပ်
သည်ဤစာများကို လှေခါး၌ခင်းသော ကော်စောအောက်
တွင်ဖြန့်၍ထား၏။ စာများသောအခါ လှေခါးထစ်များပေါ်ရှိ
ကော်စောအောက်သို့ဖြန့်၍ထားရ၏။ ဤသို့ပြုရခြင်းမှာ၊ အ
ကယ်၌ကျွန်ုပ်အိမ်ကို ရုတ်တရက်ရှာဖွေပါလျှင်၊ ထိုစာများ
မမိအောင်ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်ပြေးလွှားတိမ်းရှောင်နေ

ရစဉ်အခါ၌၊ ဒိမ်သို့ထမင်းစားရန် နံနက်အချိန်တွင် ပြန်
ရောက်လာသောအခါ၊ အဆိုပါစာများကို ရဆောင်းသိမ်း
ယူပြီးလျှင်၊ ကျွန်ုပ်၏အတွင်းအိတ်များ၌ လျှို့ဝှက်ပြီ သော်၊
မက်စဗီးလမ် တွင် အလုပ်လုပ်နေသော မိုက်ကယ်ကောလင်း
ထံသို့ပို့ရ၏။

ဤစာများနှင့် ဤနည်းအတိုင်း ရအောင်စီမံထားသော
နယ်အရာရှိများ၏စာများအရ၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်
အင်္ဂလိပ်စုံထောက်တို့၏ ခြေထွမ်းကို တဖြည်းဖြည်းသိနား
လည်လာပြီးလျှင်၊ သူတို့စီမံသမျှကိုကြိုဘင်၍ တားဆီးပိတ်
ပင်နိုင်တော့၏။

မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် သူ့အား သတင်ပေးနိုင်
သောသူဟူသမျှနှင့် အမြဲမပြတ်ဆက်သွယ် ပေါင်းသင်း
လျက်နေ၏။ ထိုသူများကား-အချို့မှာ အင်္ဂလိပ်အစိုးရရုံး
များ၌ အမှုထမ်းနေကြသူများ ဖြစ်လျက်၊ အချို့မှာ ကျွန်ုပ်
ဘက်မှရဲဘော်-ရဲဘော်မများ ပင်ဖြစ်၏။ ဤ ဘိစ္စသည်အလွန်
ရှုတ်ထွေး၍လွယ်ကူသောကိစ္စမဟုတ်ပေ။ အကူအညီပေး
လိုသည်ဟုဟန်ဆောင်လာသူများလည်းရှိ၏။ ထိုသူတို့သည်
စင်စစ်အင်္ဂလိပ်တို့၏သူလျှို့ဝှက်မှုများ ဖြစ်၍၊ မိုက်ကယ်ကောလင်း
၏ပျက်စီးရာ ပျက်စီးကြောင်းကို ကြံဆောင်မည့်သူများပင်
ဖြစ်လေသည်။

ထိုကဲ့သို့သူလူငါ့ဘက်သား လူမျိုးနှစ်သောက်နှင့် မိုက်
ကယ်ကောလင်းသည် ကျွန်ုပ်၏ဒိမ်၌တော့ဆုံ၏။ သူတို့ကား
ဂျိမ်းဆင်နှင့် ဗားဂတ်ဘရီယံ မောလွိုင်တို့ဖြစ်လေသည်။

ဤလူနှစ်ယောက်သည် အင်္ဂလိပ်တို့၏လစာငွေကိုခံယူ၍ သူ
 ထို့အသုတ်သုတ်သူများဖြစ်ကြောင်းကို၊ မိုက်ကယ်ကောလင်း
 သည် မကြာမီသိသောဘေ့၏။

ဂျိုမ်းဆင်၏အမည်ရင်းမှာ၊ မစ္စတာဘန်းဖြစ်၍အင်္ဂလန်
 ပြည်မှလာသူဖြစ်၏။ ဤသူသည်လန်ဒန်မြို့၌နေသော ကျွန်ုပ်
 တို့ဆင်ဖိန်းအသင်း၏ ကိုယ်စားလှသည်၊ အတ်ဒိုဘာရီယံနှင့်
 သိကျမ်းသူဖြစ်၏။ အတ်ဒိုဘာရီယံသည်ကား လက်နက်
 များတိတ်တသိတ်သွင်းသော၊ ဘော်ရှီဗစ်ကိုယ်စားသည်
 ဟန်ဆောင်၍နေ၏။ ဂျိုမ်းဆင်သည်အတ်ဒိုဘာရီယံ၏ထံမှ
 မိုက်ကယ်ကောလင်းထံပေးသော စာစာစောင်ကို ယူခဲ့ပြီး
 လျှင်၊ ယုံကြည်စိတ်ချရအောင်လည်း ခြောက်လုံးပြုလေး၊
 ငါးဆယ်လက်ကိုပေး၏။ ထိုသူသည်လန်ဒန်မြို့ရှိ နာမည်
 ကျော် “စကော့တလန်ယတ်” ခေါ်စုံထောက်ရုံးကြီးမှတိုက်
 ရိုက်လာသူ ဖြစ်သော်လည်း၊ ဒပ်ဗလင် ရဲတိုက်ကြီးရှိ စုံ
 ထောက်အဖွဲ့ဝင်တဦးက သူ၏အကြောင်းကို မိုက်ကယ်
 ကောလင်းအား သတင်းပေးလိုက်နိုင်ခြင်းမှာထူးဆန်းသော
 အကြောင်းပင်ဖြစ်ပေသင့်။ ဖြစ်ပွါ ငှာမှာ ဒပ်ဗလင် ရဲတိုက်ကြီး
 ရှိအင်္ဂလိပ်စုံထောက်အရာရှိတဦးဖြစ်သူရက်ဒမွန်အပါ၊ ဂျိုမ်း
 ဆင်က မိုက်ကယ်ကောလင်းကို (ဘရင်ဒင်လမ်းရှိ ကျွန်ုပ်
 ၏အိမ်တွင်) သူနှင့်တွေ့ဆုံခဲ့ကြောင်းပြော၏။ ဤအကြောင်း
 ကိုရက်ဒမွန်သည် မျှိုသိပ်ထားနိုင်ဘဲ၊ ဒပ်ဗလင်ရဲတိုက်ရှိ
 အစိုးရစုံထောက်များအား၊ မခံချင်အောင် ဤသို့ပြော၏။
 “မင်းတို့သိပ်တော်တဲ့ အကောင်တွေ၊ မိုက်ကယ်ကောလင်း

ကိုခြေရာခံပြီးသိုက်နေတာ ခုထက်တိုင်မင်းတို့ သူနဲ့ မတွေ့ရသေးဘူး၊ ဘယ်လောက် ကြာနေပြီလဲ၊ ဟော-အခုမှ ထောက်တယောက်ဟာ၊ ဒပ်ဗလင်မြို့က ရောက်တာ နှစ်ချက်သာ နှင့်သေ တယ်။ မိုက်ကယ် ကောလင်းနဲ့ တွေ့ပြီးပြီ။”

ဤသို့ဖြစ်ပျက်သောအကြောင်းကိုမိုက်ကယ်ကောလင်း သတင်းရသည့်နှင့်၊ ဂျိမ်း ဆင်အား သင်္ကာမကင်းဖြစ်တော့ ၏။ သို့သော်-ဂျိမ်း ဆင်ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ကို အသေ အချာသိလိုသဖြင့် ငယ် ကြည့်သည်ကား ဤသို့တည်း။

မိုက်ကယ်ကောလင်းထံမှစာဖြစ်သည်ဟူ၍လူတယောက်က၊ စာတိုင်းတစ်ကို ဂျိမ်းဆင်အားပြု၍ ထိုစာတွင် နံပါတ် ၉-အိုင်အိုနာဗန်လမ်းတွင် အရေးကြီးသောစာ ရွက်များရှိကြောင်း ပါရှိ၏။ ဤစာ၌ပါသောတိုက်သည်ကား၊ မြို့တော်ဝန်ဟောင်း၊ မစ္စတာဗာရ၏နေအိမ်ဖြစ်၏။ အင်္ဂလန် ပြည်ရှင်ဘုရင်သည်၊ ဒပ်ဗလ မြို့သို့ တိုင်းခန်းထွက်လည် လာသောအခါ၊ ဤတိုက်အိမ်ကြီးသို့ မြို့တော်ဝန်ဟောင်းက ဘုရင်မင် မြတ်အား တိတ်ကြား၍ညွှတ်ခံဘူး၏။ ဂျိမ်းဆင် အား အဆိုပါစာကိုပြသောနေ့၏ည၌အချိန်တွင်၊ မြို့တော် ဝန်ဟောင်း၊ မစ္စတာဗာရ၏တိုက်ကို စစ်ပုလိပ်များဝန်းရိုင်း ပြီးလျှင်၊ အရေးကြီးသော စာရွက်စာတမ်းများကို ရှာကြ တုန်၏။ မစ္စတာဗာရသည်လည်း သူ၏ဘိုက်အိမ်ကို ယခု ကဲ့သို့ရှာဖွေရပါမည်လားဟု၊ ဒေါသအမျက် ချောင်းချောင်း ထွက်ပြီးလျှင်၊ “ဟေ့ မင်းတို့ဟာ ဇာတ်တူသားချင်းစား နေတာနှင့်အတူတူဘဲ၊ ငါဟာ မင်းတို့ရဲ့ မိတ်ဆွေပါ၊ ဘု

ရင်မင်းမြတ်ကြွလာတုံးက ငါသွေခံတယ်ဆိုတာ မင်းတို့သိ
တယ်မဟုတ်လား၊ ဘုရင်နှင့်တောင်မိနစ် ၂၀-ငါစကား
ပြောခဲ့ဘူးတယ်” ဟူ၍၊ တကိုယ်သုံး ဆပ်ဆပ်တုန်အောင်
ပြောကြား၏။

ဤသို့ဖြစ်ပျက်ပြီးနောက် ကြောပိပင်၊ ဘောလီမန်လမ်း
တွင်၊ သေနတ်ဒါဏ်ချက်ဖြင့်သေနေသော ဂျိမ်းဆင်၏အ
လောင်းကိုတွေ့ရပေတော့သတည်း။

မဂတ်ဘရီယံမောလွိုင်ဆိုသူအား၊ ရဲဘော်တစ်ဦး ဖြစ်
သူ၊ ဒေါက်တာမဂရန်၏ သေးနက်စွာ ထောက်ခံချက်အရ၊
အိုင်ယာလန်ပြည် အနောက်နယ်မှ ရောက်လာသူဖြစ်၏။
သူသည်စစ်တပ်မှူးဒုလ်ကလေးတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း၊ အသက်
စွန့်ရမည့်အလုပ်ကိုလုပ်ရန်လာကြောင်းပြောကြား၏။

ထိုသူနှင့်-မိုက်ကယ်ကေးလင်းသည် ကျွန်ုပ်အိမ်၌ တွေ့
ဆုံရန်ချိန်းဆိုထား၏။ မိုက်ကယ်ကေးလင်းက ကျွန်ုပ်အား
သူသည် ညဉ့်အချိန်၌ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာမှ အရေးကြီးသော
လူတယောက်ကိုခေါ်လာမည်ဖြစ်ကြောင်းထိုသူသည်လက်နက်
များရရှိဖို့ကိစ္စတွင်ကူညီနိုင်မည့်လူဖြစ်ကြောင်းသို့ကြောင့်
ညစာစားရန်၊ အစားအသောက် ကောင်းကောင်းများပြင်
ဆင်ထားပါမည့်အကြောင်းပြောကြား၏။

ချိန်းဆိုထားသောအချိန်တွင် မဂတ်ဘရီယံမောလွိုင်
သည်၊ အမျိုးသားစုံထောက်ဌာနဒုတိယအတွင်းဝန် လိုယံ
တိုဘင်နှင့်အတူကျွန်ုပ်အိမ်သို့ရောက်လာ၏။

ကျွန်ုပ်၏ဇနီးသည် အိမ်ရှေ့တံခါးကိုဖွင့်လိုက်ရာ အင်

ထိပ်စစ်သားယူနီဖောင်းကို ဝတ်ဆင်လာသူ တဦးအား ထွေ
သဖြင့်အံ့အားသင့်သွား၏။ နောက်မှ လိုယာ်တိုဘင်ပါလာ
သည်ကိုမြင်သောအခါမှာ ကျွန်ုပ်၏ခန်းမှာ အသက်၅၁နှစ်
တော့၏။ ထိုသူသည်မီးလင်းဖိုအနီးကျွန်ုပ်နှင့်ယှဉ်၍ ကုလား
ထိုင်တခုပေါ်တွင်ထိုင်ကာ၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းအသားကို
စောင့်ဆိုင်းနေကြ၏။ ကျွန်ုပ်သည်ဧည့်သည်အား တဘက်
ရန်သူတို့၏ယူနီဖောင်းအဝတ်ကိုဝတ်ဆင်ခါ၊ ကျွန်ုပ်တို့ဘက်
သို့ပါနေသည်မှာ အံ့ဩဘွယ်ကောင်းကြောင်းပြောမိ၏။

ဧည့်သည် “ကျုပ်ဝတ်ထားတဲ့ယူနီဖောင်းက အရေးမ
ကြီးပါဘူး။ ကျုပ်ကိုယ်ထဲရှိတဲ့သွေးဟာ ဘယ်လိုသွေး
မျိုးလဲ ဆိုဒါသာအရေးကြီးပါတယ်။ ကျုပ်ဟာ အင်္ဂလန်
ပြည်သို့ အနှင်ခံရတဲ့ယိုးနယ်သားတဦး၏သားပါ။ ၁၉၁၆
ခုနှစ်မှာ ဖြစ်ပေါ်တဲ့ လွတ်ငြိမ်းရေး တိုက်ပွဲကြီးကတဲကစ
ပြီး ကျုပ်ဖခင်ရဲ့တိုင်းပြည်အား အကူအညီပေးဖို့ စိတ်
ထားတွေ ပေါ်လာတယ်။ အရေးကြီးတော့ သွေးနီးရာဆိုသ
လိုပေါ့ဗျာ၊ ဒါကြောင့်မို့လဲ အခုလို-အသက်ဆံပျားထား
ပြီး ခင်ဗျားတို့က ကူညီရတာတဲ့။”

ကျွန်ုပ် “ခင်ဗျားလိုအင်္ဂလိပ်စကား ပီပီသသပြောနိုင်သူ
တယောက် ကျုပ်တို့အထဲပါလာတာလဲ အံ့ဩဖို့ဖြစ်
တာတဲ့။”

ဧည့်သည် “ကျုပ်-အင်္ဂလိပ်စကား ပီပီ ပြောနိုင် တာလဲ
အရေးမကြီးပါဘူးဗျာ။ ဂဲလင်တွန် စစ်တန်းသျှားမှာ ရှိတဲ့

သေနတ်တွေကို ခင်ဗျားတို့လက်ထဲ ရောက်အောင် ကျုပ်စီမံနေတယ် မဟုတ်လားဗျ။”

ထိုအခါ မိုက်ကယ်ကောလင်းရောက်လာ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ညဉ့်စာစားကြပြီးနောက်၊ ကျွန်ုပ်၏တာဝန်ဖြစ်သည့်အတိုင်း ရုတ်တရက် အိမ်ကိုခိုင်းမည် စိုးသော ကြောင့်၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းတို့ရှိနေသော အခန်းတွင်းမှထွက်ခါ အိမ်ပြင်ဘက်သို့ ချောင်းမြောင်းကြည့်ရှုကာ စောင့်နေရ၏။

မ၊ဂတ်ဘရိယံမောလူပြင်၏ ဇာဘီရပ်သည် ရက်မကြာမီ ပေါ်လာရကား၊ သူ၏ ယုတ်မာသောအကျင့်အတိုင်း အသတ်ခံရတော့၏။

မိုက်ကယ်ကောလင်းအား သစ္စာဖောက်သော သူတယောက်ကား-ကွင်းလစ်ဖြစ်၏။ ကွင်းလစ်သည် ကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းက(၁၉၁၄-၁၈)သို့ ပန်းအဖြစ်ဖြင့် ဂျာမနီ လူမျိုးတို့၏ ဘမ်းဆီးခြင်းခံရလျက်၊ ဂျာမဏီပြည်တွင် အချုပ်နှံနေရ၏။ သို့သော် ဆာရီဂျာကေ စသော တပ်အဖွဲ့သို့ ဝင်ရန်အတွက် သူ့အားအချုပ်မှလွတ်လိုက်၏။ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် ကွင်းလစ်အား ငွေကြေးဖြင့် ထောက်ပံ့သည့်အပြင် အလုပ်ရအောင်လည်း စီမံပေး၏။ နောင်သောအခါ သူ့အားသံသယဖြစ်စရာအကြောင်း ပေါ်ပေါက်လာရာ၊ ဘီလူးလော လူလောခွဲခြားသိနိုင်ရန် စမ်းသတ်ခြင်း ပြုပြန်၏။

ကွင်းလစ်အား၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် ကောက်မြို့သို့ထွက်ခွာသွားကြောင်း၊ ထိုမြို့မှာ ရက်ပေါင်းအတန်ကြာ

နေလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း ကိတိုးတိုးကြိတ်၍ ပြောထား၏။
ချက်ချင်းပင် ကောင်းသစ်သည် မီးရထားဖြင့် ကောက်မြို့
သို့လိုက်ပါသွားပြီးသော် မိုက်ကယ်ကောလင်းအား ၄၁၁၉
နေ၏။ ကောက်မြို့ရှိ ကျွန်ုပ်တို့၏ရဲဘော်များလည်း၊ သူ၏
အလားကို စောင့်ဆိုင်းနေကြသည်ဖြစ်ရာ မကြာမီ ငါ့သူ၏
လုပ်ငန်းကို ဆက်လက်မလုပ်နိုင်အောင် ကိစ္စတုံ့ စီရင်လိုက်
ကြလေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အထဲမှ တခြားသူလျှင် အဖြစ်ဖြင့်
ပဉ္စမအကြိမ်ပစ်သတ်ခြင်းခံရသူမှာ ကွင်းလစ်ပင်ဖြစ်၏။

ဤအခင်းအစတွင် ဖော်ပြခဲ့သော စုံထောက်အရာရှိ
ရက်ဒမွန်သည်။ အတော် အရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံသော
ဘဲလဖတ်မြို့သားဘယောက်ဖြစ်၏။ အင်္ဂလိပ်တို့သည် မိုက်
ကယ်ကောလင်းအား သုတ်သင်ရန်အတွက် သူ့အားအ
သူအားကိုး၏။ ရက်ဒမွန်သည် သိမ်မာ ပါးနပ်သော စုံ
ထောက်ဘယောက်ဖြစ်၏။ သူသည်ဘဲလဖတ်မြို့မှလက်ရွေး
စဉ်စုံထောက်ခြောက်ယောက်ကို ခေါ်လာ၏။ သူ့အားပတ်
လင်မြို့တော် စုံထောက်ဌာနတွင်၊ ဒုတိယမင်းကြီးအဖြစ်ဖြင့်
ခန့်ထားခြင်းခံရ၏။

ဂျိမ်းဆင်း၏ သတင်းပေးချက်အရ၊ မိုက်ကယ်ကော
လင်းသည်။ ကျွန်ုပ်၏အိမ်၌ ညဉ့်စာအပြုလိုလို လာရောက်
စားကြောင်းကို ရက်ဒမွန်သည်သိ၏။ အစိုးရမှသော အဖွဲ့
ဝင်ဂျိမ်းဆင်းနာမာရေးသည်။ ဤအကြောင်းကို မိုက်ကယ်
လောလင်းအား သတင်းပေးလိုက်၏။ နောက်တနေ့ မိုက်
ကယ်ကောလင်း ရောက်နေကျအချိန်တွင်၊ ကျွန်ုပ်အိမ်ကို

စစ်ပုလိပ်များပိုင်းတော့၏။ မိမိအားရန်သူတို့ပိုင်းတော့မည်
ကိုသိနှင့်သော မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် မိုးအားဟမ်
တွန်လမ်းကြီးတလျှောက် စက်ဘီးစီးကာသွား၏။ ထိုလမ်း
ပေါ်တွင်ပင်သူလာကြောင်းကို သတင်းပေးရန်စောင့်နေသူ
ကိုတွေ့လေသည်။ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်။ ထိုသူ၏အနီး
ဖြတ်၍ စက်ဘီးစီးသွားပြီးလျှင်၊ ဘရင်ဒင်လမ်းထဲသို့ချိုးဝင်
သွား၏။ ကျွန်ုပ်၏အိမ်ရှေ့သို့ လျှင်မြန်စွာဖြတ်သွားပြီးလျှင်။
အခြာလမ်းတခုသို့ ချိုးဝင်ကာပျောက်ကွယ်သွားတော့၏။

မိုက်ကယ်ကောလင်း အလာကို စောင့်ကြည့်နေသူ
သည်၊ ဘရင်ဒင်လမ်းထောင့်သို့ ရောက်သောအခါ၊ မိုက်
ကယ်ကောလင်းကို မတွေ့ရတော့ပေ။ မိုက်ကယ်ကော
လင်းသည် ကျွန်ုပ် အိမ်ထဲသို့ အမှန် ဝင်သွားပြီ။ သည်
တခါ မိပေ တော့မည်ဟု ဝမ်းသာ အားရ ဖြစ်ခါ အဆို
ပါလှသည်။ အသင့်စောင့်နေကြသောရက်ဒမ္ဗန်နှင့် စုံထောက်
တရအား သတင်းသွား၍ပေး၏။ မကြာမီရက်ဒမ္ဗန်တို့လူတရ
သည်၊ သံချပ်ကာ မော်တော်ကားကြီးများဖြင့် ကျွန်ုပ်၏အိမ်
သို့ရောက်လာကြ၏။ အိမ်ကိုပိုင်းကြပြီးလျှင် ရှာဖွေကြသော်
လည်း၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းအားမတွေ့ပေ။

မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်၊ ပင်ဘရုတ်လမ်းရှိ မိုင်အိုနန်
လင့်အိမ်သို့တန်း၍၊ သွားပြီဖြစ်လေသည်။ ဂျာရိုက်အိုဆာလီ
ဘင်နှင့်ရဲဘော် သုံးဦးတို့သည်လည်း သူတို့အား ဝန်းပိုင်း
ဘမ်းဆီးလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်းကို ဂျူအိုရဲလီထံမှ ကြားသိ
ရသဖြင့်ရှောင်တိမ်းနေနိုင်ကြလေသည်။

ဤကိစ္စ ဖြစ်ပွားပြီးနောက် ရက်ဒမ္ဗန်သည်ကျွန်ုပ်တို့အား
ဒုက္ခမပေးတော့ချေ။

ကျွန်ုပ်တို့စုံထောက်ဌာနသည် အထူးဖြတ်လပ် လျှင်မြန်
၏။အစိုးရသူလှူများအား အပြစ် ပေးလိုက်သည်မှာလည်း
မြန်ဆန်လှ၏။ထို့ကြောင့်လည်း၊ အိုင်ရစ် လူမျိုးထဲမှအစိုးရ
သူလှူလုပ်သူများမရှိတော့ပေ။ သို့ဖြစ်လေရာ။အင်္ဂလိပ်တို့
သည်၊ လန်ဒန်မြို့ စုံထောက်ဌာနမှသူလှူတစ်ခုကိုတိုက်ရိုက်
အိုင်ယာလန်သို့ စေလွှတ်တော့၏။ ဤအင်္ဂလိပ်သူလှူ များ
ကိုလည်း မိုက်ကယ် ကောလင်းနှင့် သူ၏ စုံထောက်အ
ဖွဲ့ဝင်ရဲဘော်များသည်၊ တယောက်ပြီးတယောက် ခြေရာ
ကောက်နိုင် ကြကုန်၏။ ထိုအင်္ဂလိပ် သူလှူများ အနက်၊
၁၆ ယောက်ကို ၁၉၂၀ ပြည့်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၁ ရက်နေ့
တွင်သေနတ်ဖြင့်ပစ်သတ်လိုက်ကြလေသည်။

✠ ထိုအင်္ဂလိပ်စုံထောက်တို့သည်၊ ဒင်ဗလင်ရဲတိုက်ကြီး၌မ
နေထိုင်ကြပေ။ သူတို့ကလည်း ဤဒင်ဗလင်ရဲတိုက်ကြီးတွင်
နေပါက၊အကျဉ်းသမားကဲ့သို့ နေရမည့်အပြင်၊ ထွက်ဝင်
သွားလာနေပါကလည်း၊ကျွန်ုပ်တို့ဘက်မှအစောင့်ထားသော
အထောက်တော်များ၏စားရင်းတွင်သူတို့၏ အမည်များပါ
ဝင်ဘော့မည်ကိုသိကြ၏။ထို့ကြောင့် သူတို့သည် မြို့သူမြို့
သားများနှင့် ရောနှောကာ အိမ်ဌာန၌ နေကြ၏။အချို့သော
အင်္ဂလိပ်သူလှူတို့သည် ပင်ဘရုပ်လမ်းရှိအိမ်ခန်းများကိုဌာန
ရမ်းနေထိုင်ကြ၏။ဤလမ်းထဲတွင်သူတို့သည် အိမ်တွင်းပုန်း
ကောနေကြ၏။မြို့သူမြို့သားများကဲ့သို့ အဝတ်အစားရိုးရိုးဝတ်

ဆင်ပြီးလျှင်သူတို့၏အမည်များကိုလည်းပြောင်း၍ထီးကြွ၏။
ညဉ့် ၁၀-နာရီ(မီးငြိမ်း)အချိန်မတိုင်မီအိပ်ပြင်သို့ မထွက်ကြ
ပေ။သူတို့သည် အထေခံတတ်သော ထားကာ သတင်းကိုယူ
လေ့ရှိ၏။ကြားရသောသတင်းများကိုဘဲ ဖန်ခေ သား၍ထား
လေသည်။ ဤသို့သောမှတ်သား ထားချက်များကို အသတ်ခံ
ရသူများအိမ်မှသိမ်းဆီး ရရှိသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဘတ်ရှုရ၏။ထို
အမှတ်အသားများအရ ကောက်ချက် ထုတ်သော် ကျွန်ုပ်တို့
၏ထက်ချက်က အလျှင်ဦးသဖြင့်သာ ကျွန်ုပ်တို့ ရဲဘော်အ
ချို့ မသေသည်ကိုတော့ ခုတော့၏။

ဤသို့စုံထောက်၁၆-ယောက်ကို ကျွန်ုပ်တို့က သတ်ပစ်
လိုက်သည့်အတွက် အင်္ဂလိပ် လူမျိုးတို့သည်၊ ချက်ချင်းပင်
ကလဲ စားချေကြ၏။ထိုနေ့ ညနေတွင် ကုတ်ပတ် ဥယျာဉ်
အတွင်း ဘောလုံးပွဲ တခုရှိရာ ကြည့်ရှုသူတို့လည်း များစွာ
ရှိ၏။အင်္ဂလိပ်စစ်သားတို့သည် ကြည့်နေကြသူ ပရိသတ်
အား-သတိတင့်တရော ပေးဘဲ-သေနတ်များဖြင့်ပစ်ခတ်ရာ
လူပေါင်း၁၄-ယောက်သေ၍ ၅၀-ကျော်ဒါဏ် ရာရရှိ၏။ ဘော်
လုံးပွဲကြည့်သူများကားတောသူတောသားများဖြစ်၏။စင်စစ်
အားဖြင့် ထိုသူတို့သည် အင်္ဂလိပ်များအား တော်လှန်သူ
များထဲတွင် ပါဝင်သူများမဟုတ်ပေ။

အင်္ဂလိပ် အမှုထမ်းများပစ်သတ်ခြင်း မခံရမီ တနေ့ည
တွင်၊ဒစ်မက်ကီး ဗီဒါကလင်စီ၊ကိုနော်ကလွန်းတို့အားဘမ်း
ဆီး၍ဒပ်ဗလင် ရဲတိုက်ကြီးသို့ ယူသွား၏။နောက်ဗြိတိသျှ
အမှုထမ်းများ အသတ်ခံရပြီးသောအခါဒပ်ဗလင်ရဲတိုက်

ကြီးအတွင်းအထက်ပါ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ရဲဘော်သုံးဦးကို သတ်
ပြစ်လိုက်ကြ လေသည်။ အလောင်းများကို မြှုပ်နှံရန်အ
တွက်-ဆွေမျိုးများအား ထုတ်ပေး၏။ သူတို့၏ အပြောကား
ဤအကျဉ်းသမား သုံးယောက်ရှိသည် လက်နက်များကို
လုပြီးလျှင်၊ အစောင့်စစ်သားအား တိုက်ခိုက်သည်ဟုဆို၏။
သို့သော်သူတို့မည်မျှပင် ဆင်သေကို သားရေနွှဲဖုံသော်
လည်း ၊ ရမည်မဟုတ်။ ရဲဘော် သုံးဦး၏ကိုယ်၌ ထင်ရှား
နေသော ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်များက သူတို့ အကြောင်းမဲ့သတ်
ပစ်ကြောင် ကို သက်သေခံနေသည်ဖြစ်ကြောင်း။

မိုက်ကယ် ကောလင်းသည် ရဲဘော်သုံးဦး၏ အသုဘ
အခမ်းအနားသို့ စွန့်စွန့်စာစား လာရောက်ခါ မသာပို့
လေသည်။ ကျွန်ုပ်သည်လည်း ရဲဘော်သုံးဦး၏ခေါင်းတဖား
များအနီးတွင်လိုက်ပါလာခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်နှင့်အတူမသာပို့သူမှာ
ဆန်ဖရန်စစ်စ်ကိုမြို့မှ လာသော 'ကလင်နာဂီး' အသင်းသား
တဦးဖြစ်သူ မိုက်ကယ် ဒိုနီးဖြစ်၏။ ဘမ်းဆီး ခြင်းများမှာ
လည်း သေခံသေခံလဲ ဖြစ်နေတော့၏။ မသာပို့သူများသည်
အိုကွန်နဲလမ် မှ ထွက်လာသောအခါ၊ အင်္ဂလိပ်စစ်သား
များသည် ပါနဲစကွဲယားရပ်ကွက် အရှေ့ပိုင်းတွင်၊ အသင့်
စောင့်ဆိုင်းနေသည်ကိုတွေ့ရ၏။ ထိုကြောင့်မသာပို့ရန်လမ်း
ကို ရုတ်တရက် ပြောင်းလိုက်ပြီလျှင်၊ ပါနဲလမ်းထဲသို့ချိုး
ဝင်ကာ၊ ပါနဲရပ်ကွက် အနောက်ပိုင်းသို့ ရှေ့ရှုသွားကြ၏။

ကျွန်ုပ်သည် မသာပို့ပြီးသော်၊ ဤမသာ အခမ်းအနားအ

ကြောင်းကို၊ မိုက်ကယ် ကောလင်း ကြားချင် ပေလိမ့်မည်ဟူ၍ သဘောရသည်နှင့် မက်စပီးလမ်းသို့လာခဲ့၏။

ရဲရဲတောက်-ရဲဘော် မက်ကီးနှင့် ကလင်စီတို့နှစ်ဦးဆုံးရှုံးရခြင်းအတွက် မိုက်ကယ် ကောလင်းသည် အထူးကြေကွဲပူဆွေးကာ ယူကြိုးမရ ဖြစ်နေရှာ၏။ သူသည်-ဒစ်မက်ကီးအား အထူးချီးမွမ်း၏။ မိုက်ကယ် ကောလင်းသည်-ခါတိုင်းထက် လွတ်လွတ်လပ်လပ် စကားပြော၏။ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် လူတဦးတယောက်ကို ချီကျူး ပြောကြားခဲ့ကြောင်း ဘော်ပြခဲ့ပေပြီ။ ယခုသူသည် ဒစ်မက်ကီး အကြောင်းကို အကျယ်တဝင့် ပြောကြားနေခြင်းမှာ တကယ်အရေးပါ အရာ ရောက်သော လူဖြစ်၍ ထိုသူ သေဆုံးရခြင်းကို ယူကြိုးမရသောကြောင့် ပင်ဖြစ်လေသည်။ ထိုအချိန်အခါက မိုက်ကယ်ကောလင်း၏ချီးကျူးခြင်းခံရသူများမှာ အနည်းမျှသာရှိ၏။ ထိုသူ များသည်လည်း တကယ် ရဲရဲတောက်အာဇာနည် သားကောင်းများ ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် သူတို့အား ယနေ့တိုင် မမေ့နိုင်ပေ။ ထိုနေ့က ဒစ်မက်ကီးအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မိုက်ကယ်ကောလင်းက “မက်ကီးရဲ့ နေရာမှာ လူစားသွင်းတို့ အတော်ခဲယဉ်းတယ် ခဲခက်တဲ့ ကိစ္စတွေ စွန့်စွန့်စားစား လုပ်တဲ့ အလုပ်တွေမှာ ဒစ်မက်ကီးဟာ တကယ်စည်းကမ်းကျပြီး အစီအမံ ကောင်းကောင်းနဲ့ ဆောင်နိုင်တယ်။ သူလိုလူမျိုး ရှာမှရှာ ဆိုသလိုပါဘဲ အသေးအဖွဲ့ ကိစ္စကလေးတွေကိုတောင် ဘယ်တော့မှ အမှုမဲ့မလုပ်ဘူး

ကျုပ်တို့စီစဉ်ဆောင်ရွက်တဲ့ကိစ္စတိုင်းမှာ ဘေးအန္တရာယ် ကိုကြိုတင်ပြီးမမြင်နိုင်ရင်အားလုံး ပျက်စီးကုန်မယ်ဆိုတာ ခင်ဗျားအသိဘဲ မဟုတ်လာ။ ကျုပ်ရဲ့ အကြံအစည်စီမံ ချက်ရာထားချက်တွေကိုလဲ သူနဲ့ မတိုင်ပင်ဘဲ ကျုပ်ဘယ် တော့မှမလုပ်ခဲ့ဘူး။ ထောင်ထဲကျနေတဲ့ ကျုပ်တို့ ရဲဘော် တွေကိုလွတ်အောင် နည်းအမျိုးမျိုးထွင်ပြီး အသေးစိတ် ဆောင်ရွက်သွားတာလဲ သူဘဲ ဆောင်ရွက်စရာ ကိစ္စတချ ပေါ်လာရင်ကျုပ်က အစီအစဉ်တွေကိုရေးသားပြီး သူ့ဆီ ပဋ္ဌမဦးဆုံးပို့တယ် ဒစ်ကဒါတွေကိုသေသေချာချာစစ်ဆေး ကြည့်ပြီး သူသဘော တူတယ် ကျေနပ်တယ် ဆိုဘော့မှ အဆိုပါအလုပ်ကို ကျုပ်ဆက်လက် လုပ်ထားဘဲ ဒီတော့ ဒစ်ဟာကျုပ်ရဲ့ညာလက်ရုံးကြီးလို့ ပြောတာပေါ့ဟု ရှည် လျားစွာပြောကြားလေသည်။

နောက်ဆုံး၌မိုက်ကယ်ကောလင်းက “သည်လိုစစ်သား ကောင်းကြီးတဦးကိုအနားပေးရန် ခင်ဗျားမသာပို့ခဲ့တာဘဲ” ဆိုပေခဲ့မသာချဲ့ ခမ်းနားကြီးကျယ်သင့်သလောက် ကြီး ကျယ်ဘာစိတ်မကောင်းဘူးဟု” ဟုနိဂုံး ချုပ်လိုက်လေ သည်။

ဤနေ့ကစ၍ ကျွန်ုပ်တို့၏ တိုက်ခွဲကြီးမှာ တနေ့ တခြား ကြမ်းတမ်းလာကာ ကြောက်မက်ဖွယ်ဖြစ်လာ၏။ ကျွန်ုပ် တို့၏ ခေါင်းဆောင် များ သည် ၎င်း၊ ကျွန်ုပ် တို့ ၏ စုံ

ထောက်အရာရှိများသည်၎င်း ၊ ကျွန်ုပ်တို့၏အရဲရင့်ဆုံးသော စစ်သားများသည်၎င်း၊ မိမိတို့ ရန်သူ လက်တွင်းသို့ ကျ ရောက်ချေသော် ကြိုးဒါဏ်ပေးခြင်းကဲ့ ဖြစ်စေ၊ သေနတ်ဖြင့် ပစ်သတ်ခြင်းကိုဖြစ်စေခံရတော့မည်ကိုထိသာကြ၏။ ဤသို့ သောအသက်အန္တရာယ်များကို အနည်းငယ်မျှ နောက်ဆံ ငင်ခြင်းမဖြစ်ဘဲ ကျွန်ုပ်တို့၏ ရဲဘော်များသည် ရင်ဆိုင်တိုး ကြတော့၏။ သို့သော်သူတို့သည် ဝေဒနာမခံစားရဘဲ အသေ ခံလိုကြကုန်၏။ ခပ်မက်ကီးနှင့်ရဲဘော်နှစ်ဦးအား ရက်စက်စွာ အသတ်ခံရသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့၏ ရဲဘော်များသည် မိမိ တို့အသက်ရှင်နေသမျှရန်သူ လက်သို့ပေါစေဘဲ တိုက်ရင်း ခိုက်ရင်းအသေခံကြမည်ဟုအဓိဋ္ဌာန်ပြုကြလေသည်။

မိုက်ကယ်ကောလင်းအား ခင်မင်လျက် သူ့အကြောင်း ကိုကောင်းစွာထိသော ကျွန်ုပ်တို့ရဲဘော်တစ်ဦးမှာ ဤတိုက်ပွဲ ကြီးအတွင်း၌ အနုမျက်နှာငယ်စိတ်ဖရဲသည်မရှိချေ။ ညဉ့်စဉ် ပင် ကျွန်ုပ်သည် ဘုရားသခင် ထံ၌ မိုက်ကယ်ကောလင်း အသက်ရာကျော်နှုတ်ပါစေဟု ဆုတောင်း ပဏ္ဍနာပြုရ၏။ ထိုသို့ဆုတောင်း ရခြင်းမှာ မိုက်ကယ်ကောလင်းအား ကျွန်ုပ် သည် သဲခဲခဲချစ်ခင်ခြင်း ကြောင့်သာမဟုတ် သူ့သေသွား ပါလျှင် ကျွန်ုပ်တို့သက်စုန့် ကြိုးပန်းဆောင်ရွက်သမျှအမျိုးမျိုး ဖြစ်ကော့မည်ကို စိုးရိမ်သောကြောင့်လည်း ဖြစ်၏။ အလုပ် ရည်ငယ်သည့် မြောက်မြားစွာသော အင်္ဂလိပ်သူလျှို့ဝှက်များသည် နေ့ဘိုင်းညဉ့် ဘိုင်း မိုက်ကယ်ကောလင်းအား မုဆိုးသည်

အခန်း-(၂၉)

ဖိုဖိုကြမ်းတန်းလာခြင်းနှင့် ခရစ်စမတ်ပွဲတော်။

မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်- အလုပ်များသဖြင့်၊ ပင်ပန်းခြင်းဖြစ်သော်လည်း၊ ပင်ပန်းသည့်လက္ခဏာအနည်းငယ်မျှ မရှိချေ။

အင်္ဂလိပ်တို့က မိုက်ကယ်ကောလင်း၏ ဦးခေါင်းကို ရအောင်ယူနိုင်သူအား ပေါင်တသောင်းပေးမည်ဟုကျေညာထားသော၊ ၁၉၂၀-ပြည့်နှစ်၊ နိုဝင်ဘာလအတွင်း၊ တနေ့သို့ ကျွန်ုပ်သည် မိုက်ကယ်ကောလင်းနှင့်တွေ့၏။ သူသည် ထိုအခါတွင် လူအလွန်စည်ကား ရှုတ်ထွေသော လမ်းမကြီးတလျှောက်၊ သတင်းစာကိုခေါက်၍ကိုင်ပြီးလျှင်၊ လက်လွှဲကာလမ်းရှောက်၍လာ၏။ အခြားသွားလာနေကြသောသူများနည်းတူ၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် ဇေဆေးဆေး အပြစ်မရှိဘိသကဲ့သို့သွားနေ၏။ ထိုမျှအိန္ဒြေကိုသူစောင့်စည်းနိုင်ကာ၊ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ လူမြင်သူမြင်သွားလာမည်မဟုတ်ဟု ရန်သူတို့သည် အယူရှိကြ၏။ ဤသို့ရန်သူတို့ယုံကြည်ကြမည်ကိုစိတ်ချနေသောကြောင့်သည်။ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် ပြောင်ပြောင်တင်းတင်းသွားလာလျက် နေ၏။

သူသည်ကျွန်ုပ်တို့မြင်သောအခါ ရပ်လျက်နှုတ်ဆက်၏။
“ခင်ဗျားရဲ့ စက်ဘီးဟောင်းကြီး ဘယ်မလဲ”ဟု ကျွန်ုပ်
ကမေး၏။

“ဘက်ရေ-ဒီကနေ့မနက်ကျုပ်လုပ်ရမဲ့ ဝတ္တရားက၊ စက်
ဘီးစီးသွားတို့မလိုဘူး။ ဂိုဏ်းချုပ်ဘုန်းကြီးတပါးနဲ့ သွားပြီး
တွေ့မလို့ဘဲ။”

ဂိုဏ်းချုပ်ဘုန်းကြီး မဃာကလွန်းက အင်္ဂလိပ်နှင့်စေ့စပ်
ပြေငြိမ်းခြင်းပြုနိုင်မည်၊ မပြုနိုင်မည်ကိုတိုင်ပင်လိုသဖြင့်၊ သူ့
အားချိန်းဆိုထားသောကြောင့်၊ ထိုဘုန်းကြီးနှင့်တွေ့ရန် လမ်း
ရှောက်လာခြင်းဖြစ်၏။ ထိုအချိန်အခါက ဘုန်းကြီးအိုဗလန်
နားဂန်းနှင့် ဂဲထဝေဒီစကြာတ်ကောင်စီတို့က၊ အင်္ဂလိပ်နှင့်
စေ့စပ်ခြင်းကို အိန္ဒြေမဆယ်နိုင်အောင်လိုလားလွန်းသဖြင့်၊
စေ့စပ်ခြင်းပျက်စီးတော့မည်လောက်ဖြစ်ရသည်ကို၊ ထုတ်
ဖော်ရေးသားရန်လိုမည်မဟုတ်ပေ။ သို့သော်-ဤအချက်ကို
ဖော်ပြရခြင်းမှာ၊ ထိုအခါက အင်္ဂလိပ်တို့သည်၊ သူတို့၏
ကိုယ်စားလှယ်များအားဖြင့်၎င်း၊ ပရိသတ်အထပ်၌ ထုတ်
ဘော်ပြောကြားချက်များအားဖြင့်၎င်း၊ ကျွန်ုပ်တို့ထက်မခံနိုင်
သောအချက်များကို ထည့်သွင်းထားသောကြောင့်၊ စေ့စပ်
ရေးမှာမအောင်မြင်ဖြစ်ရပေသည်။ စေ့စပ်ရေးအကြောင်း
ကိုထေသံမျှမပြုမီ အင်္ဂလိပ်တို့က၊ လူသတ်မှုကို ကြူးလွန်
သည်ဟူ၍၊ သင်္ကာမကင်းဖြစ်သော ကျွန်ုပ်တို့၏ရဲဘော်သုံး
ဦးအား၊ သူတို့ထက်သို့ ပေးအပ်ရမည်ဟုဆို၏။ ဤလူသုံး
ယောက်ကား မည်သူ မည်ဝါ ဖြစ်သည်ကိုလည်း၊ ထုတ်

ဖေါ်မပြောကြချေ။ မိုက်ကယ်ကောလင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့ရုံးအုပ်
စာရေးကြီး ရစ်ချတ်မားလ်စီး နှင့်၊ ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီး
ချုပ်-ကက်သဲဘရူးဂါးတို့ကိုပင် ဆိုလိုဟန်တူ၏။ အင်္ဂလိပ်
လူမျိုးများအားသတ်သည်ဟုစွပ်စွဲခြင်းခံရသူများမှာ၊ သူတို့
ပင်ဖြစ်ပေသည်။

မက်စပီးလမ်းရှိရုံးခန်းကို ဝန်းဝိုင်း ရှာဖွေခြင်း ခံရပြီး
နောက်၊ ကျွန်ုပ်သည် ဟာကုတ်တာရေလမ်းရှိ အိမ်တအိမ်
ကို၊ မိုက်ကယ်ကောလင်း အသုံးပြုရန်အတွက် ဝယ် ယူ
လိုက်၏။

အိမ်ပိုင်ရှင်မှာ ဂျူးလူမျိုးဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ် သည် အိမ်ဝယ်
မည့်သူအဖြစ်ဖြင့် မိန်းမတယောက်ကိုခေါ်သွား၏။ အိမ်ရှင်
ဂျူးလူမျိုးနှင့် အတော်သည်းခံကာ စကားပြောဆိုရလျက်၊
နောက်ဆုံး၌ဈေးတည့်တော့၏။ ကျွန်ုပ်က အိမ်ဝယ်မည့်သူ
သည်၊ ကျွန်ုပ်၏ နှမတဝမ်းကွဲ တော်ကြောင်း၊ သို့ကြောင့်
လည်း သူ့အကျိုးရှိအောင် ဈေးဆစ်ပေးရကြောင်းကို အိမ်
ရှင်အားပြောကြား၏။

ဤအိမ်ရှင်ကား ရိုးသား ပြောငွေမတ်သော လူကောင်းတ
ယောက်ပင်ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အင်္ဂလိပ်တို့နှင့် စေ့စပ်
ပြေငြိမ်းခြင်းစာချုပ်ကိုလက်မှတ်ထိုးပြီးသောအခါ၊ အဆိုပါ
ဂျူးလူမျိုးအိမ်ရှင်နှင့်တွေ့၏။ ကျွန်ုပ်၏နှမအတွက် ဝယ်ယူ
သောအိမ်သည်၊ မိုက်ကယ်ကောလင်း၏ရုံးခန်းအဖြစ် အသုံး
ပြုသည်ကိုသိသောအခါ၊ “အို-ကျုပ်ကိုတာလို့ အသိမပေး
သလဲ၊ ဒီအိမ်ကိုဝင်ထွက်နေတဲ့လူတွေကို ကြည့်တော့လဲ၊

အားလုံးလူငယ်တွေချည့်ဘဲ။ မိန်းမဆိုလို့လဲ တယောက်မှ
ဝင်တာ ထွက်တာ မဟုတ်ဘူးလို့ အံ့ဩနေမိတယ်။ မိုက်
ကယ်ကောလင်းဒီအိမ်မှာနေတယ်ဆိုတာကျုပ်သိရင်၊ စိတ်
သာချ- ကျုပ်ကိုယ်တိုင် သူ့ကို သတိပေးဖို့ တညဉ့် လုံး
စောင့်နေမှာပေါ့”ဟု အားပါးတရပြောလေသည်။ ထိုနောက်
ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ကျွန်ုပ်တို့ကောက်ခံနေသောရံပုံငွေအတွက်
ရက်ရောစွာထည့်ဝင်လှူဒါန်းလေသည်။

မက်စပီးလမ်းရှိအိမ်ကို ရှာဖွေခြင်းခံရပြီးနောက် တလ
ခန့်ကြာလျှင်ပင်၊ မေရီလမ်းရှိ ရုံးခန်းကို ရိုင်းကြပြန်၏။ ထို
သို့ရိုင်းဝန်းရှာဖွေခြင်းမပြုမီ၊ တမိနစ် နှစ်မိနစ်လေဘဲကလေး
အလိုတွင်၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် ထိုရုံးခန်းမှ ထွက်
ခွာသွားပြီးဖြစ်၏။ ထိုရုံးခန်းသို့ စစ်သားများ ပြေးဝင်ချီနံ့
မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်၊ မေရီလမ်းအတွင်း၌ပင် ရှိဦး
မည်ဖြစ်ကြောင်း။

ဤမေရီလမ်းရှိ ရုံးခန်းကိုရှာဖွေခြင်းခံရသည်တွင် မိုက်
ကယ်ကောလင်းသည် အထူးစိတ်မချမ်းသာခြင်းဖြစ်ရှာ၏။
ညှိုးမှိုင့်လျက်နေသော မိုက်ကယ်ကောလင်းကို တွေ့ရ
သည်မှာ ဤအကြိမ်သည် ပဋ္ဌမဖြစ်တော့၏။

“ဘက်ရေ- တနင်္ဂနွေနှစ်ပတ်အတွင်းသူတို့ ကျုပ်ကို
ဘမ်းမိတော့မှာဘဲ”ဟု သူကပြော၏။

ထိုသို့ပြောသံကို ကျွန်ုပ်ကြားရသောအခါ၊ သူရှေးက
ပြောဘူးသော စကားသံများကို ပြေး၍ကြားယောင်လျက်
“ဟာ-မိုက်ကယ်ကလဲကွာ ဒီလိုမဟုတ်သေးပါဘူး၊ ဘုရား

သခင်က ခင်ဗျားကိုကာကွယ်ပေးလိမ့်မယ် ဆိုတာယုံပါ”

ဟု အားပေးစကားပြောကြားရ၏။

“အင်း-အခုကိစ္စကတမျိုးဖြစ်နေတယ်ဘက်ရဲ့ ကျုပ်ကို လူယုံသတ်မှာပိုးရတယ်၊ မေရီလမ်း အကြောင်း သိတဲ့လူတွေက ကျုပ်ရဲ့အကြောင်းအကုန်လုံးသိကြတာတဲ့။”

သူ၏ငြိုးငြူသံကိုကြားရသော ကျွန်ုပ်မှာလည်း အထူးစိတ်မချမ်းသာရကား၊ သူစိတ်ပြောင်းသွားစေရန်အလို့ငှါ၊ ဤရုံးခန်းအစား အခြားတနေရာမှ အိမ်တအိမ်ဝယ်ပေးမည်ဟု ကျွန်ုပ်ကပြောဆို၏။

ကောလင်း “မလိုချင်ဘူး၊ အိမ်သစ်မှာလဲ အလုပ်မလုပ်ချင်ဘူး။ ဘရင်ဒင်လမ်းရှိ နေရာဟောင်းကိုဘဲ ကျုပ်သွားပြီး အလုပ်လုပ်တော့မယ်။”

ကျွန်ုပ် “ဘုရားရေ-ခင်ဗျားရူးနေသလား၊ ခင်ဗျားကဘဲ ကျုပ်အိမ်မှာ ကျုပ်မအိပ်ဘို့ပြောတယ်၊ ကျုပ်အိမ်ကို ခဏခဏဝိုင်းတယ်ဆိုတာ ခင်ဗျားမေ့သွားပလား၊”

ကောလင်း “အဲဒါကြောင့်မို့၊ ဒီအိမ်ကိုပြန်သွားမယ်ပြောတာပေါ့၊ ဒီအိမ်ကိုခဏခဏဝိုင်းလေတော့၊ ဒီအိမ်မှာဘဲ သူတို့ကျုပ်ကိုတွေ့မယ်လို့၊ နောက်ဆုံးအောက်မေ့မှာတဲ့၊ သည့်ပြင်လဲ ဒီအိမ်တွင်းကလူတွေကို ကျုပ်ယုံတယ် ကျုပ်ဘယ်မှာနေရမယ်ဆိုတာကျုပ်သိပါတယ်။”

ဤသို့ပြောဆိုကြပြီးလျှင်၊ မိုက်ကယ်ကောလင်း သည့်ဘရင်ဒင်လမ်းရှိ ကျွန်ုပ်၏ အိမ်သို့လာ၍နေကာ၊ အင်္ဂလိပ်နှင်းစေ့စပ်ပြုငြိမ်းသည်အထိအလုပ်လုပ်နေ၏။

၌

၂၁၆၂၀-ပြည့်နှစ်၊ ခရစ်စမတ်ပွဲတော်အခါသည်ကား၊ အကြမ်းဆုံးအရမ်းဆုံး အပိုးရိမ်ရဆုံး အချိန်အခါ ဖြစ်၏။ ဤသို့အသက်ဆံပျားနေရသောအခါတွင်၊ ကျွန်ုပ်သည် နှစ်နာရီမျှအထူးပျော် ရှင်ကြည်နူးခဲ့ရ၏။ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် သူ၏စုံထောက်ဌာနတွင် အရေးပါအရာရောက်သူ တဦးဖြစ်သော တွမ်ကာလင်၊ ဂျာရိုက်အိုဆာလီဘင်၊ ဂျူ-အို-ရဲလီတို့နှင့်အတူ၊ ခရစ်စမတ်ပွဲ တော်တွင် ပျော်ပျော် ပါးပါးနေရန်နှင့် ကျွန်ုပ်အား မင်္ဂလာစကား ပြောကြားရန်၊ ကျွန်ုပ်၏အိမ်သို့ ညဉ့်၅နာရီအချိန်လောက်တွင် ပေါက်လာကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ အားလုံးပင်ပွဲတော်အခါဖြစ်၍ စိတ်ကြည်လင် ရှင်မြူးနေကြ၏။ ဘေးအန္တရာယ်တို့ ပိုင်းနေသည်ကို ပင် သတိမရကြပေ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် သောက်လိုက် စားလိုက် စကားပြောလိုက်နှင့် ပျော် ရှင်နေကြစဉ် မိုက်ကယ်ကောလင်းက ရုတ်တရက် “ကျုပ်တို့ဒီမှာ တခုတဝေးထဲ ရှိနေတာ အတော် ကိုထူးဆန်းတာဘဲ” ဟု ပြောလိုက်၏။

ကျွန်ုပ် “အဲဒါဘာဖြစ်သလဲ။” ကောလင်း “ဘာဖြစ်သလဲ ဆို လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ကဒီလို ညအချိန်မှာဘဲ ဂရိ ရှင် ပျော်ပွဲစား ရုံးကြီးမှာ ကျုပ်တို့ ရဲဘော်ငါးယောက် စုဝေးနေကြတုံး၊ ရှုိုင်ရယ်-အိုင်ရစ် စစ်ပုလိပ် ၁၄-ယောက်တို့က ခြောက်လုံးပြူးတွေနဲ့ ကျုပ်တို့ကိုချိန်ပြီး ပျော်ပွဲစားရုံကြီးကိုပိုင်းထားကြတယ်။” ကျွန်ုပ် “ဘုရားရေး-ဒီတော့ဘာဖြစ်သလဲ”

ကောလင်း “တွမ်လိုင်ယံနဲ့ ဂျာရိုက်တို့အပြင် ရိုရေအို ကွန်နော်လဲ ကျုပ်တို့နဲ့ အတူရှိနေတယ်။ ဒီအခါ ကျုပ်တို့၊

ဖြစ်တယ်လို့ ကျုပ်က အတင်းငြင်းတာပေါ့။ ကျန်တဲ့ ကျုပ်
တို့ရဲ့ ရဲဘော်တွေကလဲသူတို့ရဲ့ စိတ်ကူးနံမယ်များနဲ့ အလုပ်
အကိုင်တွေကို ကျကျ နန ပြောပြီး ကျုပ်တို့ ဒီနေရာဘာ
ကြောင့် ရောက်လာကြတယ်ဆိုတာလဲ သေသေချာချာရှင်း
လင်း ပြောနိုင်ကြတယ်။ စစ်ပုလိပ်တွေက ကျုပ်ကိုတယ်
ပြီးမသင်္ကာဘူး၊ ထင်ပါရဲ့။ ကျုပ်ကိုချည့် အထပ်ထပ်အ
ကြိမ်ကြိမ် မေးကြတယ်။ အရာရှိ တယောက်က၊ ကျုပ်ရဲ့
ခါတ်ပုံဟောင်းဘရဲ့ကို သူအိပ်ထဲက ထုတ်ပြီး၊ ကျုပ်မှတ်
နှာနဲ့ တိုက်ဆိုင် ကြည့်သမျှ၊ ခါတ်ပုံထဲမှာ ပါတဲ့အတိုင်း
ကျုပ်ဆံပင်ကိုဆွဲချပြီး ကြည့်သေးတယ်။ သူတို့ တယ်ပြီး
ကြေနပ်ဟန်မတူဘူး၊ ဒီနေရာက ထွက်သွားကြတဲ့ အတော်
ကြာနေကြသေးတယ်၊ နောက်တော့မှထွက်သွားကြသမျှ။ အ
အရလဲကျုပ်တို့ဟာ ဒီမှာခရစ်စမတ်ပွဲတရဲ့နဲ့ ကြုံကြရပြန်ပြီ။

ကျွန်ုပ်မှာ အရေးကြီးဆုံးသောရဲဘော်တရုတို့ သိသိက
လေးလွတ်သွားကြောင်းကို ရင်တဖိုဖိုနှင့် နားထောင်နေရ၏။
သို့သော် မိုက်ကယ် ကောလင်း ပျော်ရွှင်စွာဖေးဖေး
ပြောဆိုနေသည့်ကိုတွေ့ရသဖြင့်ထိတ်လန့်ခြင်းမဖြစ်တော့ပေ။

လိုင်ယံမဲလိုးနှင့် ဆင်းအက်ချင်းဟမ် တို့သည်သည်း။
ကျွန်ုပ်၏အိမ်အနည်းအခြား အိမ်များတွင် ခိုလှုံနေကြသော
ကြောင့် ကျွန်ုပ်က အဆိုပါရဲဘော်နှစ်ယောက်ကို သွား
ရောက်ခေါ်ရန်အကြံပေး၏။

အားလုံးသဘောတူကြသဖြင့် သွားရောက် အခေါ်ခိုင်းရာလိုင်ယာ့မဲလိုးနှင့် ဆင်းအက်ချင်းဟမ်တို့ ရောက်လာကြသောအခါကျွန်ုပ်တို့သည်အားရဝမ်းသာဟစ်အော် ကြိုဆိုကြ၏။ ကျွန်ုပ်သည်အကောင်းဆုံးသောအရက်နှင့် ရောနှောစပ်ထားသော အဖျော်ရည်ကိုရင်းနှီးအား တိုက်ပြီးနောက် တယောက်စီ တယောက်စီ သီချင်းဖြစ်စေ၊ လင်္ကာဖြစ်စေ ရွတ်ဆိုစေ၏။ လိုင်ယာ့မဲလိုးအတွင်းကြရောက်သောအခါ၊ သူကသီချင်းမဆိုတတ်ကြောင်း။ သို့သော် အမေရိကတိုက်တွင် သူနေစဉ်ကတရားပွဲများတွင် ဟောပြောကြသော သူများ ပြောပုံဆိုပုံကို လုပ်ပြတတ်ကြောင်းပြော၏။ ထိုနောက်သူသည် “ပါမောက္ခကြီး”ဟု သူခေါ်လေ့ရှိသော ဒီဗလာရားတရားဟောပုံ၊ တရားသူကြီးကိုဟုလင်နှင့် ဆရာဝန်ပက်မက်ကာတန်တို့ပြောဆိုပုံများကိုအမူအရာနှင့် လုပ်၍ပြရာ၊ ကျွန်ုပ်တို့မှာတဝါးဝါးနှင့်ပွဲကျနေကြ၏။

“အခုဆယ်နာရီထိုးသွားပြီ အချိန်စေ့ ပီဟေ့”ဟု အချိန်ကိုသတိထားနေသူတယောက်ကပြောသောအခါမှ ကျွန်ုပ်တို့သည်ကမန်းကတန်းထကာ ကျွန်ုပ်တို့ခိုလှုံပုန်းအောင်းရာနေရာများသို့လူရခွဲ၍အသီးသီးသွားကြလေသည်။

ဂျူအိုရဲလီနှင့်တွမ်ကာလင်တို့သည်မည်ကဲ့သို့ သူတို့အိမ်သို့ပြန်ရောက်ပုံကိုနောင်သောအခါ၊ အောက်ပါ အတိုင်းသိရ၏။

ကျွန်ုပ်တို့နေ့ကတိုက်လိုက်သောအရက်အဖျော်ရည်ဖြင့် ရဲဆေးတင်ပြီးလျှင်၊ သူတို့နှစ်ယောက်သည်အိမ်နောက်ဖေးရှိ

လမ်းကလေးများကိုဖြတ်၍၊ ဝက်စလန်ရိုး ရပ်ကွက်သို့သုတ်
 ခြေတင်၍ပြေးကြရကြောင်း။ ထိုနေရာတွင် အဌားမော်တော်
 ကားတခုနှင့် တွေ့၍ ဗလဘဝိ၏အိမ်သို့ အမောင်း ခိုင်းရ
 ကြောင်း။ “မီးငြိမ်း” အမိန့် ထုတ်ပြန်ထားခြင်းကိုအာဏာဖီ
 ဆန်သည့်အနေဖြင့် သိချင်းများအော်ဟစ်သီဆိုသွားရာ၊ ပါနီ
 လမ်းသို့ရောက်ကြောင်း။ သူတို့အိမ်တစ်ခုကို ခေါက်သော
 အခါ ညဉ့် ၁၁ နာရီထိုးပြီဖြစ်ရာ၊ အိမ်တွင်းရှိလူများမှာ အလန့်
 တကြား ဖြစ်နေကြောင်း။ သူတို့ တံခါးခေါက်သံ များမှာ
 တလမ်းလုံးသုည့်လျက်နေကြောင်း။ ထိုအခါ စစ်ပုလိပ်များပါ
 သောလော်ရီကားတစင်းသည်လမ်းထဲသို့ ဝင်လာကြောင်း။
 သူတို့အနီးသို့ ပုလိပ်ကားမရောက်မီ တံခါးပွင့်လာပြီး အိမ်
 ထဲဝင်ခွင့် ရကြောင်း။ အိမ်ထဲမှာလည်း လိုင်ယံတိုဘင်နှင့်
 အခြားရဲဘော်များရှိနေရာ သူတို့ကမန်းကတန်း တံခါးခေါက်
 သံကြားသဖြင့် စစ်ပုလိပ်များလာသည်အောက်မေ့၍၊ အိမ်
 တွင်းရှိရဲဘော်တို့သည် နောက်ဖေးပေါက်များမှ ထွက်ပြေး
 တော့မည်ဆဲဆဲ ဖြစ်နေကြကြောင်း။ သူတို့ အိမ်ထဲရောက်
 သောအခါ ပြေးကြရန် ဟန်ပြင်နေကြသောသူများက သူတို့
 အားအလန့်တကြားလုပ်ရပါမည်လားဟု ဆဲဆိုကာ အပြစ်
 တင်ကြကြောင်း။ သူတို့ကလည်း သည်လောက် ကြောက်ရပါ
 မည်လားဟုပြန်ဖြန်ပြောဆိုကာ ပျော်ပျော်ပါးပါး ဖြစ်ကြရ
 ကြောင်းနှင့် ဂျို၊ ဒို ရဲလီနှင့်တွမ်ကာလင်တို့က ပြန်ပြောကြ
 သဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သိရ၏။

အခဏ်း (၃၀)

စေ့စပ်ပြောပြခြင်း။

၁၉၂၁-ခုနှစ်မေနှင့်ဇွန်လ-သို့ရောက်သောအခါ၊ ကျွန်ုပ်တို့စစ်ဘက်ဆိုင်ရာမှ ခဲယမ်းမီးကျောက်များကုန်သလောက်ဖြစ်လာ၏။ နောက်ထပ်၍ ခဲယမ်းမီးကျောက်များ ရနိုင်ရန်လည်း လမ်းမရှိတော့ပေ။ ခဲယမ်းမီးကျောက်များ တိတ်တဆိတ်ခိုးသွင်းသောဆိပ်ကမ်းမြို့များကို၊ အင်္ဂလိပ်အမှုထမ်းတို့သည်ကြပ်ကြပ်တည်းတည်းစောင့်နေကြရကား၊ ဤလမ်းများမှာလုံးလုံးအသုံးမပြုကြတော့ပေ။ ရန်သူတို့၏လက်နက်များကိုချောင်းမြောင်းတိုက်ခိုက်ယူခြင်း၊ တဖက်နှင့်တဖက်တိုက်ခိုက်ရာမှလက်နက်များရရှိခြင်းမှတစ်ပါး၊ လက်နက်များအခြားနည်းဖြင့်မရနိုင်တော့ပေ။ မြို့တွင်းရှိ ရပ်ကွက်များကို ရန်သူစစ်သားများသည်၊ တချဉ်းတချဉ်း နှာဖွေ ကြခြင်းဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်တို့ရပ်ကွက်ထဲဝင်ထွက်ထားသော ခဲယမ်းမီးကျောက် လက်နက် စသည်များလည်း၊ သူတို့လက်ထဲသို့ပါသွားတော့၏။ နယ်အသီးသီးတွင်တိုက်ခိုက်နေကြသော ကျွန်ုပ်တို့ရဲဘော်များကလည်း၊ ခဲယမ်းမီးကျောက်များ အမြန် တင်ပို့ရန်အကြောင်းကြားကြ၏။ မေလအလယ်လောက်တွင် အိုင်ယာလန်ပြည် တောင်ပိုင်းတိုက်ပွဲများကို ခေါင်းဆောင်နေသော လိုင်ယံလင့်က၊ မိုက်ကယ်ကောလင်း အား နောက်ထပ်၍

ခဲယမ်းမီးကျောက်များမပျံ့ပါလျှင်၊ ဆက်လက်တိုက်ခိုက်ရန် မဖြစ်နိုင်တော့ကြောင်းအစီရင်ခံစာလေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့မှာ ကိုယ်ဝမ်းနာကိုယ်သာသိ၏။ ထိုသို့ အခက်အခဲတွေ့နေရာ၊ ဇွန်လအစလောက်တွင် အင်္ဂလိပ်တို့က ကျွန်ုပ်တို့နှင့် စေ့စပ်ငြိမ်းအေးခြင်းကို လုပ်လိုသေးကြောင်း သိရသဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်တို့မှာအတန်စိတ်၏သက်သာရာရတော့ ၏။ စစ်ဒိုလ်ကြီးရှင်နုရယ် စမတ်အား စေ့စပ်ပြေငြိမ်းရန် အခြေခံအချက်များကို အင်္ဂလိပ်တို့က ရေးသားစေ၏။ ထိုအချက်များကို နှစ်ဦးနှစ်ဘက် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး၍ စေ့စပ်ပြေငြိမ်းခြင်းပြုလုပ်ရန်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုမှတစ်ပါး-ဒိုမိုနိုယံဟုမ်းမ ရှူးပေးလိမ့်မည် ဟူ၍လည်း ကောလာဟလသတင်းများဖြစ် ပေါ်နေ၏။

ကျွန်ုပ်တို့ အခြားမြော်လင့်ဘွယ် အကြောင်းနှစ်ခု ဖြစ် ပေါ်လာသေး၏။ ဇွန်လ ၂၃-ရက်နေ့တွင်၊ ပဉ္စမမြောက်ချော့ ဘုရင်သည်၊ ဘဲလဖတ်လွှတ်တော်ဖွင့်ပွဲတွင် နှစ်ဦးနှစ်ဘက် စေ့စပ်ပြေငြိမ်းသင့်ကြောင်းနှင့်ပြောကြားလေသည်။ ထိုနေ့ တွင်ပင် ဘသက်ရော့အရပ်ရှိနေအိမ်တွင်၊ ဒီဗလာရားအား ဘမ်းဆီးချုပ်နှောင်ပြီးနောက်၊ ချက်ချင်းပင်ပြန်၍လွှတ်ပြစ် လိုက်လေသည်။

ဒီဗလာရားအားဘမ်းဆီးသောအရာရှိကပေးသောစာတ စောင်ကိုစာတိုက်မှရရှိသဖြင့်၊ ဘတ်ရှုကြည့်ရာ တွေ့ရသည် ကား။ ။ သူသည် ဒီဗလာရားအားမည်သို့မည်ပုံဘမ်းဆီး ခဲ့သည်ကိုရေးသားပြီးသော်၊ မြောက်ပိုင်းပါလီမန် လွှတ်တော်

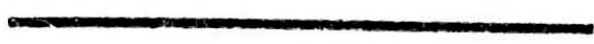
ကို ဘုရင်မင်းမြတ် ဖွင့်လှစ်သော နေ့တွင်ပင်၊ ဒီဗလာရား၊ အားဘမ်းဆီးလိုက်သဖြင့်တတိုင်းတပြည်လုံးတုန်လှုပ်ချေခါခြားသွားကြောင်းများလည်းပါလေသည်။ သူသည် ဒီဗလာရားအားဘမ်းစဉ်အခါက၊ မည်သူမည်ဝါဖြစ်သည်ကိုမသိကြောင်း၊ ဒပ်ဗလင်ရဲတိုက်ကြီးသို့ အကျဉ်းသမားနှင့်အတူ ရောက်သွားသောအခါမှ၊ သူဘမ်းလာသောသူမှာ ဒီဗလာရား ဖြစ်နေသည်ကို သိရကြောင်း၊ ဒီလို ကြပ်ကြပ်တည်းတည်း ဖမ်းဆီးရပြီးမှ လွှတ်ပြစ် သည်ကို သူ မ ကျေနပ်ကြောင်း၊ စသည်တို့ကိုလည်း ဖော်ပြထားလေသည်။ ဤစာကိုအင်္ဂလန်ပြည်၌နေသော သူ၏မိတ်ဆွေ အရာရှိ တဦးထံ သို့ရေးသားပေးပို့ခြင်း ဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်တို့သည် စေ့စပ်တို့ကိစ္စ အတွက်၊ အသင့် ပြင်ဆင်ပြီးပင်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်-နန်းရင်းငန်ကြီး လွှဲပြောင်းကာ၊ စေ့စပ်ပြေငြိမ်းရန်အချက်များကို မျက်နှာစုံညီ စဉ်းစားဆွေးနွေးနိုင်ရန်၊ ဆင်ဖိနားအသင်းကြီးက ကိုယ်စားလှယ်များ ရွေးကောက်စေလွှတ်တို့ကျေညာချက်များကို၊ သတင်းစာများမှ ဖော်ပြလိုက်သောအခါ၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် တိမ်းရှောင်မနေကြဘဲ၊ လူမြင်ကွင်းသို့ထွက်လာကြ၏။

လူတိုင်းပင် အားရဝမ်းသာဖြစ်ကြကုန်၏။ တနေ့တခြား သည်းမခံနိုင်လောက်အောင် ဆိုးရွားလာသော ဒုက္ခအမျိုးမျိုးမှ၊ အနည်းဆုံးခေတ္တရပ်နားခွင့်ရသဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်တို့မှာ အထူးကျေနပ်လျက်ရှိကြ၏။ ကျွန်ုပ်နှင့်တွေ့သမျှလူတိုင်း၊ တိုက်ခိုက်ခြင်းများ ပြီးဆုံးတော့မည်ကိုသာ စိတ်အား ထက်သန်

၂၄

စွာပြောဆိုကြ၏။ စစ်ဗိုလ်ကြီးဂျင်းနရဲမက်ကဒီးသည်၊ မင်း
ရှင်ဟောက် အဆောက် အဦးကြီးသို့ စေ့စပ်ရေး အတွက်
ဒေါ်ဆင်လမ်းတလျှောက်သို့ဖြတ်၍သွားစဉ်၊ ထောင်သောင်း
မကသောပရိသတ်လူထုကြီးသည်၊ ဂျင်နရဲမက်ကဒီးအား
ဝမ်းသာအားရ ဩဘာ ကောင်းချီး ပေးသည်ကို ထောက်
ထားခြင်းဖြင့်၊ တိုင်းသူ ပြည်သား တို့သည် စေ့စပ် ရေး
ကို မည်မျှစိတ်အား ထက်သန် နေကြသည်ကို၊ ချင့်ချိန်နိုင်
ပေသည်။ အထူးသဖြင့် မိန်းမများသည် စေ့စပ်ရေးအောင်
မြင်ထမြောက်စေရန်၊ ဘုရားသခင်ထံတွင် ဆုတောင်းပတ္တ
နာပြုကြကုန်၏။

စေ့စပ် ပြေငြိမ်းခြင်း အထမုမြောက်မီ တိုင်းသူပြည်သားတို့သည် အိန္ဒြေမဆည် နိုင်လောက်အောင် စိတ်အားထက်သန်ပုံ ပြနေကြသည်ကို မိုက်ကယ် ကောလင်းသည် မကျေမနပ်ဖြစ်နေရှာ၏။ “ဒီလို ဖြစ်နေကြတာတွေ ထောက်ရှုပြီးကျုပ်တို့က စေ့စပ်ရေးကို အင်မတန်လုပ်လိုတယ်လို့ အင်္ဂလိပ်တွေက ထင်မှာဘဲ” ဟု ငြီးငြူခြင်းကိုပြုလေသည်။

ရက်အနည်းငယ် ကြာသောအခါ ကွန်ကောလင်းသည် ကျွန်ုပ်၏အိမ်သို့ရောက်လာ၏။ နောက် မိုက်ကယ်ကောလင်းရောက် လာပြီးသော် ကျွန်ုပ်တို့ သုံးယောက်သည် ကျွန်ုပ်မိတ်ဆွေ တယောက်၏ အရက်ဆိုင်သို့သွားကြပြီးလျှင် စေ့စပ်ရေးအကြောင်းကို ဆွေးနွေးကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆိုင်အတွင်း တခုသော အခန်းလွတ်တွင် ထိုင်နေကြရာ ကျွန်ုပ်၏အခန်းတွင်း၌ ရှိနေသည်ကို ကြားသော ဆိုင်ရှင်မိတ်ဆွေသည် အခန်းတွင်းသို့ ဝင်လာ၏။ ကျွန်ုပ်က မိုက်ကယ်ကောလင်းအား “ဒီဆိုင်ရှင် ဟာ ကျုပ်တို့ရဲ့ မိတ်ဆွေကောင်းကြီး ဘဲ၊ ခင်ဗျား ဘယ်သူလဲဆိုတာ သူ့ကိုပြော လိုက်မယ်” ဟု နားအနီးကပ်၍ လေသံနှင့်ပြောလိုက်၏။

“ကောင်းပီ-ဘက်၊ ပြောချင် ပြောပါ” ဟု ပြန်ပြောသဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ဆိုင်ရှင်အား ဤသူသည် မိုက်ကယ် ကောလင်း ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုရာ ဆိုင်ရှင်သည် ပထမအစ၌ ကျွန်ုပ်စကားကို ပင်မယုံကြည်ပေ။

“ဘာ မိုက်ကယ်ကောလင်း အစစ်လဲလား။” ဟု ထပ်ခါထပ်ခါ မေး၏။ ဆိုင်ရှင်သည် အံ့ဩခြင်း၊ ဝမ်းမြောက် ခြင်း

ရောနှောနေသောမျက်နှာ အမူအရာဖြင့်ရှိနေစဉ်၊ မိုက်ကယ်
ကောလင်းကသ၍၊ သူနှင့်လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ခြင်း၊ ပြုရာ ဆိုင်
ရှင်မှာ မရဏာပိတိ ငွမ်းဆီထိတိ သကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၏။ ဆိုင်
ရှင်သည် အခန်းပြင်ဘက်သို့ အပြေးကလေး ထွက်သွားပြီး
လျှင်၊ သူ ဆိုင်တွင်ရှိသော အကောင်းဆုံး ဝိစကီပုလင်းကို
ဆွဲကာပြန်၍ ဝင်လာပြန်၏။ ကျွန်ုပ်တို့အား သူကပင်ညွှတ်ခံ
ပါရစေဟူ၍လည်းပြောသေး၏။

ထိုဆိုင်ရှင်၏ ရိုးသားပုံ၊ စိတ်ကောင်းရှိပုံကို တွေ့မြင်ရ
သော၊ မိုက်ကယ် ကောလင်းသည် အခန်းအလယ်ရှိ စားပွဲ
ပေါ်၌၊ ထိုင်ပြီးသော် သူ၏ခြေထောက်များကို ဝါသနာအ
တိုင်း လွှဲလျက်နေ၏။ သူ၏ ခေါင်းပေါ် တည့်တည့်တွင်
ခေါင်မိ ပေါ်မှ ဓါတ်ကြိုးဖြင့် ဆွဲချထားသည့် အသံမြည်
အောင် နှိပ်နေသော၊ ကိရိယာကလေး တခုရှိ၏။ မိုက်ကယ်
ကောလင်းသည် သူ၏ဦးခေါင်းကို လှုပ်တိုင်း အဆိုပါကိရိ
ယာကလေးကို ထိခိုက်သဖြင့်၊ အပြင်ဘက်တွင် အသံမြည်
လျက်နေသောကြောင့် အရက်ပို့သော သူငယ်များသည်၊ အ
ခန်းတွင်းသို့ အသံမြည်တိုင်း ပြေး၍ ဝင်လာကြ၏။ ဤကဲ့သို့ အ
ရက်ပိုသူများ ဝင်လာတိုင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ အလှူရှင်သည် လက်ကို
မြှောက်ရမ်းကာ၊ သွားလေခင်း၌ ကိုမခေါ်ဘူး၊ မင်းဘို့ဒီခဏ
ခဏ လာကြတာဘာကိစ္စရှိလို့လဲ ဟု အော်ခေါ်ကြခြင်းကို
ပြု၏။ ထိုသို့ ဟစ်အော်ခြင်းမှာ မိုက်ကယ် ကောလင်း စကား

ပြောနေသည်ကို မကြားလိုက်မည် စိုးသဖြင့် ဖြစ်ပေသည်။
 (နောက် တနှစ်လောက် ကြာသောအခါ၊ မိုက်ကယ်ကော
 လင်း အသတ်ခံရပြီ နောက် အဆိုပါ ဆိုင်ရှင်သည်၊ မိုက်
 ကယ်ကောလင်း၏ဦးခေါင်းနှင့် ထိခိုက် ခဲ့ဘူးသောအဆိုပါ
 ကြိယာကလေးကို ဖြတ်တောက်ပြီးလျှင်၊ အမြတ်တနိုးသိမ်း
 ဆီး ထားလေသည်။ ထိုကြိယာကလေးကို သူအလွန်မြတ်နိုး
 ချစ်ခင်သောသူမှသာလျှင်၊ ထုတ်၍ ပြကာ “ဒီဟာ ကလေး
 ကိုမြင်တယ် မဟုတ်လား၊ ဒါကလေးဟာ ကျုပ်ရဲ့ အဘိုး
 တန်ဆုံးရတနာတပါးတဲ့၊ မိုက်ကယ် ကောလင်းရဲ့ ခေါင်းကို
 ထိခဲ့တာ-ဒါကလေးတဲ့” ဟု ပြောကြားလေ့ရှိ၏။)

ကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ဤအရက်ဆိုင်ခန်း အတွင်း၌ကြာရှည်
 စွာမနေပေ။ ကျွန်ုပ်အိမ်သို့အေးလုံးပြန်ခဲ့ကြ၏။

ကျွန်ုပ်တို့မှာ၊ အကောင်းဆုံးသောအရက်ကို သောက်ခဲ့
 ကြ၍၊ စိတ်ပျော် လက်ပျော် ရှိနေကြ၏။ ကျွန်ုပ်၏ဇနီးသည်
 လည်းကျွန်ုပ်တို့ထမင်းဆာမည်ကို တွေးမိသည့် အတိုင်း၊
 ထမင်းပွဲကို အလျှင်အမြန် ပြင်ဆင်တော့၏။ သူသည်ဝက်
 အူချောင်းများ- ကြက်ဥများ ထည့်ထားသော၊ လင်ပန်းကြိုး
 ကိုယူလာလျက်စားပွဲပေါ်၌ချထားရာ၊ ကျွန်ုပ်တို့ သုံးယောက်
 သည်စားပွဲကို ဝိုင်း၍ထိုင်ကြ၏။

မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်၊ ထိုအခါတွင် အရူးထလျက်

နေ၏။ သူသည်-ကွန် ကောလင်းအား၊ တခါတရံပြောင်သလို နောက်သလိုပြောကာ၊ တခါတရံ အတည်ပေါက်ပြောသလို လုပ်ခါ၊ ရန်စနေ၏။ ရန်စကား ပြောသောအခါ၊ ကွန် ကောလင်းသည် မျက်နှာလွှဲထား၏။ ဤသို့ ကွန်ကောလင်း မျက်နှာ လွှဲသွားလျှင်၊ သူစား နေသောပန်းကန်ထဲမှ ဝက်အူချောင်းကို မိုက်ကယ် ကောလင်းသည် ခရင်းဖြင့် ထိုးကာခိုးယူခြင်းပြု၏။ ကွန်ကောလင်းသည် သူ့ပုကန်ကိုပြန်၍ကြည့်ကာကျန် နေသေးသော ဝက်အူချောင်းကို ကိုက်စားလျက်၊ သူစားနေသော ဝက်အူချောင်းသည် နောက်ဆုံးစားရသည်မှဟုတ်ပါ။ မလာ ဟု တွေးထင်သော မျက်နှာအမူအရာဖြင့် ပုကန်ကိုသာစိုက်၍ကြည့်နေတော့၏။

ကျွန်ုပ်တို့ စာ သောက်နေကြသည်ကို၊ ကျွန်ုပ်၏ ဇနီးသည် အခန်းတွင်း၌ထိုင်ကာ စောင့်ကြည့်နေ၏။

ကျွန်ုပ်၏ ဇနီးက “မိုက်ကယ် ခရ ဒီည ဒီမှာဘဲ အိပ်မယ် မဟုတ်လား၊ အခုမောင်တို့အတွက် မစို့ရိပ်ရတော့ပါဘူး။”

“ကျွန်တော် မအိပ်နိုင်ဘူး မစ္စက် အိုကွန်နော် ရဲ့၊ ခင်ဗျား ကျွန်တော်တို့အား အခုလောက် ကျွေးမွေးပြုစုတာယနေအဖို့ ဘော်သောက်ပါပြီ။ မောင့်ဂျွှန်းသမ်းရှိ ကျွန်တော်နေတဲ့အိမ်ဟောင်းကိုဘဲ ပြန်သွားမယ်။ ဒီပြင် လူတွေလဲအိမ်မှာလက်မခံနဲ့၊ သူတို့ ပျော်ပွဲစား ရုံတွေကို၊ သူတို့ ပြန်သွား

ပေစေ စေ၊ စပ်ရေး ကိစ္စပြီးပြတ်အောင် ဘယ်လောက်ကြာ
အံ့ မလဲမသိဘူး၊ ဒါတော့ နေဗျား ကျွန်တော်တို့ကို ကျွေးတို့
မွေးတို့ လိုရင်လိုအုံးမှာ၊ ဘယ်သူမှ အိမ်မှာ မထားနဲ့” ဟု
မိုက်ကယ်က-နောက်ပြောင်ဘိသကဲ့သို့ ပြန်ပြော၏။

ကျွန်ုပ်ဘက်သို့ တွည့်ပြီ လျှင်၊ မိုက်ကယ် ကောလင် က
“ဘက်ရေး-အချလိုအခါမျိုးမှာတော့ ဘယ်အိမ်ကမဆို ကျွန်
တော့ကိုလက်ခံချင်ကြမှာဘဲ၊ သို့ပေမဲ့ ကျွန်တော် အကြပ်တဲ
ထွေကာရှောင်တိမ်းနေရစဉ်ကတော့၊ ကျွန်တော့အား ဒီလို
ကျေကျေနပ်နပ်လက်သင့်ခံတဲ့အိမ်တွေဟာငါးအိမ်လောက်
ဘဲရှိတယ်နော်” ဟုပြောဆိုလေသည်။

အခဏ်း (၃၁)

မိုက်ကယ်ကောလင်း စိတ်မချမ်းသာဖြစ်ရပုံ။

မိုက်ကယ်ကောလင်းကို ကျွန်ုပ်မြင်သောအခါတိုင်းစိတ်
ထောက်နေ့ငွေကြည်သာ ရှင်ပြု၊ လျက်နေသည်ကိုသာတွေ့ကြို
ရ၏။ တခါတရံရှုတင်းတင် နှင့် ဒေါသဖြစ်သော မျက်နှာကို
တွေ့ရသော်လည်း၊ စိတ်ညစ်ညူးကာခြေမကိုင်မီလက်မကိုင်
မိဖြစ်နေသည်ကိုမူမမြင်ခဲ့ဘူးပေ။ သို့သော်-အင်္ဂလိပ်တို့နှင့်
စေ့စပ်ပြေငြိမ်းသောကိစ္စတွင်၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်
နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် စိတ်အပျက်ကြီးပျက်နေပုံကို တွေ့ရဘူး
ရ။ ထိုသို့မိုက်ကယ်ကောလင်းဖြစ်ပုံကို ကျွန်ုပ်သည် မည်
သည့်အခါမျှမေ့နိုင်တော့မည်မဟုတ်ချေ။

၁၉၂၁-ခုနှစ်၊ ဧပြီလလအတွင်းတနေ့သ၌ မိုက်
ကယ်ကောလင်းသည်၊ ကျွန်ုပ်အား လာရောက်တွေ့ဆုံ၏။
ထိုအခါတွင်မိုက်ကယ်ကောလင်းအားစေ့စပ်ပြေငြိမ်းရေး
အတွက်၊ လန်ဒန်မြို့တွင် အင်္ဂလိပ်အရာရှိများနှင့် တွေ့ဆုံ
ဆွေးနွေးရန်၊ ဒိုင်ရစ်လူမျိုးတို့၏ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ဖြင့်
ရွေးချယ်ခြင်းခံရ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ဘက်မှ ကိုယ်စားလှယ်များ
မှာ၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းနှင့် အခြားရဲဘော်လေးယောက်
ဖြစ်၏။

သူသည်အလွန် စိတ်ပျက်နေသုံရ၏။ ထိုင်၍ပင်မနေနိုင်
ဘဲ၊ ကြမ်းပြင်ပေါ်တွင်ဟိုရှောက်ဒီရှောက်နှင့် နေသည့်ပြင်၊
သူ၏မျက်နှာသည်လည်း နေထိသောပန်းကဲ့သို့ ညှိုးနွမ်း
လျက်၊ စိတ်ညစ်နေသောအရိပ်အရောင်များလွှမ်းလျက်နေ၏။

“ကျုပ်ကိုစေ့စပ်ရေးအတွက် သွားတို့ပြောသင့်ဘူး။
ကျုပ်ကိုဒီလိုရှေးချယ်ကြတာကိုလဲ ကျုပ်အထူးကန့်ကွက်
တယ်” ဟု မိုက်ကယ်သည်စကားစလိုက်၏။

ကျွန်ုပ်က “ဘယ်နယ်ပြောပါသိမ့် မိုက်ကယ်ရယ်၊ ခင်
ဗျားဟာ ကျုပ်တို့ရဲ့ လူကြီးဘဲမဟုတ်လား၊ ကျုပ်တို့လို
လားတဲ့အချက်တွေကိုခင်ဗျားထက်ပိုပြီးရအောင်၊ ဘယ်သူ
က ပြောနိုင်အုံးမှာလဲ၊” ဟုတောင်းခံ၏။

မိုက်ကယ် “ကျုပ်ကိုသွားစေတာ မှားတာဘဲ၊ ဒီဗလာရား
ကိုလွှတ်တို့သင့်တယ်၊ စစ်မြေပြင်မှာ တဘက်ရန်သူကိုအ
သေအကြေတိုက်နေတဲ့စစ်သားတယောက်ကို၊ စစ်ပြေငြိမ်း
တို့ကိစ္စအတွက် အပြောအဆိုလွှတ်တယ်လို့ ဘယ်ရာဇ
ဝင်မှာကြားဘူးသလဲ၊ ကျုပ်တော့မလုပ်နိုင်လောက်အောင်
ဖြစ်နေတာဘဲ၊”

ကျုပ် “ထိုင်ပါအုံးဗျာ- ကျုပ်တို့ဆွေ နွေးသေးတာပေါ့၊”

သူသည်- ကျွန်ုပ်ပြောသည်ကို ကြားဟန်မတူပေ။ ကြမ်း
ပြင်တလျှောက်ခေါက်တုံ့ ခေါက်ပြန်ရှောက်နေပြန်၏။

“ကျုပ်ကို- ကိုယ်စားလည်အဖြစ်မရွေးချယ်ရန်အတိုက်
အခံ အတော်ပြောခဲ့တယ်။ ဒီဗလာရားက သွားတို့တိုက်
တွန်းလွန်းလို့သာ လက်ခံရတာ၊ ဒီဗလာရားက လွဲလို့

“ဒီပြင်လူကပင်သူပြောပြောကျုပ်လက်ခံမှာ မဟုတ်ဘူး၊” ဟု မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်ပြောပြန်၏။

အင်္ဂလိပ် လူမျိုးတို့သည်၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းအား ခေါင်းအမာဆုံးစေ့ စပ်၍မရရှိဆုံးသေါရန်သူတဦးအဖြစ်ဖြင့် သတင်းလွှင့်နေကြောင်း။ သို့ကြောင့်ပညာရှိသော လူတွေ ကဤအချက်ကို အသားယူပြီး စေ့စပ်ရေးကို ဆောင်ရွက် သင့်ကြောင်း။ သူသည်နောက်ကနေ၍ တိတ်တဆိတ်အား ပေးနေလိုကြောင်း။ စေ့စပ်ရေးကို ဆွေးနွေးသည့်နေရာ၌ သူ၏အမည်ကိုအသုံးပြုပြီး၊ လိုလားသည့်အချက်များမရ-ရ အောင်တင်းတင်းမာမာ တောင်းဆိုသင့်ကြောင်း။ သို့မှ သာလျှင်လိုရာမည်ဖြစ်ကြောင်းများကို၊ မိုက်ကယ်ကော လင်းကရှင်းလင်းပြောပြ၏။

မိုက်ကယ်ကောလင်းက ဆက်လက်၍ “စေ့စပ်ပြေငြိမ်း ရေးဆိုတာ၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် အလွန်အကျွန်တောင်းဆိုကြ သည်ကို၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်လုံးက ရှေ့ထားပြီးလုပ်မှ ဖြစ်နိုင် တယ်၊ သူတို့ဘက်ကလဲရှေ့ရမယ်၊ ကျုပ်တို့ဘက်ကလဲ ရှေ့ရမယ်၊ ဒီလိုလုပ်တို့ကိစ္စမျိုးဟာ တဘက်နှင့်တဘက် အနိုင်ရအောင်တိုက်နေကြတဲ့စစ်သားများရဲ့ အလုပ်မဟုတ် ဘူး၊ အကယ်၍တဘက်နှင့်တဘက် ပြန်တိုက်ကြရမယ်ဆို ရင်၊ ဘယ်သူကကျုပ်တို့ဘက်မှာ ကြိုးကိုင်တဲ့လူလုပ်အုံးမှာ လဲ၊ ဒီလိုမဖြစ်ဘူးလို့လဲမပြောနိုင်ဘူး၊” ဟုပြောဆိုပြန်၏။

မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်တိုင်းပြည်အတွက်၊ ဒုက္ခအ မျိုးမျိုးခံကာ အကျိုးဆောင်ခဲ့သည့်အနက်၊ သူ့အားကိုယ်

စားလည်စေလွှတ်၍ စေ့စပ်စေခြင်းကို အနည်းငယ်ချမှန်စွာ သက်သော်လည်း၊ သူ့အားပေးထားသောတာဝန်ကိုရှောင် တိမ်းလွှဲပယ်ခြင်းမပြုပေ။ နောက်ဆုံး၌လန်ဒန်မြို့သို့သူနှင့်တကွ ကိုယ်စားလည်လေးဦးတို့သည်သွားရလျက်၊ အင်္ဂလိပ် တို့နှင့်စေ့စပ်ရေးကိုဆောင်ရွက်ရရှာ၏။

၁၉၂၁-ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၈-ရက်နေ့တွင်၊ မိုက်ကယ် ကောလင်းသည် စေ့စပ်ပြေငြိမ်းခြင်းစာချုပ်ကို လက်မှတ် ရေးထိုးပြီးသော်၊ ဒပ်ဗလင်မြို့တော်သို့ပြန်လာခဲ့၏။ မိုက်ကယ် ကောလင်းသည်စစ်မြေပြင်တွင်၊ အင်္ဂလိပ်တို့နှင့် အသေအ ကျေတိုက်ဘိသကဲ့သို့ စေ့စပ်ရေး ဆွဲ နွေးပွဲတွင်လည်း၊ အင်္ဂလိပ်တို့အား အပြင်းအထန် အတိုက်အခံပြောပြီးလျှင်၊ လိုရာအချက်များကို ရအောင်တောင်းယူခဲ့၏။ မိုက်ကယ် ကောလင်းနှင့်သူ၏မိတ်ဆွေတစ်ဦးသည် “ဖင်နီယ” ဝါဒကိုနှစ် သက်သောသူများ၏လိုလားချက်များနှင့်၊ ပါနီတို့လက်ထက် ကတောင်းဆိုခဲ့သော လိုလားချက်များထက် သာလွန်၍၊ သမ္မတအုပ်ချုပ်ရေးနှင့်နီးကပ်သော အုပ်ချုပ်ရေးကို တောင်း ယူခဲ့လေသည်။

အင်္ဂလိပ်ဘို့က “ဒေးအာရီနီယံ” ခေါ် “တို့လွှတ်တော်” ကို၊ တရားသဖြင့်ဖွဲ့စည်း ထားသော ဒပ်ဗလင်မြို့ ပါလီမန် လွှတ်တော်ဟူ၍ အသိအမှတ်ပြုရန်၊ အိုင်ရစ်သမ္မတစစ်တပ် အဖွဲ့ကို၊ အမျိုးသားစစ်တပ်ဖွဲ့အဖြစ်ဖြင့် အသိအမှတ်ပြုရန်၊ ငွေရေးကြေးရေး အခွန်တော်များနှင့်ပတ်သက်၍၊ ဗြိတိသျှ တို့က၊ မည်သည့်အချုပ်ချယ်မှုမရှိစေရန်၊ ဟူသောအချက်

များဖြစ်၏။ ဤငွေရေးကြေးရေးကိစ္စကို ၁၉၁၄ ခု၊ ဟုမ်းမရူး ဥပဒေတွင်ထည့်ပါရန်၊ အတ်စကိုင်းချိုင်းလဒါးသည်၊ ရှေး အခါကကြိုးစားခဲ့သော်လည်း၊ အချိုးနှိုးဖြစ်ခဲ့ဘူး၏။ အာစ တာနယ် အရှေ့ မြောက်ပိုင်းအတွက်၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်သ ဘောတုသောစေ့ စပ်ချက်များမှာဤသို့တည်း။ ဒပ်ဗလင်မြို့ ပါလီမန်လွှတ်တော်၏လက်အောက်တွင်မနေလိုသော၊ ဒီစ ကြိုတ် ၆-ခုကို၊ အတင်းအကြပ် ပါဝင်စေခြင်းကိုမပြုလုပ် ရန်ဖြစ်၏။ ဒပ်ဗလင်လွှတ်တော် လက်အောက်ခံနယ်ပေါင်း ၂၆-နယ်တို့ကသာ၊ တဦးနှင့်တဦး တိုက်ခိုက်ခြင်းမပြုဘဲ အ ချင်းချင်းညီညွတ်စည်းလုံးကြပါက၊ ကျွန်ုပ်တို့အား ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် မသင့်လျော် ဟူ၍၊ မစွပ်စွဲနိုင်သည့်ပြင်၊ ဒိုင်ယာလန်တပြည်လုံး ညီညီညွတ်ညွတ် မကြာမီဖြစ်လာ လိမ့်မည်ဟု၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် ယုံကြည်သည့်အ တိုင်း၊ အားစတား အရှေ့မြောက်ပိုင်းရှိ ၆-နယ်ကို ချင်းချန် ထားခဲ့ရန်သဘောတူခဲ့လေသည်။

မိုက်ကယ်ကောလင်းတို့ စေ့စပ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းကို၊ ဒီဗလာရားသည် သဘောမတူချေ။ စင်စစ်မှာမူ ဒီဗလာရား သည်၊ သူ့အား စေ့စပ်ရေးအတွက် သွားရန်ပြောသောအ ခါကလည်း ညှင်းပယ်ခဲ့သည့်အပြင်၊ မိုက်ကယ်ကောလင်း ကို စေ့စပ်ရေးအတွက်ဆောင်ရွက်ရန် သူပင်တိုက်တွန်းခဲ့ ၏။ မိုက်ကယ်ကောလင်းတို့ကလည်း၊ ဖြစ်ပေါ်နေသောအခြေ အနေကိုထောက်ထား၍၊ သူတို့တတ်နိုင်သလောက် ဒိုင်ယာ လန်ပြည်ကျိုးကိုသည်ပိုးဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်၏။

မိုက်ကယံကောလင်းအိုင်ယာလန်ပြည်သို့ရောက်သည့်
နေ့နံနက်ပင်၊ စေ့စပ်ပြေငြိမ်းသောသဘောတူညီချက်များကို
သဘင်းစာများတွင် ဘတ်ရှုရသဖြင့်၊ စေ့စပ်သူများအား
ကျွနု်ပ်သည် အထူးကျေးဇူးတင်မိပါ၏။ စေ့စပ်ချက်များ
တွင်လည်း ယခုပေးအပ်သောအချက်များ၊ နောင်ပေးအပ်
မည့်အချက်များကိုပါတော်ပြုထား၏။

ဤနေ့ည၌တွင်ပင် ကျွနု်ပ်၏အိမ်တံခါးကိုခေါက်သံကြား
ရ၏။ ကျွနု်ပ်ကိုယ်တိုင်တံခါးဖွင့်လိုက်ရာ၊ မိုက်ကယံကော
လင်းကို တံခါးဝတွင်တွေ့ရ၏။ သူသည် အိမ်ထဲသို့မဝင်ဘဲ
မတ်တတ်ရပ်ခါ၊ ကျွနု်ပ်အားထူးခြားသောမျက်နှာ အမူအရာ
ဖြင့်၊ စူးစိုက်ကြည့်နေတော့၏။

“ဝင်ပါ-ခင်ဗျားဘာသူ စောင့်နေသလဲ၊ ဟေ့-မိုက်ကယံ
ဒီလိုအဖြစ်မျိုးကိုကျုပ်တို့ အသက်ရှင်နေစဉ် တွေ့လိမ့်မယ်
တောင်မထင်ဘူး” ဟု ကျွနု်ပ်က အားပါးတရ ဆီးကြို နှုတ်
ဆက်၏။

“ခင်ဗျားဒီလို အားပါးတရ ကြိုဆိုလိမ့်မယ်လို့ ကျုပ်
မထင်ဘူး-ဘက်ရဲ့” ဟုပြန်ပြော၏။

အိမ်ထဲသို့ဝင်လာပြီးလျှင် ဗီဗလာရားကစေ့စပ်ပြေငြိမ်း
သောစာချုပ်ကို ပြန်မျက်ပြစ်ရန် စီမံလျက်နေကြောင်း ကို
ပြောပြလေသည်။

မိုက်ကယံကောလင်း၏စိတ်နေစိတ်ထားကို၊ ယခုအခါ
ဖော်ပြရန်မလွယ်ကူချေ။ ယခုဖြစ်နေပုံမှာ ရှေးကသူ့ကိုယ်
သူ့စိတ်နှင့်မတူတော့ပေ၊ ကျွနု်ပ်တို့၏ကြည်ညိုခြင်းကို ခံခဲ့ရ

သောလူစွမ်းကောင်းကြီးမိုက်ကယ်ကောလင်းမှာ၊ ယခုအခါ အထူးတုန်လှုပ်ခြောက်ခြားလျက် နေရှာသေပြီတကား။ ဒီဗလားရားကိုဆန့်ကျင်၍ စေ့စပ်ပြေငြိမ်းသည့်စာချုပ်အတိုင်း လုပ်နိုင်ပါမည်လားဟု သူ့ကိုယ်သူသံယာဖြစ်နေ၏။ စေ့စပ်ပြေငြိမ်းသောစာချုပ်မှာ၊ နေခံထပ်၍ မပြင်ဆင်နိုင်၊ အပြီးအပိုင်လက်မှတ်ထိုးပြီးပင်ဖြစ်၏။ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်စေ့စပ်နေစဉ် အခါပြည့်သူပြည့်သားတို့၏ စိတ်သဘောထားနှင့် စေ့စပ်ပြီ စီးသောအခါ၊ ပြည်သူပြည်သားတို့၏ စိတ်သဘောထားများသည် မတူတော့ပေ။ ဆင်ဖိနပ် အသင်းကြီး မှာလည်း စည်းကမ်း ပျက်ပြားလျက်၊ အတွင်းရေး များလည်း ဘွင်းဘွင်းပေါ်ပေါက်လျက်ရှိလေပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ခေါင်းဆောင်များကိုလည်းလူတိုင်းသိလျက်၊ ကျွန်ုပ်တို့မျှတစွာ စည်းဝေးတိုင်ပင်ခဲ့သည့် နေရာများကိုလည်း၊ လူတိုင်း သိကြလေပြီ။ ရှေးကဆောင်ရွက်ခဲ့သော နည်းလမ်းများအတိုင်း၊ ယခုအခါ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှမဆောင်ရွက်နိုင်တော့ချေ။

မိုက်ကယ်ကောလင်း သည် အံ့သွား များကို ကြိတ်ခါ၊ “ကျုပ် ဒပ်ဗလင်မြို့က ချက်ချင်း ထွက်သွား တော့ မယ်၊ ကောက်မြို့ကိုကျုပ်သွားမယ်၊ အင်္ဂလိပ်တွေနဲ့ ပြန်တိုက်အုံး မယ်ဆိုရင် ကျုပ်ဆွေမျိုး- ကျုပ်မိတ်ဆွေတွေ ကြားကနေ ပြီးပြောင်တိုက်မယ်၊ လွန်ခဲ့တဲ့ ၂ နှစ်ကလို၊ ဒပ်ဗလင်မြို့ပေါ်မှာနေပြီး၊ ဟိုပြေးဒီရှောင်နဲ့ ပုန်းလွှားကွယ်လွှားတော့မတိုက်တော့ဘူး” ဟုမချမ်းမသာသောစိတ်ဖြင့်ပြောကြား၏။

ကျွန်ုပ် “ကျုပ်တို့ပြန်တိုက်ရမယ်ဆိုရင်၊ ဘယ်လောက်ကြာအောင်ကျုပ်တို့တိုက်နိုင်မှာလဲ။”

ကောလင်း “တနင်္ဂနွေ နှစ်ပတ်လောက်ပေါ့ဗျာ၊ မကြာခင်ပြီးသွားမှာဘဲ။”

ကျွန်ုပ် “ခင်ဗျား ဒပ်ဗလင်မြို့မှာမရှိရင်၊ ကျုပ်တို့ ဘယ်သူခေါင်းဆောင်မှာတုံး။”

ကောလင်း “ကန်းသေ၊ ငစွေပေါ်မှာပေါ့ဗျာ၊ အဲဒီသူက ခေါင်းဆောင်လိမ့်မယ်”

ကျွန်ုပ် “ခင်ဗျားဘယ်သူ ပြောနေတာလဲ”

ကောလင်း “အီ အို-အင် ဒပ်ဗီးပေါ့”

ကျွန်ုပ် “ရိုက်ကယ်-ခင်ဗျားကို ကျုပ်ဘယ်တော့မှမချီးမွမ်းခဲ့ဘူးနော်။ ကျုပ်ချီးမွမ်းရင်လဲ ခင်ဗျားဂရုစိုက်မှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာသိပါတယ်။ သို့ပေမဲ့ ပြောရအုံးမယ်၊ ခင်ဗျားလိုလူမျိုးအိုင်ယာလန်ပြည်မှာ၊ ပေါ်ကို မပေါ်ခဲ့သေးဘူး၊ ဒါကြောင့် ကျုပ်တို့ တတွေဟာ၊ ခင်ဗျားကို အားကိုးအားထား ပြုပြီး ခင်ဗျားခိုင်းစေသမျှ သေသေကြေကြေလုပ်ခဲ့တယ် ကျုပ်တို့ကို ခင်ဗျားပစ်သွားသင့်ဘူး။ စေ့စပ် ပြေငြိမ်းချက်ချားကို ခင်ဗျား ယူလာခဲ့တယ် မဟုတ်လား။ ကျုပ် အဘို့မှာတော့ ဒီလေးက ခင်ဗျားတို့၊ ယူဆောင်နိုင်ခဲ့တာအံ့ဩလို့ မဆုံးဘူး။ ပြည်သူ ပြည်သားများကလဲ ကျေနပ်ကြသားဘဲ။ တိုင်းသူ ပြည်သားတွေကလဲ ဒီကိစ္စမှာ ဘယ်လိုသဘောထားတယ်ဆိုတာ အခွင့်အရေ ဝေးတို့ ကောင်းတယ်။ အကယ်၍တိုင်းပြည်က မကျေနပ်လို့ ဒီစေ့စပ်ချက်တွေကို မလိုချင်ဘူးဆို

ရင်ခင်ဗျား လုပ်ချင်သလို လုပ်ပါ။ ဒီလိုဆိုရင် ခင်ဗျားမှာ တာဝန်ကင်းတာပဲ။”

ဤသို့ တိုင်းသူပြည်သား များ၏ အလိုအတိုင်းဆောင်ရွက်ရန် ပြောကြားသော ကျွန်ုပ်၏စကားကို မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် ကျေနပ်နှစ်သိမ့်ခြင်းဖြစ်လာ၏။

ကျွန်ုပ်အိမ်ထဲသို့ ဝင်လာစကား မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် အခန်းအတွင်း တောင်မြောက် လူးလာရှောက်ခဲနေခြင်း၊ လက်များကို ဆန့်တန်းကာ လွှဲကာ လုပ်နေခြင်း၊ စိတ်ပျက်သော စကားများကိုသာ ပြောဆိုနေခြင်း ပြုဘိ၏။ ယခုသော် မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် စိတ်သက်သာရာ ရလျက် ကျွန်ုပ်နှင့် အတူ ကုလားထိုင်တွင် ယှဉ်၍ထိုင် နေချေပြီ။ နံနက် ၃ နာရီ ထိုးသော အခါမှ ကျွန်ုပ်အိမ်မှ ထွက်သွားတော့၏။ ဤသို့ထွက်ခွာမသွားမီ စေ့စပ် ပြောငြိမ်းခြင်းကိစ္စကို တို့လွှတ်တော် အစည်းအဝေး၌ တင်ပြကာ စာချုပ်တွင်ပါ ဝင်သော အချက်များကို သေချာစိစစ်၍ ဆွေးနွေးဦးမည်ဟူ၍ ၎င်း၊ တိုင်းသူပြည်သားများအား စေ့စပ်ချက်တွင် ပါဝင်သော အကြောင်းများကို ရှင်းလင်းဖော်ပြရဦးမည်ဟူ၍ ၎င်း၊ ပြောကြားကာ ဤကိစ္စများ မပြီးမချင်း၊ ဒပ်ဗလင်မြို့မှ ထွက်ခွာသွားခြင်းကို မပြုပါဘူး။ ကျွန်ုပ်အား ဂဘိဇလ်၌ သွားစေသည်။ နောက်ဆုံး သူပြောသွားသည့် စကားမှာ “တိုင်းပြည်ရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကျုပ်လိုက်မယ်” ဟူသော စကားပင်ဖြစ်

တို့လွှတ်တော် အစည်းအဝေး လုပ်နေစဉ် အတွင်း၊ ကျွန်ုပ်သည် မိုက်ကယ်ကောလင်းနှင့် အမြဲတွေ့ဆုံခဲ့၏။ နယ်ပယ်

များတွင်သူ ကို ဆန့်ကျင် နေသူများက၊ နယ်သူနယ်သားများ အား၊ သူ့အကြောင်းကို အကြံ အကျယ် အပြစ်ပြောဆိုနေကြ၏။ အပျော်ထမ်း ရဲတပ်သားများကပင်၊ သူ့အားမကျေမနပ်ဖြစ်နေခြင်းတို့ကို ကျွန်ုပ်ကြားသိသမျှသူ့အားပြောပြ၏။ ကျွန်ုပ်ပြောသောကားများကို သူလည်းယုံကြည်ကြောင်း၊ သို့သော်သူ့အား မကျေမနပ် ဖြစ်နေသူများအား၊ သူ့ဘက်ပါအောင် ကြိုးစားလိမ့်မည် မဟုတ်ကြောင်း၊ နယ်ထွက်ပြီး သူ့ဘက်ပါအောင် တရားဟောမည် မဟုတ်ကြောင်း၊ အပျော်ထမ်းရဲတပ်သားများကိုလည်း စေ့စပ်ပြောပြပြီးသော စာချုပ်လက်ခံစေအောင်၊ မည်သူ့ကိုမျှစေလွှတ်၍ ဆွဲဆောင်ခြင်းပြုလိမ့်မည် မဟုတ်ကြောင်း၊ တို့လွှတ်တော် အစည်းအဝေး၌သာစာချုပ်ပါ စေ့စပ်ချက်များကို ရှင်းလင်းဖော်ပြ၍ မည်သည့် အကြောင်းကြောင့် ဤစေ့စပ်ချက်များကို သူလက်ခံခဲ့ကြောင်းကိုချခံ ပြောဆိုမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤသို့ရှင်းလင်းပြောကြား ပြီးနောက် တိုင်းပြည်က လက်ခံလိုလျှင် လက်ခံကြရန်နှင့် လက်မခံလိုလျှင်လည်း ပယ်ဖျက်ကြရန်ဖြစ်ကြောင်းများကို မိက်ကယ် ကောလင်းသည် ကျွန်ုပ်အား ပြောကြား၏။

သူပြောသည့် အတိုင်းသူဆောင်ရွက်၏။ သို့သော်တိုင်းပြည်ကစေ့စပ်ပြောပြပြီးသောစာချုပ်ဘက်မှနေ၍ချခံပြောဆိုသဖြင့်မိက်ကယ်ကောလင်းအားအထင်မှားနေကြလေသည်။ စာချုပ်ပါ အချက်များကိုသေချာစွာ နားမလည် မသိမလိမ္မာသူများကတိုင်းပြည်တွင်များပြားနေသည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်

၏။ ၅၅။ နောက်မဆင်ခြင်ဘတ်သူများအား- မဟုတ်မှန်ပြောဆိုကာလှည့်ပတ် ဖြားယောင်းခြင်းများသည်လွယ်ကူသော ကိစ္စပင်ဖြစ်ပေသည်။

တို့လွတ်တော်အစည်းအဝေး၌ မိုက်ကယ်ကောလင်းက ကျွန်ုပ်သည် ယခုအခါ ပြေငြိမ်းခြင်းစာချုပ် အချ-ရရှိသော အချက်များသည်၊ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ အမျိုးသားတိုင်း လိုလားတောင့်တအပ်သောလွတ်လပ်ရေး မျိုးဖြစ်သည်ဟု၊ ကျွန်ုပ်အလျှင်အမြန်မဆိုလို။ သို့သော် ဤယခုရရှိအပ်သော အချက်မျိုးဖြင့်၊ လွတ်လပ်ရေးပန်းတိုင်သို့ ရောက်အောင် ဆောင်ရွက်သွားနိုင်သည်ဟုသာ ကျွန်ုပ်ဆိုလိုသည်”ဟု ရှင်းလင်းပြောကြားလေသည်။ ဤသို့ပြောကြားသောစကား အပြည့်အစုံ၏ သဘောအဓိပ္ပါယ်ကို သေချာစွာ နားသည့် သိရှိ၍လက်ခံခြင်းပြုပါလျှင်၊ မည်သို့သောအုပ်ချုပ်ရေးမျိုးကို မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်ယခုအခါ လက်ခံခဲ့သော်လည်း၊ တိုင်းပြည်ကိုတကယ်ချစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် သူ့အား ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုကြမည်မဟုတ်ပေ။

အင်္ဂလိပ်အစိုးရသည် စာချုပ်ပါ စကားများ အတိုင်း လိုက်နာကြ၏။ စစ်ဘက်ဌာနကို ကျွန်ုပ်တို့သဘောအတိုင်း အုပ်ချုပ်စေခြင်းဖြင့်၊ တမျိုးလုံး၏လွတ်လပ်ရေးကို ဆောင်ရွက်သွားမည် ဟူသော ကျွန်ုပ်တို့၏ တောင်းဆိုချက်ကို၊ အင်္ဂလိပ်တို့သည် နောက်ဆုံးအထိအမှတ်ပြုကြရလေသည်။ ၁၉၁၆-ခုနှစ်မှ ၁၉၂၁-ခုနှစ်အထိ၊ ကြိုးပန်းဆောင်ရွက်ခဲ့သော လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲကြီးကြောင့်၊ အထက်ပါအ

တိုင်း အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့အလိုအတိုင်း လိုက်
လျောလာရသည်မှာ၊ ထင်ရှားစွာလုံ့လသော အကြောင် ပင်ဖြစ်
၏ အင်္ဂလိပ်တို့သည် ဤသို့အသိအမှတ်ပြုခြင်းမဟုတ်ဟုမည်
သည့်အခါမှမငြင်းဆိုနိုင်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်-စာချုပ်
တွင် ထိုတို့အင်္ဂလိပ်တို့က အသိအမှတ်ပြုရန် အတိအသင်း
ရေးသာ ဘော်ပြထား၏။ စာချုပ်ပါအချက်များကို အထင်
အမြင်သေးအောင် လုပ်နေသူများသည်၊ ငါးနှစ် တိုင်တိုင်
ကျွန်ုပ်တို့ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့သောတိုင်းပြည်၏ အင်အား
ကို လျော့ပဲသွားအောင်ပြုလုပ်ရာ ရောက်ပေသည်။ ပြေငြိမ်း
ခြင်းစာချုပ်ကို စစ်တိုက်ဝါသနာပါသော အိုင်ရစ်လူမျိုးတို့
နှိမ့်ချုပ်ဆိုခြင်းဖြစ်ရာ၊ အိုင်ယာလန်ပြည်၏ နောင်ရေးသည်
အဆိုပါစာချုပ်၏အခြေခံသဘာဝအပေါ်တွင် တည်ရှိနေ၏။
အင်္ဂလိပ်တို့၏ဟု ဗုရူး ဥပဒေကဲ့သို့သော တဆင့်တက်တ
ဆင့် တိုးတက်ပေးမည့် အုပ်ချုပ်ရေး မျိုးအပေါ်၌ တည်နေ
သည်မဟုတ်ပေ။

လွတ်လပ်ရေးအတွက် အတိအသင်း တိုက်ခိုက်နေကြ
သော အိုင်ရစ်အမျိုးသား တို့၏အလိုဆန္ဒကို အခြေခံထား၍၊
ချုပ်ဆိုထားသော စာချုပ်ပင်ဖြစ်၏။ ဤစာချုပ်တွင် အား
စတာနယ် အရှေ့မြောက်ပိုင်းအတွက် မပါသည်မှမှန်၏။
သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုနယ်သူနယ်သားများနှင့် ကွန်ဗ
ရင့်အစည်းအဝေးကြီး များ ခေါ်၍၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် ကျေနပ်
အောင် ဆောင်ရွက်ကြမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်ထား၏။ တိုင် သူပြည်
သာ အချင်းချင်း စိတ်သဘောကွဲလွဲကာ တိုက်ခိုက်ခြင်းမပြု

ကြတဲ့၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းနှင့် အာသာဂရစ်ဖစ် တို့လည်း အသက်ရှင်နေကြဦးမည်ဆိုသော်၊ အိုင်ရစ် အမျိုးသားတို့၏ အခြေအနေသည်၊ အထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်လာမည့်အပြင်၊ တိုင်းပြည်ကြီးပွား စည်ပင်ရေး ကိုလည်း၊ ကျကျနန လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ကြမည်မှာ မလွဲသော အကြောင်းပင်ဖြစ်၏။

တို့လွှတ်တော်အစည်းအဝေးတွင်၊ စေ့စပ်ပြောကြားခြင်း၊ စာချုပ်ကို အတည်ပြုလိုက်ကြ၏။ ထိုသို့ အတည်ပြုခြင်းမှာ လည်း၊ မဲခွဲသော အခါ ၇-မဲသာသောကြောင့်ဖြစ်၏။ အကယ်၍ အပြတ်အသတ်မဲများနိုင်လိုက်ပါလျှင်လည်း၊ အိုင်ယာလန် ပြည်၏ ရာဇဝင်သည်၊ ယခုကဲ့သို့မဟုတ်ဘဲ တချိုးတဖျ ပြောင်းလဲသွားမည်ဖြစ်ပေသည်။ စေ့စပ်ရေးစာချုပ်ကို ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုနေသူများကမဲ ၇ မဲထဲတို့လွှတ်တော်တွင်သာ ရှိမှုနှင့်၊ အဆိုပါစာချုပ်ကို အတည်ပြုခြင်းမှတိုင်း သူပြည်သားများ၏ အလိုဆန္ဒဟူ၍ မဆိုနိုင်ကြောင်းနှင့် ယူဆကြ၏။ တိုင်းသူပြည်သားများ၏ အလိုဆန္ဒနှင့် အညီတို့လွှတ်တော်အစည်းအဝေးက၊ အများသဘောတူစေ့စပ်ပြောကြားသော စာချုပ်ကို အတည်ပြုသည်ဟု ဆန့်ကျင်ဘက် လုပ်နေသူများ ကောင်းစွာသိရှိနားလည်ပါလျှင် တိုင်းသူပြည်သား အချင်းချင်းပြည်တွင် ရေးစစ်ပွဲများပေါ်ပေါက်လာဘွယ် အကြောင်းမရှိပေ။

ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုသူများ သည် “ကျွန်ုပ်တို့အမျိုးသားများ နွားကွဲကျားကိုက်မဖြစ်အောင်၊ စည်းကမ်းတကျ တို့လွှတ်တော်က ဆောင်ရွက်သွား ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်စိတ်ချ

ပါလျှင်၊- တို့လွှတ်တော်အစည်းအဝေး၌ ပြောဆိုခြင်းခံကြ
သောကိစ္စသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ တံခိုးဩဇာ လျော့ပါးသွား
သွယ်မဟုတ်ဘဲ၊ ပိုမိုအင်အားကြီးမားလာပြီးလျှင်၊ ကျွန်ုပ်တို့
လိုလားသောလွတ်လပ်ရေးပန်းတိုင်သို့ ရောက်အောင်၊ စာ
ချုပ်ပါအခွင့်အရေးများက အစပြု၍၊ တဖြည်းဖြည်းဆောင်
ရွက်သွားနိုင်ကြမည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်၏။ မိုက်ကယ်ကောလင်း
သည် အိုင်ရစ်အင်ဒီပင်းဒင့်သတင်းစာတွင်၊ နောက်ဆုံးရေး
သားဖော်ပြခဲ့သည့်ဆောင်ပါး၌၊ တိုင်းသူပြည်သားအားလုံး
တို့က စေ့စပ်ရေးစာချုပ်ကို အလွန်နှစ်သက်သဘော ကျ
ကာ ထောက်ခံသည့်အနေမျိုးသို့မရောက်စေလိုကြောင်းနှင့်၊
သူ၏အလိုဆန္ဒကိုဖော်ပြသွားလေသည်။ သူဆိုလိုသော အ
ဓိပ္ပာယ်မှာ အဆိုပါစာချုပ်ကိုထောက်ခံသည့်သူများလည်း
ရှိရမည်အပြင်၊ ကန့်ကွက်သည့်သူများလည်း ရှိရပေမည်။
သို့မှသာလျှင် အင်္ဂလိပ်တို့သည် အိုင်ရစ်လူမျိုးတို့ကား၊ သူ
တို့ပေးသမျှနှင့်တင်းတိမ်နေကြမည့်သူများ မဟုတ်ကြောင်း
ကို သိစေလိုခြင်းဖြစ်၏။ တို့လွှတ်တော်မှာလည်း မိုက်ကယ်
ကောလင်းသည် အတိုက်အခံဘက်မှနေ၍၊ အမျိုးသားတို့၏
အကျိုးသက်သက်ကိုဆောင်ရွက်မည်ဟု ရည်ရွယ်ထားပြီး
ဖြစ်သတည်း။

အခန်း-(၃၂)

ဒပ်ဗလင်ရဲတိုက်ကြီး လက်ရောက်ပေးအပ်ရခြင်း။

ကျွန်ုပ်၏သက်တမ်းတွင် ဂုဏ်အမောက်ဆုံးရှုံးမမေ့နိုင်
သော၊ ကိစ္စတခုကိုရေးသားဖော်ပြပါဦးအံ့။

ထိုနေ့သည်ကား ၁၉၂၂-ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၆-ရက်နေ့ဖြစ်
၏။ ဤမေ့နိုင်သောနေ့တွင် ကျွန်ုပ်သည် ဒပ်ဗလင်ရဲတိုက်
ကြီး၏တံတိုင်းအတွင်းရှိ မြေကွက်သပ်တွင်၊ အင်္ဂလိပ်တို့
စွန့်ခွာသွားရသော ရဲတိုက်ကြီးကို မိုက်ကယ်ကောလင်း
သည်လက်ခံသိမ်းပိုက်ရန် လာမည်ဖြစ်ရကား၊ သူ့အားကြို
ဆိုရန်စောင့်စားနေခြင်းဖြစ်၏။

မိုက်ကယ်ကောလင်းတည်းဟူသော အိုင်ရစ်လူငယ်တစ်
ဦး၏လက်တွင်းသို့၊ ဤရဲတိုက်ကြီးကို ပေးအပ်ရသည်မှာ၊
အထူးမင်္ဂလာရှိသောကိစ္စတခုပင်ဖြစ်၏။ အိုင်ယာလန်ပြည်
တွင်၊ နှစ်ပေါင်းများစွာ၊ ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက်- အနွယ်မ
ပျက်ဆင်းသက်သော။ အိုင်ရစ် အမျိုးသားအစစ်ဖြစ်သူ
မှာ၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းပင်ဖြစ်၏။ သူ၏မြင့်မြတ်သောအ
ကျင့်စာရိတ္တထက်မျက်စူးရှသော ဥာဏ်ပညာ၊ ခန့်ထယ်ကြီး
မားသောမျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်နှင့် သူရသတ္တိတို့ကြောင့်၊ ဤဒပ်
ဗလင်ရဲတိုက်ကြီးသည်၊ သူ၏လက်တွင်းသို့ ကျရောက်လာ
ရခြင်းဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်သည်သူ့အားကြိုဆိုရန်စောင့်စားနေစဉ်၊ စဉ်းစားမိသည်တို့ကား၊ လွန်ကဲသည့်တနှစ်ကျော်က-ဤရဲတိုက်ကြီးမှစစ်သားမျိုးသည်၊ တို့ရဲဘော်များအားဝန်းရိုင်းဘဝဆီးရန်၊ နေ့မအိပ်-ညမအား ဘရပြီးတရ ပြေးထွက်လာကြကုန်၏။ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း ၇၀၀-လောက်ကပင်၊ ငါတို့ပြည်ကို ကျူးကျော်လာကြသောသူများသည်၊ ဤရဲတိုက်ကြီးကိုစစ်ဘက်ဆိုင်ရာဌာနအဖြစ်ဖြင့်၊ အသုံးပြုခဲ့ကြသည်မှာ၊ ယခုကာလတိုင်အောင်ဖြစ်၏။ ထိုသူများသည်လည်း ငါတို့၏မြတ်နိုးအပ်သောတိုင်းပြည်ကြီးအား၊ ရက်စက်စွာစိုးမိုးအုပ်ချုပ်ခဲ့ကြ၏။ ဤသို့အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတို့၏ ခံဘက်ကြီးသဘွယ်ဖြစ်သည့်ရဲတိုက်ကြီးကို၊ မိုက်ကယ်ကောသင်းသည်လာရောက်သိမ်းပိုက်ဘော့မည်ကို၊ ငါ့ကိုယ်တိုင် မြင်တွေ့ရချေပြီတကား။”ဟု ကျွန်ုပ်သည် ငမ်းသာလုံးဆိုပြီးလျှင်၊ မျက်ရေပေါက်တို့သည် ကျွန်ုပ်၏ပါးပြင်ပေါ်သို့ လိမ့်ဆင်းလာလျက် ကျွန်ုပ်၏စိတ်နှလုံးသည်လည်း၊ ဂုဏ်တက်ခြင်း၊ ဂုဏ်မောက်ခြင်းတို့ဖြင့်ကွဲဘော့မည်ကဲ့သို့ဖြစ်သွား၏။

မိုက်ကယ်ကောသင်းသည် ထိုအချိန်အခါတွင် နယ်သို့ထွက်နေသဖြင့်၊ ဒပ်ဗင်မြို့ပေါ်၌မရှိပေ၊ ဒပ်ဗလင်မြို့သို့လာရန်၊ ထိုနေ့နံနက်ထွက်သော မီးရထားများကိုမဖွယ်သဖြင့်၊ သူရောက်မည်ဟု ချိန်းဆိုထားသောအချိန်ထက်မီ နှစ်နှစ်ဆယ်နောက်ကျပြီးမှရောက်လာတော့၏။

ဒပ်ဗလင်မြို့တော်ရှိ လမ်းများတွင်၊ ကြက်ပျံမကူစည်

ကားသောရိသတ်ကို ထိုအခါတွင်တွေ့ကြုံရ၏။ ရာဇဝင် တွင်စာတင်ရမည့်ကြို့ဆိုခဲ့ကြီးတခုပင်ဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်ုပ်စောင့်မြော်နေစဉ်၊ အင်္ဂလိပ်အရာရှိ နှစ်ယောက် သည် ယူနိုဗေါင်းကိုငတ်ဆင်ကား၊ အောက်ပါအတိုင်းစ ကားပြောနေကြကုန်၏။

“ဘို့အလံတော်ကို- ဒီနေ့မနက်ဘဲဆွဲချလိုက်ပြီကွ သို့ပေ မဲ့ နောက် လေမတိုင်မီဘို့အလံတော် ဒီပြန်ရောက်မယ်ဆို တာမင်းစောင့်သာကြည့်၊ ဒီအကောင်တွေဟာ သူတို့အ ချင်းချင်းစပြီးတိုက်နေကြပြီကွ၊ ဒီတော့-ဒီရဲတိုက်ကြီးကို၊ တို့ပြန်ရောက်အုံးမယ်ဆိုတာ ငါတထစ်ချပြောနိုင်တယ်။ ငါ-ဒီရဲတိုက်ကြီးရောက်တာ သူတို့သူပုန်ထတဲ့ ၁၉၁၆-ခု နှစ်ကပေါ့။ ထစ်ပါတီးဟာ အဆောက် အဦးကြီးကို အ မြောက်နဲ့ နှံတာငါပေါ့ကွ။”

“ငါလဲဒီရဲတိုက်ကြီးမှာ နေရဘူးပါတယ်၊ သံချပ်ကာ မော်တော်ကားနဲ့ လိုက်ရတယ်ကွ၊ ဒီ ကွန်နဲလမ်းဘဲရိုက် မှာ ထကြွသောင်းကြမ်းတဲ့ သူပုန်တွေကို၊ ငါစက်သေနတ် နဲ့ နှံလိုက်တာအတုံးအရုံးဖြစ်ကုန်တာဘဲ။”

ထိုအချိန်တွင် ကျွန်ုပ်သည်၊ ဒိမ်းလင်းဘလျှောက်မှတစ် နက်သောဩဘာသံများကိုကြားရ၏။ ထိုအသံများသည်တ ဖြည်းဖြည်းနီးကပ်လာပြီ နောက်၊ ရဲတိုက်ကြီးဝင်းအတွင်း ရှိပရိသတ်များ၏ ဩဘာလက်ခုတ်သံများကို၊ နားကွဲလှမ တတ်ကြားရတော့၏။

အဌား မော်တော်ကားတစ်စီး ပေါ်ပေါက် လာလေပြီ။

မော်တော်ကားပေါ်မှ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် ခုန်ထွက်လာ၏။ သူ၏နောက်မှ ကီဗင်ဒိုဟစ်ဂင်း၊ ဖိုင်ဒိုနင်ထင့်၊ အာမွန်ဒပ်ဂင်တို့ ပါလာ၏။ ရဲတိုက်ဦးအတွင်းဝင်သော သွေကားထစ်များကို၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် ပေါ့ပါးစွာတက်သွား၏။ ဘုရင်ခံ လော့ဖစ်ဇာထန်သည်၊ သူ့အား ဆီး၍ကြိုဆိုနေ၏။ ဘုရင်ခံနှင့်အတူရှိနေကြသော အရာထမ်းအမှုထမ်းများသည်လည်း၊ သိုက်မြိုက်ဦးကျယ်သော အခမ်းအနား၏အရှိန်ဖြင့်၊ စိတ်နှလုံးကိုအထူးထိခိုက်နေကြကုန်၏။ “မစ္စတာဇောလင်း။ ။ခင်ဗျားကို ကျွန်တော်တို့ ဝမ်းမြောက်စွာကြိုဆိုပါတယ်” ဟု ဘုရင်ခံနှင့်တကွအရာရှိကြီးများကပြောကြားသောအခါ၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းက ‘အင်’ ဟူ၍အသံထွက်ခါပြုံးလိုက်လေသည်။

မကြာမီပင် ဗပ်ဗလင်ရဲတိုက်ဦးကို မိုက်ကယ်ကောလင်း၏လက်တွင်းသို့လွှဲပြောင်းပေးသည့် အခမ်းအနားပြီးဆုံးခြင်းသို့ရောက်၏။

မိုက်ကယ်ကောလင်း အပြင်သို့ထွက်သာသော အခါ၊ ကျွန်ုပ်အားတွေ့မြင်သွား၏။ သူစီးလာသောမော်တော်ကားပေါ်သို့ ကျွန်ုပ်အားတက်ခုန်ခေါ်ပြီးနောက်၊ ကျွန်ုပ်တို့ငါးယောက်သည်၊ အာသာဂရစ်ဖစ် စောင့်နေသော၊ မင်ရှင်ဟောက်အဆောက်အဦးကြီးသို့ ရှေ့ရှုထွက်ခွာလာကြလေသည်။ ရောက်လျှင် အခန်းတံခါးကိုထွန်း၍ဝင်သွားပြီးနောက် “ဂရစ်ဖစ်ဇေ-ရဲတိုက်ဦးတော့ တို့လက်ထဲရောက်ပြီ” ဟု မိုက်ကယ်ကောလင်းက စတင်ပြောကြားလိုက်လေသည်။

အခန်း-(၃၃)

မိုက်ကယ်ကောလင်းအနိစ္စရောက်ခြင်း။

၁၉၂၂-ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၂-ရက်နေ့တွင်၊ ကောက်ပြည်နယ်-ဘင်္ဒုန်ရွာအနီး မိုက်ကယ်ကောလင်းအား၊ အိုင်ရစ်လူမျိုးတယောက်က သေနတ်ဖြင့် ပစ်သတ်လိုက်လေသည်။ မိုက်ကယ်ကောလင်း အနိစ္စရောက်ကြောင်းကို ဩဂုတ်လ ၂၃-ရက်နေ့နံနက်၌ မေဂျာ-ဂျင်နရယ် တွမ်ကာလင်နှင့် ကာနယ်ဂျင်နရယ်-အို-ရဲလီတို့က ကျွန်ုပ်အားလာရောက်ပြောဆိုမှ သိရတော့၏။

အဆိုပါ ဝမ်းနည်းကြေကွဲဘွယ်သတင်းကို။ ပေါ့တိုဘဲလို စစ်တန်းလျားသို့ ခိုင်ယာလက်ဖြင့် ပေးပို့လိုက်၏။ ကျွန်ုပ်သည် ထိုနေ့နံနက်သတင်းစာများတွင် မိုက်ကယ်ကောလင်းအသတ်ခံရကြောင်းကို ဘတ်ရှုရပါလျှင်၊ စိတ်ကိုအကြီးအကျယ်ထိခိုက်တော့မည် စိုးသောကြောင့်၊ တွမ်ကာလင်နှင့် ဂျင်နရယ်-အို-ရဲလီတို့သည် ကျွန်ုပ်၏အိမ်သို့ နံနက်စောစောကြီး ဆိုက်ရောက်လာကြခြင်းဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်မှာကား၊ အိပ်ရာမှမထသေးပေ၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းသော ထိုသူရဲကောင်းကြီးနှစ်ယောက်သည်။ ကျွန်ုပ်၏အိပ်ရာဘေးတွင်ရပ်ကာ အသွယ်သွယ်စီးကျသော မျက်ရည်များဖြင့် မတ်တပ်ရင်နေသည်ကို ကျွန်ုပ် နိုးလာသည်

နှင့်တပြိုင်နက် တွေ့ရပေရာ၊ သူတို့၏ ထိုအခါက ရင်ပုံများ သည် ကျွန်ုပ်၏စိတ်အတွင်း ဓါတ်ပုံရိုက်ထားဘိသကဲ့သို့ ဖြစ်တော့၏။ သူတို့နှစ်ယောက်သည် ကျွန်ုပ် အောက်အလွန် အသက်ငယ်သူများ ပင်ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်လင့်ကစား ကျွန်ုပ်အား ဒုက္ခမဖြစ်စေရန် သူတို့လာရောက်အားပေးကူညီကြကုန်၏။ ကျွန်ုပ်၏စိတ်ကို ကင်းနိုင်သလောက်တင် ထားပါက စကား ပလ္လင်ခံပြီးလျှင် သူတို့က “မိုက်ကယ်ကိုမနေ့ညနေက သူ၏ ချက်မြုပ်ရာနယ်အတွင်းမှာ၊ ချောင်းမြောင်း ပစ်သတ်လိုက် ဖြီ”ဟု ပြောလေသည်။

အတန်ကြာမည် သူ့အသံမျှမကြားရတော့ချေ။ စကား ပြောနိုင်ပြန်သည်နှင့်တပြိုင်နက်၊ သူတို့က မိုက်ကယ်ကော လင်း၏ ရင်ကလပ်ကို ဒပ်ဗလင်မြို့သို့ ယူဆောင်လာလိမ့် မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ စတက်ဗင်ဂရင်းရပ်ကွက်ရှိ စိန်ဘင် ဆင့် ဆေးရုံဝင်းအတွင်းတွင် မြုပ်နှံသင်္ဂြိုဟ် လိမ့်မည် ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားကြ၏။

နောက်တနေ့နံနက်စောစောတွင် မိုက်ကယ်ကောလင်း ၏ ရပ်ကလပ်ဘေးတွင် ကျွန်ုပ်သည်တယောက်တည်းရပ် နေပြီးသော်၊ ကျွန်ုပ်သိသမျှလူအပေါင်းတို့တွင် အမြင့်မြတ် ဆုံးဖြစ်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး၏ ဥထုဇရပ်ကို သည်းအပြတ်မျှ ကျင်နာ ပူဆွေးသော နှလုံးဖြင့် ငေးစိုက် ရှုကြည့် နေမိ သတည်း။

ထိုနေ့နံနက်တွင် ကျွန်ုပ်ခံစားရသော စိတ်ဒုက္ခကို ဤနေ့ ရာတွင် ပြည်ဖုံးစားချ၍ ထားလိုက်ပါတော့အံ့။

မိုက်ကယ်ကောလင်းတွင်ရှိသော စွမ်းရည် သတ္တိများ အနက် မည်သည့် စွမ်းရည်သတ္တိကို သင်အနှစ်သက်ဆုံး ဖြစ်သနည်းဟု ကျွန်ုပ်အားမေးလာချေသော်၊ ပထမဦးဆုံး သူ၏ အံ့ဩဘွယ် သူရသတ္တိဖြစ်၍၊ ဒုတိယမှာ သူ၏ ချုပ် တည်းနိုင်သော စိတ်ဓာတ်ပင်ဖြစ်သည်ဟု၊ ကျွန်ုပ်ဖြေဆို ရပေသည်။

သူနှင့်ရင်းနှီးသူ ဟူသမျှကို သူကဲ့သို့ သူရသတ္တိနှင့် ပြည့်စုံစေရန်နှင့် ချုပ်တည်းနိုင်သော စိတ်ဓာတ်များ ကိန်း အောင်းစေရန် ပြုလုပ်ပေးစွမ်းနိုင်သော ထူးခြားသော တံခို ဩဇာအမူအရာရှိလေသည်။ သူ့ အနီးသို့ရောက်နေသောသူ မှန်သမျှ ကြောက်ရွံ့ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိတော့ပေ။ သူ၏တည် ညိမ်လှသော သမာဓိတရားသည် တပါးသူတို့အား ကူး စက်လေတော့၏။ တစ်စုံတယောက်သောသူက မိုက်ကယ် ကောလင်းအားအကြင်ကိစ္စတစ်ခုသည် အသက်အန္တရာယ် ကိုဖြစ်စေနိုင်သောကြောင့် မပြုလုပ်ပါရန် အကြံပေးချေ သော်၊ ထိုကိစ္စကို ထွန်ဆုတ်ခြင်း မရှိလျှင် အမြန်ပြုလုပ် တော့၏။ ထိုကဲ့သို့ပြုလုပ်ခြင်းသည် ကြားဝါ လို၍၎င်း၊ သူ့ အားချီးမွမ်းစေလို၍၎င်း၊ ပြုလုပ်ခြင်းမဟုတ် မိမိကိုယ်ကို မိမိယုံကြည်ကိုးစားသော စိတ်ဓာတ်များ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ် တွင်းသို့ သွင်းပေးခြင်းသာဖြစ်ပေသည်။

အကြင်ကိစ္စတစ်ခုကို ဇေဆေးဆေးနှင့် မိမိစိတ်ကို မိမိ ထိန်းသိမ်းပြီး လျှင် စဉ်းစဉ်းစားစား ပြုမူဆောင်ရွက်သွားပါ။

က မည်သည့်ဘေးအန္တရာယ်မျှမငြိမတွယ်နိုင်ဘဲ၊ အောင်မြင်ထမြောက်ကြောင်းကို ကိုယ်တွေ့ ပြခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

သူ့နှံ့အထူးခြားဆုံးသော အရည်အချင်းမှာ၊ သူ၏ထိုးထွင်းသောဉာဏ်အလျောက်၊ မည်သူ့ကိုမျှတိုင်ပင်ခြင်းမရှိဘဲ မည်သည့် ကိစ္စကိုမဆို သိပ်သိပ်ဆဲဆဲဆောင်ရွက်တတ်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ဤအရည်အချင်းကိုချုပ်တည်းနိုင်သော စိတ်ဓါတ်ဟု ကျွန်ုပ်ဆိုလို၏။ ဖြိုးစီးခဲ့သော အကြောင်းတို့ကို ပြန်ပြောနေတို့မရှိ၊ အနည်းအကျဉ်းလောက်သာပြောတတ်၏။ သူစီမံလိုက်သောအကြောင်းများကြောင့်၎င်း၊ သူ့အားဘမ်းဆီးရန်တဖက်ရန်သူတို့၏စီမံချက်များကြောင့်၎င်း၊ အံ့ဩဘွယ်အဖြစ်အပျက်များသင့်နေ့စဉ်နှင့်အမျှပေါ်ပေါက်နေ၏။ ထိုသို့သောအဖြစ်အပျက်များကို တခြားသူများသည် စကားဖေါင်လေခံအောင်ပြောကြား နေကြသော်လည်း၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်၊ တုံ့ဏှိဘာဝေ ဆိတ်ဆိတ်သာနေကတ်၏။ အကြောင်းပေါ်ပေါက်သဖြင့် ပြောခွင့်၊ ဆိုခွင့်ကြုံသည့်အခါ၊ စကား တလုံးနှစ်သုံးလောက်ဖြင့်သာ ကိုးကားပြောဆိုခြင်းဖြစ်၏။ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည် ပုထုဇဉ်တယောက်ဖြစ်သည်နှင့်အညီ၊ သူကိုယ်တိုင်ကြံစည်ပြုလုပ်လိုက်သော ကိစ္စတခု ထမြောက်အောင်မြင်သွားသည်ကို ဝမ်းမြောက်ငမ်းသာဖြစ်သည်ကားမှန်၏။ သို့သော်-မိမိ၏ ကျေနပ်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို၊ တပါးသူတို့ မမြင်မတွေ့နိုင်အောင် ချုပ်

တည်းနိုင်သောပိတ်ရှိခြင်းသည်၊ သူ၏ထူးခြားသောအရည်အခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။

ထိုမှတပါး မိုက်ကယ်ကောလင်း၏စကားများသည်၊ ကျနသေချာ-ရှင်းလင်း၍ အချက်ပိုင်ထူး၏။ ဖြစ်ပျက်နေသောကိစ္စတစ်ခုကို၊ သရုပ်ပေါ်အောင် ကျနသေချာစွာ ပြောနိုင်သည့်ပြင်၊ ဆောင်ရွက်ဘွယ်ကိစ္စအတွက်လည်း အလစ်အလပ်မရှိစေရဘဲ၊ ခရေစတတွင်းကျ ဂ-ဃ-န ဇာညွှန်ကြားတတ်လေသည်။ နားထောင်နေသူသည် သူ့အား ပြန်၍မေးမြန်းဘွယ်မလိုတော့ချေ။ သူပြောသောစကားတွင်မှည်သည့်အခါမှ တောင်းပန်တိုးလျှိုးသောသဘောနှင့် ကြားဝါ ချွေထွင်းသောသဘောမျိုးမပါဝင်ချေ။ သူကိုယ်တိုင်ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရသော အကြောင်းကိုမလွဲသာသဖြင့် ပြောကြားရသည့်တိုင်အောင်၊ ရိုးရိုးစကားများသာဖြစ်လျက်၊ ကြားလုံးဝါလုံးအလျှင်းမပါပေ။

လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲကြီးကို အသက်သွင်းပေးသူမှာ၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းပင်ဖြစ်၏။ အကယ်၍ မိုက်ကယ်ကောလင်းသာ ကျွန်ုပ်တို့အား ခေါင်းဆောင်ခြင်းမပြုပါလျှင်၊ ဤလွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲကြီးမှာ ကျင့်သားမရသော လက်တဆုပ်မျှသော လူတစ်စုနှင့်၊ နေမဝင်သော နိုင်ငံတော် ကြီးမှာ မြောက်မြားစွာသော စစ်သားများ-တိုက်ခိုက်သော စစ်ပွဲကလေးမျှသာဖြစ်လေရာ၏။ မိုက်ကယ်ကောလင်း၏ အကြံဉာဏ်၊ အရည်အချင်း၊ သံမဏိကဲ့သို့သောပိတ်ဓာတ်၊ မမှားနိုင်သောအဆုံးအဖြတ်၊ သူရသတ္တိ၊ ပြိုင်ဘက်ကင်းသောစွမ်း

ရည်တို့ကြောင့်သာလျှင် အင်္ဂလိပ်တို့နှင့်လက်နက်အင်အား
လူ အင်အားချင်း မတူမျှဘဲ။ ကျွန်ုပ်တို့ အရေးတော်ပုံမှာ
ကောင်းစွာထမြောက်အောင်မြင်ခြင်းဖြစ်လေသည်။

မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်မိမိ၌အရည်အချင်းမရှိဘဲရှိဘိ
သကဲ့သို့။ မည်သည့်အခါမျှဟန်ဆောင်လေ့မရှိပေ။ ထိုသို့
ဟန်ဆောင်သောအလုပ်များကို အထူးစက်ဆုတ်သူပင်ဖြစ်
၏။ မည်သည့်ကိစ္စမဆို အပြောနှင့်အလုပ်ညီညွတ်အောင်
ဆောင်ရွက်တတ်လေသည်။ ယခုအခါသည်ကား ပူဆွေး
ငိုကြွ နေရန်အချိန်မဟုတ်ပေ။ ကြည်သာ ရှင်မြူး အပျော်
ကျူးနေရန်လည်းအခါမရောက်သေးချေ။ “အလုပ်သာတွင်
တွင်လုပ်” ဟူသောစကားသည် မိုက်ကယ်ကောလင်း၏ ဝါ
ဒပင်ဖြစ်ပေကြောင်း။

ကျွန်ုပ်တို့မှာမိုက်ကယ်ကောလင်းအား။ အလိုအလျောက်
ဆရာတင်မြှောက်ခဲ့ကြပေသည်။ အယုတ်သဖြင့် အသေးအ
ဖွဲ့ကိစ္စကလေးများ၌ပင်။ သူ့အားမတိုင်ပင်ဘဲမနေနိုင်ချေ။ ဤ
သို့ အစစအရာရာတွင်သူ့အားဆရာတင်မြှောက်ထားခြင်း
ပင်လျှင်။ ကျွန်ုပ်သူ့အားကြည်ညိုလေးစားခြင်း ဖြစ်သည်ကို
ထင်ရှားစေသော အကြောင်းပင် ဖြစ်၏။ သူ့အားလေးစား
ကြည်ညိုကြသူ ကျွန်ုပ်တို့သည်။ သူ၏ဝါဒအတိုင်းအလုပ်ကို
သာဆက်လက်လုပ်ကိုင်ရန်ရှိတော့သတည်း။

အခဏ်း-(၃၄)

နိ ဂုံး ချုပ်။

၁၉၁၉ ခုနှစ်ကစ၍ စေ့စပ် ပြေငြိမ်းသော၊ စာချုပ်ကို အတည်ပြုသော နှုတ်အထိကျွန်ုပ်တို့သည် ပင်ဘာရတ် ရပ်ကွက် ဆင်ဖိန်းအသင်းခွဲ၌ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဖြင့်ဆောင်ရွက်ခဲ့လေသည်။ ထိုအချိန်အတွင်းမှာပင်။ အိုရဟာ^၁ လီ၏ ဆင်ဖိန်း အသင်းခွဲ မှာသည်း ငွေထိမ်းလူကြီးငါးဦးဖြစ်၏ ဆင်ဖိန်း အသင်းများအစား “ကျူမန်နာဂါဟာ^၂” ခေါ် အသင်းများ တည်ထောင်သော အခါလည်း။ ထိုအသင်း သစ်တွင် တွဲဘက် ငွေထိမ်းလူကြီး တဦးအဖြစ်ဖြင့် ယနေ့တိုင် အမှုထမ်းခဲ့လေသည်။ ၁၉၂၃-ခုနှစ်တွင် ကျွန်ုပ်အား ဒပ်ဗလင်မြို့နှင့် နယ်ပယ်အတွက်ငြိမ်းချမ်းရေးဝန်ကြီး အဖြစ်ဖြင့်ခန့်အပ်ခြင်းခံရပေသည်။

၁၉၂၄ ခုနှစ်တွင်ဒပ်ဗလင်မြို့နယ်မှလွှတ်တော် အမတ် တဦး ဖြစ်သော၊ အမ် ဂျေ-ဒါဟပ် အနိစ္စရောက်သည့် အတွက်၊ ကြားရွေးကောက်ခွဲကျင် ပရာတွင်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် “ကျူမန်နာဂါဟာ^၃” အသင်းကြီး၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ဖြင့် ဝင်ရောက် အရွေးခံရာ ထမြောက်အောင်မြင် နှံ့ပေကြောင်း။ ကျွန်ုပ်တို့မြှင်၍ အရွေး ခံသူမှာ၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ မိတ်ဆွေဟောင်း ဆင်ဖိန်းအင်တီပင်ဖြစ်ပေသည်။

ထိုအချိန် အခါကစ၍ယနေ့တိုင် “ကျူမန်နာဂါး” အသင်းကြီးမှာ အမတ်ရွေးကောက်ပွဲများအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးရသော အစိုးရသစ်၏ စက်ကြီးသဘွယ်ပင်ဖြစ်၏။

အနယ်နယ်ရွေးကောက်ပွဲ များ အတွက် အများအားဖြင့် ကျွန်ုပ်၏တာဝန်ကဲ့သို့ဖြစ်နေပေ၏။ ၁၉၁၇-ခုနှစ်ကစ၍ ရွေးကောက်ပွဲများတွင် ဝင်ရောက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ရသဖြင့် ကျင့်သုံးရရှိပြီးဖြစ်ရကား၊ ကျွန်ုပ်သည် ရွေးကောက်ပွဲ ကိစ္စများကိုလွယ်ကူစွာ ဆောင်ရွက်သွားနိုင်ပေသည်။ တို့ထုတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ကော့ဂရေ၊ ကီဘင်ဒို ဟစ်ဂင်နှင့် အခြားဝန်ကြီးချုပ်များသည် အစည်းအဝေးများ ကျင်းပသောအခါ ကျွန်ုပ်၏ကိုယ်စား-စကားပြောကြား ပေးခြင်းဖြင့် ကူညီကြကုန်၏။

ပပ်ဗလင် မြို့နယ်အတွက် ကြား ရွေးကောက် ပွဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ မိတ်ဆွေဟောင်း ဆင်းမက်အင်တီ နှင့် ကျွန်ုပ်သည် အကြိတ်အနယ် ယှဉ်ပြိုင်၍ အရွေးခံခဲ့ရပေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဆင်းမက်အင်တီ အား ပုဂ္ဂလ ဒိဋ္ဌာန် မဖက်ဘဲ၊ ဓမ္မဒိဋ္ဌာန်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။ သို့သော်- ဆင်းမက်အင်တီ အတွက် ခဲတရားဟောသော ဘဲလဖတ်မြို့နေ ဝတ်လုံတယောက်သည် ကျွန်ုပ်အား မိုက်ကယ်ကောလင်း အပ်ထားသော ရွှေများနှင့် ပတ်သက်၍ စွပ်စွဲပြောဆိုခြင်းပြုလေသည်။ ကျွန်ုပ်သိရသမျှမှာ ဤဝတ်လုံသည် အရေးတော်ပုံ အတွင်း က တည်၍ အိပ်ပျက်ခံပြီး ဆောင်ရွက်သူ ဟုတ်ချေ။ ဤဝတ်လုံက မစ္စတာ အိုကွန်နော် အား ရွှေများကို အပ်နှံစကား သူသည် သာမန်အလုပ်သမားကလေးမျှသာ ဖြစ်ကြောင်း။ ယခုအခါ

အိုကွန်နော်သည် ချမ်းသာကြွယ်ဝသော နေ့၌ ကြီးပြစ်လာ
လေပြီ။ ကောလင်းကား ယခုအခါ သေဆုံးခဲ့ပြီ။ သည်၏
တွေ့ဖယ်မှာလဲ” ဟုစွပ်စွဲပြောဆိုခြင်းပြု၏။

(ဤရွှေများအကြောင်းကား၊ မိုက်ကယ်ကောလင်း အနိစ္စ
ရောက်ပြီးနောက်၊ တို့လွှတ်ဘော်ကြီး၏ စာရင်းအင်းဘက်
ဆိုင်ရာဝန်ကြီး မက်ဂရပ်က၊ အိုင်ယာလန် ဘဏ်ကြီးတွင်
အဆိုပါရွှေများကို အပ်နှံထားရမည် ဖြစ်၍၊ သူ့အား ရွှေ
သေတ္တာများကို ပေးအပ်ပါရန် တောင်းပန် သည်နှင့်အညီ၊
အကျွန်ုပ်သည်ပေးအပ်ခဲ့၏။

ဤသို့ပေးအပ်စဉ်အခါ၌၊ မက်ဂရပ်၏ရှေ့မှောက်တွင်
ပင်၊ ရွှေသေတ္တာများကို ဖွင့်လှစ်စေ၏။ အိုင်ယာလန်ဘဏ်ကြီး
မှစာရေး ၁၄-ယောက် တို့သည်၊ အဆိုပါ ရွှေများကို ခေ
တွက်ရာ၊ ဘဏ်ပိတ်ချိန် ညနေ ၃-နာရီရောက်မှ ပြီးစီးတော့
၏။ ရွှေသေတ္တာအတွင်းတွင် ရွှေဒင်္ဂါးပေါင်း မည်မျှအရေအ
တွက်ရှိသည်ကို၊ မှတ်သားထားသော ကပ်ပြားတစ်ချပ်ပါ၏။
ထိုကပ်ပြားများတွင် ရေးထားသည့်အတိုင်း အတိအကျသာ
တွေ့ရပေသည်။

အားလုံးစုစုပေါင်းရွှေဒင်္ဂါး ၂၄၉၅၇ ဖြစ်၍၊ ရွှေတုံးရွှေ
ခဲနှင့်၊ နိုင်ငံခြားရွှေဒင်္ဂါးများ၏ တန်ဖိုးမှာ၊ ပေါင်ပေါင်း ၁၁၄
ဖြစ်၏။ အိုင်ယာလန်ဘဏ်တိုက်မှ စာရင်းအင်းဘက်ဆိုင်ရာ
ဝန်ကြီးအား ပေါင်ပေါင်း ၂၅၀၇၁ အတွက် ပြေစာလက်မှတ်
ကို ထုတ်ပေးလိုက်လေသည်။ (* ဗမာငွေ-၃၃၂၁၉၁ ဖြစ်ပေ
သည်) ဤရွှေမျိုးကိုပေးအပ်စဉ် အခါက မိုက်ကယ်ကောလင်း

အနိစ္စရောက်စဖြစ်ရာ၊ ကျွန်ုပ်တို့မှာအပူလုံးဆိုနေသောအခါပင်ဖြစ်၏။ ဘာဘက်တိုက်ကြို တွင်ရွှေများကိုရေတွက်နေစဉ်၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းကိုယ်တိုင် လုပ်ခဲ့သော တံဆိပ်အမှတ်အသားများကိုထွက်ပြန်ရပေရာ၊ ကျွန်ုပ်တို့မှာ မဆည်နိုင် မတားနိုင် မျက်ရည်ပေါက်များတဖြိုင်ဖြိုင်ကျလာပြန်၏။ လွန်ခဲ့သည့်သုံးနှစ်လောက်က အရေးတော်ပုံအတွင်း မိုက်ကယ်ကောလင်းနှင့်ကျွန်ုပ်သည်၊ လုံခြုံသောနေရာ၌ အဆိုပါ ရွှေဒင်္ဂါးရွှေတုံးများကို အားပီးတရားရတွက်ခါတံဆိပ်အမှတ်အသားများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်ကိုတရားရေမြင်ယောင်လာသဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်မှာ မချီတင်ကဲ ကြေကွဲဝမ်းနည်းခြင်း ဖြစ်ရပေသည်။ ။ ဤကား-စကားချင်။)

ကျွန်ုပ်အားဤရွှေများနှင့်ပတ်သက်၍၊ စွပ်စွဲပြောဆိုသောလည်း၊ တရားကိုနတ်စောင့်သည်- ဆိုသော စကားကဲ့သို့၊ ကျွန်ုပ်မှာ ရွေးကောက်ဖွဲ့၍ ဆင်းမက်အင်တီကို အပြတ်အသတ်နိုင်ခဲ့လေသည်။

ယခု ဤစာအုပ်ကို ရေးသားသော အချိန်သည် က. ၁၉၂၆ ခု ဂျွန်လဖြစ်၏။ ဤအချိန်တိုင် ကျွန်ုပ်သည်-ဒပ်ဗလင်မြို့တော်၊ ပါလီမန်လွှတ်တော်တွင် အမတ်တစ်ဦးပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဘုရားသခင်၏ ကျေးဇူးတော် ဂုဏ်တော် တို့ကြောင့်၊ ကျွန်ုပ်သည် ယခုကဲ့သို့သော အခြေအနေသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍၊ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ၊ ဘုရားသခင်အား ဆီးကပ်ကိုးကွယ်ကာ၊ ဆုတောင်းပတ္တနာပြုမိပါ၏။ ကောလိပ်ဂရင်းရက်ကွက်

တွင်ရှိသော အိုင်ယာလန် ဘဏ်တိုက်ကြီးရှိ အစောင့်စစ် သားများကိုလဲထွယ်ရန်၊ နံနက်တိုင်း အိုင်ရစ်ပုလွေများကို မှုတ်ခါ၊ ဘင်ခရာအသံတို့နှင့် ချီတက်သွားလာနေကြသော အိုင်ရစ်စစ်သားများကိုရှုမြင်ရသည်ဖြစ်ရာ၊ ကျွန်ုပ်မှာ ဂုဏ် မောက်ထျက်ဝမ်းသာ၍မဆုံးဖြတ်ရတော့၏။

ထိုသို့အိုင်ရစ်စစ်သားများချီတက်သွားလာခြင်းကို၊ နေ့ စဉ်နှင့်အမျှပင်ကျွန်ုပ်မှာ ကြည့်ရှုရသော်လည်း မငြီးငွေ့နိုင်၊ သူတို့ ချီတက် လာလျှင် ကျွန်ုပ်၏ ဦးထုပ်ကိုချွတ်၍ သူတို့ အားအရိုအသေပေ ဖြစ်ပေသည်။ ဆားဖီးအရေးတော်ပုံ ပေါ်ပေါက်စက စ၍အိုင်ယာလန်ပြည်ကြီး၏ ပထမအမျိုး သားစစ်တပ်ကြီးကို၊ မျက်ဝါးထင်ထင် ကိုယ်တိုင်မြင်တွေ့ နိုင်အောင်၊ ကျွန်ုပ်အသက်ရှည်ခဲ့သဖြင့်၊ ဘုရားသခင်၏ကျေး ဇူးတော်ပင်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆမိပေသည်။

လွန်ခဲ့သည့်အခါသမယက ကျွန်ုပ်တို့တိုင်းပြည်ကိုသာ ရောက်သိမ်းပိုက်ကြသောစစ်သားများသည်၊ သေနတ်-ဒါး လှံများအပြည့်အစုံစွဲကိုင်ကာ၊ ဒပ်ဗလင်မြို့တော်ရှိ လမ်းများ ကိုဖြတ်သန်း ချီတက်သွားကြသည်ကိုမြင်တွေ့တိုင်း၊ ဤစစ် သားများသည်ကျွန်ုပ်တို့ပြည်၌ တန်ခိုးဩဇာပျောက်ကွယ် ကာ မနေနိုင်သောအခါသမယနှင့် ကြုံရပါစေဟု၊ ဆုတောင်း မိခဲ့ပေသည်။ ထို့သော်ဤခေတ်မျိုးနှင့် ကြုံမည်ဟူ၍ကားအ နည်းငယ်မျှမမြော်လင့်ခဲ့သော်လည်း၊ ယခုအခါကျွန်ုပ်၏ဆု

တောင်းပြည့်ဝခဲ့လေပြီ။ ကျွန်ုပ်မှာလည်း မိမိတတ်အားသ
မျှတာဝန်ကိုတိုင်းပြည့်နှင့်အမျိုးအတွက်ထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်း
ဖြစ်၍၊ ယခုအခြေအနေမျိုးသို့ ဆိုက်ရောက်ရပေသည်ဟု
တွေးတောကာ၊ ကျေနပ်ဝမ်းမြော်ဖြဲ ဖြစ်မိ၏ ယူနိုဗေပါ အ
စိမ်းကိုဝတ်ဆင်ထားသောအမျိုးသားစစ်တပ်များ ကိုကျွန်ုပ်
နှစ်ချိုက်စွာကြည့်ရှုနေမိရာ၌၊ တခါတရံ သွားထဲသို့ တွင်း
ကလပ်နှင့် ဆင်းမက်ဒါမော့တို့သည်၊ ကျွန်ုပ်၏ငယ်ဘေး
တွင်၊ ကျွန်ုပ်နှင့်မတ်တတ်ရပ်ခါ ကြည့်ရှုနေကြသည်ဟူ၍
ထင်မြင်မိလေသည်။ ကျွန်ုပ်အတို့အမျိုးသား စစ်တပ်များကို
ကြည့်ရှုရခြင်း၌၊ ပြီးငွေ့သည်ဟူ၍မရှိခဲ့ဘူးပေ ဤသို့ရှုမြင်
နိုင်အောင်၊ အသက်သွေးခံ့ဘည်မြဲနေသဖြင့်၊ ဘဝကုသိုလ်
အကျိုးပေးကောင်းသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပေကြောင်း။

ဤစာအုပ်ပါအကြောင်းများသည်၊ ကျွန်ုပ်၏သက်တမ်း
တွင်တွေ့ကြုံခဲ့ရသော အရေးကြီးသည့် အဖြစ်အပျက်များ
ပင်ဖြစ်လေသည်။ ကမ်းမမြင်သောသမုဒ္ဒရာအတွင်း၊ ကူး
ခတ်နေသောသူကဲ့သို့၊ တိုင်းပြည်ကြီး၏ လွတ်လပ်ရေးအ
တွက်နှစ်ပေါင်းများစွာကာ၊ ကျွန်ုပ်တို့ ဘိုး-ဘေး-ဘီ-ဘင်များ
ကအစမြဲ၍၊ ကျွန်ုပ်တို့လက်ထက်တိုင် လွတ်လပ်ရေးပန်း
တိုင်ကိုမမြင်မတွေ့ရဘဲ၊ အရမ်းမဲကြိုးစားခဲ့ရာ၌ ယခုအခါ
လွတ်လပ်ရေးပန်းတိုင်ကို၊ ခတ်လှမ်းလှမ်းက မြင်တွေ့နေ
ကြရလေပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့၏တိုင်းသူပြည်သားတို့သည်၊ ယခု
အခါမြင့်မြတ်ကြီးကဲ့သော အခြေအနေမျိုးသို့ ရောက်လာ
သည့်အပြင်၊ သူရဏ္ဍိနှင့်လည်းပြည့်စုံ၍ လွတ်လပ်ရေးအ

တွက်လည်း အထူးစိတ်အားထက်သန် လာကြလေသည်။
ဤအဖြစ်မျိုးကိုကျွန်ုပ်တို့ရှေးကမကြုံခဲ့ရဘူးပေ။

တိုင်းပြည်တပြည်လုံးက အမြဲအရိုအသေပြုကာ၊ လေး
စားခြင်းခံရသော မြင့်မြတ်သူရဲတော်တစ်ပါးတို့ကား၊ ကျွန်ုပ်
၏ချစ်ခင်ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေများပင် ဖြစ်၏။ ထိုသူရဲ
ကောင်းကြီးများအနက်၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းနှင့်ကျွန်ုပ်ချစ်
ခင်ရင်းနှီးခဲ့ရခြင်းသည်၊ ကျွန်ုပ်၏သက်တမ်းတွင် ခံစားခဲ့ရ
သော အခွင့်အရေး တကာတို့ထက်၊ အတိုးအတန်ဆုံးဟု
မှတ်စွဲယုံကြည်မိပေသည်။ တခါတရံကျွန်ုပ်သည်တိုင်းရေး
ပြည်ရေးအတွက်စိတ်ပျက်ခါလက်မှိုင်ချတော့မည်ဟု ကြံ
စဉ်စိတ်ကူးမိလျှင်၊ မိုက်ကယ်ကောလင်းသည်၊ ကျွန်ုပ်အား
စိတ်အားမလျှော့ဘဲ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန်၊ ကိုယ်တိုင်
ကိုယ်ကျလာရောက်ပြောဆိုနေဘိသကဲ့သို့၊ ထင်ယောင်မြင်
ယောင်ဖြစ်လာတော့သတည်း။

ပြီး ပြီ။

နဂါးနီထုတ်စာအုပ်များအနက် အောက်ပါစာအုပ်များကိုရနိုင်ပါကြောင်း။

၁။ လူမွဲတို့၏ထွက်ရပ်လမ်း	(ပ)	၄-၁ နှင့် ၁၀ ၁။
၂။ ၎င်း။	(ဒ)	၁၀-၁။
၃။ လူပေါ်လူစော်လုပ်နည်း	(ပ)	၁၀ ၁။
၄။ တူရကီအာဏာရှင်		၁၀ ၁။
၅။ ဂျာမနီသုတ္တံ		၁၀ ၁။
၆။ လိနင်		၁၀ ၁။
၇။ နေရှင်ဝါဒ		၃ ၁။
၈။ သပိတ်မှောက်ကျောင်းသား	(ပ)	၁၀ ၁။
၉။ ၎င်း။	(ဒ)	၁၀ ၁။

အပိုင်း- ၁၈။

ဇွန်လ-နဂါးနီ။

အိုင်ယာလံပြည်တွင်သူပုန်ထစဉ်

စွန့်စွန့်စားစားတိုက်ခိုက်ခဲ့သော၊

အိုင်ယာလံ မျိုးချစ် တဦးက

“ကျွန်ုပ်၏စွန့်စားခြင်းများ”

အမည်ဖြင့်ဇာတ်ကြောင်းပြန်ထားသောစာအုပ်ကို

ဇွန်လတွင်နဂါးနီ၏ လက်ရွေးစဉ်
စာအုပ် အဖြစ်ဖြင့် ထုတ်ဝေလိမ့်မည်၊

လက်မလွတ်ပါစေနှင့်။

အိန္ဒိယပြည်တွင်၊ ထိုစာအုပ်ကို
ဖတ်ခွင့်မပြု။

နဂါးနီ။